

ઉર્દુ કિતાબ “ખુલ્લાતે મહમૂદ” કા લિખ્યાંતર યઅની
મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની જાયાજાત

હિસ્સા: ૬

ઈફાદાત

મુક્તી મહમૂદ બિન મોલાના સુલૈમાન સાહબ બારડોલી દા.બ.

જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ, સીમ્લક, ગુજરાત (ઈન્ડ.)

નાશિર

નૂરાની મકાતિબ

www.nooranimakatib.com

يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ.

ઉર્દુ કિતાબ 'ખુલ્લાતે મહમૂદ' કા લિખ્યાંતર યઅની
મુક્તી મહમૂદ બારડોલી સાહબ કે

દીની બયાનાત

હિસ્સા: ૬

મુક્તી મહમૂદ બિન મોલાના સુલૈમાન સાહબ બારડોલી દા.બ.
જામિઅહ ઇસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાબેલ, સિમલક, ગુજરાત, ઇન્ડીયા

નાશિર

નૂરાની મકાતિબ

www.nooranimakatib.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
કિતાબ કી જરૂરી બાર્તે

- કિતાબ કા નામ : ઉર્દુ કિતાબ 'ખુતબાતે મહમૂદ' હિસ્સા: ૬ કા લિપ્યાંતર યઅની દીની બયાનાત (ગુજરાતી) હિસ્સા: ૬
- બયાનાત : મુફતી મહમૂદ બિન મોલાના સુલૈમાન સાહબ બારડોલી દામત બરકાતુલુમ
- જમા કરનેવાલે : મુફતી ઉવૈસ કંજરી
 ઉસ્તાદે કુર્આન વ હદીષ જમિઅતુલ બનાત કટબે મપુટો, મોઝાઝ્બિક હાફિઝ અમ્માર બિન મોલાના અશરફ સાહબ તાજપૂરી
- લિપ્યાંતર ઓર : મુફતી મુહમ્મદ અમીન ઉધના
 કમ્પોઝિંગ
- પ્રકાશન વર્ષ : શાબાન સન: ૧૪૩૮ હિ.
 મુતાબિક એપ્રીલ સન: ૨૦૧૭ ઈ.

ઈસ્લાહે મુઆશરહ (સમાજ સુધારણા) કે
 મુતઅલ્લિક બાર્તો કા ખઝાના

મર્દો ઓર ઓરતો કે લિયે
 કાયદેવાલે બયાનાત

બયાનાત કે ઉનવાન

૧	દીન કી મજલિસ કે આદાબ ઓર ઓરતો કે લિએ કુછ જરૂરી બારો	૨૭
૨	હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયો કા કુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ (પેહલા હિસ્સા)	૫૫
૩	હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયો કા કુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ (દૂસરા હિસ્સા)	૮૩
૪	હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયો કા કુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ (તીસરા હિસ્સા)	૧૦૭
૫	હુઝૂર સલ. કી એક શાદી	૧૩૨
૬	શાદી કેસી હોની ચાહિયે?	૧૫૯
૭	ચંદ જરૂરી આ'માલ	૧૯૩
૮	કુર્આન મજીદ કી દોલત	૨૦૪
	تمت	

ફેહરિસ્ત

ઉનવાન

પેજ નં.

બરકતવાલે કલિમાત:

હઝરતુલ ઉસ્તાઝ હઝરત મોલાના

૧૬

કારી અબ્દુરહમાન સાહબ સિમલકી દામત બરકાતુલુમ

પેશે ખિદમત:

ઉસ્તાઝે મહુમ મુશફીકી વ મુરબ્બી શૈખુલ હદીષ

૨૦

હઝરત મોલાના ઈકરામ અલી સાહબ ભાગલપૂરી રહ.

* હઝરત રહ. કા મેરે વાલિદ સાહબ રહ. સે તઅલ્લુક. . . ૨૦

* હઝરત રહ. ઔર ડોક્ટર પંકજ સાહબ. ૨૧

* હાફિઝ ઈમ્તિયાઝ સાહબ કી ખિદમાત. ૨૨

* બંદે કે સાથ હઝરત રહ. કા તઅલ્લુક. ૨૨

* મામૂંજાન કા મઅમૂલ. ૨૩

* મામૂંજાન કા હઝરત કો મુર્ગી ભેજના ઔર બંદે કી ૨૩

દઅવત. . . . .

* એક શેર. ૨૪

* દુન્યા મેં આખરી મુલાકાત. ૨૪

* હઝરત રહ. કે પડોસ મેં. ૨૫

* ઈન્તિકાલ કે બાદ નૂરાની ચેહરા. ૨૫

* નમાઝે જનાઝહ. ૨૬

﴿ १ ﴾ दीन की मजलिस के आदाब २७
और औरतों के लिअे कुछ जरूरी बातें

- * दीन की निस्बत पर जमा होना अल्लाह तआला की रल अेक नेअमत हय. . . . .
- * दीन की मजलिस में बावुजू और नेक निय्यत के साथ उ१ आना याहिये. . . . .
- * घर से बाहिर निकलते वकत खंड बातें जहन में रहें. . . ३१
- * मजलिस में खलल हो अैसा काम करना बेअदबी हय. . ३२
- * मुसलमान की ખૂबी. ३३
- * दीन पर अमल करना और दूसरों को पढोयाना. . . . ३३
- * अवलाह के लिअे बेहतरीन तोहफ़ा. ३५
- * बअ्यों की तअलीम और तरबियत वालिदैन पर जरूरी उ५ हय. . . . .
- * औरतों में तअलीम का अेहतेमाम. ३६
- * हुजूर सल. का मुबारक अमल मस्तूरात में बयान के उ७ बारे में. . . . .
- * यह एल्मे दीन की मजलिस हंय. ३८
- * एल्मे दीन की मजलिस में आने के फ़ायदे. ३८
- * मलावी की औरतों का अेक मुबारक अमल. ३८
- * कम से कम ३०० भरतबा हुइद शरीफ़ पढना याहिये. . . ४०
- * अेक अज्जब हदीष औरतों के लिअे. ४०
- * शोहर को ખુश रखने का मतलब. ४३
- * किस औरत के लिअे बरबादी हय?. ४३

- * આપ સલ. કા એક ખ્વાબ. ૪૪
- * કુર્આન પઢના ન છોડે. ૪૫
- * કુર્આન મજીદ કી તિલાવત. ૪૫
- * શૈતાન કે દો કામ. ૪૬
- * માલ ઓર ઘર બરબાદ. ૪૭
- * કાઝા નમાઝો કો અદા કરને કી તરતીબ. ૪૮
- * જબ તક ફર્ઝ નમાઝ બાકી હો નફિલ નમાઝ નહીં પઢના ૪૯
ચાહિયે . . . . .
- * હૈઝ કી નમાઝો. ૫૦
- ﴿ ૨ ﴾ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી ૫૫**
પાક બીવીયો કા કુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ
(પેહલા હિસ્સા)
- * હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયો કા કુર્આન ૫૮
મેં આયા હુવા વાકિઅહ. . . . .
- * ત્રીન તરહ કે બડે નુકસાનાત. ૫૯
- * કિસ્સે મેં બડી હિકમત હય. ૬૧
- * આપ સલ. કે ઘર મેં ફકો ફાકા રેહતા થા. ૬૧
- * આપ સલ. કા ફક ઈખ્તિયારી થા. ૬૨
- * હુઝૂર સલ. ને કભી દો વકત પેટ ભર કર ખાના નહીં ૬૨
ખાયા. . . . .
- * મેંદે કી રોટી. ૬૩
- * આટા છલની મેં છાના નહીં જાતા થા. ૬૪
- * ઘરેલૂ હાલાત પર હઝરત આઈશા રદિ. કા રોના ૬૪

- * આપ સલ. કા કર્ઝ કી હાલત મેં દુન્યા સે તશરીફ લે જાના ૬૫
- * અબ તો કર્ઝ કે મકાસિદ હી બદલ ગએ. ૬૫
- * હુઝૂર સલ. કા મકાન. ૬૬
- * ગુરબત કા હાલ. ૬૬
- * હુઝૂર સલ. કે ઝમાને કી ઔરતેં કમઝોર થી. ૬૭
- * ગુરબત કી અજબ હાલત. ૬૮
- * ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કી એક દરખાસ્ત; અજબ ૬૮
વાકિઅહ. . . . .
- * દરખાસ્ત કા ખુલાસા. ૭૧
- * માંગણી પર આપ સલ. કો તક્લીફ. ૭૨
- * હુઝૂર સલ. કી શાદિયોં કા એક અહમ મક્સદ. ૭૨
- * આપ સલ. કા બીવીયોં સે અલગ હોને કી કસમ ખાના.. ૭૩
- * હુઝૂર સલ. કી કસમ કી હાલત. ૭૩
- * તરબિયત સે ચમક. ૭૪
- * તલાક દેને કી ગલત અફવાહ. ૭૪
- * લડકી કે માં બાપ કો ઈસસે ઈબ્રત લેના ચાહિયે. ૭૫
- * કિસીકે ઘર મેં જાને સે પેહલે ઈજાઝત લેના. ૭૬
- * હઝરત ઉમર રદિ. કી બાત સે આપકા હંસના. ૭૭
- * હઝરત અબૂબક રદિ. ઔર હઝરત ઉમર રદિ. કા અપની ૭૭
બેટી કો મારને કે લિએ ખડા હોના. . . . .
- * હઝરત ઉમર રદિ. ને અપની બેટી કો અજબ બાત કહી. ૭૮
- * હઝરત આઈશા રદિ. કા ગમ. ૭૯
- * ઈસ વાકિઅહ સે સીખને કી બાર્તેં. ૭૯

‡उ‡ उरत नबीअे करीम सल. की ८३
 पाक बीवीयो का कुर्आन में आया हुवा वाकिअह
 (दूसरा खिस्सा)

- * जररी हुन्यवी तकाजे के वक्त दीन सीअने का आसान तरीका. ८६
- * उरत मोलाना मुहम्मद उमर साहब पालनपूरी रह. ८७
 का तर्ज. ....
- * बेक्षयदा बातें न करना. ८८
- * मियां बीवी में नइरत का पैदा होना. ८८
- * जंग और उभले से ली बडी लारी थीज तलाक हय. ... ९०
- * रात के वक्त सप्त जरत के बगैर किसी के घर नही ९०
 जाना याहिये. ....
- * हुजूर सल. का तर्ज अमल. ९१
- * बे वक्त इतवा पूछने के बारे में अेक अज्जब वाकिअह. . ९१
- * मुलाकात के लिअे टाईम का ज्याल रअना. ९३
- * उरत हइसा रहि. का रोना. ९५
- * उरते सडाबा का रोना. ९५
- * कोई अबर मिले तो उसकी तहकीक करना याहिये. ९६
- * ईज्जत न मिले तो वापिस हो जाना याहिये. ९७
- * आप सल. के मकान का अेक मनजर. ९७
- * हुजूर सल. के कमरे का आंओ देभा मनजर. ९८
- * उरत उमर रहि. का हुन्या के बारे में अज्जब सवाल ९८
 और आप सल. का जवाब. ....

- * માલદારી કે લિએ હઝરત ઉમર રદિ. કી દરખાસ્ત ઓર ૧૦૦ હુઝૂર સલ. કા જવાબ. . . . .
- * હુઝૂર સલ. ને કભી દુન્યા કી ફરાવાની કી દુઆ નહીં ૧૦૧ માંગી. . . . .
- * હઝરત ઈસા અલ. કી દુઆ ઓર જન્નતી દસ્તરખાન. . ૧૦૩
- * ફુઝૂલ દુન્યા કા ખ્યાલ આના ભી બુરી બાત હય. ૧૦૩
- * અલ્લાહ તઆલા હમારી સોચ કો હુઝૂર સલ. જૈસી બના ૧૦૪ દેવે. . . . .
- * એક બુઝુર્ગ કી અજબ બાત. ૧૦૫
- ✽✽✽ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી ૧૦૭
- પાક બીવીયોં કા ફુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ
(તીસરા હિસ્સા)
- * એક પ્યારી દુઆ. ૧૧૦
- * અચ્છી ઓર સચ્છી બાત લોગોં કો બતાના ચાહિયે. . . . ૧૧૧
- * કોઈ ભી બાત હો પેહલે અપને બડોં કે સામને રખની ૧૧૨ ચાહિયે. . . . .
- * કિસી કી બાત માલૂમ હો તો ક્યા કરે?. ૧૧૩
- * સાસ સસરા કો હિદાયત. ૧૧૫
- * બહૂ કો હિદાયત. ૧૧૬
- * માં બાપ તવજજુહ દે. ૧૧૭
- * પાક બીવીયોં કો હિદાયત. ૧૧૭
- * હઝરત આઈશા રદિ. કા પ્યારા જવાબ. ૧૧૮
- * શાદિયાં હંમેશા કે લિએ હોતી હંય. ૧૧૯

* હઝરત આઈશા રદિ. કી દરખાસ્ત.	૧૧૯
* અચ્છી બાત છુપાની નહીં ચાહિયે.	૧૨૦
* તમામ બીવીયોં કા એક હી જવાબ.	૧૨૦
* અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કો ઈન્આમ.	૧૨૧
* પેહલા ઈન્આમ.	૧૨૨
* દૂસરા ઈન્આમ.	૧૨૨
* તીસરા ઈન્આમ.	૧૨૨
* ચોથા ઈન્આમ.	૧૨૩
* પાંચવા ઈન્આમ.	૧૨૩
* છઠ્ઠા ઈન્આમ.	૧૨૪
* સાતવાં ઈન્આમ.	૧૨૪
* આઠવાં ઈન્આમ.	૧૨૪
* નવાં ઈન્આમ.	૧૨૫
* પાક બીવીયાં તમામ મુસલમાનોં કી મુઅલિમા હંચ.	૧૨૫
* દૂસરોં કો દીન સિખાના જરૂરી હય.	૧૨૬
* પાક બીવીયોં કી એક ઔર ફઝીલત.	૧૨૬
* પાક બીવીયોં કા તમામ ઔરતોં મેં એક અનોખા મકામ.	૧૨૭
* એક ખાસ નસીહત.	૧૨૭
* દૂસરી નસીહત.	૧૨૮
* તીસરી નસીહત.	૧૨૯
* શાદિયાં સુન્નત કે મુતાબિક હોં.	૧૨૯
* ઈસ વાકિઅહ કે વકત મૌજૂદ હુઝૂર સલ. કી પાક ૧૩૦ બીવીયોં કે નામ.	

૧૫૬ હુઝૂર સલ. કી એક શાદી	
* ઈન્સાન કી ઝિંદગી ઓર જરૂરિયાત.	૧૩૨
* હુઝૂર સલ. કો દુન્યા મેં ભેજને કા મક્સદ.	૧૩૫
* હુઝૂર સલ. કી ઝિંદગી હમારે લિએ એક નમૂના હય. . .	૧૩૬
* સુન્નત પર ચલને કા ઈન્આમ.	૧૩૬
* હુઝૂર સલ. કી એક શાદી.	૧૩૭
* એક દુખ કી બાત.	૧૩૮
* હઝરત સફિયહ રદિ. કા તઆરૂફ.	૧૩૯
* ખૈબર કી તરફ.	૧૪૦
* ખૈબર કી જંગ.	૧૪૧
* હુઝૂર સલ. કા મોઅજિઝહ.	૧૪૧
* હઝરાતે સહાબા કી હાલત.	૧૪૧
* મોઅજિઝહ.	૧૪૨
* હમારે ઝરિયે દૂસરોં કો હિદાયત મિલે વહ કીમતી નેઅમત.	૧૪૩
* ખૈબર મેં બહોત સારે કિલ્એ.	૧૪૪
* હઝરત સફિયહ રદિ. કા એક ખ્વાબ.	૧૪૪
* માર કા નિશાન.	૧૪૫
* ખ્વાબ કી તઅબીર.	૧૪૬
* કેદી ઝૈનબ સે ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત સફિયહ રદિ. તક.	૧૪૬
* હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે અખ્લાક કા એક નમૂના. .	૧૪૭
* હઝરત સફિયહ રદિ. કા મહર.	૧૪૭

- * ખ્વાબ કી તઅબીર કા પૂરા હોના. ૧૪૭
- * હઝરત સફિયહ રદિ. કી અકલમંદી. ૧૪૮
- * નિકાહ કે બાદ રૂપ્સતી દેર સે કર સકતે હંય. ૧૪૯
- * આજ કે ઝમાને મેં એક ગુનાહ ઔર ઉસસે બચને કી એક તદબીર. ૧૪૯
- * મંગની સિફ નિકાહ કા વાદા હય. ૧૫૦
- * હઝરત સફિયહ રદિ. કી રૂપ્સતી. ૧૫૧
- * આજ રૂપ્સતી મેં હમારા હાલ. ૧૫૨
- * હઝરત સફિયહ રદિ. કા વલીમા. ૧૫૨
- * વલીમે મેં કયા થા. ૧૫૩
- * ઐસા વલીમા ભી હો સકતા હય. ૧૫૩
- * હઝરત ઈસા અલ. કી દુઆ પર આસ્માની ખાના. ૧૫૩
- * આસ્માની અજીબ ખાના. ૧૫૪
- * વલીમા કા મક્સદ. ૧૫૬
- * શાદી કી સાદગી ગરીબી કી વજા સે નહીં હય. ૧૫૬
- * તારીખી ઝિયારત. ૧૫૭
- ❖❖❖ શાદી કેસી હીની ચાહિયે? ૧૫૯
- * શાદી એક જરૂરત હય લેકિન સાદગી કે સાથ હો. ૧૬૨
- * શાદી કી જરૂરત પૂરા કરને કે લિએ કાર્ડ છપવાને કી જરૂરત નહીં ૧૬૨
- * શાદી ઔર કર્ઝ. ૧૬૩
- * નિકાહ ઔર વ્યાજવાલા કર્ઝ. ૧૬૪
- * શાદી મેં ઝયાદહ ખર્ચ કી નહૂસત કા એક વાકિઅહ. . . ૧૬૫

- * બોસ્વાના કા વાકિઅહ. ૧૬૬
- * માં બાપ કો કરને કા કામ. ૧૬૭
- * શૈતાન કી ચાલાકિયાં. ૧૬૮
- * એક અહમ બાત. ૧૬૯
- * અલ્લાહ તઆલા ને માલ દૂસરોં કો દિખલાને કે લિએ ૧૭૦
નહી દિયા. . . . .
- * દૌલત ઔર ઔરત. ૧૭૦
- * શાદિયોં મેં હોનેવાલી બુરાઈયાં. ૧૭૧
- * નાદાની કી બાત. ૧૭૨
- * શાદી ઔર નમાઝ. ૧૭૨
- * કયા દુલ્હન કે લિએ નમાઝ મુઆફ હય?. ૧૭૩
- * શાદી યા ઈન્તિખાબી મેહફિલ. ૧૭૩
- * શાદી ઔર તસ્વીર. ૧૭૪
- * જરૂરત કે વકત ફોટો ખીચવાને પર ઈસ્તિગફાર. ૧૭૫
- * શાદી ઔર મ્યૂઝિક. ૧૭૬
- * હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ રદિ. કા વાકિઅહ. . . . ૧૭૭
- * હઝરાતે સહાબા રદિ. કી એક સિક્ત. ૧૭૮
- * નબીએ કરીમ સલ. કી દુઆ ઔર હઝરત અબ્દુર્રહમાન ૧૭૮
બિન ઔફ રદિ. કી માલદારી. . . . .
- * હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ રદિ. કા નિકાહ. ૧૭૯
- * ઈસ વાકિઅહ સે હાસિલ હોનેવાલી ચંદ નસીહતોં. ૧૮૦
- * હઝરત અબ્દુર્રહમાન બિન ઔફ રદિ. કા વલીમા. ૧૮૧
- * સો શહીદોં કા સવાબ. ૧૮૧

- * उजरत इतिमा रदि. का निकाल. १८२
- * शादी की पेहली रात का अेक सुन्नत अमल. १८३
- * उजरतज्ज मोलाना यूसुफ साहब और मोलाना १८५
ईन्आमुल उसन साहब की शादी. . . . .
- * नाक कटना. १८७
- * उजरत शैफ जकरिया साहब रह. की लडकियों की १८८
रुप्सती. . . . .
- * अडादीष अमल के लिअे उय. १८८
- * अज्जब रुप्सती. १८८
- * शादी की निराली दअवत. १९०
- * सुन्नत पर चलने की बरकत. १९०
- * दअवत करने का मोका. १९१
- * उजरत मुइती अहमद साहब जानपूरी दामत १९१
बरकातुहुम के घर की लडकियों की शादी. . . . .

❦❧❦ यंद जरुरी आ'माल १९३

- * यंद जरुरी आ'माल. १९५
- * शबेकद्र की दुआ और करने के काम. १९६
- * डैजवाली औरत शबेकद्र में क्या करे?. १९७
- * अेक अहम बात. १९७
- * पूरे साल के आ'माल. १९८

❦❨❦ कुर्आन मज्जद की दौलत २०४

- * औरतों में कुर्आन की तअलीम. २०६
- * दुन्या में अस्बाब की जरुरत. . . . .— २०७

- * કુર્આન કી હિકમત કે અસ્બાબ. ૨૦૮
- * હિકમે કુર્આન પર ખુશખબરી. ૨૦૯
- * બેહતરીન ઇન્સાન. ૨૦૯
- * એક ઔરત કા પૂરે ખાનદાન પર અસર. ૨૧૧
- * લડકિયો મેં સહીહ કુર્આન કી તઅલીમ. ૨૧૨
- * પાનીપત કા અજબ વાકિઅહ. ૨૧૨
- * કુર્આન મજીદ કો સહીહ પઢના. ૨૧૫
- * હઝરતુલ ઉસ્તાઝ કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ કા ૨૧૫
ઇન્કિલાબી કારનામા. . . . .
- * સહીહ મખરજ ઔર મઅરફ ઔર મજહૂલ પઢને કે ૨૧૫
અસરાત. . . . .
- * વકફ કે કવાનીન કી રિઆયત ન કરને પર અજબ હાલત ૨૧૭
- * ગલત વકફ કરને કા અસર. ૨૧૮
- * ઔરત કા રહમ કે બચ્ચે કે બારે મેં ઇલ્મ. ૨૧૯
- * એક માં કે અસરાત. ૨૨૦
- * બચ્ચો કો સબક યાદ કરાને કા ફાયદા. ૨૨૨
- * એક ખુશનસીબ ઘરાના. ૨૨૨
- * અવલાદ કો ગલત ચીઝોં સે બચાઓ. ૨૨૪
- * વાલિદ સાહબ કો સવાબ પહોંચાના. ૨૨૬
- * તમ્મત. ૨૨૭

બરકતવાલે કલિમાત

હઝરતુલ ઉસ્તાઝ હઝરત મોલાના
કારી અબ્દુરહમાન સાહબ સિમલકી દામત બરકાતુહુમ

الحمد لله رب العالمين و الصلوة و السلام على سيد المرسلين
و على آله و اصحابه اجمعين. اما بعد

દીન કી ખિદમત કે દો અઝીમ શોઅબે હંચ: (૧) હિક્શાઝતે દીન યઅની દીન કી હિક્શાઝત કરના (૨) ઇશાઅતે દીન યઅની દીન કો ફેલાના.

દીન કે ઇન દોનોં શોઅબોં મેં કામ્યાબ ખિદમાત અંજામ દેને કે લિએ 'ઝુબાન કા ઇસ્તિઅમાલ' નાગઝીર હય, અંબિયા કી મુકદ્દસ ઝિંદગી પર નઝર ડાલને સે માલૂમ હોતા હય કે ઉન્હોંને દીન કી હિક્શાઝત ઓર ઇશાઅત કે લિએ ઝુબાન કા ભરપૂર ઇસ્તિઅમાલ ફરમાયા, ખુદ ખાતિમુલ અંબિયા વલ મુરસલીન જનાબ હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ. કી પૂરી હયાતે તય્યિબહ વઅઝ ઓર નસીહતોં ઓર બયાન ઓર મવઈઝત સે લબરેઝ હય, ન સિફ્ યહ કે નબીએ કરીમ સલ. ને ઝુબાન ઓર બયાન કો ઇસ્તિઅમાલ ફરમાયા; બલકે બયાન કી તાસીર, દિલોં મેં ઉસકે બરપા કિયે હુવે ઇન્કિલાબ ઓર ઉસકી અઝમતે શાન કા એ'તેરાફ ઓર ઇકરાર કર કે ઉમ્મત કો ઉસકી તરફ મુતવજજેહ ભી ફરમાયા, ઇશાદે નબવી હય:

ان من البيان لسحرا.

બેશક કુછ બયાન અપને આપમે જાદૂ કી તરહ તાસીર રખતે હંચ.

આજ કલ કુછ લોગ બડી શદો મદ કે સાથ યહ કેહતે હંચ કે બાત સે, બયાન સે કુછ નહી હોતા, અસલ તો અમલ ઓર મેહનત હય, એસે લોગોં કી ખિદમત મેં આજિઝાના દરખાસ્ત હય કે ઈસ્લામી તારીખ ઓર કુર્આન ઓર હદીષ કે નુસૂસ પર ગેહરી નઝર રખે, ઈન્શાઅલ્લાહ ફાયદા હોગા. કુર્આન તો કેહ રહા હય:

وذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين.

વઅઝ ઓર નસીહત મુઅમિનોં કો નફા પહોંચાતી હય ઓર લોગ ઉસકે બરખિલાફ કેહતે હંચ કે બાતોં સે કુછ નહી હોતા, અંબિયાએ કિરામ અલ. ઓર ખુસૂસન જનાબ હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ. કે બયાનાત ને કેસા ઈન્કલાબ બરપા કિયા, હઝરત જઅફર તય્યાર રહ. કી તકરીરે દિલ પઝીર ને હબ્શા મેં કયા કારનામા અંજામ દિયા, ઈમામ ઈબ્ને જવઝી રહ. ઓર શૈખ અબ્દુલ કાદિર જીલાની રહ. જૈસે સેંકડોં બુઝુર્ગોં કે મવાઈઝ ને કિતની ઝિંદગીયોં કે રૂખ બદલે, તારિક બિન ઝિયાદ સે લે કર ઈમામુલ હિંદ મોલાના અબુલ કલામ આઝાદ રહ. તક કી પુર જોશ તકરીરોં ને અફરાદ નહી; કોમોં ઓર મુલકોં કી કાયા પલટ દી.

ગઝ યહ હય કે તકરીર ઓર બયાન ઓર મવાઈઝ ઓર ખુલ્બાત કી અપની એક અહમિયત હય ઓર અમલ ઓર મેહનત કી અપની એક ઈફાદિયત, કિસી એક કી વજા સે દૂસરે કી અહમિયત ઓર ઈફાદિયત સે એ'રાઝ યા ઈન્કાર કરના

નાઈન્સાફી હય, મુજે યહ કેહને મેં કોઈ બાક નહી કે તકરીર વ ખિતાબત ઓર જુબાન ઓર બયાન સે મુઆશરહ મેં ઈન્કલાબ પેદા કરનેવાલે ખુતબા ઓર વાઈઝીન દર હકીકત 'કોહે સફા કે મુકદ્દસ વાઈઝ' (સલ.) કી મુબારક સુન્નત પર અમલ કરનેવાલે હંય.

જુબાન ઓર બયાન કી ઈસી અહમિયત કે પેશે નઝર મદારિસે ઈસ્લામિયહ મેં ઉસકી મશક ઓર તમરીન ઓર ઉસકે સીખને સિખાને કે લિએ બાકાયદા અંજુમનોં કા કયામ અમલ મેં લાયા ગયા, જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદ્દીન ડાભેલ મેં ભી અર્સાહાએ દરાઝ સે ઉસકે લિએ અંજુમન જારી વ સારી હય, મુખ્તલિફ ઝમાનોં મેં ઉસકે મુખ્તલિફ નામ રહે, ફિલહાલ ઉસકા નામ 'શોઅબએ તકરીર વ તહરીર' હય, બેશક ઈસ શોઅબે ને ઉમ્મત કો શોઅલાફશાં મુકર્રીરીન ઓર શીરી બયાન વાઈઝીન અતા કિયે, ઉસકી ખિદમાત કી અપની એક કાબિલે રશક તારીખ હય, જિસકે બયાન કા યહ મોકા નહી હય; લેકિન ઈતના જરૂર કહૂંગા કે જબ ભી મુઅર્રિખ જામિઅહ કી તારીખ પર કલમ ઉઠાએગા, ઈસ શોઅબહ કી ખિદમાત કા ઝિકે ખૈર જરૂર આએગા, ઈન્શાઅલ્લાહ!!!

ઝેરે નઝર કિતાબ ઈસી શોઅબહ કે ફૈઝ યાફ્તા, હોનહાર ઓર મુમતાઝ ફાઝિલ, દિલનશી અંદાઝે ખિતાબત કે માલિક, રિક્કત આમેઝ તર્ઝે બયાન કે માહિર અઝીઝુલ કદ્ર મુફ્તી મહમૂદ બારડોલી સલ્લમહુલ્લાહુ તઆલા વ આફાહૂ કે મલાવી કી મસ્તૂરાત મેં કિયે ગએ બયાનાત કા મજમૂઆ હય, ઈસસે પેહલે ઉનકે બયાનાત કી પાંચ જિલ્દે શાયેઅ હો કર મકબૂલે ખાસ વ આમે બન

ચુકી હંચ.

ઉમ્મદી હય કે ઇસ છટી જિલ્લ કો ભી વૈસી હી મકબૂલિયત હાસિલ હોગી. ઇન્શાઅલ્લાહ!!!

અઝીઝ મૌસૂફ કી ખિતાબત ઔર શીરૌ બયાની કે મુતઅલ્લિક કુછ કેહના આફતાબ કી તઅરીફ વ તઆરૂફ કરને કે મુતરાદિક હય, ઉનકી ખિતાબત કી સહર આફરીની ઔર ઉનકે વઅઝ કી રિક્કત અંગેઝી મશહૂર વ મુસલ્લમ હય, ન કિતાબ કિસી તઅરીફ વ તઆરૂફ કી મોહતાજ ઔર ન સાહિબે કિતાબ. તાહમ અઝીઝ મૌસૂફ કા ઇસરાર થા કે ઇસ જિલ્લ પર કુછ ખામા ફરસાઈ કરું, ઉનકી ઇસ ખ્વાહિશ કે પેશે નઝર યહ ચંદ સતરે ઘંસીટ દી ગઈ હંચ.

અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ હય કે કિતાબ ઔર સાહિબે કિતાબ દોનોં કો કબૂલિયતે તામ્મા વ આમ્મા અતા ફરમાએ, નાફેઅ બનાએ, આફત ઔર બલિય્યાત સે હિક્કાઝત ફરમાએ ઔર હમ સબકે લિએ ઝખીરએ આખિરત ઔર ઝરિયંએ નજાત બનાએ. આમીન

અબ્દુરહમાન સિમલકી ગુફિરલહૂ

ખાદિમે કુર્આન જામિઅહ ઇસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાભેલ, સિમલક
૨૨/ ૨જબ ૧૪૩૬ હિજરી મુતાબિક ૧૨/મે ૨૦૧૫ ઇસ્વી
મંગલવાર

પેશે ખિદમત

ઉસ્તાઝે મહુમ મુશ્કીકી વ મુરબ્બી

શૈખુલ હદીષ હઝરત મોલાના ઈકરામ અલી સાહબ ભાગલપૂરી રહ.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العلمين و الصلوة و السلام على سيدنا محمد خاتم

النبيين و على آله و صحبه و على من تبعهم باحسان الى يوم الدين. آمين اما بعد!

અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલો કરમ સે બયાનાત કા છટ્ટા હિસ્સા મનઝરે આમ પર આ રહા હય, અલ્લાહ તઆલા ઈસકો શર્ફે કબૂલિયત સે માલામાલ ફરમાવે, યહ સબ બયાનાત મલાવી મેં મસ્તૂરાત કે મજમે કે હંચ, સિર્ફ એક બયાન ટકોલી કા હય.

અલ્લાહ તઆલા અપને બંદે, બંદિયોં કે લિએ દીની નફે કા ઝરિયા બનાવે.

બંદે કા મઅમૂલ હય કે અપની કિતાબ કા ષવાબ અપને અકાબિર મેં સે કિસી ન કિસી કો પહોંચાતા હય.

સિર્ફ અલ્લાહ તઆલા કે કરમ સે તૈયાર હોનેવાલે બયાનાત કે ઈસ છટ્ટે હિસ્સે કા ષવાબ અપને ઉસ્તાઝે મહુમ મુશ્કીકી વ મુરબ્બી, શૈખુલ હદીષ હઝરત મોલાના ઈકરામ અલી સાહબ ભાગલપૂરી રહ. કી રૂહ કો ઈસાલે સવાબ કરતા હૂં, અલ્લાહ તઆલા હઝરત રહ. કો ગરીકે રહમત ફરમાવે. આમીન

હઝરત રહ. કા મેરે વાલિદ સાહબ રહ. સે તઅલ્લુક:

ચૂંકે મેરે વાલિદ મહુમ ભી દારૂલ ઉલૂમ દેવબંદ કે ફાઝિલ

ઔર હઝરત શૈખુલ ઇસ્લામ મોલાના સૈયદ હુસૈન અહમદ મદની રહ. કે શાગિદ, મુરીદ ઔર આશિકે ઝાર થે ઔર ઉસ્તાઝ મહુમ ભી હઝરત મદની રહ. કે શાગિદ, મુરીદ ઔર આશિકે ઝાર થે, ઇસ લિએ વાલિદ મહુમ સે બહોત ગેહરે તઅલ્લુકાત ઔર રવાબિત થે, હઝરત શૈખુલ હદીષ સાહબ રહ. કા બહોત મરતબા બારડોલી તશરીફ લાના હોતા રેહતા થા, દો તીન મરતબા રમઝાન મેં ભી બારડોલી મેં કયામ ફરમાયા ઔર બારડોલી મેં મશહૂર મીનારહ વાલી મસ્જિદ મેં ઇસ્લાહી બયાનાત ફરમાયા કરતે થે.

હઝરત રહ. ઔર ડોક્ટર પંકજ સાહબ:

જબ કભી તબીઅત નાસાઝ હોતી તો ફોરન બારડોલી તશરીફ લે આતે ઔર ડોક્ટર પંકજ સાહબ કે પાસ પહોંચ જાતે, હઝરત રહ. કો ડોક્ટર સાહબ સે ઔર ડોક્ટર સાહબ કો હઝરત રહ. સે બડી મુદારાત ઔર રવાદારી કા મુઆમલા થા, બલ્કે બાત કુછ ઐસી થી કે ડોક્ટર પંકજ સાહબ કે પાસ પહોંચ કર હઝરત રહ. કો બહોત હી સુકૂન મિલતા થા, ઉનકે સિવા કિસી કી તશખીસ પર તવજજુહ નહી દેતે થે, ઔર અગર કિસી બિમારી મેં કિસી ઔર ડોક્ટર કે પાસ જાના હુવા તો ઉસમેં ભી ડોક્ટર પંકજ સાહબ કા મશ્વરહ હોતા, હઝરત રહ. કે ઇન્તિકાલ કે વકત જબ ડોક્ટર સાહબ ડાભેલ તઅઝિયત કે લિએ તશરીફ લાએ, તો ઓફિસ મેં હમારે જામિઅહ કે મોહતમિમ હઝરત મોલાના અહમદ સાહબ બુઝુર્ગ કે સામને ઔર હઝરત રહ. કે કયામગાહ પર પહોંચ કર ઘરવાલોં કે સામને ધાળે માર માર કર રોએ, ઐસા લગતા થા કે ડોક્ટર સાહબ કે સગે બાપ કી મોત હુઈ હો, ઇસસે અંદાઝા લગાઓ કે એક ગૈર મુસ્લિમ ડોક્ટર સાહબ કે સાથ હઝરત રહ. કા

કેસા અખ્લાક કા બરતાવ હોગા કે ડોક્ટર સાહબ પર હઝરત રહ. કી મોત કા ઇસ કદર અષર હુવા. હઝરત શૈખુલ હદીષ રહ. ઓર ઉનકે ઘરવાલોં કે લિએ ડોક્ટર સાહબ કા હોસ્પિટલ બિલ્કુલ ફી ખિદમત કે તૌર પર હંમેશા રહા, હાલાંકે ડોક્ટર પંકજ સાહબ હમારે બારડોલી ઓર ઉસકે આજૂ બાજૂ મેં બડે માહિર, બડે મશહૂર ડોક્ટર સમજે જાતે હંચ ઉનકી ફીસ બહોત મહેંગી ઓર લોગોં કી ભીડ ઉનકે પાસ બહોત રહતી હય, અલ્લાહ તઆલા ડોક્ટર સાહબ કો હિદાયત કી દૌલત સે માલામાલ ફરમાએ ઓર આખિરત મેં ભી હઝરત કા સાથ નસીબ ફરમાએ.

હાફિઝ ઇમ્તિયાઝ સાહબ કી ખિદમાત:

હમારે બારડોલી કે હાફિઝ ઇમ્તિયાઝ ચાંદ સાહબ કો હઝરતુલ ઉસ્તાઝ ને અપના બેટા જૈસા બનાયા થા, દવા, હોસ્પિટલ કી લાઈન કી તમામ ખિદમાત ઉન્હી કે ઝરિયે સે હોતી થી, ડોક્ટર પંકજ સાહબ સે તઅલ્લુક કાઈમ હોને મેં વહ હી ઝરિયા બને, ઓર આજ ભી વહ હઝરત કે ઘરવાલોં કી બરાબર ખિદમત અંજામ દે રહે હંચ, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાવે, ઉનકી ખિદમત કો કબૂલ ફરમાવે.

બંદે કે સાથ હઝરત રહ. કા તઅલ્લુક:

બંદે કે સાથ ઉસ્તાઝ શાગિર્દ કે તઅલ્લુક સે આગે બઢ કર એક રૂહાની બેટે કી તરહ કા તઅલ્લુક થા, મેરે દૌરએ હદીષ કે સાલ હઝરતુલ ઉસ્તાઝ કા બરતાનિયહ કા પેહલા સફર ઓર હજજે બયતુલ્લાહ કા સફર હોને કી વજા સે તિરમિઝી શરીફ કા સબક આરઝી તૌર પર હઝરતુલ ઉસ્તાઝ અલ્લામા ઇબ્રાહીમ પટની

સાહબ મદે ઝિલ્લહૂલ આલી કે પાસ શુરૂ હુવા, ઈસ લિએ તિરમિઝી શરીફ કી શુરૂ કી ચંદ અહાદીષ કે બાદ મુકમ્મલ તિરમિઝી શરીફ ઓર બુખારી શરીફ પેહલા ભાગ મુકમ્મલ પેહલી મરતબા હઝરત શૈખુલ હદીષ મોલાના ઈકરામ અલી સાહબ રહ. સે પઢને કી સઆદત હાસિલ હુઈ.

મામૂંજાન કા મઅમૂલ:

મેરે રિશ્તે કે મામૂં હાજી હુસૈન બંગ સાહબ રહ. ઉલમા ઓર સુલહા સે બડી મુહબ્બત રખતે થે, જુમ્હા કો બારડોલી કે તલબા જબ ઘર સે મદ્રસા કો આતે હુવે ઉનકો નઝર આ જાએ તો જામિઅહ કે ચંદ હઝરાત કે લિએ મુર્ગી ભેજને કા ઉનકા મુસલસલ મઅમૂલ રહા.

મામૂંજાન કા હઝરત કો મુર્ગી ભેજના ઓર બંદે કી દઅવત:

એક મરતબા મામૂં સાહબ ને મેરે સાથ ભી હઝરત શૈખુલ હદીષ સાહબ રહ. કે લિએ મુર્ગી ભેજી, મગરિબ કે વકત જુમ્હા કો હઝરત રહ. કી ક્યામગાહ પર મુર્ગી પહોંચા કર કે આયા, ઉસ દૌર મેં તિરમિઝી શરીફ કા સુબ્હ મેં પેહલા ઘંટા હુવા કરતા થા.

જૈસા કે હમારે કુછ મદ્રસો મેં રિવાજ હય કે શૈખુલ હદીષ સાહબ પઢાને આએ તો લેને જાને ઓર છોડને જાને કા મઅમૂલ હય, બંદા બગૈર જરૂરત કે આમ તૌર પર ઈસ રસ્મ મેં શરીફ નહી હુવા, જબ સનીયર કો હઝરત તિરમિઝી શરીફ કા દર્સ દે કર કે તશરીફ લે જા રહે થે તો જામિઅહ કે પુર નૂર અનવરી દૌરએ હદીષ મેં જબ મેરી બેઠને કી જગા કે કરીબ પહોંચે તો રૂક કર કે ઈર્શાદ

इरमाया के : बुजारी शरीक के घंटे से पेहले कमरे में आ जाना, फिर जब तीसरा घंटा पूरा होने पर उठरत रह. के हुजरह पर पड़ोया तो उठरत रह. ने ईशाद इरमाया के: सामनेवाले कमरे में चले जाओ और जाना जा लो, उस दौर में उठरत बगैर इमिली के अकेले रहते थे, इस दिने मद्रसे की तरफ से उठरत के बाजूवाला कमरह उठरत रह. के आदिम का हुवा करता था, और वही उठरत रह. का कीयन हुवा करता था, जब में उस कमरे में पड़ोया तो देखा के दस्तरखान बिछा हुवा तैयार हय, सालन, रोटी, पानी सब रखा हुवा हय, और बहोत ही लजीज जाना पका हुवा था, बाद में पता चला के उस दिन जुद उठरत रह. ने जाना पकाया था और इस कदर शकत इरमा कर के अहतेमाम से जाना बिलाया, इल्मी, इडानी गिजाओं के साथ शकत करनेवाले हमारे इन असातिजा को अल्लाह तआला गरीके रहमत इरमावे.

अेक शेर:

बुजारी शरीक का दर्स जब शुरू करते तो आम तौर पर यह शेर पढा करते थे:

बे ईशके मुहम्मद (सल.) के जो पढता हय बुजारी
आता हय बुजार, आती नही बुजारी

दुन्या में आंजरी मुलाकात:

जिंदगी की आंजरी बिमारी के भोके पर सूरत के मशहूर लोपात होस्पिटल में उठरत रह. की ईयादत (बीमार पुरसी) की निथ्यत से डाजरी हुँ तो वालिद साहब रह. की तरफ से सलाम पेश किया और हुआ की दरभास्त की तो उठरतुल उस्ताज रह. की आंजों में आंसू आ गये और बहोत ही तवाजुअ और

ઇન્કસારી કે સાથ ફરમાને લગે, મેં નાકારહ, બહોત હી ગુનેહગાર ખુદ હી દુઆઓં કા મોહતાજ હૂં.

હઝરત રહ. કે પડોસ મેં:

જબ જામિઅહ મેં બંદે કી તદરીસ કી ઈબ્તિદા હુઈ તો ઉસ વકત હઝરત કે ઘરવાલે ભી ડાભેલ આ ચુકે થે, તો જામિઅહ મેં છપરેવાલે પુરાને ક્વાર્ટર મેં બંદે કો ચંદ મહીને કે લિએ ઉસ્તાઝે મહુમ કે પડોસ મેં રહને કી સઆદત ભી હાસિલ હુઈ.

નિકાહ કે ખુત્બે મેં હમારે ઈલાકે મેં આમ તૌર પર દો હદીષ હી પઠી જાતી થી,

النكاح من سنتي، قال فمن رغب عن سنتي فليس مني.

લેકિન હઝરત મહુમ રહ. સે પેહલી મરતબા નિકાહ કે ખુત્બે મેં આયાતે કુર્આનિયહ કે બાદ બુખારી શરીફ કી

"يا معشر الشباب"

વાલી પૂરી હદીષ શરીફ સુનને કો મિલી, ફિર ઉસકો હમારે ઈલાકે મેં આમ રિવાજ મિલા.

ઇન્તિકાલ કે બાદ નૂરાની ચેહરા:

સૂરત હોસ્પિટલ સે જનાઝા જબ જામિઅહ મેં પહોંચા, ગુસ્લ કફન કે બાદ, જબ જનાઝા દારૂસ્સુન્નહ મેં લા કર રખા ગયા તો ચેહરે પર અજીબ રોનક ઓર નૂરાનિયત ઝાહિર હુઈ ઓર દર્સે બુખારી કે દૌરાન કભી કભી કિસી બાત પર જો મુસ્કુરાતે થે, ઓર મુસ્કુરાહટ કા એક ખાસ અંદાઝ થા વૈસી હી મુસ્કુરાહટ ઈન્તિકાલ કે બાદ આપકે ચેહરે પર સબકો દેખને કો મિલી, મોહતરમ કારી યઅકૂબ મમલા સાહબ ઝીદ મજદુહુમ (ઈમામ વ ખતીબ મસ્જિદે ગરીર, દુબઈ) ખુદ

મુઝસે ફરમાને લગે કે દેખો હંસી કિતની અચ્છી હય.

નમાઝે જનાઝહ:

સાહબઝાદોં કી દરખાસ્ત પર જનાઝે કી નમાઝ બરકતુલ અસ્ર, ફકીહુઝઝમાં મુહદિષે વક્ત, આપકે તદરીસે બુખારી કે શરીક શૈખુલ હદીષ હઝરત મુફતી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુહુમુલ આલિયહ ને પઢાઈ.

ચૂંકે આપકી મુફસ્સલ સવાનેહ બિરાદરે મુકર્રમ મુફતી રશીદ અહમદ ફરીદી સાહબ ને જમા કી હય, જો હઝરત શૈખ રહ. કે કાઈમ કદ્દહ મદ્રસા જામિઅહ રશીદુલ ઉલૂમ ચંપાનગર, જિલ્લા: ભાગલપૂર બિહાર કે હાલ કે મોહતમિમ આપકે બડે સાહબઝાદે હઝરત મોલાના ઈન્આમ સાહબ ને શાયેઅ કી હય, ઈસ લિએ ઈસ કદર મઝમૂન પર ઈકતિફા કરતા હૂં.

બંદા અપને ઈસ બયાનાત કી છઠ્ઠે હિસ્સે કા મુકમ્મલ સવાબ હઝરતુલ ઉસ્તાઝ રહ. કો પહોંચાને કી સઆદત હાસિલ કરતા હય, અલ્લાહ તઆલા આખિરત મેં અપને નેક બંદો કે ઝુમરે મેં મુઝ ગુનેહગાર બંદે કો ભી શામિલ ફરમાવે, અલ્લાહ તઆલા ઈન બયાનાત કે ફૈઝ કો આમ ફરમાએ, અપની રઝા કા ઝરિયા બનાવે.

ઔર હઝરત મોલાના સલીમ સાહબ કમકોતરી કી વિસાતત સે મલાવી કે જો હઝરાત ઈન બયાનાત કે છપાને મેં હિસ્સા લે રહે હંચ, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો જઝાએ ખૈર અતા ફરમાવે.

મહમૂદ બારડોલી

જામિઅહ ઈસ્લામિયહ તઅલીમુદીન ડાભેલ, સિમલક

૨૦/૨જબુલ મુરજજબ ૧૪૩૬ હિજરી

દીન કી મજલિસ કે આદાબ
ઔર ઔરતોં કે લિએ
કુછ જરૂરી બાર્તે

ઈસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતેં

- * હર માં બાપ અપની અવલાદ કો અચ્છે સે અચ્છા તોહફા, હદિયા દેના ચાહતે હંચ, લેકિન હુઝૂર સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા જિસકા ખુલાસા યહ હય કે બાપ કા બચ્ચે કો અચ્છે અખ્લાક સિખાના, અચ્છે આદાબ સિખાના બેહતરીન તોહફા હય. કયુંકે અચ્છે અખ્લાક ઓર આદાબ સે બચ્ચોં કી દુન્યા ઓર આખિરત દોનોં બન જાતે હંચ,
- * એક મુસલમાન કી ખૂબી યહ હોતી હય કે વહ દીન કી જો ભી બાત સુનતા હય ઉસ પર અમલ કરતા હય,
- * નબીએ કરીમ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા જિસકા ખુલાસા યહ હય કે અસ્મા તુમ ભી સુનો ઓર જિન ઓરતોં ને તુમકો મેરે પાસ ભેજા હય, ઉન સબ ઓરતોં કો ભી સુના દો, સબ કો બતલા દો કે જો ઓરત અપને શોહર કે સાથ અચ્છા બરતાવ કરે ઓર અપને શોહર કો ખુશ રખે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઘર મેં બેઠે બેઠે ઉન તમામ ચીજોં કા સવાબ અતા ફરમા દેંગે.
- * શોહર કો ખુશ રખને કા મતલબ યહ હય કે શરીઅત કે ખિલાફ, દીન કે ખિલાફ કોઈ બાત નહીં હોની ચાહિયે. દીન કી, શરીઅત કી હદ મેં રહ કર કે હમ અપને શોહર કો ખુશ રખે, તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકો ઘર બેઠે બેઠે ઉન તમામ ઈબાદત કા સવાબ અતા ફરમા દેંગે.

दीन की मजलिस के आदाब और औरतों के लिये कुछ जरूरी बातें

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَاِمَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ
وَذُرِّيَّاتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝

قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ ۝ الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلٰتِهِمْ خٰشِعُوْنَ ۝

(पा. १८ सूरा अ मुअमिन: आयत १,२)

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من
الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

दीन की निश्चत पर जमा होना अल्लाह तआला की
अेक नेअमत है:

अल्लाह सुझानहू व तआला का अेहसान हुवा, करम हुवा
के अल्लाह तआला ने अपने दीन की निश्चत पर फिर से हमको

जमा होने का मोका अता इरमाया. यह अल्लाह तआला का मेरे लिये, आपके लिये अहसान और करम हय, अल्लाह तआला ने आपकी जिंदगी में भी बरकत अता इरमाई, मेरी जिंदगी में भी बरकत अता इरमाई और फिर से अक और रमजान के महीने में अल्लाह ने मुलाकात कराई, फिर यह हमारा जमा होना, बैठना, मेरा कुछ डेहना और आपका सुनना यह सब अल्लाह तआला के दीन के लिये हय, दीन सीखने और सिखाने की निश्चयत से हय.

दीन की निश्चयत पर सइर यह भी अल्लाह तआला की नेअमत हय:

ईसी तरीके से अल्लाह तआला ने जो ईतने दूर दरअक के मुल्कों से सइर कर के यहां पर पड़ोयाया यह भी अल्लाह तआला की अक नेअमत हय. आज के जमाने में लोग गुनाहों के लिये सइर करते हंय, बुराईयों के लिये सइर करते हंय, वह सइर ईन्सान को जहन्नम में ले जाने का जरिया बनता हय, ईस सइर में जो दौलत भर्य हुई, रुपिया भर्य हुवा वह भी जहन्नम में ले जाने का जरिया बनता हय. हम अल्लाह तआला का शुक्र अदा करें के अल्लाह तआला ने दीन की निश्चयत पर मुझे और आपको यलने की और सइर करने की तौकीक अता इरमाई. ईन्शाअल्लाह यह दीन के लिये यलना और सइर करना भी सवाब और नेकी का जरिया बनेगा, आप अपने घरों से निकल कर के यहां तक आई, कोई पैदल यल कर के आया, कोई गाडी में सवार हो कर के पड़ोया, ईन्शाअल्लाह दोनों यीअ अल्लाह तआला के यहां सवाब का और नेकी का जरिया बनेगी.

दीन की मजलिस में बावुजू और नेक निय्यत के साथ आना चाहिए:

ईस लिअे में आप सबसे केहता हुं के रोजाना जब घर से निकल कर के यहाँ मजलिस में आओ तो वुजू के साथ आओ, जो बहन वुजू कर के आओ तो अल्लाह तआला भास तौर पर ईन्शाअल्लाह उसको नूरानियत और बरकत अता इरमाअेंगे ईस लिअे के यह दीन की मुबारक मजलिस हय और दीन की मजलिस में हम वुजू के साथ आओ तो उसका शयदा जयाहह हो जाओगा और घर से निकलते वक्त निय्यत कर लें के हम अल्लाह तआला का दीन सीपने जा रहे हंय, अल्लाह तआला का दीन सीपेंगे और उस पर अमल करेंगे, तो आपका घर से निकलना, चलना, गाडी का पेट्रोल जलना यह सब चीजों पर ईन्शाअल्लाह सवाब मिलेगा. जितनी देर के लिअे आप यहाँ मजलिस में बैठेंगे यह चीजें भी आपके लिअे सवाब का जरिया बनेगी.

घर से बाहिर निकलते वक्त चंद बातें जहन में रहें:

जब आप दीनी मजलिस में आने के लिअे घर से निकलो, तो चंद बातों का भास ध्यान रओ:

(१) ईस्लामी पर्दा बुरका की पाबंदी करो. सर से पांव तक पूरा बदन छुपा कर के आओ.

(२) पुशबू लगा कर न आओ.

(३) आवाज निकलती हो, बजता हो ऐसा जेवर पहन कर न आओ.

(४) रास्ते के किनारे चलो.

(૫) મદો કી ભીડ મેં મત જાઓ.

(૬) મદો સે દૂર હટ કર ચલો.

(૭) એક મોહલ્લે સે દૂસરે મોહલ્લે મેં આના જાના હો ફિર ભી મહરમ કે સાથ આને જાને કી કોશિશ કરો, કોઈ મહરમ મદ પહોંચાને આવે ઓર મજલિસ કે બાદ કોઈ મહરમ લેને આ જાવે તો બડી અચ્છી બાત હોગી.

એસે દૂસરે જરૂરી કામો કે લિએ ભી ઘર સે નિકલતે હુવે ઈન બાતોં કા ખ્યાલ કરના ચાહિયે.

મજલિસ મેં ખલલ હો એસા કામ કરના બેઅદબી હય:

ઓર ખાસ દરખાસ્ત યહ હય કે મજલિસ મેં પૂરે ઘ્યાન કે સાથ બાતોં કો સુનેં આપસ મેં બાત ચીત ન કરેં ઓર ખુસૂસી દરખાસ્ત યહ હય કે અપને મોબાઈલ કો સાયલન્ટ પર કર દેં, મોબાઈલ કી ઘંટિયાં બજતી રહેંગી તો દૂસરી બેહનોં કો ભી દીન કી બાત સુનને મેં ખલલ હોગા ઓર દીન કી બાત સુનને મેં ખલલ હો જાએ તો યહ ચીઝ ભી બેઅદબી હય ઓર બેઅદબી કરને સે ઈન્સાન મહરૂમ હો જાતા હય, અદબ કી બરકત સે અલ્લાહ તઆલા બહોત સારી નેઅમતેં અતા ફરમાતે હંચ ઓર બેઅદબી કી વજા સે ઈન્સાન મહરૂમ હોતા હય, ઈસ લિએ અપને મોબાઈલ કો સાયલન્ટ પર કર દે ઓર યહ ભી દરખાસ્ત હય આપ સે કે મજલિસ કે બીચ WHATSAPP પર લિખના MESSAGE કરના, જવાબ દેના યહ સબ કામ કાજ ભી આપ સબ લોગ બંદ રખેં. યહાં કુર્આન કી બાતેં આપકો બતલાઈ જાએંગી, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી બાતેં બતલાઈ જાએંગી, ઓર દીન કી બાત કે બીચ મેં હમ Whatsapp પર, મેસેજ મેં લગે રહેંગે, લિખતે રહેંગે તો યહ ભી.

अक बेअदबी हय और याद रभो! अल्लाह के दीन की बेअदबी इन्सान को महरूम कर देती हय.

मुसलमान की ખૂબી:

ईसी तरीके से पूरे ध्यान के साथ, इज्जत के साथ हम बात सुनें और साथ में हमारे दिल में निश्चय और जजबा यह हो के दीन की जो बात भी हम सुनेंगे इन्शाअल्लाह उस पर अमल करेंगे और हमारी जिंदगी में उसको लायेंगे, अक मुसलमान की ખूबी यह होती हय के वह दीन की जो भी बात सुनता हय उस पर अमल करता हय, कुरआन में अल्लाह तआला ने मुसलमान की इस ખूबी को बहोत ध्यारे अंदाज में बयान इरमाया:

سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

(पा.३ सू.बकरह आ.७०)

‘सَمِعْنَا’ अय अल्लाह! हमने आपके दीन की बात सुनी, कुरआन की बातें सुनी, नबी की बातें सुनी, ‘وَأَطَعْنَا’ और हम इत्ताअत करेंगे, अमल करेंगे, उसके मुताबिक अपनी जिंदगी को बना देंगे, ‘غُفْرَانَكَ رَبَّنَا’ अय हमारे रब! हमारे अल्लाह आप हमारी गलती और तूल को मुआफ़ इरमा दीज्जये, ‘وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ’ अय अल्लाह हम सबको आपके पास अक दिन लोट कर के आना हय.

दीन पर अमल करना और दूसरों को पड़ोयाना:

इस दिअे अमल के पक्के इरादे के साथ सुनो और जो बात सुनो उसको अपनी जिंदगी में लाओ और हमारी जो बेहनें इस वकत हमारी मजलिस में नही हंय, कोई भी वजह हुई वह नही

आ सकी तो उन लोगों तक हम इन बातों को पहुँचा दें. जो हमारी बेहनें दूसरे मुल्क में रहती हंय, दूसरी कन्ट्रीज़ में रहती हंय उनसे हमारा झोन पर कोन्टेक्ट होता हय, बात चीत होती हय तो आपसे अक दरभास्त करता हूं जब भी टेलीफोन पर बात करो अपनी बेहनों से, रिश्तेदार औरतों से तो हम अपनी जरूरी बात के साथ कोई अक दीन की बात जरूर उनको बतला दें, हम अपनी दुन्या की सारी बातें करते हंय लेकिन दीन की अक बात कम से कम जरूर उनको बतला दें, तो आपका वह टेलीफोन, आपकी वह बात चीत भी ईन्शाअल्लाह नेकी और सवाब का जरिया बन जायेगी. अल्लाह तआला ने ईस शहर की हमारी दीनी बेहनों को माशाअल्लाह यह जज्बा बहोत अख़्त अता इरमाया हय, में दुन्या में बहोत सारे मुल्कों में अल्लहुदिल्लाह जाता हूं, में ने बहोत सी जगहों पर लोगों के सामने आप लोगों की ईस ખૂબી की तअरीफ़ की हय, अभी भी अल्लहुदिल्लाह मुसलसल सात मुल्कों के सहर से आपके यहां आ रहा हूं और अब तो जो आपके बीच में बयानात होते हंय, वह किताब में छप रहे हंय ईस साल अल्लहुदिल्लाह ईसका योथा और पांचवा हिस्सा छप गया, तो किताब में भी आपके बारे में लिख दिया हय सारी दुन्या के मर्द औरत आलिम सब पढते हंय के माशाअल्लाह मलावी की हमारी मुसलमान दीनी बेहनें सुनने में भी आगे हंय और अमल में भी आगे हंय, बहोत शोक से सुनती भी हंय और अमल भी माशाअल्लाह करती हंय, आप जब वह किताब देखोगे तो उसमें देखोगी के आपके लिखे उसमें कितनी अख़्त बात लिखी हुई हय, तो में यही उम्मीद करता हूं के आइन्दह भी आप लोगों का यही

जजबा बाकी रहेगा के जो बात सुनेंगे, उस पर अमल करेंगे और दूसरों को यह बात पढोयांगे और पास तौर पर पूरे इज्जलास के साथ, शोक और रगबत के साथ, ध्यान और तवज्जुह के साथ हर मजलिस में बात सुनेंगे, अक बात और आपको केह दूं के जब यहां पर आंओ तो पुजू कर के आंओगे तो ईशराक की, याश्त की नमाज भी पढ के आंओ. पुजू करो, कम से कम दौ रकाअत नमाज पढ लो और नमाज पढ कर मजलिस में आया करो, चार पढ लो तो जयादह अख्श हय, जिनका भी नमाज का सिलसिला जारी हय वह जरूर दौ रकाअत नमाज पढ के आंओ, जिनको उजर हय उनके लिअे कोई बात नही, ईन्शाअल्लाहु तआला यह चीज हमारे लिअे ખैर का, बरकत का, रहमत का जरिया बनेगी.

अवलाह के लिअे बेहतरीन तोहफा:

हर मां बाप अपनी अवलाह को अख्शे से अख्श तोहफा, हदिया देना चाहते हंय, लेकिन हुजूर सल. ने ईर्शाह इरमाया जिसका ખुलासा यह हय के बाप का बख्शे को अख्शे अज्जलाक सिभाना, अख्शे आदाब सिभाना बेहतरीन तोहफा हय. कयुंके अख्शे अज्जलाक और आदाब से बख्शों की दुन्या और आपिरत दोनों बन जाते हंय, ईस लिअे आप यहां से अख्शी बात सीख कर जाओ और अपनी अवलाह को सिभाओ, आपकी तरफ से बहोत अख्श तोहफा होगा.

बख्शों की तअलीम और तरबियत वादिहैन पर जरूरी हय:

अक शप्स ने हजरत उमर रदि. के पास आ कर यह

शिकायत की के मेरा बेटा मेरी बात नहीं मानता और न ही मेरे डुकूक अदा करता है, उजरत उमर रहि. ने उसके लडके को बुलाया और उसको बाप की नाइरमानी और उसके डुकूक अदा न करने पर तम्भीह की तो उस लडके ने सवाल किया के अय अभीरुल मुअमिनीन! क्या अवलाह का बाप पर कोई हक नहीं? उजरत उमर रहि. ने कहा: हां! बिल्कुल है तो उसने पूछा के वह डुकूक क्या हंय? उजरत उमर रहि. ने इरमाया के बाप पर अवलाह का यह हक है के वह उनके लिये अच्छी मां का इन्तिषाब करे, (यअनी नेक औरत से शादी करे, ताके अवलाह उसकी जेरे तरबियत रह कर नेक बने) उनका नाम अच्छा रहे और उनको कुर्आन की तअलीम दे. उस लडके ने कहा के मेरे अब्बा ने उनमें से एक ली हक अदा नहीं किया, जहां तक मां का सवाल है तो उन्होंने एक मजूसी की हथी बांटी से शादी कर रहीं है, इर मेरा नाम ली जुअल (गंदगी का कीडा, बढ शकल आदमी) रह दिया है और मुझे कुर्आन का एक हई ली नहीं सिखाया है. इर उजरत उमर रहि. ने उस शप्स की तरफ मुतवज्जह हो कर इरमाया: तुम डुकूक अदा न करने के सिलसिले में अपने बेटे की शिकायत करते हो, हालांके तुमने उसे पहले भूह उसका हक नहीं दिया है, उसके बुरा सुलूक करने से पहले तुमने भूह उसके साथ बुरा सुलूक किया है. (अत्तक्षुलुत्तरबवी: १/३)

औरतों में तअलीम का अहतेमाम:

आप सल. औरतों की तअलीम का भूसूसी अहतेमाम इरमाते थे. एक भरतबा ईद के दिन आप सल. ने लोगों को वअज और नसीहत इरमाई, ईस मोके पर कुछ औरतें ली थीं, जो मर्दों

સે પીછે થી, આપ સલ. કો મહસૂસ હુવા કે મેરી આવાઝ ઔરતોં તક નહીં પહોંચ રહી હય, તો આપ સલ. હઝરત બિલાલ રદિ. કે સાથ નિકલે ઔર ઉન ઔરતોં કે કરીબ ગએ ઔર ઉનકો ભી વઅઝ ઔર નસીહત ફરમાઈ ઔર સદકા કરને કી તરગીબ દી.

(બુખારી શરીફ: ૧/૯૮)

હુઝૂર સલ. કા મુબારક અમલ મસ્તૂરાત મેં બયાન કે બારે મેં:

હુઝૂર સલ. કે ઝમાને મેં ખૂદ ઔરતોં મેં ભી દીન કી બાતેં સીખને કા બહોત શોક ઔર જઝબા થા, યુનાન્હે બુખારી શરીફ કી રિવાયત હય કે એક ખાતૂન હુઝૂર સલ. કી ખિદમત મેં હાઝિર હુઈ ઔર કેહને લગી: યા રસૂલલ્લાહ! મર્દ હઝરાત દીન કી બાતેં સીખને મેં આગે બઢ ગએ, (કયૂંકે વહ તો હર વકત આપકી ખિદમત મેં હાઝિર રહતે હંચ ઔર દીન કી બાતેં સીખતે હંચ, લેકિન હમ ઔરતોં કો તો એસા મોકા નહીં મિલતા) ઈસ લિએ હમારે લિએ ભી કોઈ એક દિન મુકરર કર દીજિએ, જિસમેં હમ આપકે પાસ આએ ઔર આપ હમેં વહ બાતેં સિખાએ જો અલ્લાહ તઆલા ને આપકો બતાઈ હંચ, આપ સલ. ને ફરમાયા: તુમ લોગ ફુલાં દિન ફુલાં જગા મેં આ જાયા કરો, યુનાન્હે ઔરતેં એક જગા જમા હો જાતી થી ઔર આપ ઉનકે પાસ જા કર ઉનકો વહ બાતેં બતાતે જો અલ્લાહ તઆલા ને આપકો બતાઈ થી.

(બુખારી શરીફ હદીષ નં.૭૨૧૦)

ઈસ લિએ હમારી દીની બેહનો કે લિએ યહ જો મજલિસ કી જાતી હંચ વહ નિહાયત અહમ હંચ, ઉસકી બરકત સે ઈન્શાઅલ્લાહ પૂરા સમાજ ઈસ્લામી બનેગા ઔર ઉસકે અસ્થે

અષરાત આમ હોંગે; ઈન્શાઅલ્લાહ.

યહ ઈલ્મે દીન કી મજલિસ હંચ:

મેરી દીની બેહનો! યહ મજલિસ જો આપકે લિએ કાઈમ કી જાતી હંચ વહ દીન ઓર ઈલ્મ સિખાને કી મજલિસ હય, જબ આપ ઘર સે નિકલે તો ઈલ્મ ઓર દીન સીખને કી નિચ્ચત જરૂર કર લેં ઉસ પર બહોત બડા સવાબ મિલેગા. ઈલ્મ કો હાસિલ કરને કી ફઝીલતે હદીષ મેં આઈ હંચ વહ તમામ આપકો હાસિલ હોંગી. હદીષ શરીફ સે માલૂમ હોતા હય કે ઈલ્મ સીખનેવાલોં કો ફરિશ્તે ઘેર લેતે હંચ, અપને પરોં સે ઢાંક લેતે હંચ ઓર ઉન પર જમા હોતે હંચ ઓર ઈતને ઝયાદહ જમા હો જાતે હંચ કે આસ્માન તક પહોંચ જાતે હંચ. (તબરાની હદીષ નં.૭૩૪૭)

ઈલ્મે દીન કી મજલિસ મેં આને કે ફાયદે:

ફકીહ અબુલ્લયસ રહ. ફરમાતે હંચ કે જો શખ્સ કિસી આલિમ કે પાસ બેઠતા હય, મગર બાતોં કો યાદ રખને કી તાકત નહીં રખતા વહ સાત ઈન્આમ કા હકદાર હોતા હય.

(૧) તાલિબે ઈલ્મ કી ફઝીલત ઉસે હાસિલ હોતી હય.

(૨) જબ તક આલિમ કે પાસ બેઠા રહેગા ગુનાહોં સે મહફૂઝ રહેગા.

(૩) જબ ઈલ્મ કી નિચ્ચત સે ઘર સે ચલતા હય ઉસ પર ખુદા કી રહમત ઉતરના શુરૂ હો જાતી હય.

(૪) ઈલ્મવાલોં પર જો ખુસૂસી રહમત ઓર સકીના નાઝિલ હોતા હય ઉનસે માલામાલ હોગા.

(૫) જબ તક આલિમ કી બાત સુનતા રહેગા ઉસ વકત તક

धबाहत करनेवाला शुमार किया जावेगा.

(६) बात सुनने के बाद समझ में न आने पर जो दर्द होता है वह अल्लाह तआला से नजदीकी का करीआ बनेगा, क्यूंके पुदा तआला का ईर्शाह है में टूटे हुवे दिलों के पास होता है.

(७) उलमा की धज्जत करने की तरफ माँल होता है और उनके पास बेठना पसंद करता है.

जब दीन की बात याद न रहे तो धतने सारे शयदे हंय, तो याद रभे और अमल करे और दूसरों तक पहुँचावे तो कितने शयदे होंगे.

मलावी की औरतों का एक मुबारक अमल:

पिछले दो साल में आप लोगों ने बहोत अच्छा अमल किया दुइद शरीफ का, कलिमअे तय्यिबह 'ला ईलाह ईल्लल्लाह' का मअमूल बनाया तो में आप सब दीनी बेहनों से कहता हूं के आप लोग अपने अमल को मुसलसल जारी रभें, जब इस साल के सइर का आपरी बयान होगा तो उस दिन ईन्शाअल्लाह आपकी कारगुजारी कागज पर लेंगे जैसे दो साल से आप कारगुजारी देते हंय कम अज कम हमारी दीनी बहन रोजाना एक हजार भरतबा 'ला ईलाह ईल्लल्लाह' पढने की पाबंदी कर ले. पेहले आपको हदीष सुनाई थी रमजान में कलिमअे तय्यिबह जयाहह पढना याहिये तो आप अगर पिछले पेहले दस दिन में नहीं पढ सके तो अब शुरु कर दो और पेहले दस दिन में पढा है तो बहोत अच्छा, कलिमअे तय्यिबह 'ला ईलाह ईल्लल्लाह' जितना पढो उतना जयाहह अच्छा है. और जिन बेहनों ने गुजिश्ता साल

૭૦,૦૦૦ મરતબા 'લા ઈલાહ ઈલ્લાહ' પઠ લિયા થા, ઉન્હોને તો બહોત અચ્છા કામ કિયા ઔર જિન બેહનોં ને ૭૦,૦૦૦ મરતબા 'લા ઈલાહ ઈલ્લાહ' અભી તક નહીં પઠા, ઉન બેહનોં સે મેં દરખાસ્ત કરતા હું કે થોડા થોડા કર કે વહ ભી અપને લિએ, અપની આખિરત કે લિએ ૭૦,૦૦૦ મરતબા 'લા ઈલાહ ઈલ્લાહ' કા કલિમહ પઠ લેં, હમ અપને મહુમોં કે લિએ પઠતે હંચ, ખૂદ અપને લિએ ભી પઠ કર અલ્લાહ તઆલા કે યહાં જમા કરા દેં. તો યહ એક કામ હુવા 'લા ઈલાહ ઈલ્લાહ' પઠના.

કમ સે કમ ૩૦૦ મરતબા દુરુદ શરીફ પઠના ચાહિયે:

દૂસરી દરખાસ્ત યહ હય કે માશાઅલ્લાહ દુરુદ શરીફ કા બહોત મુબારક સિલસિલા શુરૂ હુવા થા તો કમ સે કમ રોઝાના ૩૦૦ મરતબા આપ લોગ દુરુદ શરીફ પઠ લેં. ઔર ઝયાદહ પઠ લો તો બહોત અચ્છી બાત હય, લેકિન કમ સે કમ ૩૦૦ મરતબા દુરુદ શરીફ પઠને કી આદત બના લેં ઔર જિન બેહનોં ને ઉસકી આદત બના લી ઉન બેહનોં કે અમલ કો અલ્લાહ તઆલા કબૂલ કરે એસી હમ દુઆ કરતે હંચ, અબ ઈસ સાલ એક નયા અમલ કરના હય જો આજ કી ઈસ પેહલી મજલિસ મેં બતલા દેતા હું, ફિર આઈન્દહ કલ સે ઈન્શાઅલ્લાહ અલગ અલગ મઝમૂન પર આપકે સામને બયાન કરેંગે.

એક અજીબ હદીષ ઔરતોં કે લિએ:

ઈસ અમલ કો બયાન કરને સે પેહલે એક હદીષ જો હઝરત શૈખ રહ. ને ફઝાઈલે આ'માલ મેં નકલ ફરમાઈ હય સુનાતા હું, હઝરત અસ્મા રદિ. એક મરતબા હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે

पास आँ, बडोत सारी औरतों ने मिल कर उनको नबीअे करीम सल. के पास लेजा था, उनका अेक सवाल था. ईससे यह बात समझ में आँ के अगर कोँ दीनी सवाल हो तो उसको पूँ लेना चाडिये और माशाअल्लाह आपका यह जजबा भी बडोत अख्शु हय के दीनी सवालात भी अल्लहुदिल्लाह आप लोग बडोत अख्शे करते हंय और उसके मुताबिक आपका अमल भी होता हय तो हजरत अस्मा बिनते यजीद अन्सारी रदि. नबीअे करीम सल. के पास आँ उनडोंने आ कर कडा अल्लाह तआला ने आपको मर्द और औरत दोनों के लिअे नबी बना कर लेजा हय आप मर्दों के लिअे भी नबी हंय और आप औरतों के लिअे भी नबी हंय और हम औरतें आप सल. पर ईमान लाती हंय और हम अल्लाह तआला पर भी ईमान लाती हंय. (अल्लहुदिल्लाह यह दोनों नेअमतेँ मेरे और आपके पास हंय के हमारा ईमान नबीअे करीम सल. पर हय और अल्लाह तआला पर भी हय) उसके बाद हजरत अस्मा रदि. ने कडा के हम औरतें घरों में रहती हंय, पर्दे में रहती हंय, हम मर्दों के घरों में घिरी रहती हंय और मर्दों की ज्वाडिश हमसे पूरी की जाती हंय, हम मर्दों की अवलाह को पेट में उठाअे रहती हंय, ईन सब बातों के बावजूद मर्द बडोत से सवाल के कामों में हम से आगे रहते हंय और हमारे जो मर्द हंय वह ज़ुम्आ की नमाज पढने के लिअे मस्जिद में जाते हंय जमाअत के साथ पांच वकत की नमाज मस्जिद में पढते हंय तो सत्तावीस (२७) गुना सवाल मिलता हय. मर्द लोग बीमार की खबर पूँने के लिअे भी जाते हंय और बीमार की खबर पूँना भी बडोत बडा सवाल हय, मर्द लोग जनाजे की नमाज में भी जाते हंय और

जनाजे की नमाज में जाना भी बहोत बड़ा सवाब है और उज पर उज करते हैं, मर्द लोग जिहाद में जाते हैं और उसका भी बहोत बड़ा सवाब है और मर्द के सहर में जाने के बाद उनके माल और अपलाह की डिक्कत हम करते हैं। उजरत अस्मा रहि। यह कहना चाहती थीं के हम औरतों को घरों में रहने की वजह से यह सब सवाब और नेकियां नहीं मिलती हैं, जमाअत की नमाज का सवाब नहीं मिलता और जुम्हा का सवाब नहीं मिलता, जनाजे की नमाज का सवाब नहीं मिलता, जिहाद का सवाब नहीं मिलता हम तो सवाब में बहोत पीछे हैं।

जब उनका सवाल पूरा हुआ तो रिवायत से ऐसा मालूम होता है के उजरत नबीअे करीम सल. इस सवाल से बहोत पुश हुवे और पुश हो कर के आपने ईर्शाह इरमाया क्या तुमने अस्मा से बेहतर दीन के बारे में कोई सवाल करनेवाली सुनी? सहाबा ने अर्ज किया या रसूलव्वाह सल. हमको ज्वाल में भी नहीं था के औरत भी ऐसा सवाल कर सकती है?

नबीअे करीम सल. ने ईर्शाह इरमाया जिसका खुलासा यह है के अस्मा तुम भी सुनो और जिन औरतों ने तुमको मेरे पास भेजा है, उन सब औरतों को भी सुना दो, सब को बतला दो के जो औरत अपने शोहर के साथ अच्छा बरताव करे और अपने शोहर को पुश रहे तो अल्लाह तआला उसको घर में बैठे बैठे उन तमाम चीजों का सवाब अता इरमा देंगे।

कितनी बड़ी बात है मेरी बेहनो! के घर में बैठे बैठे जमाअत की नमाज का सवाब, जुम्हा का सवाब, जनाजे का सवाब तमाम नेकी जो मर्द बाहिर जा कर के कमाते हैं अल्लाह तआला

वह तमाम नेकी, तमाम सवाब हमारी बेहनों को घरों में अता इरमा देते हंय, बस इतनी बात हय के वह अपने शोहर के साथ अच्छे तरीके से रहे, उनको ખુश रખे.

शोहर को ખुश रખने का मतलब:

और में पेहले आपको बतला चुका हूं के शोहर को ખुश रખने का मतलब यह हय के शरीअत के ખिलाइ, दीन के ખिलाइ कोइ बात नहीं होनी चाहिये. दीन की, शरीअत की हद में रह कर के हम अपने शोहर को ખुश रખे, तो अल्लाह तआला उसको घर बेठे बेठे उन तमाम इबादत का सवाब अता इरमा देंगे.

किस औरत के लिये बरबादी हय?

अेक हदीष में आया के जिस औरत से उसका शोहर नाराज हो और ऐसी हालत में वह दुन्या से चली गइ, मोत आ गइ तो उस औरत के लिये बड़ी बरबादी हय यअनी हदीष में ऐसा आया के जिस औरत से उसका शोहर राजी हय और वह मोत पावे तो वह औरत जन्नती हय अल्लाह तआला उसको जन्नत में दाखिल कर देंगे, कितनी बड़ी नेअमत हय और जो औरत अपने शोहर की नाइरमानी करती हय उस औरत की नमाज उसके सर के उपर भी नहीं जाती. इस लिये मेरी दीनी बेहनों! आपके लिये सवाब कमाने का अपनी नमाज कबूल कराने का बेहतरीन जरिया यह हय के आप अपने घर में अच्छे तरीके से रहो, नमाज, रोजा, जकात यअनी इराइज और वाजिबात अदा करती रहो, और अपने शोहरों के साथ अच्छा बरताव करती रहो तो इन्शाअल्लाहु तआला अल्लाह तआला बाहिर की सब नेकी

आपको घर में बैठे बैठे अता इरमा देंगे.

आप सल. का अेक प्वाब:

दूसरी अेक उदीष सुनो के नबीअे करीम सल. ने अेक प्वाब देया, बडोत लंबा प्वाब और उस प्वाब में देया के कुछ मर्द कुछ औरतें अैसी हंय के अल्लाह के इरिश्ते उनको अजाब दे रहे हंय, कैसा अजाब देते हंय के बडे बडे पत्थर ला कर के उनके सर पर मारते हंय, जिसकी वजा से उनके सर के टुकडे टुकडे हो जाते हंय, सर यूरे यूरा हो जाता हय और वह पत्थर बडोत दूर जा कर के गिरता हय फिर वह इरिश्ता जो अजाब देता हय वह पत्थर उठा कर के लाता हय एतने में उसका सर फिर से अख्ण हो जाता हय, फिर पत्थर उठा कर के जोर से मारता हय और उस के सर के टुकडे टुकडे हो जाते हंय.

मेरी बेहनो! आज सर में जरा सा जम्म हो जाअे तो कितनी तकलीफ़ होती हय बताओ! अेक बडा भारी पत्थर कोँ सर में मारे तो उसकी वजा से कितनी तकलीफ़ होगी, अल्लाह हमारी डिफ़ाजत इरमाअे और वह भी लगातार सजा जारी रहे के पत्थर मारते जा रहे हंय और सर फूट जाता हय, फिर पत्थर मारे फिर सर फूटे, फिर पत्थर मारे सर फूटे, मुसलसल अजाब जारी रहता हय. नबीअे करीम सल. के साथ प्वाब में दो इरिश्ते थे, आप सल. ने उन इरिश्तों से पूछा यह कोन लोग हंय तो इरिश्तों ने बतलाया यह वह लोग हंय जो दुनिया में नमाज छोड कर के सो जाते थे और जिन्होंने कुर्आन पढा था, फिर छोड दिया था, यअनी यह दो गुनाह के नमाज छोड कर के सुस्ती में सो जाना और कुर्आन पेहले बयपन में सीखा था फिर छोड दिया, उसको पढा

नहीं, यह दो घंटेने पतरनाक गुनाह हंय के आज़िरत में क़्यामत से पेहले बरज़ख की ज़िंदगी में उसको लगातार अल्लाह तआला के इरिश्ते उसके सर पर पत्थर मारेंगे, उसका सर झेड देंगे, ऐसी सज़ा जारी रहेगी.

कुर्आन पढ़ना न छोड़े:

मेरी दीनी बेहनो! हमने बचपन में कुर्आन पढ़ा था और फिर हम लोग कुर्आन पढ़ना छोड़ देते हंय, इस लिअे में आप सबसे कहूंगा के हम कुर्आन पढ़ना न छोड़ें, रमज़ान में तो हम रोज़ाना कुर्आन मज्जद की तिलावत करें, ज़यादह से ज़यादह कुर्आन पढ़ें.

कुर्आन मज्जद की तिलावत:

में पेहले आपको किस्सा सुना चुका हूं के हज़रत शैख मोलाना मुहम्मद ज़करिय्या साहब रह. ने अपने घर की औरत की बात झाँले आ'माल में लिभी हय के रोज़ाना हमारे घर की औरतें १५, १७ पारे कुर्आन के पढ़ती हंय तो में आपसे भी केहता हूं के ज़यादह कुर्आन पढ़ो, ખૂબ कुर्आन की तिलावत करो, आप सब से कहूंगा के रोज़ाना जिस बहन से हो सके १० सिपारे, ५ सिपारे, कम से कम ३ सिपारे हमारी बेहनें पढ़ने की हिम्मत करें, तीन सिपारे पढ़ना ईन्शाअल्लाह बहोत आसान हय, आज से आप यह निय्यत कर के सिलसिला शुरू करें के १० सिपारे, ५ सिपारे नहीं तो कम से कम ३ सिपारे कुर्आन मज्जद पढ़ना हय, यह बहोत बड़ी नेअमेत हय, अल्लाह तआला इसकी पाबंदी मुझे और आपको नसीब इरमाअे, और ईन्शाअल्लाह इस सइर के

आपरी बयान के दिन आपकी वह कारगुजारी सुनेंगे के आपने कितने सिपारे कुर्आन मज्जद के पढे और साथ में यह भी कहुंगा के अभी निश्चयत कर लो के रमजान के बाद भी पूरा साल कुर्आन पढेंगे, रोजाना अेक सिपारा, अेक सिपारा नही पढ सके तो आधा सिपारा, आधा सिपारा नही पढ सके तो पाव सिपारा, लेकिन थोडा थोडा कुर्आन मज्जद पाबंदी के साथ रोजाना पढने की निश्चयत कर लो और हिम्मत कर लो, और यह भी आप कारगुजारी में लिभेंगे के मैं ने रमजान के बाद पूरा साल अेक सिपारा, आधा सिपारा, पाव सिपारा पढने की निश्चयत की हय. और दूसरी चीज नमाज की पाबंदी हय.

शैतान के दो काम:

अेक किताब में अज्जब मज्मून लिखा हय के पेहले जमाने में शैतान आंभ से नजर आते थे, शैतान लोगों से मिलते थे. अेक मरतबा किसीको शैतान नजर आया तो उस आदमी ने शैतान से पूछा के बतलाओ अगर तुम्हारे जैसा बनना हो तो क्या करें? तो शैतान ने जवाब दिया के दो काम करो तो तुम मेरे जैसे बन जाओगे. अेक काम यह के तुम नमाज में सुस्ती करो, जो नमाज में सुस्ती करे वह शैतान जैसा बन जाता हय, और यह मुनाझिक की निशानी हय. कुर्आन में अल्लाह तआला इरमाते हुंय:

وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالِي

और जब वह लोग नमाज के लिअे भडे होते हुंय तो सुस्ती के साथ भडे होते हुंय.

नमाज पढे तो सुस्ती के साथ पढे यह मुनाझिक की निशानी हय, और नमाज में सुस्ती करना यह शैतान जैसा बनने का

तरीका हय.

और दूसरी चीज कसम जाने में परवाह न करे, जुठी सख्खी जैसी मुंह पर आँव वैसी कसम जाते रहे, ईस लिअे मेरी दीनी बेहनो! बेकार कसम से अपने आपको बचाओ और नमाज पढने में सुस्ती मत करो.

माल और घर बरबाद:

और अेक उदीष में आया हय के जिसकी नमाज छूट गइ तो ईतना बडा नुकसान हुवा के उसका माल और उसके घरवाले सब बरबाद हो गअे, मेरी दीनी बेहनो! हमारे घर में माल की चोरी हो जाअे, कोई दुश्मन आ कर के माल लूट जाअे, हमको कितनी तकलीफ़ होती हय के हमारे माल की चोरी हो गइ, लेकिन नमाज छूट जाती हय तो हमको तकलीफ़ नहीं होती, अल्लाह तआला सबके बख्खों को, सब घरवालों को सलामत रअे, लेकिन अगर किसीके घर में बख्खे का ईन्तिकाल हो जाअे शोहर का ईन्तिकाल हो जाअे आदमी कितना रोता हय? कितना परेशान होता हय? मेरी दीनी बेहनो! लेकिन नमाज के छूटने पर हमको गम नहीं होता.

और उदीष में नबीअे करीम सल. इरमाते हंय जिसकी (इर्ज) नमाज छूट गइ उसका ईतना बडा नुकसान हुवा जैसे के उसके घरवाले और उसका माल सब लूट गया, सब बरबाद हो गया, सब ખत्म हो गया, ईसी लिअे नमाज के बारे में चोक्कस रहो, नमाज के बारे में गइलत मत बरतो, ईसीसे में आपको ईस साल अेक भास काम सोंपना चाहता हूं, अल्लाह तआला आप सबके लिअे ईसको आसान इरमाअे, वह काम हय कजा नमाज की

તરતીબ.

કઝા નમાઝો કો અદા કરને કી તરતીબ:

દેખો બાલિગ હોતે હી નમાઝ કા પઢના ફર્ઝ હો જાતા હય ઓર બાલિગ હોને કે બાદ જો નમાઝ ભી છૂટ ગઈ, કઝા હો ગઈ, વહ નમાઝ અલ્લાહ તઆલા કે વહાં મુઆફ નહી હોતી હય, ઉસ નમાઝ કો કઝા કરના જરૂરી હોતા હય, ઈસ લિએ મેં આપ તમામ બેહનોં સે કહૂંગા કે આજ ઘર જા કર કે કાગઝ પર અપની નમાઝ કા હિસાબ કરો કે મેરી બાલિગ હોને કે બાદ કિતની નમાઝોં કઝા હો ગઈ, ઉસકા એક અંદાઝા નિકાલો. મેં આપકો ઉસકા આસાન એક તરીકા બતલાતા હૂં. હમારી એક બહન બાલિગ હુવે પાંચ સાલ હો ગએ, તો ઈસ્લામિક હિસાબ સે એક સાલ મેં ૩૫૪ યા ૩૫૫ દિન હોતે હંય, ઓર રોઝાના હમારે લિએ છે નમાઝ હંય પાંચ ફર્ઝ ઓર છઠી વિત્ર, સિર્ફ ફર્ઝ ફર્ઝ ઓર વિત્ર ઈતની નમાઝ કા હિસાબ કરના હય. અબ ઉસમેં હમકો વહ દેખના હય કે સાલ મેં રમઝાન કા મહીના આતા થા તો માશાઅલ્લાહ રમઝાન મેં હમ પાબંદી સે નમાઝ પઢતે હંય તો ૩૦ દિન એક મહીને કે ઉસકો હિસાબ સે નિકાલ દો. ફિર માશાઅલ્લાહ હમ જુમ્આ કી નમાઝ પાબંદી સે પઢતે હંય તો એક અઠવાડિયે મેં એક જુમ્આ ઓર એક સાલ મેં ૫૫ જુમ્આ આતે હંય, ઉસકો ભી અલગ કર દે ઓર કુછ નમાઝોં એસી હોતી હંય જિસકો હમને યકીનન પાબંદી સે પઢી હંય, કુછ બેહનેં અસર કી નમાઝ પાબંદી સે પઢતી હંય, કુછ મગરિબ કી નમાઝ પાબંદી સે પઢતી હંય તો જો જો નમાઝ ભી હમ પાબંદી સે પઢતે હંય વહ ભી નિકાલ દો ઓર ફિર જબ સે હમને નમાઝ કી પાબંદી શુરૂ કર દી વહ ભી હિસાબ મેં સે નિકાલ દો.

जैसे बालिग होने के पांच साल हुवे और दस साल गइलत में थे और तीन साल पाबंदी के थे तो तीन साल हिसाब से निकाल दस तरह अेक अंदाजा तैयार करो के मेरी इजर की नमाज एतनी बाकी, जोहर एतनी बाकी, असर एतनी बाकी, मगरिब एतनी बाकी, एशा एतनी बाकी, वित्र एतनी बाकी और हिसाब निकालने में कोई तकलीफ़ हो तो लिख कर के मुजसे पूछ लो में एन्शाअल्लाह तुम्हारा हिसाब तैयार कर के निकाल दूंगा, लेकिन अपनी क़ा नमाज का अेक हिसाब निकाल लो और कुल नमाज की क़ा कल से रमज़ान के मुबारक महीने से शुरु कर दो.

जब तक क़ा नमाज बाकी हो नइल नमाज नहीं पढ़ना चाहिये:

जब तक क़ा नमाज बाकी हो वहां तक नइल नमाज के बजाये क़ा पढो. में बहोत अहमियत से आपको मस्अला बता रहा हूं के जब जब भी आपको वक़्त मिले, आप क़ा नमाज पढो. दस क़ा, तीन क़ा, चार क़ा, पांच क़ा सिर्फ़ क़ा-क़ा, वित्र वित्र और उसको कागज़ में नोट करते रहो. और निश्चयत करो के मेरी आखरी जोहर की नमाज की क़ा या आखरी असर की क़ा या दस तरह निश्चयत करो के मेरी पहली जोहर की नमाज की क़ा, मेरी पहली असर की नमाज की क़ा, मेरी पहली मगरिब की नमाज की क़ा, ऐसी निश्चयत कर के क़ा नमाज शुरु करो. हमारी बहोत सी बेहनें वह होंगी जिनकी अल्लहुलिल्लाह अेक भी क़ा नहीं होगी, जिन बेहनों की थोणी सी क़ा हो तो वह बेहनें बहोत जल्दी अपनी क़ा नमाजों को एन्शाअल्लाह पूरी कर देंगे और जिनकी क़ा ज़यादह हंय वह हिम्मत न हारें मेहनत करें,

हुआ करें, लगातार कोशिश करें, और धीमे धीमे कर के अपनी तमाम नमाजों की कमा कर लें और अल्लाह तआला के यहां अपने हिसाब को पूरा कर लें, यह कमा नमाज का हिसाब पूरा करना बहोत जरूरी है, मैं आपको बतलाऊँ अगर किसीके जिम्मे में कमा नमाज बाकी रहे जावे और वह पढ़ न सके, बीमार हो गये, बूढ़ी हो गई, कमजोर हो गई और अब वह कमा नमाज नहीं पढ़ सकती तो उसके लिये वसिखत करना या क्षिष्टया निकालना शरीअत के कानून में जरूरी है। आप अंदाजा लगाओ के नमाज का क्षिष्टया निकालना, वसिखत करना जरूरी तो फिर कमा नमाज का पढ़ना हमारे लिये कितना जरूरी होगा, इस लिये मैं आप तमाम बेहनों से कहूंगा के अपनी कमा नमाजों का अेक हिसाब निकालो और उसकी कमा शुरू कर दो.

हैज की नमाजें:

और आपके लिये तो बहोत आसानी है, इस लिये के हर महीने में १० दिन, ८ दिन, ७ दिन जैसे भी छुट्टी के होते हंय, उनकी तो कमा करनी नहीं है, बहोत आसान हिसाब है, महीने के २० दिन, २२ दिन, २३ दिन का हिसाब निकालना है, बड़ी आसानी और सहूलत है, लेकिन ईन्शाअल्लाह धीमे धीमे कर के आप अपनी कमा नमाज पूरी कर लें, आज इस पेहली मजलिस में मैं ने आपको थंठ काम बतलाये हंय.

पेहला काम: कलिमअे तय्यिबह 'ला ईलाह ईल्लल्लाह' जिनका ७०,००० भरतबा पूरा नहीं हुवा था, वह पूरा कर लें और जिनका थूँठ के लिये पूरा हो गया था वह रोजाना अेक हज़ार भरतबा कम से कम पढ़ें, और दूसरे करीबी रिश्तेदारों के

લિએ યહ નિસાબ પઠ કર ઇસાલે સવાબ કી કોશિશ કરે.

ઔર દૂસરા કામ: રોઝાના ૩૦૦ મરતબા દુરુદ શરીફ પઠે.

તીસરા કામ: કુર્આન શરીફ કો પઠને કા, રોઝાના ૧૦ સિપારે, ૫ સિપારે કમ સે કમ ૩ સિપારે કી નિયત કર કે આપ લોગ ઉઠે.

ઔર ચોથા: કઝા નમાઝો કી આપ તરતીબ બના લેં ઔર જબ તક કઝા નમાઝ બાકી હંચ વહાં તક અભી પૂરી તવજજુહ સે કઝા નમાઝ પઠો, ઔર જલ્દી અપની કઝા નમાઝ કા હિસાબ પૂરા કર લો.

ઔર ઇસી કે સાથ અલ્લાહ તઆલા સે હમ દુઆ કરતે હંચ અલ્લાહ તઆલા હમારે જમા હોને કો કબૂલ ફરમાએ. આમીન

અલ્લાહ તઆલા ને ઝિંદગી મેં એક ઔર મોકા અતા ફરમાયા કે મેં ઇતના લંબા સફર કર કે આપકે યહાં આયા, દીન કી બાત સિખાઈ, આપ લોગ જમા હુવે, અલ્લાહ હમારે ઇસ મિલને કો, જમા હોને કો કબૂલ ફરમાએ. અપની ખુશનૂદી હાસિલ હોને કા ઝરિયા બનાએ ઔર આઈન્દહ ભી જિતની મજલિસ હો અલ્લાહ તઆલા તમામ મજલિસ કો બરકતવાલી, રહમતવાલી, નૂરાની બનાવે ઔર અલ્લાહ તઆલા આપકે લિએ ઔર પૂરી દુન્યા કી મુસલમાન ઔરતોં કે લિએ, મદ્દોં કે લિએ ઇન મજલિસોં કો ફાયદે કા, રહમત કા, બરકત કા ઝરિયા બનાવે. આમીન

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

દુરુદ શરીફ પઠ લીજિયે:

سبحانك اللهم وبحمدك وتبارك اسمك وتعالى جدك

ولا اله غيرك.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا
مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى عَدَدَ مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى.

لا اله الا الله استغفر الله اسئلك الجنة و اعوذ بك من النار.

لا اله الا الله استغفر الله اسئلك الجنة و اعوذ بك من النار. لا اله الا

الله استغفر الله اسئلك الجنة و اعوذ بك من النار.

ربنا اتنا فى الدنيا حسنة و فى الآخرة حسنة و قنا عذاب النار.

ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا و هب لنا من لدنك رحمة

انك انت الوهاب. فاطر السماوات و الارض انت ولى فى الدنيا و

الآخرة توفى مسلما و الحقنى بالصالحين.

ربنا ظلمنا انفسنا و ان لم تغفر لنا و ترحمنا لنكونن من

الخاسرين.

لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين، يا ارحم

الراحمين يا ارحم الراحمين يا ارحم الراحمين

अय हमारे अल्लाह! आपने फिरसे मोका अता इरमाया,

हम दीन की निस्बत पर इस शहर में जमा हुवे, अय अल्लाह!

हमारे इस जमा होने को कबूल इरमा लीजिअे, हमारी इन बेइतों

के दिअे और पूरे आलम के मुसलमानों के दिअे अय अल्लाह!

ઇસકો હિદાયત કા ખૈર કા આપકી રઝા કે હાસિલ હોને કા ઝરિયા બના દીજિયે.

અય અલ્લાહ! રમઝાન કા એક અશરહ ગુઝર ગયા હમને અબી તક કોઈ નેક કામ નહી કિએ હમારી ઇસ બેઅદબી કો મુઆફ ફરમા દીજિયે, હમારી ગફલતોં કો મુઆફ ફરમા દીજિયે, અય અલ્લાહ! રહમત કા પેહલા અશરહ ખત્મ હો ગયા, હમને કોઈ એસા નેક કામ નહી કિયા જિસકી વજા સે હમ આપકી રહમત કો હાસિલ કર સકે, અય અલ્લાહ! અપને કરમ સે, અપને ફઝલ સે, અપની રહમતોં સે હમ સબકો માલામાલ ફરમા દીજિયે, હમારે ઘરોં મેં રહમત અતા ફરમા દીજિયે, હમારી ઝિંદગીયોં મેં રહમત અતા ફરમા દીજિયે, અય અલ્લાહ! અબ મગફિરત કા અશરહ ચલ રહા હય, અય અલ્લાહ! હમ સબકી મગફિરત ફરમા દીજિયે, હમ સબકી મગફિરત ફરમા દીજિયે, રમઝાન કી બરકત સે તકવા અતા ફરમા દીજિયે, કામિલ તકવા અતા ફરમા દીજિયે, ઇસ શહેર કે મુસલમાનોં કી ઇઝત આબરૂ, ઘર-બાર, કારોબાર, ઇસ્મત ઇફકત, પાકદામની હર ચીઝ કી હિફાઝત ફરમા લીજિયે, હલાલ બરકતવાલી રોઝી અતા ફરમા દીજિયે ઓર ઘરોં મેં સુકૂન ચૈન, જોળ મુહબ્બત અતા ફરમા દીજિયે,

અય અલ્લાહ! જહન્નમ કી આગ સે છુટકારા અતા ફરમા દીજિયે, કબ્ર કે અઝાબ સે હિફાઝત ફરમા દીજિયે, આપકે ફઝલ સે જન્નતુલ ફિરદૌસ અતા ફરમા દીજિયે, અપકી રઝા ઓર મુહબ્બત અતા ફરમા દીજિયે, અય અલ્લાહ! આપ નબીએ કરીમ સલ. કી પાકીઝા સુન્નતોં કે સાથ ઝિંદગી ગુઝારને કી તૌફીક અતા ફરમા દીજિયે, તમામ બીમારોં કો શિફા અતા ફરમા દીજિયે, હમારી

જાઈઝ જરૂરિયાત કો પૂરા ફરમા દીજીએ, હમેં શબેકદ્ર કી ઈબાદત સે માલામાલ ફરમા દીજીએ, રોઝોં કી બરકત સે કામિલ તકવા અતા ફરમા દીજીએ.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને જિતની ખૈર માંગી હમેં ઓર પૂરી ઉમ્મત કો અતા ફરમા દીજીએ, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને જિન શુરૂર સે પનાહ ચાહી હમારી ઓર પૂરી ઉમ્મત કી ઉનસે હિકાઝત ફરમા લીજીએ.

وصلی اللہ وسلم علی سیدنا محمد وعلی الہ واصحابہ

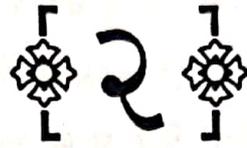
اجمعین.

سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

નોટ: ઈસ સાલ યઅની ૧૪૩૫ હિ. મેં દૂસરે અશરહ મેં હાઝરી હુઈ થી, ઓર મજલિસ કા વક્ત સુબહ દસ બજે કા થા.

ਓਲਰਤ ਨਬੀਓ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਕੀ ਪਾਕ ਭੀਵੀਯੌਂ ਕਾ ਕੁਰਆਨ ਮੈਂ ਆਯਾ ਡੁਵਾ ਵਾਕਿਅਤ (ਪੇਲਵਾ ਹਿਸ਼ਾ)

ઈસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતેં

* આજ હમારે મુસલમાનોં મેં, મદોં મેં ભી હમારી દીની બેહનોં મેં ભી, એક બહોત બડી ક્લિક કી બાત હય કે ઘર કે ખર્ચે બહોત ઝયાદહ બઢ રહે હંય. ઉસમેં તીન તરહ કે બડે નુક્સાન હંય.

૧. માલ દોલત, ડોલર, રૂપિયે-પૈસે કા બરબાદ હોના.

૨. અપના Time વક્ત બરબાદ હોના.

૩. તીસરી ચીઝ અપની સલાહિયત, અપની સોચ, અપની ક્લિક કા ઉસકે પીછે બરબાદ હોના. યહ તીન તો બડે ખતરનાક નુક્સાન હંય.

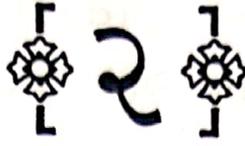
૪. ઓર સાથ મેં એક ચોથા બડા ગુનાહ જો હોતા હય વહ યહ હય કે હમ ઉસકી વજા સે ખૂદ કો બડા અચ્છા, ઉચા, માલવાલા સમઝતે હંય ઓર દૂસરોં કો ઉસકી વજા સે નીચા, હકીર સમઝતે હંય.

૫. ઓર પાંચવી બુરાઈ ઉસમેં યહ હય કે આજ હમને ઈન ચીઝોં કો દિખલાવે કા ઝરિયા બના દિયા

* આપ સલ. ને ઝિંદગી હંમેશા ગરીબી મેં ગુઝારી. યહ હુઝૂર કી જો હાલત થી વહ ઈખ્તિયારી થી **By Choice** થી, લોગ હદિયા દેતે થે, **Gift** દેતે થે; લેકિન જો હદિયા આતા, જો **Gift** આતી, જો માલ આતા, જો રૂપિયા આતા, જો સામાન આતા, નબીએ કરીમ સલ. ઝયાદહતર ફોરન સદકા ફરમા દેતે થે, અલ્લાહ કે નામ પર ખર્ચ કર દેતે થે, અપને પાસ રખતે નહીં થે.

* હદીષ શરીફ મેં યહ ભી આયા હય કે આપ સલ. કે ઘરવાલે કઈ કઈ રાત લગાતાર ભૂકે ગુઝાર દેતે. રાત કો ખાને કે લિએ કુછ નહીં મિલતા થા. ઓર જિન દિનોં મેં ખાને કે લિએ મિલતા ઉસમેં કભી કભી ઘઉં કી રોટી મિલતી, બાકી ઝયાદહતર જવાર કી રોટી હોતી.

* ઘરેલૂ કીચન કે સામાન મેં સબસે પેહલી નઈ ચીઝ જો ઉમ્મત મેં આઈ વહ છલની હય.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયો કા
કુર્આન મેં આયા હુવા વાકિઅહ (પેહલા હિસ્સા)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهٗ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَشَفِیْعَنَا وَحَبِیْبَنَا وَاِمَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُوْلَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ
وَدُرِّيَّتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّم تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ○ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○
يٰٓاَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِكِ اِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا فَتَعَالَيْنَ
اُمْتِعْكُنَّ وَاَسْرِحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيْلًا. وَاِنْ كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَالْذَّارَ
الْآخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْكُمْ اَجْرًا عَظِيْمًا. يَنْسَاءُ النَّبِيُّ مَنْ
يَّاتِ مِنْكُمْ بِفَاحِشَةٍ مُّبِيْنَةٍ يُضَاعَفُ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذٰلِكَ
عَلٰى اللّٰهِ يَسِيْرًا.

(પા.૨૧ સૂ.અહઝાબ આ.૨૮,૨૯,૩૦)

तर्जुमा: अय नबी! अपनी बीवीयों से कहो के अगर तुम
दुन्यवी जिंदगी और उसकी जीनत चाहती हो तो आओ,

में तुम्हें कुछ तोड़के दे कर ખૂબસૂરती के साथ रूप्सत कर दूं. और अगर तुम अल्लाह और उसके रसूल और आलमे आभिरत के तलबगार हो, तो यकीन जानो अल्लाह ने तुममें से नेक ખવાतीन के लिअे शानदार ईन्आम तैयार कर रभे हंय. अय नबी की बीवीयो! तुममें से जो कोठ किसी ખुली बेहूदगी का ईरतिकाब करेगी उसका अजाब बढा कर दोगुना कर दिया जाअेगा, और अल्लाह के लिअे अैसा करना बहोत आसान हय.

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

हजरत नबीअे करीम सल. की पाक बीवीयों का कुर्आन में आया हुआ वाकिअह:

यह कुर्आन मज्जद के अेकीसवें पारह में सूरअे अहजाब की आयतें मेंने आपके सामने तिलावत की हंय. ईन आयतों में अल्लाह सुब्हानहू व तआला ने अेक ખास वाकिअह बयान इरमाया हय. वह वाकिअह आपकी ખिदमत में बयान करना हय और ईस वाकिअह में जो नसीहत और ईब्रत की बातें हंय अल्लाह तआला आजके जमाने में मुजे, आपको और पूरी दुन्या के मुसलमान बेहनों को, भाईओं को उस पर अमल की तौईक अता इरमाअे. आजके जमाने में कुछ हलात मुसलमानों में अैसे हंय के जिसकी वज्हा से यह किस्सा सुनना और उसमें आई हूई जो नसीहत हय उसको जिंदगी में अपनाना हमारे लिअे जरूरी हो गया हय. ખास तौर पर आज हमारे मुसलमानों में, मर्दों में बी हमारी दीनी बेहनों में बी, अेक बहोत बडी इिक की बात हय के

ઘર કે ખર્ચ બહોત ઝયાદહ બઢ રહે હંચ. ઘર મેં પહેનને ઓઢને કા સામાન, ઇસ્તેઅમાલ કે બરતન, કપડે, ખાને-પીને કી ચીજેં ઉસકે પીછે હમારી દૌલત, હમારા રૂપિયા, હમારે પૈસે, હમારે ડોલર બહોત ઝયાદહ ખર્ચ હો રહે હંચ. ઓર માલ ખર્ચ હોને કે સાથ સાથ ઇસકે પીછે હમારા વક્ત બહોત ઝયાદહ બરબાદ ઓર ઝાયેઅ હોતા હય. સાથ હી સાથ હમારી દિમાગી સલાહિયત, ઝહન ઓર સોચ ઉસકે પીછે લગે રહતે હંચ, ગોયા ઇસ્રાફ, બેજરૂરત ખર્ચ, અચ્ચાશી અચ્છી ચીઝ નહી હંચ.

તીન તરહ કે બડે નુકસાનાત:

ઓર ઉસમેં તીન તરહ કે બડે નુકસાન હંચ.

૧. માલ દૌલત, ડોલર, રૂપિયે-પૈસે કા બરબાદ હોના.

૨. અપના Time વક્ત બરબાદ હોના.

૩. તીસરી ચીઝ અપની સલાહિયત, અપની સોચ, અપની ફિક્ક કા ઉસકે પીછે બરબાદ હોના. યહ તીન તો બડે ખતરનાક નુકસાન હંચ.

૪. ચોથા ગુનાહ: ઓર સાથ મેં એક ચોથા બડા ગુનાહ જો હોતા હય વહ યહ હય કે હમ ઉસકી વજા સે ખૂદ કો બડા અચ્છા, ઉચ્ચા, માલવાલા સમઝતે હંચ ઓર દૂસરોં કો ઉસકી વજા સે નીચા, હકીર સમઝતે હંચ.

જિસકે પાસ કપડે ઝયાદહ હોં, અચ્છે અચ્છે, ઉમ્દહ સે ઉમ્દહ બેહતરીન ઓર કીમતી કપડે હોં વહ દૂસરી બેહનોં કો જિસકે પાસ ઇતને મહેંગે કપડે કમ હંચ યા નહી હંચ ઉનકો નીચા સમઝતી હંચ, જિસકે પાસ ઘર બહોત બડા, બહોત અચ્છા ડેકોરેશનવાલા, ઘર મેં ફરનીચર બહોત અચ્છા, ઘર મેં કીચન

બહોત અચ્છા, ઘર મેં સામાન, બરતન બહોત અચ્છા હો વહ દૂસરી બેહનોં કો નીચા સમઝતી હંચ, હકીર સમઝતી હંચ, યહ હરામ હય. યહ ચોથા ખતરનાક ગુનાહ હય.

૫. પાંચવા ગુનાહ ઓર પાંચવી બુરાઈ ઉસમેં યહ હય કે આજ હમને ઈન ચીઝોં કો દિખલાવે કા ઝરિયા બના દિયા, રિયાકારી કા ઝરિયા બના દિયા, Money Power (માલી તાકત) કે Show (દિખલાવે) કા ઝરિયા બના દિયા કે મેરે પાસ ઈતને રૂપિયે હંચ, ઈતની દૌલત હય, દેખો હમારા ઘર, હમારે કપડે, હમારી ગાડી, હમારા સામાન.

તો આજ હમને ઈન ચીઝોં કો પૈસે કે દિખલાવે કા ઝરિયા બના રખા હય.

યહ પાંચ ખતરનાક બુરાઈ, ગુનાહ, નુકસાન મેં આજ તકરીબન પૂરી દુન્યા કે મુસલમાન મુબ્તલા હો રહે હંચ. ઐસે હાલાત મેં યહ આયત ઓર ઈસ આયત મેં આયા હુવા કિસ્સા ઓર ઉસમેં આઈ હુઈ નસીહત સુનના ઓર ઉસ પર અમલ કરના હમારે લિએ બહોત જરૂરી હો જતા હય.

યહ કિસ્સા ખૂદ મેરે ઓર આપકે આકા તાજદારે મદીના હઝરત મુહમ્મદુર્સૂલુલ્લાહ કી Family કા હય, ખૂદ હુઝૂર કે ઘર મુબારક કા ઓર આપ સલ. કી પાક બીવીયોં કા હય.

હુઝૂર સલ. કી પાક બીવીયોં કો હમ માં કેહતે હંચ. અરબી મેં 'ઉમ્મુલ મુઅમિનીન' કેહતે હંચ, ઉમ્મુલ મુઅમિનીન કા મઅના હોતા હય કયામત તક આનેવાલે તમામ મુસલમાન કી માં ઓર ઉસકા બહુવચન આતા હય 'ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન' યઅની નબીએ કરીમ સલ. કી ઓરતેં જો કયામત તક આનેવાલે તમામ

ઇમાનવાલોં કી માએ હંય, ઉનકા યહ કિસ્સા હય. અલ્લાહ તઆલા હુઝૂર પાક સલ. કી પાક બીવીયોં કો હમારી માઓં કો ઉમ્મત કી તરફ સે બેહતરીન જઝાએ ખેર અતા ફરમાએ. આમીન

કિસ્સે મેં બડી હિકમત હય:

યહ બાત અચ્છી તરહ ઝહન રખ લો કે યહ જો ઈનકા કિસ્સા હુવા ઈસમેં એક બડી હિકમત હય, એસા સમઝો કે ઉનસે યહ કરવાયા ગયા તાકે કયામત તક આનેવાલે તમામ મુસલમાન મદોં ઓર ઓરતોં કે લિએ એક સબક મિલ જાએ, એક નસીહત મિલ જાએ. વરના ઈસ દુન્યા મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક બીવીયાં યઅની હમારી માએ ઉનકે જેસી કોઈ ઓરત નહી હો સકતી.

ખૂદ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં ઉનકે બારે મેં ફરમાયા:

يُنِسَاءَ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ النِّسَاءِ

તર્જુમા: અય નબી કી બીવીયો! તુમ આમ ઓરતોં કી તરહ નહી હો.

ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલા ને યહ બતલાયા કે પૂરી દુન્યા કી ઓરતોં મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી બીવીયોં કા એક ખાસ દરજા હય, એક ખાસ ફઝીલત હય. ઓર અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકો એક ખાસ દરજે મેં રખા હય.

આપ સલ. કે ઘર મેં ફકો ફાકા રેહતા થા:

પેહલી બાત યહ સમઝો કે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે ઘર મેં હંમેશા ફકો ફાકા રેહતા થા, જિસકી વજા સે ઘર મેં લોગોં કો ભૂકા રેહના પડતા થા, ખૂદ નબીએ કરીમ સલ. અલ્લાહ તઆલા સે

માંગતે થે:

اللهم احيني مسكينا و امتى مسكينا و احشرنى فى زمرة المساكين.

(ઇબને માજા શરીફ પે.૩૦૪ હ.નં.૪૧૨૬)

તર્જુમા: અય અલ્લાહ તઆલા! તુ મુઝે સારી ઝિંદગી મિસ્કીન બનાએ રખ ઓર મિસ્કીન કી હાલત મેં મોત દેના ઓર મિસ્કીનોં કે ગિરોહ મેં હી મેરા હશર કરના.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ચાહતે તો અલ્લાહ તઆલા મક્કા, મદીના કે પહાળોં કો સોને કા બના દેતે, લેકિન હુઝૂર સલ. ને પૂરી ઝિંદગી કભી માલદારી કી દુઆ નહી માંગી, અય અલ્લાહ! મુઝે માલદાર બના દે, અય અલ્લાહ! તુ મેરે લિએ શાનદાર Palace બના દે, આલીશાન બંગલા બના દે, કભી મેરે હુઝૂર ને યહ દુઆ નહી માંગી.

આપ સલ. કા ફક ઇખ્તિયારી થા:

આપ સલ. ને ઝિંદગી હંમેશા ફક મેં ગુઝારી. યહ હુઝૂર કી જો હાલત થી વહ ઇખ્તિયારી થી By Choice થી, લોગ હદિયા દેતે થે, Gaff દેતે થે; લેકિન જો હદિયા આતા, જો Gaff આતી, જો માલ આતા, જો રૂપિયા આતા, જો સામાન આતા, નબીએ કરીમ સલ. ઝયાદહતર ફોરન સદકા ફરમા દેતે થે, અલ્લાહ કે નામ પર ખર્ચ કર દેતે થે, અપને પાસ રખતે નહી થે.

હુઝૂર સલ. ને કભી દો વકત પેટ ભર કર ખાના નહી ખાયા:

હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હંચ કે હુઝૂર સલ. કે ઘરવાલોં ને હુઝૂર સલ. કી વફાત તક દો દિન તક મુસલસલ જવાર

की रोटी से पेट भर कर जाना नहीं आया.

हालांके जवार उस जमाने में घઉ के मुकाबले में सस्ता होता था और भूद आप सल. की पाक बीवीयों का यह हाल था के हुजूर सल. घर के भर्ये के लिअे जो देते थे उसको भी सवाब के शोक में सदका कर देती थी और कुछ अंदाजा ऐसा भी हय के हुजूर सल. साल भर का जो भर्या देते थे वह इतना ज्यादा नहीं होता था के रोजाना रोटी बनाई जा सके. अेक दिन रोटी तो अेक दिन भजूर भा कर दिन गुजार लो, हालांके आज भजूर भा कर दिन गुजारने की बात तो समझ में भी नहीं आती, भजूर को तो हम सिई डेअर्ट Daset के तौर पर भाते हंय, जाने के बाद या पेहले लज्जत और मजे के तौर पर या नाश्ते या तबईक के तौर पर भाते हंय.

और हदीष शरीफ में यह भी आया हय के आप सल. के घरवाले कई कई रात लगातार लूके गुजार देते. रात को जाने के लिअे कुछ नहीं मिलता था. और जिन दिनों में जाने के लिअे मिलता उसमें कभी कभी घऊ की रोटी मिलती, बाकी ज्यादातर जवार की रोटी होती.

मेंदे की रोटी:

और अज्जब बात सुनो! हदीष शरीफ से पता चलता हय के हुजूर सल. के सामने पूरी जिंदगी मेंदा आया भी नहीं होगा? और आज कल हमारे यहां मेंदे की रोटीयां कैसी आम हो रही हंय; हालांके उसका हजम होना भी मुशकिल हय इस लिअे में आपको भी भश्वरह देता हूं के मेंदा इस्तेअमाल न करो तो अच्छा हय.

आटा छलनी में छाना नहीं जाता था:

हुजूर सल. के मुबारक जमाने में आम तौर पर घरों में छलनियां तक नहीं होती थीं। आटा घरों में हाथों से पीसते थे, उसे डूंक मार देते जिसकी वजह से तिनके वगैरह उड़ जाते फिर रोटी बना लेते। और बगैर छाने हुवे आटे की रोटी हजम भी जल्दी होती है, शयदेवाली भी है। मक्का मदीना और दूसरे कुछ देशों में आज भी ऐसी रोटी मिलती है। अल्लहुदिल्लाह में उसको शोक से भाता हूँ।

अगरये छलनी से आटा छानना कोई गुनाह नहीं है, ईस्तेअमाल कर सकते हैं।

घरेलू कीचन के सामान में सबसे पहली नहीं चीज जो उम्मत में आई वह छलनी है।

घरेलू डावात पर हजरत आईशा रदि. का रोना :

हजरत मस्ऊक रह. इरमाते हैंय के अेक मरतबा में हजरत आईशा रदि. के पास गया तो आप रदि. ने मेरे लिये खाना मंगवाया और इरमाने लगीं के में कभी पेट भर कर खाना नहीं खाती हूँ, मगर मेरा रोने को हिल याहता है और रोने लगती हूँ यअनी नबीअे करीम सल. की जिंदगी में घरेलू खाने पीने में जो तकलीफ़ के दिन गुजरे उसको याद कर के रोना आता है। तो हजरत मस्ऊक रह. ने पूछा के क्यूं आपका रोने को हिल याहता है? तो हजरत आईशा रदि. इरमाने लगीं के हुजूर सल. मुझसे जुदा हो कर दुन्या से तशरीफ़ ले गये, लेकिन कभी अेक दिन में दो मरतबा गोश्त और रोटी से या गोश्त या रोटी से पेट भरने का भोका नहीं आया।

और आज हमारे घरों के हालात यह हंय के नाश्ता, दोपहर, शाम, तीनों वकत किस्म किस्म का खाना तैयार किया जाता हय और उसके लिअे माल और वकत की बडी कुर्बानियां दी जाती हंय.

आप सल. का कर्ज की हालत में दुन्या से तशरीक ले जाना:

हुजूर अकरम सल. ने अेक यहूदी से अनाज उधार खरीदा था, और यह अनाज देनेवाला यहूदी था इस लिअे उसने उस अनाज उधार देने पर गिरवी में कोछ चीज मांगी, आप सल. के पास अेक जिरह थी, यअनी लोभंड का बप्तर था जिसको आप सल. जंग के मोके पर पछेनते थे और हालत यह हुछ के जब आप सल. की वकत हुछ तो वह आपका लोभंड का बप्तर उसी यहूदी के पास गिरवी पडा हुवा था, अंदाजा लगाओ के अनाज भी उधार लेना पडा, कैसी इक्वाली जिंदगी होगी.

अब तो कर्ज के मकासिद ही बदल गअे:

और आज के जमाने में हालात अैसे हंय के लोग भोज-मजा के लिअे उधार लेते हंय, शानदार मकान, शानदार गाडियां, शानदार शादियां करने के लिअे उधार रुपिये लिअे जाते हंय और बहोत से तो अैसे ह्योते हंय के उधार वापस करने की निख्यत भी नही ह्योती और बहोत सारे लोग गुंजाछश ह्योने के बावजूद उधार वापस नही करते, यह कितनी बुरी आदत हय, उसकी छस्लाह करनी चाहिये.

अस्लाह के नेक बंदे इरमाते हंय के अगर कोछ सप्त जरूरत

आ जावे और पास में इन्तिजाम न होवे तो ऐसी सप्त मजबूरी के वकत वापस करने की निश्चय से उधार लेलो और हुआ और कोशिश करते रहो, इन्शाअल्लाह अल्लाह तआला अदा करवा देंगे.

हुजूर सल. का मकान:

और हुजूर सल. का मदीना में कोई पास डिस्म का उम्हड़ मकान नहीं था. आपकी पाक बीवीयों के लिये छोटे छोटे कमरे हुवा करते थे मिट्टी के बने हुवे, उसी में आप सल. ने जिंदगी गुजारी, लेकिन इन सीधे सादे हुजूरों का हाल दीनी अे'तेबार से निरावा था के भूढ़ अल्लाह तआला ने इन हुजूरों का कुर्आन में जिक्र इरमाया:

إِنَّ الَّذِينَ يُنَادُونَكَ مِنَ الْحُجُرَاتِ

गुरबत का हाल:

बुधारी शरीफ की अेक रिवायत हय, हजरत आइशा रदि. बयान इरमाती हंय, अज्जब हदीष हय, हम सबको हिला देनेवाली हदीष हय, मां आइशा रदि. इरमाती हंय के उस जमाने में हमारे पास आम तौर पर अेक डी कपडा पहेनने के लिये हुवा करता था. जब मेला हो जाता उसी कपडे को घर में रेह कर धो लेते फिर उसी कपडे को पहेन लेते. सहीह बुधारी की सहीह हदीष हय मेरी बेहनो! जरा सोचो तो सही, आज दुन्या में गरीब से गरीब के पास भी १०, १५ जोडी कपडे होते हंय और मां आइशा रदि. जिनके लिये अल्लाह तआला कुर्आन में आयात उतारे वह बयान इरमाती हंय के उस जमाने में औरतों के पास अेक डी कपडा होता

था और वह एक कपडे में जिंदगी गुजारती थी. जरा सी टेर के लिअे अल्लाह की नेअमत को सोयो! आज अल्लाह तआला ने हमको कितने कपडे दिये हंय और वह एक कपडे में जिंदगी गुजारती थी, हालांके आज सो सो जोडी कपडे हमारे घरों में रभे हुवे हंय.

हुजूर सल. के जमाने की औरतें कमजोर थीं:

यह रिवायत भी बुधारी शरीफ में हय के खाने पीने के लिअे सामान नहीं मिलता था तो जिसकी वजह से औरतें उस जमाने में बहोत कमजोर, दुबली पतली Single Body की हुवा करती थी, खाना ही नहीं मिलता था, पेट भर के खाना नहीं मिलता था, जिसकी वजह से वह औरतें कमजोर थीं, बहोत दुबली पतली हुवा करती थीं, पहले में ने हजरत आँशा रहि. की पाक दामनी का वाकिअह सुनाया था, उसमें आपने सुना था के जिस उँट पर हजरत आँशा रहि. को बिठाया जाता था और बेठने के लिअे जो पालखी बांधी जाती थी वह पालखी उठानेवाले सहाबा यह समजे के मां आँशा रहि. अंदर हंय, पर्दे के पीछे हंय. इस लिअे उठा कर के उसको रभ दिया, उनको वजन का अंदाजा ही नहीं हुवा, हजरत आँशा रहि. एतनी कमजोर थीं, एतनी दुबली पतली थीं के अंदर हजरत आँशा रहि. हंय के नहीं हंय, वजन में कोँठ जयादह ईर्क न होता था, मेरी दीनी बेहनो! यह जो हालात होते थे यह लूक की वजह से, खाना न मिलने की वजह से, इकीरी की वजह से यह हालात हुवा करते थे, और नबीअे करीम सल. को जो मिलता था सदका करते और हजरत के मुताबिक घर में देते. सुब्हानल्लाह.

गुरबत की अज्जब हालत:

अैसे हालत भी होते के हुजूर सल. इजर की नमाज पढ कर घर आते तो बिल्कुल लूके होते, घर आ कर के अपनी बीवीयों से पूछते, उम्मत की माओं से पूछते:

“हय किसीके घर में कोँ जाने की थीज?” अगर किसी बीवी के पास कोँ जाने की थीज होती तो नबीअे करीम सल. जा लेते थे और बहोत सी मरतबा अैसा भी होता था के तमाम बीवीयों के घर में से जवाब मिलता के आज किसीके घर में कुँ नही हय. तो नबीअे करीम सल. इरमाते तो आज में रोजे की निखत कर लेता हूँ, नकिल रोजा रभ लेते थे, नव नव बीवीयों के मकान हय लेकिन किसी बीवी के घर में कोँ जाने की थीज नही होती जिसकी वजह से नबीअे करीम सल. रोजा रभ लेते थे. अैसी गरीबी में, इकीरी में जिंदगी गुजरा करती थी.

हिजरत के योथे या पांचवे साल मदीना मुनव्वरह में कुँ हालत आअे और हालत यह आअे के पूरे अरब के जितने भी काइर थे, मुशरिक थे, उन लोगों ने आपस में ँत्तिहाद किया, जेण किया और जेण कर के उन्होंने मदीना मुनव्वरह पर Attack (हम्ला) किया, जिसको हम गजवअे अहजाब केहते हंय, अहजाब की लडाई केहते हंय, यह सन: ४ हिजरी में हुवा, और ँसी अहजाब की निखत से कुर्आने पाक में अल्लाह तआला ने अेक पूरी सूरत नाजिल इरमाई हय, जिसको सूरअे अहजाब केहते हंय.

उम्महातुल मुअमिनीन की अेक दरखास्त; अज्जब वाकिअह:

ઇસ અહઝાબ કી લડાઈ કે બાદ ફોરન મદીના મેં જો યહૂદી લોગ રેહતે થે, ઉનકે સાથ જંગ હુઈ, મદીના મેં દો બડે યહૂદી ખાનદાન રેહતે થે, એક બનૂ કુરયઝા ઓર એક બનૂ નઝીર. યહ દોનોં યહૂદી ખાનદાન કો જબ સહાબએ કિરામ રદિ. ને હરા દિયા તો વહાં સે બહોત સારા માલ માલે ગનીમત મેં મિલા. નબીએ કરીમ સલ. ને સહાબા મેં ઉસકો તકસીમ કર દિયા, જો સહાબા હિજરત કર કે આએ થે, વહ ભી ગરીબ થે, લેકિન જબ યહ બનૂ નઝીર ઓર બનૂ કુરયઝા કે યહૂદિયોં કા માલ તકસીમ હુવા તો સહાબા અલ્હમ્દુલિલ્લાહ માલ મેં કુછ ઠીક હો ગએ. ઉનકે ઘરોં મેં ખુશહાલી આઈ, ઉનકી ઓરતોં કો કુછ રાહત હો ગઈ.

તો મેરી ઓર આપકી માએં નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયાં ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન રદિ. ને સોચા કે ઈતના સારા માલ ગનીમત મેં આયા ઓર નબીએ કરીમ સલ. ને ઈતના સારા સહાબા કો દિયા, મુહાજિર સહાબા અચ્છી હાલત પર હો ગએ તો ખૂદ નબીએ કરીમ સલ. ને ભી અપને લિએ કુછ માલ હિક્કાત સે રખા હોગા, હુઝૂર સલ. ને અપના હિસ્સા સંભાલ કર રખા હોગા, તો હમેં નબીએ કરીમ સલ. સે કેહના ચાહિયે કે હુઝૂર આપકો જો હિસ્સા મિલા હય, ઉસ હિસ્સે મેં સે હમકો કુછ દીજિયે, તાકે હમારે ઘરોં મેં જો ફક કી હાલત હય વહ ખત્મ હો જાએ, વહ માલદાર બનના નહીં ચાહતી થી, વહ બસ ઈતના ચાહતી થી કે ઘર મેં જો તકલીફ હય જો ફકીરી ઓર ગરીબી હય વહ ફકીરી ઓર ગરીબી દૂર હો જાએ.

તમામ કી તમામ બીવીયાં, ઉમ્મત કી માએં ઉનકે દિલોં મેં નબીએ કરીમ સલ. કી મુહબ્બત થી, હુઝૂર સલ. સે વહ બહોત

મુહબ્બત કરતી થી, ઓર આપ સલ. ભી ઉનસે બડી મુહબ્બત ફરમાતે થે, હુઝૂર ઉનસે બહોત ખુશ થે ઓર યહ ભી હુઝૂર સે બહોત ખુશ થી, યહ ઓરતે ઉમ્મત કી માએ નબીએ કરીમ સલ. કો તકલીફ દેના નહી ચાહતી થી, પરેશાન કરના નહી ચાહતી થી, બસ વહ યૂં ચાહતી થી કે થોડી રાહત હો જાએ, થોડી સહૂલત હો જાએ, ઉસ વકત સબકે રૂમ અલગ અલગ થે, છોટે છોટે રૂમ થે, આજ જહાં મસ્જિદે નબવી મેં હમ સલાતો સલામ પઢને જાતે હંચ ઓર જિતના જાલી મુબારક કા ઇલાતા હય, ઇતને ઇતને ઇલાતે મેં તમામ નવ બીવીયોં કે રૂમ બને હુવે થે. મેરી દીની બેહનો! અંદાઝા લગાઓ કિતની કમ જગા મેં યહ તમામ ઓરતેં રહા કરતી થી, સબ ઓરતેં અપને ઘર સે નિકલ કર કે નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ આઈ ઓર આ કર કે આપ સલ. કે પાસ બેઠ ગઈ, ઓર ઉન્હોંને બાત ચીત કરના શુરૂ કી.

ઓર બાત ચીત મેં યહ કયા, અય અલ્લાહ કે નબી સલ. યહ કેસર ઓર કિસ્રા કી બીવીયાં કિતને શાનદાર કપડે પહેનતી હંચ, કિતને અચ્છે અચ્છે ઝેવરાત વગૈરહ પહેનતી હંચ.

ઉસ ઝમાને મેં દુન્યા મેં દો બડી હુકૂમતેં થી, એક રોમન એમ્પાયર ઇસાઈ લોગોં કી જિસકા સબસે બડા બાદશાહ કેસરે રોમ કેહલાતા થા.

ઓર દૂસરી આગ કી ઇબાદત કરનેવાલે મજૂસી, પારસી લોગોં કી હુકૂમત જિસકા મરકઝ ફારિસ થા, સમઝો કે આજ કા ઇરાન, જિસકે અમીર કો કિસ્રા કેહતે થે. તો ઉમ્મત કી યહ માએ નબીએ કરીમ સલ. કો કેહને લગી:

હુઝૂર યહ કેસર ઓર કિસ્રા કી બીવીયાં કિતને અચ્છે કપડે

પહેનતી હંચ, કિતને અચ્છે ઝેવરાત પહેનતી હંચ ઓર અલ્લાહ તઆલા ને આપકો દોનો જહાં કા બાદશાહ બનાયા હય, આપ તો દુન્યા કે ભી બાદશાહ ઓર આખિરત કે ભી બાદશાહ હંચ ઓર હમ જૈસી ફકવાલી ઝિંદગી ગુઝારતે હંચ, વહ આપકે સામને હય.

દૂસરી બાત વહ કહી કે કેસર ઓર કિસ્રા કી જો બીવીયાં હંચ, ઉનકે લિએ ખિદમત ઓર ઘર મેં કામ કરને કે લિએ કનીઝેં હંચ, બાંદિયાં હંચ, ઘર મેં બહોત સારી ખિદમત કરનેવાલી ઓરતેં હંચ ઓર હમકો ખૂદ કામ કરના પડતા હય, ખૂદ આટા ગૂંદના પડતા હય, હાથ સે ચક્કી ચલાની પડતી હય, ખૂદ કપડે ધોને પડતે હંચ, ખૂદ બરતન ધોને પડતે હંચ, ખૂદ અપને ઘર મેં ઝાડૂ દેની પડતી હય, ખૂદ કુંવે સે પાની નિકાલના પડતા હય, ખૂદ જાનવરોં કો દાના ચારા ડાલના પડતા હય, ખૂદ ઘર કે સબ કામ કરને પડતે હંચ, અય અલ્લાહ કે નબી સલ. બહોત તકલીફ મેં હમારી ઝિંદગી ગુઝરતી હય.

દરખાસ્ત કા ખુલાસા:

ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન રદિ. ઈસ દરખાસ્ત સે કોઈ બડી એશો આરામવાલી ઝિંદગી નહીં ચાહતી થી, શાનદાર ઉમ્દહ મકાન નહીં ચાહતી થી, બહોત હી કીમતી લિબાસ નહીં ચાહતી થી, બસ ઉનકી માંગણી કા ખુલાસા વહ થા કે ઘર કા જો જરૂરી ખર્ચા મિલતા હય ઉસમેં કુછ વધારા હો જાવે, કુછ ઝયાદતી હો જાવે. તમામ બીવીયોં કે દિલ હુઝૂર સલ. કી મુહબ્બત સે ભરે હુવે થે, હુઝૂર સલ. કો ઝરા બરાબર ભી તકલીફ પહોંચાને કા ઉનકા ખ્યાલ ન થા. બસ વહ ચાહતી થી કે જો જરૂરિયાત હંચ ઉનમેં કુછ રાહત હો જાએ.

લેકિન યહ બાત હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કો નાગવાર માલૂમ હુઈ, જિસ ઘરાને મેં અલ્લાહ તઆલા કી વહી ઉતરતી હો વહાં કી મામૂલી ગલતી ભી બડી સમઝી જાતી હય.

યહ બાત ઉન્હોને બશરી તકાઝે સે અર્ઝ કી થી, ચૂંકે યહ ભી ઔરતે થી, ઇન્સાન થી, અપની તંગી દૂર કરને કે લિએ નબીએ કરીમ સલ. કે સામને યહ બાત કહી.

માંગણી પર આપ સલ. કો તકલીફ:

અલ્લાહ કે નબી સલ. યહ બાત સુનતે રહે, સુનને કે બાદ આપ સલ. કો એક દમ ગમ હો ગયા, રંજ હો ગયા, ઇતના રંજ હુવા કે આપ સલ. બિલ્કુલ ખામોશ હો ગએ.

હુઝૂર સલ. કી શાદિયોં કા એક અહમ મક્સદ:

આપ સલ. કો ગમ ઇસ લિએ હુવા, રંજ ઇસ લિએ હુવા કે ઇન ઔરતોં ને મેરે સાથ જો શાદી કી હય, ઉસકી કીમત ઉન્હોને નહી સમઝી કે હમારા નિકાહ, હમારી શાદી અલ્લાહ કે નબી સલ. સે હુઈ હય ઔર નબી કે સાથ જો હમારી શાદી હુઈ યહ કોઈ દુન્યા કી રાહત કે લિએ નહી, દુન્યા કી મોજ મજા ઉળાને કે લિએ નહી, દુન્યા કી રાહત કે લિએ નહી બલ્કે હમારી યહ શાદી અલ્લાહ કો ખુશ કરને, આખિરત કે લિએ, અલ્લાહ કે દિન કે ખાતિર હુઈ હૈ કે નબીએ કરીમ સલ. કી Family Life, Personal Life હુઝૂર કે ઘર કે અંદર કી ઝિંદગી, ખાનગી ઝિંદગી યહ ઉમ્મત કી માએં, પાક બીવીયાં સીખેં ઔર સીખ કર કે ક્યામત તક આનેવાલે મદોં ઔર ઔરતોં કો પહોંચા દે, ઇસ મુબારક મક્સદ સે ઇતની સારી શાદિયાં હુઈ હંય, ઇસ લિએ કે હુઝૂર સલ. કી જો Open Life હય, ઘર કે

બહાર કી જો જિંદગી હય, ઉસકો દેખને ઓર સીખનેવાલે હઝારોં રહાબએ કિરામ હંય, પૂરા મદીના હય, લેકિન આપકી Family Life, Personal Life ઘર કી જિંદગી ઉસકો સીખ કર કે આનેવાલી ઉમ્મત કો પહોંચાને કે લિએ નબીએ કરીમ સલ. ને ઝયાદહ શાદિયાં કી થી.

આપ સલ. કા બીવીયોં સે અલગ હોને કી કસમ ખાના:

તો હુઝૂર કો રંજ હુવા કે મેરી ઈન બીવીયોં ને, ઈન ઓરતોં ને મેરે સાથ શાદી કી કદર કો નહીં સમઝા, આપ સલ. કો ઈતના ગમ હુવા, ઈતને નારાઝ હુવે કે નબીએ કરીમ સલ. ને કસમ ખા લી ઓર કસમ ખા કર કે ફરમાયા: મેં એક મહીને તક તુમ લોગોં કે પાસ નહીં આઉંગા, એક મહીને તક મેં તુમસે દૂર રહૂંગા, તુમ્હારે પાસ નહીં આઉંગા.

હુઝૂર સલ. કી કસમ કી હાલત:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ઉનકી તરબિયત કરના ચાહતે થે, ઉનકો સિખાના ચાહતે થે ઓર ઉનકે ઝરિયે સે ક્યામત તક આનેવાલી ઉમ્મત કી ઓરતોં કો સિખાના ચાહતે થે કે અપને શોહર કી તરફ સે જો કુછ મિલે, ઉસ પર શુક અદા કરો, કનાઅત કરો, ઓર સબ્ર ઓર શુક કે સાથ જો મિલે ઉસ પર જિંદગી ગુઝાર લો, Demand કરના, માંગણી કરના, યહ લાઓ વહ લાઓ, યહ નહીં હોના ચાહિયે.

ઈસકી કોશિશ કે દુન્યા મેં રાહત મિલે, દુન્યા મેં સુખ સાહેબી મિલે, દુન્યા મેં મઝે મિલે યહ ચીઝ અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ કો પસંદ નહીં હય. નબીએ કરીમ સલ. યહ બાત અમલી

तौर पर सिषाना याहते थे, ँस लिअे के यह आपकी पाक बीवीयां थीं, कयामत तक आनेवाली उम्मत के लिअे यह Ideol हय, नमूना हय, ँस लिअे आप सल. ने उनकी तरबियत के अजीम मकसद से ँस तरह अेक महीने तक जुदा रहने की कसम षाँ. उम्मत की औरतेँ उनको देष कर के सीषेगी और आप जानते हंय के डीरे को जितना धीसते हंय उतना यमकता हय.

तरबियत से यमक:

मेरी बेहनो! आपके नेकलेस यअनी गले का डार उसमें जो डीरा डोता हय उसको बडोत धीसा जाता हय, तब वह यमक कर आपके नेकलेस में आता हय. उम्मत की ँन माओं को यअनी अपनी पाक बीवीयों की तरबियत कर के नबीअे करीम सल. रुडानी तौर पर यमकाना याहते थे, ताके कयामत तक आनेवाली उम्मत को उनका नूर और उनकी रोशनी नसीब डो. ँस लिअे नबीअे करीम सल. ने कसम षा ली के अेक महीने तक में तुम्हारे पास नडी आउंगा और मस्जिदे नबवी में उपर अेक Room था, First floor पर वहां यले गअे और डेस्ला कर लिया के में अेक महीने तक यडी रहूंगा, किसी औरत के घर नडी जाउंगा और वडी से डुजूर सल. नमाज पढाने मस्जिद में आते, वडी से सडाबा को मिलने आते, किसी काम के लिअे जाना डोता तो तशरीक ले जाते, लेकिन तमाम बीवीयों के घर में आना जाना नबीअे करीम सल. ने उस वकत बंद इरमा दिया.

तलाक देने की गलत अइवाड:

पूरे मदीना में यह अइवाड डेल गँ के नबीअे करीम सल.

ને અપની ઔરતોં કો તલાક દે દી ઔર સબ લોગ ગભરાને લગે, ડરને લગે કે ક્યા હોગા, જબ હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કો ખબર હુઈ તો બહોત ફિક મેં આ ગએ ઈસ લિએ કે હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કી બેટી હઝરત આઈશા રદિ. યહ નબીએ કરીમ સલ. કી બીવી હોતી હય. હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કો ફિક હુઈ કે મેરી બેટી આઈશા કો તલાક તલાક હો ગઈ ઔર અલ્લાહ કે નબી સલ. નારાઝ હો ગએ તો મેરી બેટી કી આખિરત ખરાબ હો જાએગી, અલ્લાહ નારાઝ હો જાએંગે, હઝરત ઉમર રદિ. કો ખબર હુઈ તો હઝરત ઉમર રદિ. કો ફિક હો ગઈ ઈસ લિએ કે હઝરત ઉમર રદિ. કી બેટી હઝરત હફ્સા રદિ. યહ ભી નબીએ કરીમ સલ. કી બીવી હોતી હય, હઝરત ઉમર રદિ. કો ભી ફિક હુઈ કે અગર મેરી બેટી હફ્સા કો તલાક હો ગઈ હુઝૂર ઉનસે નારાઝ હો ગએ તો મેરી બેટી કી આખિરત ખરાબ હો જાએગી, અલ્લાહ નારાઝ હો જાએંગે ઈસ લિએ કે અલ્લાહ કે નબી નારાઝ તો અલ્લાહ ભી નારાઝ ઔર અલ્લાહ નારાઝ તો આખિરત ખરાબ હો જાએગી.

લડકી કે માં બાપ કો ઈસસે ઈબ્રત લેના ચાહિયે:

ઈસ ફિક મેં હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. ઔર હઝરત ઉમર રદિ. દોનોં હુઝૂર સલ. કે પાસ આએ. હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. પેહલે અપની બેટી હઝરત આઈશા રદિ. કે પાસ ગએ, હઝરત ઉમર રદિ. અપની બેટી હઝરત હફ્સા રદિ. કે પાસ ગએ, જા કર કે અપની બેટી કો ડરાયા, ધમકાયા, સમઝાયા.

મેરી બેહનો! યહ હદીષ હમકો યહ સિખાતી હય કે માઓં અગર તુમ્હારી બેટી કે સુસરાલ મેં સે કોઈ ફરિયાદ આવે, શિકાયત

આવે તો હમ પેહલે અપની બેટી કો સમઝાવે, બેટી કો ડરાવે, યહ નહીં કે અપની બેટી કી ગલત તરફદારી લે કર કે ઉસકે સુસરાલવાલોં કે સાથ લખને ઝગળને લગ જાવે, નહીં ઘર સંસાર, ઝિંદગી એસે નહીં ચલા કરતી.

હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. પેહલે અપની બેટી કે પાસ ગએ ઓર જા કર કે હઝરત આઈશા રદિ. કો ડરાયા, ધમકાયા, સમઝાયા ઓર હઝરત ઉમર રદિ. અપની બેટી હઝરત હફસા રદિ. કે પાસ ગએ ઓર જા કર કે ઉનકો ડરાયા, ધમકાયા, સમઝાયા.

કિસીકે ઘર મેં જાને સે પેહલે ઇજાઝત લેના:

ફિર યહ દોનોં હઝરાત નબીએ કરીમ સલ. કી ખિદમત મેં ગએ. સબસે પેહલે હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. ને જો ખાદિમ થે, ઉનસે કહા કે મેરે લિએ ઘર મેં આને કી ઇજાઝત લીજિયે ફિર હઝરત ઉમર રદિ. આએ ઓર ઉન્હોંને ઇજાઝત માંગી, દોનોં કો ઇજાઝત નહીં મિલી.

યહ ભી એક તરીકા હય કે કિસી કે ઘર મેં એસે નહીં ચલે જાતે પેહલે ઇજાઝત લી જાએ, થોડી દેર કે બાદ દોનોં હઝરાત કો ઇજાઝત મિલી તો હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. ઓર હઝરત ઉમર રદિ. નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ પહોંચે, દેખા કે હુઝૂર સલ. બહોત ગમગીન હંચ ઓર બહોત ખામોશ હંચ ઓર ઇતની દેર મેં હુઝૂર સલ. કી બીવીયાં ભી વહાં જમા હો ગઈ થી શાયદ યહ મનઝર દેખને કે લિએ કે કયા બાત હોગી, કયા મશ્વરહ હોગા. ચૂંકે યહ દોનોં હઝરત અબૂબક રદિ. ઓર હઝરત ઉમર રદિ. હુઝૂર સલ. કે બહોત હી ખારે ઓર ચહીતે થે જબ ભી કોઈ મસ્અલા આતા નબીએ કરીમ સલ. હઝરત અબૂબક ઓર હઝરત ઉમર રદિ. સે

मश्वरह करते, तमाम बीवीयां हुजूर के आजू बाजू बेठी हुँ हंय और नबीअे करीम सल. चुपचाप बेठे हुवे हंय.

उजरत उमर रद्वि. की बात से आपका हंसना:

उजरत उमर रद्वि. अपने दिल में सोचने लगे के मुझे कुछ बात करनी चाहिये जिससे नबीअे करीम सल. को हंसी आ जाअे, हुजूर सल. ખુશ हो जाअे, हुजूर का किक दूर हो जाअे, तो उजरत उमर रद्वि. ने छिम्मत कर के बोलना शुरू किया और सबसे पेहले बोले अपनी बीवी के बारे में.

उजरत उमर रद्वि. ने अपनी बीवी के बारे में कहा के अय अल्लाह के नबी सल.! अगर पारिजा की बेटी मेरी बीवी, मेरे पास जयादह खर्चा मांगे तो मैं तो उसकी गरदन तोड देता, जब यह बात उजरत उमर रद्वि. की जुबान से सुनी तो नबीअे करीम सल. को हंसी आ गई, हुजूर सल. मुस्कुरा दिये, हंसने लगे.

नबीअे करीम सल. ने ईर्शाद इरमाया: के तुम देख रहे हो यह मेरी बीवीयां मेरे पास जयादह खर्चा मांग रही हंय.

उजरत अबूबक रद्वि. और उजरत उमर रद्वि. का अपनी बेटी को मारने के लिअे षडा होना:

उजरत अबूबक सिदीक रद्वि. उस वकत षडे हुवे और षडे हो कर के उन्होंने ईरादा किया के उजरत आईशा रद्वि. की गरदन पर मारे, उजरत उमर रद्वि. ने भी ईरादा किया के षडे हो कर के अपनी बेटी उजरत हकसा रद्वि. की गरदन पर मारे, कैसे यह दोनों बाप हंय, अल्लाहु अकबर! उजरत अबूबक रद्वि. अपनी बेटी को मारने के लिअे तैयार हंय और उजरत उमर रद्वि. भी

અપની બેટી કો મારને કે લિએ તૈયાર હય કે તુમને કિતની બડી ગલતી કર દી કે નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ ઝયાદહ ખર્યા માંગ લિયા, દોનોં ને ઈસ બાત કી તૈયારી કર લી. લેકિન હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી હાઝરી મેં યહ હઝરાત ઐસા કર નહીં સકતે થે, બસ ઝુબાન સે અપની બેટી કો સમઝા દિયા, બેટી! જો ભૂલ હો ગઈ, હો ગઈ. ગલતી હો ગઈ, હો ગઈ. લેકિન આજ નિચ્યત કર લો કે આઈન્દહ કભી ભી નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ તુમ ઝયાદહ ખર્યા નહીં માંગોગી, જો મિલે ઉસ પર ઝિંદગી ગુઝાર લોગી, લેકિન કભી અલ્લાહ કે નબી સલ. કે પાસ તુમ લોગ માંગણી મત કરના, ઝાહિર હય હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કિસીકી હકતલ્ફી કરનેવાલે નહીં થે.

હઝરત ઉમર રદિ. ને અપની બેટી કો અજબ બાત કહી:

હઝરત ઉમર રદિ. ને તો અપની બેટી હઝરત હફ્સા રદિ. સે યહાં તક ફરમાયા: બેટી હફ્સા! અગર કોઈ મજબૂરી આ જાએ તો મેરે પાસ સે લે લેના, મેં તુમ્હારા બાપ હૂં, મેં તુમકો દે દૂંગા, લેકિન કભી ભી નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ સે મત માંગના, ઈસ લિએ કે તુમ્હારે માંગને સે નબીએ કરીમ સલ. કે દિલ મુબારક કો તકલીફ હોગી, હુઝૂર સલ. કો રંજ હોગા, હુઝૂર સલ. કો ગમ હોગા, ઔર હુઝૂર સલ. કે દિલ કો જો રંજ ઔર ગમ હુવા તો તુમ્હારી આખિરત ખરાબ હો જાએગી, બેટી! કભી ઐસા મત કરના. ઈન દોનોં હઝરાત ને અપની હી બેટી કો નસીહત કી. દૂસરી તરફ પૂરે મદીના મેં એક અજબ માહોલ હય, હર જગા બાત ચલ રહી હય નબીએ કરીમ સલ. ને અપની બીવીયોં કો તલાક દે દી. હાલાંકે હકીકી બાત યહ હય કે તલાક નહીં દી થી, નારાઝ હો

गअे थे और नाराज हो कर के उपर के कमरे में चले गअे थे और कोँ भी आप सल. को पूछने की हिम्मत नहीं करता था. अेक महीने तक नबीअे करीम सल. अलग रहे.

उजरत आँशा रद्वि. का गम:

उजरत आँशा रद्वि. इरमाती हंय में अेक अेक दिन गिनती थी, अेक अेक दिन पहाड तोडने से जयादह मुशकिल के मेरे प्यारे मेरे लाडले शोहर और वह भी अल्लाह के नबी नाराज हो कर के अलग चले जावे, कितना रंज, कितना गम था. उजरत आँशा रद्वि. अेक अेक दिन गिन गिन कर निकालती के हुजूर सल. ने अेक महीने की कसम जाँ कैसे महीना निकलेगा? कैसे महीना गुजरेगा? और सहाबअे किराम रद्वि. मस्जिदे नबवी में जमा होते, जमा हो कर बात करते, मश्वरह करते, क्विर अपने अपने काम पर, अपने घरों पर चले जाते.

ँस वाकिअह से सीपने की बातें:

मेरी दीनी बेहनो! ँस किस्से का यह पेहला हिस्सा हय, आगे की बात बडी अजबो गरीब हय के आगे क्या होता हय? लेकिन में आपको ँस पेहले हिस्से से अेक अजब नसीहत जो ँससे हमको हासिल हुँ और अल्लाह तआला ने क्यामत तक आनेवाली उम्मत को सिपाने के लिअे यह वाकिअह कुर्आन मजिद में बयान इरमाया.

वह यह के मेरी बेहनो! दुन्या के अैशो आराम के चक्कर में मत पडो, दुन्या की जीनत, दुन्या के शानदार खाने पीने के चक्करों में मत पडो, अल्लाह तआला जैसी जिंदगी गुजरवावे शुक्र के साथ,

कनाअत के साथ अपनी जिंदगी को गुजारो.

जैसा में ने पेहले ही आप से केह दिया के आज हमारा Time, हमारा वकत जो एबादत में, जिंक में, कुर्आन में, तिलावत में, दीन सीजने में लगना चाहिये था, आज हमारा सारा का सारा वकत घर के सजाने में, कपड़ों में, खाने-पीने में और अय्याशी में गुजरता हय, और उसके पीछे ज्यादा माल खर्च होता हय, एतनी ज्यादा कुलूखर्ची और ज्यादाती यह शरीअत में अच्छी बात नहीं हय, पसंदीदह चीज नहीं हय और पास कर के अपनी चाहत पूरी करने के लिअे अपने शोहर के सामने मांगणी करना, मजबूर करना और कभी तो शोहर उसकी वजह से तकलीफ तक में आ जाता हय, यह चीज अल्लाह और उसके रसूल को पसंद नहीं हय. आप अंदाजा लगाओ यह उम्मत की माअें, अजवाजे मुतह्हरात कोई ज्यादा तो चाहती नहीं थी, बस एतना चाहती थी के इक दूर हो जाअे एससे नबीअे करीम सल. जैसे नाराज हो गअे के अेक महीने तक अपनी औरतों के पास नहीं जाने की कसम खा ली, यह वाकिअह कुर्आन में अल्लाह तआला ने उतारा और कुर्आन के जरिये से अल्लाह ने नसीहतें इरमाएँ. अल्लाह तआला हम सबको कनाअत की यह दौलत नसीब इरमाअे के जो मिले उस पर ખुश, जो मिले उस पर राजी, अल्लाह तआला जो देवे उस पर ખुश रहो, ज्यादा के चक्कर में न रहो, हां! ज्यादा सवाब मिले, आखिरत में जन्नत में दरजात मिले, जन्नत में ज्यादा नेअमतें मिले उसकी इंक करो, उसकी लालच करो, वह लालच ખूद में पैदा करो और दुन्या की चीजें कम मिले तो सभ्र करनेवालियां बनो, सभ्र अल्लाह को बडोत पसंद हय और जितना मिला उस पर ખुदा का

શુક અદા કરો.

કનાઅત, શુક, સબ્ર યહ તીન ચીઝે અગર હમારી ઝિંદગી મેં આ ગઈ, મેરી દીની બેહનો! અલ્લાહ હમસે રાઝી હય, અલ્લાહ હમસે ખુશ હય, અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ઇન્શાઅલ્લાહ માં આઈશા, માં ખદીજા, માં ઝૈનબ બિન્તે જહશ, માં ફતિમા ઝોહરા રદિ. કે સાથ અલ્લાહ આપકો જન્નત કા દાખ્લા અતા ફરમાએંગે. યહ આપકે Ideol હંચ, નમૂના હંચ. હઝરત આઈશા રદિ. કી ઝિંદગી, હઝરત ખદીજા રદિ. કી ઝિંદગી, હઝરત ઝૈનબ રદિ. કી ઝિંદગી, હઝરત હફસા રદિ. કી ઝિંદગી, હઝરત મારિયા રદિ. કી ઝિંદગી, ઉનકે જૈસી સાદગીવાલી ઝિંદગી બનાઓ.

મેરી દીની બેહનો! ઉન્હોને જૈસી સાદા ઝિંદગી ગુઝારી, અગર હમારી ઝિંદગી વૈસી હો જાએ તો ઇન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા ઉનકે સાથ તુમકો જન્નત કા દાખ્લા અતા ફરમાએંગે, ઉનકે સાથ જન્નત મેં જાના નસીબ હોગા, અલ્લાહ પૂરી ઉમ્મત કી ઇસ ઝમાને કી ઔરતોં કો યહ તીનોં નેઅમતોં સે માલામાલ ફરમાએ ઔર હમકો ઇસ વાકિઅહ સે સહીહ ઇબ્રત ઔર નસીહત લેને કી તૌફીક નસીબ ફરમાએ.

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

سبحان الله وبحمده سبحان الله العظيم. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى

عَدَدَ مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى. رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا

لنكونن من الخاسرين. لا اله الا انت سبحانك انى كنت من الظالمين.

अय मालिकुल मुल्क! हम ञाहिर में, बातिन में, बाहिर और अंदर गुनेहगार हंय, मुजरिम और ખताकार हंय. अय मवलाअे करीम! आप बडा मुआइ करनेवाले हंय, आप हमारे ञाहिरि, बातिनी, जिस्मानी, ञहनी हर तरह के गुनाहों को अपने इजल से मुआइ इरमा दीजिये, हमारी मगइरत इरमा दीजिये.

अय अल्लाह! यह रमजान तो आहिस्ता आहिस्ता खत्म हो रहा हय, खत्म होने के करीब आ रहा हय, अय मालिक! हम तुजसे लीख मांगते हंय, अय अल्लाह! तु हम सबकी मुकम्मल मगइरत इरमा. जहन्नम की आग से छुटकारा अता इरमा. कब्र के अजाब से डिइजत इरमा. सकराते मोत से डिइजत इरमा. दुन्या आखिरत की जिद्वती और इस्वाँ से डिइजत इरमा. दुन्या आखिरत की परेशानियों से डिइजत इरमा.

अय अल्लाह हजरत नबीअे करीम सल. से सखी पक्की कामिल, मुहब्बत और प्यार अता इरमा. अय अल्लाह! जिंदगी का हर काम हुजूर सल. की सुन्नत के मुताबिक करने की हमको तौहीक और सआदत अता इरमा.

अय अल्लाह! हजरत नबीअे करीम सल. ने जितनी बलाहयां मांगी और बतलाह हमें और पूरी उम्मत को अता इरमा दीजिये, हजरत नबीअे करीम सल. ने जिन शुरर से पनाह याही हमारी और पूरी उम्मत की उनसे डिइजत इरमा लीजिये.

وصلى الله وسلم على سيدنا محمد وعلى اله واصحابه اجمعين. سُبْحَانَ رَبِّكَ

رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

ਓਅਰਤ ਨਭੀਐ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਕੀ
 ਪਾਕ ਭੀਵੀਯੋਂ ਕਾ ਕੁਰਆਨ ਮੈਂ
 ਆਯਾ ਟੁਵਾ ਵਾਕਿਅਓ
 (ਦੂਸਰਾ ਹਿਸ਼ਾ)

ઈસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * ઈસ રિવાયત કે અલફાઝ યહ હય કે વહ અસારી સહાબી હઝરત ઉમર રદિ. સે કેહ રહે હંય કે દુશ્મન કે હમ્લે સે ભી બડા ખતરનાક વાકિઅહ પેશ આયા યઅની તલાક કા.
“ઈન હઝરાત કી નઝર મેં તલાક દુશ્મન કે હમ્લે ભી ખતરનાક બાત થી.”
- * હદીષ મેં યહ જો જુમ્લા આયા; યહ જુમ્લા ઘ્યાન દેને કે કાબિલ હય, કિતની ઝબરદસ્ત બાત ફરમાઈ, કિતની ખતરનાક બાત ફરમાઈ કે ઈન કાફિરો કો અલ્લાહ ને દુન્યા મેં જો રાહત દી, જો આરામ દિયા, જો દોલત દી, જો શાનદાર **Palace** દિયે યહ ઈસ લિએ દિયે કે સબ કુછ ઉનકો દુન્યા મેં મિલ જાવે ઓર વહ આખિરત કી નેઅમત સે મહરૂમ કર દિયે જાવે.
- * હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંય કે મેરે દિલ મેં જો યહ ખ્યાલ આયા કે હમારે પાસ ઉનકે જેસી દુન્યા નહીં હય એસા ખ્યાલ આના યહ ભી બહોત બડી ગલતી થી.
- * આજ કલ હમ લોગ જબ બચ્ચે છોટે.હોતે હંય તબ તો અલ્લાહવાલોં કે પાસ ભેજતે નહીં ઓર જબ યહ બિગડ કર બડે હો જાતે હંય તો બુઝુર્ગોં કે પાસ લે જાતે હંય તબ તો વકત બહોત આગે નિકલ ચુકા હોતા હય, બચપન હી સે ઉનકો અલ્લાહ કે નેક બંદો કે પાસ લે જાને કી આદત બનાઓ.

उमरत नबीअे करीम सल. की पाक बीवीयोँ का
कुर्आन में आया हुवा वाकिअह (दूसरा हिस्सा)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَیْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاْتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّهْدِیْهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهٗ وَمَنْ یُّضِلِّهِ فَلَا هَادِیَّ لَهٗ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهٗ لَا شَرِیْكَ لَهٗ وَاشْهَدُ اَنَّ سَیِّدَنَا وَشَفِیْعَنَا وَحَبِیْبَنَا وَاِمَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهٗ وَرَسُوْلَهٗ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰی عَلَیْهِ وَعَلٰی اٰلِهٖ وَاَصْحَابِهٖ
وَاَزْوَاجِهٖ وَاَهْلِ بَیْتِهٖ وَاَهْلِ طَاعَتِهٖ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِیْمًا كَثِیْرًا كَثِیْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ قُلْ لِاَزْوَاجِکَ اِنْ کُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَیْوةَ الدُّنْیَا وَزِیْنَتَهَا فَتَعَالَيْنَ
اُمْتِعْنِکُنَّ وَاَسْرِحْکُنَّ سَرَاحًا جَمِیْلًا. وَاِنْ کُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهٗ وَالدَّارَ
الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْکُنَّ اَجْرًا عَظِیْمًا.

(पा.२१ सू.अ.७७ अ.२८,२९)

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من
الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

उमरत! सबसे पहले में मअजिरत याहता हुँ तबीअत
कुछ रमजान में औसी हय डे रात में आराम कम होता हय और

इर रात को तरावीह के बाद वहां चपाटा में बयान हुवा, मुलाकातें हुं और जाना जाने के बाद वहां पहुँचे तो आधी रात हो चुकी थी. इस लिये आप हजरत को इन्तिजार करना पडा, देर हो गइ. तो उस पर जो तकलीह हुं मुआइ इरमाअें. लेकिन इस बहाने हजरत मोलाना सलीम साहब के मद्कूजात ली आपने सुन लिये पता नही कितने दिनों के बाद सुनने को मिले. वहां आने के बाद अंदाजा हुवा के अगर में आज छुट्टी करता तो अच्छा होता; मोलाना का पूरा बयान आप सुन लेते, बहरहाल आज निश्चय की थी के जो विकिअह चल रहा था उसको पूरा करने की. लेकिन काई तापीर हो गइ हय ईशाअल्लाह आज इसका थोडा सा ही डिस्सा सुना कर के आइन्दह कल की मजलिस में इसको मुकम्मल करेंगे.

अल्लाह सुब्हानहू व तआला हमारे वहां जमा होने को कबूल इरमाअे, अपनी रजा और भुशनूदी का जरिया बनाअे.

बात यह चल रही थी के पूरे मदीना मुनव्वरह में अइवा इल गइ के नबीअे करीम सल. ने अपनी पाक बीवीयों को तलाक दे दी हय.

जरूरी हुन्यवी तकाले के वक्त दीन सीपने का आसान तरीका:

हजरत उमर रहि. ईशाह इरमाते हंय के में अपने घर पर था और मस्जिदे नबवी से मकान दूर ली था. मदीना में जो अवाली का डिस्सा हय वहां हजरत उमर रहि. का मकान था और मेरे अेक अन्सारी पडोसी थे, हमने अन्सारी पडोसी के साथ बारी बना रपी थी के अेक दिन वह नबीअे करीम सल. की बिदमत में

જાતે ઓર હુઝૂર જો બાર્તે બયાન ફરમાતે વહ સુન કર કે વહ મુઝે બતલા દેતે થે, દૂસરે દિન મેં જાતા થા ઓર આપ સલ. કી મુબારક બાર્તોં કો સુન કર ઉનકો બતલા દેતા થા, ઈસી તરહ કોઈ ખાસ વાકિઅહ પેશ આયા હો તો ભી એક દૂસરે કો બતા દેતે થે. ચૂંકે હંમેશા મજલિસ મેં પહોંચના હમારે લિએ મુશકિલ થા, બહોત સારે કામ કાજ, ખેતી-વાડી, જરૂરિયાત કે રેહતે થે ઈસ લિએ બારી બના લેતે થે.

ઓર વહ ભી દીન સીખને કા તરીકા હય કે અગર અપના કોઈ અહમ ઓર જરૂરી કામ હો ઓર ઉસ જરૂરી કામ કી વજા સે હમ દીન કી મજલિસ મેં નહી જા સકે તો હમ અપની દૂસરી બહન કો, પડોસી બહન કો, સહેલી કો કેહ દે કે દીની મજલિસ મેં હાઝિર હો જાના ઓર જો બાર્તે વહાં બયાન કી જાએ, વહ મુઝે બાદ મેં આ કર કે સુના દેના, વહ તરીકા ભી હઝરાતે સહાબા સે ષાબિત હય, કભી કોઈ ખાસ મજબૂરી હો, બીમારી હો, ઉઝૂર હો ઓર ઉસકી વજા સે નહી આ સકે તો દૂસરી સહેલી, દૂસરી બહન જો મજલિસ મેં આઈ થી, ઉનકે પાસ પૂરી બાત સુન લેની ચાહિયે.

**હઝરત મોલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ પાલનપૂરી રહ.
કા તર્ઝ:**

ઈસ સિલસિલે કી એક બાત આંખ સે દેખી હુઈ અર્ઝ કરું.

એક મરતબા એક તબ્લીગી ઈજતિમાઅ મેં ખુસૂસી બયાન ચલ રહા થા. પુરાને કામ કરનેવાલે ઝિમ્મેદાર અહબાબ કા મજમા થા ઓર હઝરત મોલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ પાલનપૂરી રહ. બડી કીમતી ઉસૂલી બાર્તે બયાન ફરમા રહે થે તો મજમે મેં અકષર હઝરાત ઉસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાર્તે અપને અપને તૌર પર

લિખ રહે થે. મહુમ યૂસુફ ભાઈ ડ્રાઈવર ભી બડે ફિકમંદ ઝિમ્મેદારો મેં સે થે. ઉનકો કોઈ અહમ કામ સે બીચ મજલિસ સે જાના પડા, ઉન્હોને કુર્સી સે કરીબ જા કર કે હઝરત મોલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ સે ઈજાઝત તલબ કી ઓર વજા બતલાઈ. ઈસ પર મોલાના મુહમ્મદ ઉમર સાહબ ને ફરમાયા: યહાં જો હઝરાત મૌજૂદ હંચ ઉનસે બાદ મેં બાકી બાર્તે સુન લેના.

યહ તરતીબ સબ કે લિએ ક્ષયદેવાલી હય, કોઈ તાલિબે ઈલ્મ, સ્ટુડન્ટ મજલિસ સે કિસી ઉઝર સે ગૈર હાઝિર રહે તો બાદ મેં મૌજૂદ તાલિબે ઈલ્મ યા સ્ટુડન્ટ સે માલૂમ કર લેવે તો ઉસકા સબક અધૂરા નહી રહેગા.

બેક્ષાયદા બાર્તે ન કરના:

લેકિન યહાં યહ અહમ બાત ઝહન મેં રહે કે ફુઝૂલ ઓર બેક્ષાયદા બાર્તો મેં ન પડે, જરૂરી ઓર દીની બાર્તો કા મુઝાકરા હો.

મિયાં બીવી મેં નફરત કા પૈદા હોના:

ઈસી તરહ મિયાં બીવી કો ભી બહોત હી એહતિયાત કરના ચાહિયે, આપસ મેં કભી ફુઝૂલ ઓર બેકાર બાર્તો કા મુઝાકરા ઈસ તરહ હો જાતા હય કે વહ નારાઝગી ઓર નફરત તક પહોંચને કા ઝરિયા બન જાતા હય.

ઈસ લિએ દિલલગી, ખુશ તબ્ઈ, ઉલ્કત કી બાર્તો મેં બેજા ફુઝૂલ બાર્તે જો ઝગડે કા સબબ બન સકતી હય ઉસસે ખાસ તૌર પર પરહેઝ કરે. આજ કલ યહ દેખ રહે હંચ કે મિયાં-બીવી એક દૂસરે કે સામને અપને માઝી કે વાકિઆત ઓર હાલાત કા મુઝાકરા કરતે હંચ અપને ગુઝરે હુવે ઝમાને મેં કયા કયા કારનામે

अंजाम दिये उसकी वजह से शादी के चंद दिनों के बाद ही तलाक तक नौबत आ जाती है। हां अगर कोई अपनी झयदे की बात है तो ठीक है वरना अपना गुजरा हुवा जमाना पास कर उसमें जो गुनाह सरजद हुवे उसका हरगिज तककिरह न करे बल्के तौबा, नदामत से काम लेवे उसीमें जैर है।

तो हजरत उमर रदि. उस दिन मजलिस में पड़ोय नहीं सके थे, उनके पड़ोसी साथी उस दिन मजलिस में हाजिर हुवे थे. ईशा के वक्त वह घर वापस आये और आ कर के हजरत उमर रदि. का दरवाजा उन्हींने षिटिटाया, दरवाजा जोलने में थोड़ी सी ताजीर हुई तो वह पड़ोसी सहाबी बार बार दरवाजा षटिटाते रहे. हजरत उमर रदि. इरमाते हुंय के में गभरा गया के कोई बड़ी बात है जिसकी वजह से मेरे पड़ोसी ने बार बार दरवाजा षिटिटाया है, मैं ने गभरा कर दरवाजा जोला और अपने पड़ोसी को पूछा त्हाँ क्या बात है? उन्हींने कहा अेक बड़ा जबरदस्त किस्सा हो गया है। हजरत उमर रदि. ने पूछा: क्या गस्सान के बादशाह ने हुम्ला कर दिया है? गस्सान का बादशाह ईसाई था, अरब में था और यह बात चलती रहती थी के वह मदीना मुनव्वरह पर हुम्ला करनेवाला है। तो उस पर उस अन्सारी सहाबी रदि. ने कहा, नहीं उससे भी बड़ी बात हुई है। हदीष शरीफ में लइज है:

بل اعظم منه و اطول

यअनी हुम्ले से ज्यादा लंबा योडा वाकिअह पेश आ गया है।

और वह यह है के पड़ोसी ने कहा के नबीअे करीम सल.

ने अपनी बीवीयो को तलाक दे दी ऐसी जबर मुजे पड्योयी हय.

जंग और हम्ले से भी बडी भारी चीज तलाक हय:

हेभो! इस रिवायत के अलफ़ाज पह अन्सारी सहाबी हजरत उमर रदि. से केह रहे हंय के दुश्मन के हम्ले से भी बडा खतरनाक वाकिअह पेश आया यअनी तलाक का.

“एन हजरात की नजर में तलाक दुश्मन के हम्ले भी खतरनाक बात थी.”

इस लिअे दीनी बेहनो तलाक मांगने से बयो. जिस वजह से तलाक हो सकती हय उससे बयो और मर्दो को भी सप्त अहतियात करना चाहिये. तलाक अल्लाह तआला के यहां बहोत ही नाराजगी की चीज हय. एन्शाअल्लाह इस पर तइसीवी बयान किसी दूसरे मोके पर करुंगा.

रात के वकत सप्त जरूरत के बगैर किसी के घर नहीं जाना चाहिये:

हजरत उमर रदि. इरमाते हंय: में ने इोरन कपडे बदले चुंके आदमी घरों में मामूली कपडे के साथ होता हय, इस लिअे कपडे पहने और में घर से निकला और इजर की नमाज नबीअे करीम सल. के साथ पढी. यह अदब भी सीखने का हय के रात को देर से किसी के घर जा कर के परेशान न करें. कोई बहोत अहम और Imergency का काम हो तो ठीक हय, रात में कोई एत्तेलाअ दे दी जावे अलबत्ता कोई संगीन बात नहीं हय, इैरी बतलाना जरूरी नहीं हय तो प्वाहमप्वाह किसी के आराम में खलल न डाले. सुब्ह बतला देवे. कुछ लोगो का मिजाज होता हय मामूली मामूली

બાતોં મેં ભી લોગોં કો રાત આધી રાત પરેશાન કરતે હંચ, સુબ્હ હોને તક કા ભી ઇન્તિઝાર નહી કરતે, બહોત સી બાતોં એસી હોતી હંચ કે અગર સુબ્હ બતાએંગે તો ભી કોઈ તકલીફ નહી હોગી. કોઈ કામ રૂકા હુવા નહી હય તો ઇન બાતોં કા લિહાઝ કરના ચાહિયે, ઔર સુબ્હ કા ઇન્તિઝાર કરના ચાહિયે.

હુઝૂર સલ. કા તર્જ અમલ:

ગઝવએ તબૂક કે વકત હઝરત કઅબ બિન માલિક રદિ. ઔર ઉનકે જો સાથી શરીક ન હો સકે ઉન હઝરાત કી તૌબા ૫૦ દિન બાદ અલ્લાહ તઆલા કે યહાં કબૂલ હુઈ, ઔર ઉસકી ખબર વહી કે ઝરિયે અલ્લાહ કે નબી સલ. કો ઉસ વકત હુઈ જબ રાત કા એક તિહાઈ હિસ્સા ગુઝર ચુકા થા. હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ હઝરત ઉમ્મે સલમા રદિ. મૌજૂદ થી, ઉન્હોંને અર્ઝ કિયા કે હુઝૂર ઇજાઝત હો તો હઝરત કઅબ બિન માલિક રદિ. કો ઇસી વકત તૌબા કે કબૂલ હોને કી ખબર દે દી જાવે. આપ સલ. ને ફરમાયા: એસા હુવા તો અભી લોગોં કી ભીળ હો જાવેગી ઔર રાત કી નીદ મુશકિલ હો જાએગી, ઇસ લિએ રાત કે વકત ખબર નહી દી ગઈ.

હાં જબ ફજર કી નમાઝ હુઈ તબ ઉસ તૌબા કે કબૂલ હોને કી ખબર દી ગઈ.

ઇસ મુબારક અમલ સે હમકો યહ નસીહત મિલી કે ઇસ તરહ રાત મેં લોગોં કી નીદ ખરાબ ન કરે. મુનાસિબ વકત પર ખબર દી જાએ.

બે વકત ફતવા પૂછને કે બારે મેં એક અજીબ વાકિઅહ:

મેરે ઉસ્તાઝ હઝરત મોલાના કારી રશીદ અહમદ બુઝુર્ગ સિમ્લકી રહ. એક વાકિઅહ સુનાયા કરતે થે. મોલાના મર્હુમ પેહલે કોસાડી મેં દીની ખિદમાત કી નિસ્બત સે મુકીમ થે, ઝિલહિજ્જહ કી દૂસરી રાત થી, મોલાના ઈશા કે બાદ આરામ ફરમા રહે થે, રાત મેં તકરીબન ગ્યારહ બજે કે બાદ એક સાહબ મોલાના કે ઘર પર આએ ઓર આવાઝ દે કર મોલાના મર્હુમ કો નીદ સે બેદાર કિયા કે હઝરત બહોત હી અહમ એક મસ્સલા હય, મેં બહોત પરેશાની મેં હું, ઝરા તશરીફ લાઈએ. મોલાના તૈયાર હો કર મકાન સે બાહિર આએ ઓર વહ આનેવાલા આદમી હાથ મેં ટોર્ય લે કર આયા થા. મોલાના કો લે કર રવાના હુવે, દરમિયાન કે કચ્ચે પુરાને રાસ્તે, અંધેરી રાત, બારિશ કા મોસમ, રાસ્તે પર કીચડ, કાફી દૂર ગાંવ સે બાહિર ખેત મેં મોલાના કો લે કર ગયા ઓર ખેત મેં ઉસને એક ભેંસા (Paiidi) બાંધા હુવા થા, ઉસકે કાન પર ટોર્ય માર કર કેહને લગા, મોલાના ઈસકે કાન પક ગએ હંચ ઓર કુછ પીપ ઓર ખૂન ભી નિકલ રહા હય. ઝરા બતાઈએ કે યહ જાનવર કુર્બાની કે લિએ ચલ જાએગા યા નયા ખરીદના હોગા? હઝરત મોલાના મર્હુમ ને ફરમાયા: ભાઈ કયા સુબ્હ હોને વાલી નહી થી? અભી તો ઈસ મેં પૂરે આઠ દીન બાકી હંચ, અભી ઈસ વકત ફોરી ઈસ મસ્અલે કી કયા જરૂરત થી?

તો દેખિયે! જો કામ સુબ્હ ભી હો સકતા થા, ઈસ લિએ રાત મેં ઈસ તરહ પરેશાન કરના મુનાસિબ નહી હય.

હઝરત ઉમર રદિ. ને ફજર કી નમાઝ મસ્જિદે નબવી મેં પઢી, નબીએ કરીમ સલ. ફજર કી નમાઝ પઢાને કે લિએ મસ્જિદ મેં તશરીફ લાએ ઓર મસ્જિદ સે નમાઝ પઢા કર કે ફોરન મસ્જિદ

के बाजू में अेक दूसरा मकान था. उसमें पेहली मंजिल पर नबीअे करीम सल. तशरीक ले गअे. हजरत उमर रदि. ने भी नमाज पढी और नमाज पढने के बाद हजरत हकसा रदि. अपनी बेटी के पास पहुँचे.

मुलाकात के लिअे टाईम का ब्याल रचना:

ईस लिअे किसी बुजुर्ग, आलिमे दीन की मुलाकात करने के लिअे पेहले उनके मुतअय्यना अवकात और निजाम को जान लेना चाहिये. फिर उसके मुताबिक उनकी बिदमत में हाजरी देने चाहिये. हर आदमी अपनी कुरसत और सहूलत से जाअेगा तो ईन उलमा का क्या होगा? उनके जिम्मे बहोत सारे काम होते हंय, सबक पढाना हय, उसके लिअे मुतालआ करना हय, इतावा या दीनी किताब लिखनी हय, जाती जरियात हय, दूसरी जिम्मेदारियां होती हंय. और आम तौर पर उलमा सुब्ह जल्दी उठ जाते हंय, दोपहर में थोडा सा मस्नून कयलूला का तकाजा होता हय, ईन सब बातों को सामने रचना बहोत जरूरी हय.

जब हजरत शैबुल हदीष मुक्ती अहमद साहब पानपूरी दा.ब. के साथ इंस जाना हुवा तो अेक साहब पेरिस में मुजे मिले, जब बयान खत्म हुवा तब वह मुलाकात के लिअे आअे और हमारा बयान और मुसाइहों के बाद आगे का दूसरा निजाम भी बना हुवा था, मुजसे इरमाने लगे के बेठो बातें करनी हय, में ने उनसे अर्ज किया के जरूरी कोई बात हो तो इरमाओ, आगे जाना हय. केहने लगे नहीं जरा तइसील से बातें करनी हय, में ने उनसे किसी दूसरे वकत कयामगाह पर आने के लिअे बताया तो उस पर वह नाराज हो गअे और अेक जगा का नाम ले कर केहने लगे के

તુમ ગુજરાત કે મુક્તી લોગ ભી કુલાં જગા કે મુક્તિયોં કી તરહ હો ગએ કે યૂં કેહતે હો કે અભી વકત નહી હય તો દૂસરે વકત પર આના, મેં ને ઉનકો આગે કે પેહલે સે તય શુદા એ'લાન શુદા પ્રોગ્રામ કે મુતઅલ્લિક બતાયા ફિર ભી નારાઝગી ભરે મલ્કૂઆત કા સિલસિલા જારી રહા.

ખૈર તો લોગોં કો ઈન બાતોં કી તરફ ધ્યાન દેના ચાહિયે, મુતઅલ્લિકીન ઓર અહબાબ મુખ્તલિક મિઝાજ ઓર તબીઅત કે હોતે હંચ, કુછ લોગ સુબ્હ સવેરે ઉઠનેવાલે ઓર સુબ્હ જલ્દી ફજર કે વકત હાજરી ચાહતે હંચ, હાલાંકે ઉસ વકત મઅમૂલાત ઓર જરૂરિયાત દોનોં સિલસિલે હોતે હંચ. ફિર મદ્રસે કે તદરીસી અવકાત હોતે હંચ.

ખાસ કર ઈતવાર ઓર છુટ્ટી કે દિન ખૂદ તો દેર સે આરામ ફરમા કર ઉઠેંગે, નાશ્તે સે શિકમસેર હોંગે ઓર પૂરે નિશાત કે સાથ મદ્રસે કી છુટ્ટી હુઈ કે હાઝિરે ખિદમત હો જાતે હંચ કે ચલો આજ છુટ્ટી હય તો હઝરત સે મિલ કર આવે, ઝરા દુઆ કી દરખાસ્ત કર કે આવે ઓર ખૂદ ચૂંકે હર તરહ ફારિગ હોતે હંચ ઈસ લિએ બિલા વજા ઈધર ઉધર ગૈર જરૂરી સવાલાત મેં વકત ગુઝારતે હંચ, યહ નહી સોચતે કે હઝરત દર્સ સે અભી ફારિગ હુવે, દોપહર કા ખાના ખાના હય, આરામ કરના હય, ફિર ઝોહર કે બાદ દૂસરી ઝિમ્મેદારી હય, બહોત સે હઝરાત કો રાત દેર તક નીદ નહી આતી તો વહ ઈશા કે બાદ તશરીફ લા કર આલિમોં કી સોહબત મેં સુકૂન હાસિલ કર કે નીદ આવે વહાં તક ટલને કા નામ નહી લેતે ઈસ લિએ મુલાકાત ઓર મસાઈલ પૂછને કે અવકાત કી ખાસ રિઆયત કરની ચાહિયે. અહમ, ફૈરી જરૂરી મસ્અલે કે લિએ આને

મેં હરજ નહી લેકિન ઉસ વકત મેં ભી “બસ કામ સે કામ” સલામ, જરૂરી બાત પૂછે, ફોરન વાપિસ હો જાએ, યા ફોન સે યા ટેક્સ મેસેજ લિખ કર ભી મસ્અલા પૂછ સકતે હંય, યહ સબ સૂરત હંય ઉસકા લિહાઝ કિયા જાએ.

હઝરત હફસા રદિ. કા રોના:

હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંય કે તો મેં ને નમાઝ કે બાદ જા કર કે અપની બેટી હઝરત હફસા રદિ. સે પૂછા કે કયા નબીએ કરીમ સલ. ને તુમકો તલાક દે દી હય?

ઉસ વકત હઝરત હફસા રદિ. રો રહી થી, મુસલસલ રો રહી થી.

હઝરત ઉમર રદિ. ને કહા: તુમ ક્યોં રો રહી હો?

તો હઝરત હફસા રદિ. કેહને લગી હમકો માલૂમ નહી હય કે આપ સલ. ને હમકો તલાક દી કે નહી દી, હમેં કોઈ ખબર નહી, લેકિન બાત ઈતની હય કે હુઝૂર હમારે પાસ આતે નહી હય ઔર ઘર કે બાઝૂ મેં જો ઉપરવાલા અલગ Room હય, વહાં હુઝૂર તશરીફ લે જાતે હંય ઔર વહી રહતે હંય, હમારે પાસ આના બંદ કર દિયા.

હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંય કે મેરી બટી હઝરત હફસા રો રહી થી ઔર રોના આના ભી જરૂરી બાત થી કે અપને શોહર અલ્લાહ કે નબી હઝરત મુહમ્મદુર્સૂલુલ્લાહ સલ. નારાઝ હંય, ઔર નારાઝ હો કર ઘર મેં આતે નહી, ઈસ બાત પર હઝરત હફસા રદિ. રો રહી થી.

હઝરાતે સહાબા કા રોના:

उजरत उमर रद्वि. इरमाते हुंय के में अपनी बेटी के घर से बाहिर निकला और निकल कर के मस्जिद नबी में गया, मस्जिद में भिम्बर के पास गया तो देखा के बहोत सारे सहाबा वहां बेठे हुंय और वह सब सहाबा चुपचाप बेठ कर के रो रहे हुंय, और उनको रोना इस लिये आ रहा था के नबीअे करीम सल. नमाज पढाने आते, नमाज पढा कर फिर उपरवाले कमरह में चले जाते, इस बात पर सब सहाबा को रोना आ रहा था, में थोडी देर उन रोनेवालों के पास बेठा रहा.

कोई ખબર मिले तो उसकी तहकीक करना चाहिये:

लेकिन थोडी देर के बाद मेरे दिल में यह प्याल आया के में सीधा नबीअे करीम सल. के पास जाऊँ, जा कर के हुजूर से पूछूँ के बात क्या हय? मेरी दीनी बेहनो! यही असल तरीका हय, कोई भी खबर हम सुने तो उसको दूसरों को केहना शुरू न कर दें, बल्के जिनके बारे में वह खबर हय पहले जा कर के उनको पूछना चाहिये के हमने ऐसा सुना हय, पता नहीं यह बात सहीह हय के गलत हय?

उजरत उमर रद्वि. मस्जिद से बाहिर निकले और नबीअे करीम सल. की मुलाकात के लिये पहुँचे. आप सल. के कमरे के दरवाजे पर अेक उब्शी गुलाम थे, यअनी अईकन थे, वह वहां दरवाजे पर थोकी कर रहे थे, उस लडके का नाम उजरत राईअ रद्वि. था. उजरत राईअ रद्वि. नबीअे करीम सल. की जिदमत करते थे. में ने उनसे कहा के में नबीअे करीम सल. से मिलना चाहता हूँ तुम जा कर मेरे लिये इजाजत ले कर के आओ, वह अंदर गये, हुजूर सल. को कहा के उमर आप से मिलना चाहते हुंय, आप

સલ. ખામોશ રહે, કોઈ જવાબ નહીં દિયા તો હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંચ મેં વાપિસ ચલા ગયા, ઓર મસ્જિદ મેં મિખર કે પાસ જો સહાબા થે વહાં બેઠ ગએ, જબ મેં વાપિસ ચલા ગયા, તો ફિર મેરે દિલ મેં આયા કે મેં નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ જાઉ તો મેં દૂસરી મરતબા હુઝૂર સલ. કે Room કે દરવાઝે પર ગયા ઓર જા કર કે મેં ને ઉસ લડકે કો કહા કે હુઝૂર સે ઈજાઝત લે લો, મુઝે મિલના હય.

મેરી દીની બેહનો! ઈસ તરહ તીન મરતબા હદીષ મેં આતા હય, હઝરત ઉમર રદિ. ગએ, હઝરત રાફેઅ રદિ. ને નબીએ કરીમ સલ. કો પૂછા, હુઝૂર સલ. ને કોઈ જવાબ નહીં દિયા, હુઝૂર ખામોશ રહે તો હઝરત ઉમર રદિ. વાપિસ ચલે ગએ, તીન મરતબા ઈસ તરહ સે હુવા.

ઈજાઝત ન મિલે તો વાપિસ હો જાના ચાહિયે:

યહ હદીષ ઓર કુર્આન કી આયત હમકો તઅલીમ દેતી હય કે કિસી ઘર મેં જાને કી ઈજાઝત ન મિલે તો ઘર મેં ઘુસ જાના નહીં ચાહિયે બલકે વાપિસ ચલે જાના ચાહિયે, જબ તીસરી મરતબા હઝરત ઉમર રદિ. વાપિસ જા રહે થે તો હઝરત રાફેઅ રદિ. ને આવાઝ દે કર બુલાયા, હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંચ કે અબ મુઝે ઈજાઝત મિલ ગઈ, નબીએ કરીમ સલ. ને મુઝે બુલાયા ઓર મેં આપ સલ. કે પાસ મકાન મેં દાખિલ હુવા.

આપ સલ. કે મકાન કા એક મનઝર:

જબ મેં નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ પહોંચા તો દેખા કે આપ સલ. એક ચટાઈ પર આરામ ફરમા રહે હંચ, વહાં પર એક

પલંગ થા, જિસ પર રસ્સી બંધી હુઈ થી ઓર ઉસકે ઉપર કોઈ બિસ્તર નહી થા. અંદાઝા યહ હય કે ચટાઈ ઉસ પલંગ પર બિઘી હુઈ થી ઓર બિસ્તર ન હોને કી વજા સે હઝરત ઉમર રદિ. ફરમાતે હંચ કે વહ જો રસ્સી થી ઉસ રસ્સી કે નિશાન નબીએ કરીમ સલ. કે બદન મુબારક પર પડે હુએ થે, ઉસ વકત હુઝૂર કે બદન પર સિફ નીચે લુંગી થી, ઉપર કપડા નહી થા ઓર હુઝૂર વહ પલંગ પર આરામ ફરમા રહે થે ઓર પલંગ પર કોઈ ચાદર ભી નહી થી, કોઈ બિસ્તર ભી નહી થા, ઉસકી વજા સે નબીએ કરીમ સલ. કી પીઠ મુબારક પર નિશાન પડ ગએ થે, જૈસે કભી કોઈ લકડી બચ્ચે કો લગ જાવે ઓર બચ્ચે કે પીઠ પર કેસે નિશાન પડ જાતે હંચ ઈસ તરહ રસ્સી કે નિશાન નબીએ કરીમ સલ. કી પીઠ મુબારક પર પડે હુવે થે, હઝરત ઉમર રદિ. કેહને લગે કે મેં ખડા રહા ઓર મેં ને ખડે ખડે નબીએ કરીમ સલ. કો પૂછા: કયા હુઝૂર! આપને અપની બીવીયોં કો તલાક દે દી હય?

તો નબીએ કરીમ સલ. ને મેરી તરફ નઝર ઉઠાઈ ઓર મુઝે ઈર્શાદ ફરમાયા, નહીં મેં ને અપની બીવીયોં કો તલાક નહીં દી હય. તો ફિર મેં ને નબીએ કરીમ સલ. કો પૂછા:

હુઝૂર સલ. મદીના મેં તો સબ યહ સમઝતે હંચ કે આપને અપની બીવીયોં કો તલાક દે દી, આપ મુઝે ઈજાઝત દીજિયે, મેં જા કર કે એ'લાન કરું, મેં સબકો બતલા દું, મસ્જિદ મેં એ'લાન કર દું કે આપ સલ. ને અપની બીવીયોં કો તલાક નહીં દી હય, તો નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: ઠીક હય, યઅની તુમ્હારા અગર જી ચાહે તો જા કર કે તુમ કેહ સકતે હો. ઈસી વાકિઅહ મેં એક બાત જો પેહલે બયાન મેં બતાઈ ગઈ થી કે નબીએ કરીમ સલ. સે

उजरत उमर रद्वि: ने ऐसी बात की जिससे उजरत नबीअे करीम सल. को हंसी आ गध तो उजरत उमर रद्वि. इरमाते हंय के जब हुजूर को हंसी आ गध तो मुजे छिम्मत हो गध, में नबीअे करीम सल. के पास बेठ गया.

हुजूर सल. के कमरे का आंखो देखा मनजर:

अब जो उजरत उमर रद्वि. की बात हय, मेरी बेहनो! ध्यान से सुनने के लायक हय, जब उजरत उमर रद्वि. नबीअे करीम सल. के पास बेठ गये तो उजरत उमर रद्वि. इरमाते हंय के में ने हुजूर सल. के पूरे घर को देखा, हुजूर सल. के पूरे कमरे को देखा तो उस कमरे में अेक सामान और अेक चीज ली उस घर में ऐसी नही थी जिस पर नजर जम सके यअनी देखने के लायक चीज हो. बस सिर्फ तीन यमडे थे, जानवर के तीन यमडे वहां रणे हुवे थे, मेरी दीनी बेहनो! यह अल्लाह के नबी सल. का Private bed room हय. उजरत उमर रद्वि. इरमाते हंय मेरे हिल में प्याल आया यह कैसर और किरा दुन्या के बडे बडे बादशाह कितने आराम में जिंदगी गुजारते हंय, कितने अेश में जिंदगी गुजारते हंय और नबीअे करीम सल. को तो अल्लाह ने दुन्या और आभिरत दोनों का सरदार बनाया हय, तमाम दुन्या का सरदार बनाया हय और हुजूर सल. के बदन मुबारक पर चारपाई, चटाई वाली, रस्सी वाली पर सोने की वज से निशान पडे हुवे हंय, में आप सल. के बदन मुबारक को देख रहा था, आपके पेहलू को देख रहा था.

उजरत उमर रद्वि. का दुन्या के बारे में अजब सवाल

और आप सल. का जवाब:

मैं ने धीरे से हिम्मत की और हिम्मत कर के नबीअे करीम सल. से अर्ज किया, हुजूर आप अल्लाह तआला से दुआ कर दीजिये के अल्लाह तआला आपकी उम्मत पर रोजी को षोल देवे, अल्लाह आपकी उम्मत को माल दौलत से नवाज देवे और इकीरी और गरीबी दूर हो जावे, यह इरिस और रोमन अम्पायर के लोग बडे मालदार हंय, बडी मालदारी में जिंदगी गुजारते हंय, डालांडे वह अल्लाह की इबादत भी नहीं करते, अल्लाह को मानते भी नहीं हय. अर्ज करने का डालिसल यह हय के वह इमी इसाई और इरिस के लोगों के पास इतना सारा माल हय, इतनी सारी दौलत हय, आलीशान बंगलों में रहते हंय, उनके Palace कितने शानदार हंय और हुजूर आप तो दोनों दुन्या के सरदार हय फिर भी आप ऐसी गरीबी में जिंदगी गुजार रहे हंय, आप अल्लाह से दुआ कर दो, अल्लाह आपकी दुआ कबूल कर लेंगे, अल्लाह आपकी दुआ सुन लेंगे और अल्लाह तआला आपको भी दौलत से मालामाल इरमा देंगे. जब मैं ने नबीअे करीम सल. को यह दरखास्त की. तो क्या हुवा सुनो:

मालदारी के लिअे हजरत उमर रदि. की दरखास्त और हुजूर सल. का जवाब:

हजरत उमर रदि. इरमाते हंय के उस वक्त पर नबीअे करीम सल. टेक लगा कर के बेठे हुवे थे, जैसे ही मैं ने यह दरखास्त की के हुजूर अल्लाह तआला से मालदारी की दुआ करो, अल्लाह मालदार बना देवे तो मेरी इस दरखास्त को सुन कर के जो जवाब

ઇનાયત ફરમાયા ઉસકા હાસિલ સુના રહા હું.

નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: ઉમર! અય ખત્તાબ કે બેટે, કયા તુઝકો અભી શક હય કે ઈન કાફિરોં કો જો નેઅમત મિલી હય વહ નેઅમત હમકો નહી મિલી, યાદ રખો ઈન કાફિરોં કો, યહૂદિયોં કો, નસારા કો, મુશરિકીન કો જો નેઅમત અલ્લાહ તઆલા ને દુન્યા મેં દી હય તો ઉનકો દુન્યા મેં અચ્છી ચીઝેં અલ્લાહ તઆલા ને દે દી ઓર આખિરત મેં ઉનકે લિએ કોઈ નેઅમત નહી હય. યહ વહ લોગ હંય ઉનકી મઝે કી ચીઝ અલ્લાહ ને ઉનકો દુન્યા મેં દે દી ઓર અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકો આખિરત કી નેઅમત સે મહરૂમ કર દિયા. અજીબ બાત હુઝૂર સલ. ને ફરમાઈ.

હુઝૂર સલ. ને કભી દુન્યા કી ફરાવાની કી દુઆ નહી માંગી:

મેરી દીની બેહનો! અગર હુઝૂર ચાહતે તો દુઆ કર દેતે ઓર અલ્લાહ તઆલા હુઝૂર સલ. કે લિએ સફા પહાડ કો સોને કા બના દેતે, મરવા પહાડ કો સોને કા બના દેતે. અલ્લાહ તઆલા ચાહતે તો મદીના પાક મેં નબીએ કરીમ સલ. કે લિએ સોને કા મહેલ બના દેતે, ચાંદી કા મહેલ બના દેતે, લેકિન હુઝૂર ને પૂરી ઝિંદગી કભી અલ્લાહ તઆલા સે દુન્યા કી દુઆ નહી માંગી, માલદારી કી દુઆ નહી માંગી.

મેરી દીની બેહનો! હદીષ મેં યહ જો જુમ્લા આયા; યહ જુમ્લા ધ્યાન દેને કે કાબિલ હય, કિતની ઝબરદસ્ત બાત ફરમાઈ, કિતની ખતરનાક બાત ફરમાઈ કે ઈન કાફિરોં કો અલ્લાહ ને દુન્યા મેં જો રાહત દી, જો આરામ દિયા, જો દૌલત દી, જો શાનદાર

Palace દિયે યહ ઇસ લિએ દિયે કે સબ કુછ ઉનકો દુન્યા મેં મિલ જાવે ઓર વહ આખિરત કી નેઅમત સે મહરૂમ કર દિયે જાવે. અલ્લાહુ અકબર હદીષ મેં યહ ભી આયા હય:

الدنيا سجن المؤمن و جنت الكافر

દુન્યા કાફિર કે લિએ જન્નત હય ઓર મુસલમાન કે લિએ જેલ કી તરહ ઝિંદગી હય.

મેરી દીની બેહનો! હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે Private bed room કી હાલત મેં ને આપકો સુનાઈ, મેરી બાત શાયદ ગલત નહી હોગી, આજ હમારે ઘર મેં જો યહ કામ કરનેવાલે હંચ ઉનકે ઘરોં મેં જૈસા પલંગ હોતા હય, ઐસા પલંગ ભી મેરે હુઝૂર કે ઘર મેં નહી થા, હમારે ઘર કે કામવાલોં કે પાસ જૈસા મેટ્રેસ, જૈસે ગદ્દે હોતે હંચ, અલ્લાહ પાક કી કસમ! મેરે હુઝૂર કે પાસ ઐસા ભી નહી થા.

મેરી દીની બેહનો! ઘર મેં ખૂબસૂરત કાલીન ઓર ગાલીચે ઓર કારપેટ નહી થી, ઘર મેં ચમડે હોતે થે, ઉસ પર અલ્લાહ કે નબી સલ. બેઠતે થે ઓર લકડી કા પલંગ ઓર પલંગ ભી રસીવાલા ઓર ઉસ રસી કે ઉપર બિછાને કે લિએ ચાદર ભી નહી હોતી થી ઉસ પર આરામ કરને કી વજા સે મેરે હુઝૂર સલ. કે બદન મુબારક પર નિશાન પડ જાતે થે, સુબ્હાનલ્લાહ! કેસી ગરીબી મેં ઝિંદગી ગુઝારી, કેસી ફકીરી મેં ઝિંદગી ગુઝાર દી. મેરા ઓર આપકા ઇમાન હય અગર હુઝૂર સલ. દુઆ ફરમા દેતે તો અલ્લાહ તઆલા જન્નત સે જન્નત કે પલંગ ઓર bed હુઝૂર કે લિએ મદીના મેં ઉતાર દેતે.

उरत ँसा अल. की दुआ और जन्नती दरखानः

उरत ँसा अल. ने अल्लाह तआला से दुआ मांगी थी, कुर्आन में वल दुआ भीजूद डुयः

رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً

مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّزُقِينَ.

(पा.७ सू.माँदद आ.११४)

उरत ँसा अल. के डवारी यअनी सडलल ने दरखान्त की, अय अल्लाह के नबी उरत ँसा अल. आप अल्लाह से दुआ करो, अल्लाह तआला जन्नत में से खाने का थाल उतार डेवे, उस पर अल्लाह तआला ने जन्नत में से खाने का थाल उतारा, जन्नत का खाना आया तो जब ँसा अल. दुआ करे तो अल्लाह तआला जन्नत से थाल लेज डेवे. तो मेरी दीनी बेहनो! मेरे डुजूर सल. तमाम नबियों में अडल, तमाम नबियों के सरदर अगर डुजूर दुआ मांगते तो अल्लाह तआला जन्नत का अेक मडेल, जन्नत का अेक Palace डुजूर सल. को दुन्या में अता डरमा डेते, लेडिन मेरे डुजूर ने अल्लाह से दुआ नहीं मांगी, बडके अैसा पसंद डिया के जैसी गरीबी, डकीरी में डिंडगी गुजर रही थी अैसी गरीबी में डिंडगी गुजारना नबीअे करीम सल. ने पसंद डरमाया.

डुजूल दुन्या का ख्याल आना ली डुरी डलत डुयः

उरत उमर रडि. डरमाते डंय के मेरे डिल में ख्याल आया के मुजसे गलती डो गड, मुजसे लूल डो गड के में ने डुजूर को जो दरखान्त की तो में ने डोरन अरु डिया डुजूर आप मेरे डिअे डस्तिगडर कीजिये.

युनान्चे मेरे दिल में यह प्याल क्यूं आया के उनके पास दुन्या हय और हमारे पास नही हय, मेरी दीनी बेहनो! सोयने की चीज हय, हजरत उमर रदि. इरमाते हंय के मेरे दिल में जो यह प्याल आया के हमारे पास उनके जैसी दुन्या नही हय ऐसा प्याल आना यह भी बहोत बडी गलती थी.

ईस लिअे कभी अपने दिल में यह प्याल भी मत लाना के अल्लाह तआला ने कुलां को बंग्ला दिया मुजे जोंपडा दिया.

जिस मकान में मेरे अल्लाह ने मुजे रखा, में मेरे अल्लाह से ખુश हूं, में मेरे अल्लाह से राजी हूं, कभी दिल में भी इरियाह मत करना, और जुबान से ऐसी बात मत बोलना, अय अल्लाह! तुने उसको ईतनी अच्छी गाडी दी, तुने उसको ईतनी दुकान दी, तुने उसको यह सब सामान दिया, इर्नीयर दिया, और मुजे ऐसा नही मिला.

ईस लिअे के ईस तरह का प्याल लाना अल्लाह के सामने इरियाह हय, और अल्लाह तआला को ऐसी चीज से नाराजगी होती हय, ખुदा जिस डाल में रहे उस डाल में रहना, जिसमें अल्लाह की ખुशी उसमें हमारी ખुशी, जिसमें अल्लाह राजी उसमें हम राजी. अल्लाह तआला ईन्शाअल्लाह जन्नत में आलीशान नेअमतों से नवाजेंगे.

अल्लाह तआला हमारी सोय को इजूर सल. जैसी बना देवे:

मेरी दीनी बेहनो! जो नबीअे करीम सल. की सोय थी, जो इजूर की सोय और याहत मुबारक थी अल्लाह तआला मेरी और आपकी याहत को ऐसा बना दे, आज जो हमारी सोय हय के

હમારા ઘર અચ્છા હો જાએ, હમારા Room અચ્છા હો જાએ, હમારા સામાન અચ્છા હો જાએ, હમારે બરતન અચ્છે હો જાએ, પસ હમારી તમામ સોચ દુન્યવી તરક્કી મેં લગી રહતી હય ઔર આખિરત ઔર દીની કામોં કી તરફ કોઈ તવજજુહ નહીં હય.

દુન્યા સે ઝયાદહ ફિક્ક યહ કરો કે હમારી કબ્ર અચ્છી હો જાએ, હમારી જન્નત અચ્છી હો જાએ ઔર જન્નત મેં હમારા મહલ અચ્છા હો જાએ ઉસકે લિએ અપની સોચ, અપની ફિક્ક, અપની મેહનત, અપની કોશિશ જન્નત કમાને કે પીછે લગાઓ, ઈબાદત મેં લગાઓ, નેકી મેં લગાઓ, અચ્છે કામોં મેં લગાઓ, ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા હમસે રાઝી ઔર ખુશ હો જાએંગે.

એક બુઝુર્ગ કી અજીબ બાત:

એક બુઝુર્ગ કી બાત સુના કર આજ કી મજલિસ કી દુઆ કર લેતે હંચ કે અલ્લાહ તઆલા હમસે ખુશ હય યહ કેસે પતા ચલતા હય? એક અલ્લાહ કે વલી ને ફરમાયા કે તુમ અપને દિલ મેં સોચો કે દિલ કે અંદર તુમ અલ્લાહ સે રાઝી હો કે નહીં હો?

અગર તુમ દિલ મેં અલ્લાહ સે રાઝી હો તો સમઝ લો કે અલ્લાહ ભી તુમસે રાઝી હય, ઔર અગર તુમ્હારે દિલ મેં અલ્લાહ કે લિએ ફરિયાદ હય તો સમઝો કે અલ્લાહ કો ભી તુમસે ફરિયાદ હય.

હમ સબ અપને દિલ કો મેરી બેહનેં દેખ લેં. અલ્લાહ ને હમકો જો દિયા, જૈસી ઝિંદગી મેં રખા ઉસ ઝિંદગી સે હમ ખુશ હય કે નહીં અપને દિલ મેં દેખ લો અગર હમ અપને દિલ મેં દેખેં કે અલ્લાહ તઆલા ને હમકો જૈસા રખા હય ઉસ પર હમ ખુશ હંચ ઉસ પર હમ રાઝી હંચ તો સમઝો કે અલ્લાહ ભી હમસે રાઝી હય.

અલ્લાહ હમ સબકે દિલ કો એસા બના દે કે તુ જિસ હાલ મેં રખે ઉસ હાલ મેં હમ રાઝી રહેં.

રમઝાન કે મુબારક દિનોં મેં અલ્લાહ તઆલા સે માંગો, ઈસ લિએ કે હમ કમઝોર હંચ, કહેંગે મવલા આપકે ખઝાનએ ગૈબ સે હમારી દુન્યા અચ્છી બના દીજિયે, હમારી આખિરત અચ્છી બના દીજિયે, જો દુઆ નબીએ કરીમ સલ. ને માંગી, જો અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં સિખાઈ વહ દુઆ હમ અલ્લાહ સે જરૂર માંગેગે.

رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ.

(પા.૩ સૂ.બકરહ આ.૨૦૧)

અય અલ્લાહ! હમારી દુન્યા ભી અચ્છી બના દીજિયે,
હમારી આખિરત ભી અચ્છી બના દીજિયે.

બાકી વહ કે અલ્લાહ તઆલા કે સામને કભી ફરિયાદ નહીં કરેંગે, કભી શિકાયત નહીં કરેંગે, અલ્લાહ તઆલા મુઝે આપકો પૂરી ઉમ્મત કો એસે પાકીઝા જઝબાત અતા ફરમાએ. આમીન

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

سبحان الله و بحمده سبحان الله العظيم.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ سَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدٍ
كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى عَدَدَ مَا تُحِبُّ وَتَرْضَى يَا كَرِيمَ.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી
પાક બીવીયો કા કુર્આન મેં
આયા હુવા વાકિઅહ
(તીસરા હિસ્સા)

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * આમ તોર પર છોટી લડકિયો મેં ઝયાદહ તજુર્બા નહી હોતા હય, અપને શોહર કો કયા જવાબ દેના, અપને સાસ સસરા કો કયા જવાબ દેના, ઉસકા તજુર્બા નહી હોતા હય, વહ બેચારી કમ ઉમ્ર, ભોલી ભાલી લડકી, જો ચાહે મુંહ સે બોલ દેતી હય, સ્કૂલ મેં પઠ રહી થી, તઅલીમ પૂરી હુઈ, માં બાપ ને શાદી કરા દી, મદ્રસે મેં પઠને ગઈ થી, મદ્રસા પૂરા હુવા, માં બાપ ને શાદી કરા દી, **Family life** કેસી હોની ચાહિયે વહ ઉસ કમ ઉમ્ર લડકી કો, બેચારી કો સીખને નહી મિલા ઓર વહ સસુરાલ મેં આ ગઈ, તો અબ સાસુ અમ્માં કી ઓર સસરા અબ્બા કી ઝિમ્મેદારી હય કે ઐસી કમ ઉમ્ર બહૂ ઘર મેં આઈ હો તો ઝરા ઉસકો સંભાલ લેવે,
- * બહૂ કો ભી વહ સોચના ચાહિયે કે મેરી સાસુ અમ્માં તજુર્બા રખતી હય, વહ અગર મુઝે કોઈ બાત કહે તો મેં મુહબ્બત સે સુન લૂં ઓર ઉસકે મુતાબિક કામ કરૂં તો મેરી ઝિંદગી મેં હી ક્શયદા હોનેવાલા હય, મુઝે હી કુછ સીખને કો મિલેગા. દોનોં તરફ સે સમઝદારી હોગી તો ઇન્શાઅલ્લાહ સાસ ઓર બહૂ કે દરમિયાન મેં ઝગડે નહી હોગે.
- * માં બાપ કો હંમેશા અપની બેટી કો સમઝા સમઝા કર કે રખના ચાહિયે, કિસી તરહ ઉસકા સંસાર આબાદ હો જાએ, ઉસકી **family life** ટૂટ ન જાવે, ઉસકા ખ્યાલ રખના ચાહિયે,
- * શાદિયાં જો હોતી હંચ વહ હંમેશા કે લિએ હોતી હય, કોઈ **fix time** કે લિએ નહી હોતી, ચંદ દિનોં કે લિએ નહી હોતી, વહ દુન્યા ઓર આખિરત કા મુઆમ્લા હય, જબ કભી કિસી કે ઘર મેં શાદી કર કે જાઓ વહ નિચ્ચત લે કર કે જાઓ કે અબ તો દુન્યા મેં ભી વહી રહુંગે, જનાઝહ ભી ઇસી ઘર સે નિકલેગા ઓર આખિરત મેં જન્નત મેં ઇસી શોહર કે સાથ ઝિંદગી ગુઝારુંગે.

उजरत नबीअे करीम सल. की पाक बीवीयों का
कुर्आन में आया हुवा वाकिअह (तीसरा खिस्सा)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَیْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّاَتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّهْدِیْهُ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ یُّضِلِلْهُ فَلَا هَادِیَّ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِیْكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَیِّدَنَا وَشَفِیْعَنَا وَحَبِیْبَنَا وَاِمَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُوْلَهُ صَلَوَاتُ اللّٰهِ تَبَارَكَ وَتَعَالٰی عَلَیْهِ وَعَلٰی اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ
وَدُرِّیَّتِهِ وَاهْلِ بَیْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِیْمًا كَثِیْرًا كَثِیْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّیْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
یٰۤاَیُّهَا النَّبِیُّ قُلْ لِّاَزْوَاجِکَ اِنْ کُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَیْوةَ الدُّنْیَا وَزِیْنَتَهَا فَتَعَالَيْنِ
اُمْتِعْنِکُنَّ وَاَسْرِحْکُنَّ سَرَاحًا جَمِیْلًا. وَاِنْ کُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللّٰهَ وَرَسُوْلَهُ وَالْذَّارَ
الْاٰخِرَةَ فَاِنَّ اللّٰهَ اَعَدَّ لِلْمُحْسِنٰتِ مِنْکُنَّ اَجْرًا عَظِیْمًا.

(पा.२१ सू.अहज्जब आ.२८,२९)

तर्जुमा: अय नबी! अपनी बीवीयों से कडो के अगर तुम
दुन्यवी जिंदगी और उसकी जीनत चाहती हो तो आओ,
में तुम्हें कुछ तोड़के दे कर भूबसूरती के साथ इप्सत कर दूं.
और अगर तुम अल्लाह और उसके रसूल और आलमे

आभिरत के तलबगार हो, तो यकीन जानो अल्लाह ने तुममें से नेक भवातीन के लिअे शानदार धन्नाम तैयार कर रभे हुंय.

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

दीनी बेहनो! कल मजलिस में बात यहाँ तक पहुँची थी, के उजरत उमर झरक रहि. नबीअे करीम सल. के पास गअे, आप सल. का मुबारक मकान देभा, उस मकान में कोँ पास सामान और कोँ पास यीज नही थी यह देभ कर उजरत उमर रहि. को बडोत ही तअजजुब हुवा, दूसरी तरफ़ नबीअे करीम सल. के मुबारक बदन पर रस्सी के निशान थे, उस पर उजरत उमर रहि. ने दुन्या की पुस्तक की दरभास्त की लेकिन हुजूर सल. ने वह बात मनज़ूर नही इरमाँ.

अेक प्यारी दुआ:

मेरी दीनी बेहनो! उदीष में उमको अेक दुआ बतलाँ गँ, बडोत ही प्यारी दुआ हय, आप याद कर लो और अल्लाह तआला से माँगा करो:

اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلِ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّمَنَا وَلَا مَبْلَغَ عِلْمِنَا.

(तिरमिजी शरीफ़ २/१८८ उ.नं.३५०२)

दुआ का तर्जुमा यह हय: अय अल्लाह! दुन्या को न उमारी सबसे बडी इक और न उमारा मुन्तहाअे ईल्म बना.

आज उमारी इक, उमारी सोय में अगर कोँ सबसे बडी

ચીઝ હય તો દુન્યા હય, દુન્યા કી રાહત હય, દુન્યા કા આરામ હય, દુન્યા કા માલ ઓર સામાન હય, દુન્યા કે કપડે હંય, દુન્યા કી ઐશ ઓર આરામ કી ચીઝે હંય, હમારી હર વક્ત કી ફિક્ક ઉસી કી હય.

અચ્છી ઓર સચ્ચી બાત લોગોં કો બતાના ચાહિયે:

હઝરત ઉમર રદિ. કો યકીન હો ગયા કે નબીએ કરીમ સલ. ને અપની બીવીયોં કો અભી તલાક નહી દી હય, જબ સચ્ચી બાત માલૂમ હો ગઈ તો હઝરત ઉમર રદિ. ને દરખાસ્ત કી કે અગર આપ મુઝકો ઈજાઝત દેં તો મેં જાઉં ઓર મસ્જિદ મેં જા કર કે એ'લાન કરું કે નબીએ કરીમ સલ. ને અપની પાક બીવીયોં કો તલાક નહી દી હય, યઅની મેં લોગોં કો સચ્ચી ખબર બતલા દૂં? ઉસસે હમકો એક સબક સીખને કો મિલા કે કોઈ સચ્ચી, અચ્છી બાત હમકો માલૂમ હો તો વહ સચ્ચી ઓર અચ્છી બાત દૂસરોં કો બતલાની ચાહિયે, કોઈ ગલત બાત, ગલત અફવાહ, ઝૂટી બાત, ચલ રહી હો ઓર હમકો સચ્ચી બાત માલૂમ હો તો હમેં બતલા દેના ચાહિયે કે ઐસા નહી હય, સચ્ચાઈ ઐસી હય.

નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: ઉમર! અગર તુમ્હેં ઐસા કરના હો તો કર સકતે હો, યઅની એ'લાન કરના હો તો કર સકતે હો. હઝરત ઉમર રદિ. નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ સે નિકલે ઓર મસ્જિદ કે દરવાઝે પર પહોંચે ઓર બહોત ઉંચી આવાઝ સે એ'લાન ફરમાયા: અય મુસલમાનો! ખૂદ નબીએ કરીમ સલ. કો મિલ કર કે આયા હૂં, આપ સલ. ને બતલાયા કે આપને અપની બીવીયોં કો તલાક નહી દી હય, હકીકત મેં બસ ઈતની બાત હય કે ઈન પાક બીવીયોં ને મિલ કર કે દરખાસ્ત કી થી કે હમારે ઘર કે

ખર્યે મેં કુછ ઝયાદતી હો જાએ તો ઘર મેં થોડી તંગી દૂર હો જાએ, ઉસ પર નબીએ કરીમ સલ. નારાઝ હો ગએ હંચ ઓર એક મહીને તક અપની બીવીયોં કે પાસ ન જાને કી કસમ ખાઈ હય.

કોઈ ભી બાત હો પેહલે અપને બડોં કે સામને રખની ચાહિયે:

એસે મોકે કે લિએ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં આયત ઉતારી હય:

وَإِذَا جَاءَهُمْ أَمْرٌ مِّنَ الْأَمْنِ أَوْ الْخَوْفِ أَدْعَوْا بِهِ وَاذْعُرُّوهُ إِلَى الرَّسُولِ
وَالْيَأْتِي أُولَى الْأَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلَّهُ الَّذِينَ يَسْتَبْطُونَ مِنْهُمْ.

(પા.૫ સૂ.નિસા આ.૮૩)

તર્જુમા: ઓર જબ ઉનકો કોઈ ખબર પહોંચતી હય, ચાહે વહ અમન કી હો યા ખોફ પૈદા કરનેવાલી, તો યહ લોગ ઉસે (તહકીક કે બગૈર) ફેલાના શુરૂ કર દેતે હંચ, ઓર અગર યહ ઉસ (ખબર) કો રસૂલ કે પાસ યા અસ્હાબે ઈખ્તિયાર કે પાસ લે જાતે તો ઉનમેં સે જો લોગ ઉસકી ખોજ નિકાલનેવાલે હંચ, વહ ઉસકી હકીકત માલૂમ કર લેતે.

અજીબ આયત હય, ઈસ આયત મેં અલ્લાહ તઆલા ને હમકો યહ તઅલીમ દી કે અગર ઉનકે પાસ કોઈ બાત પહોંચતી હય, ગભરાને કી, ડર કી, ખોફ કી, યા કોઈ અમન-સુકૂન, ચેન કી, યઅની કોઈ અચ્છી બાત આવે યા કોઈ tention કી બાત આવે, તો યહ મુનાફિક લોગ હય, કે ઉસકો ફેલા દેતે હંચ, વહ Publish કર દેતે હંચ, લેકિન ઈસ ખબર કો પેહલે નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ લે

જાના ચાહિયે. ઓર સમઝદાર લોગોં કે પાસ લે જાના ચાહિયે, તાકે સહીહ વાકિઅહ કયા હય, સહીહ બાત કયા હય વહ સામને આ જાવે.

મેરી દીની બેહનો! ઇસ આયત ને હમકો બહોત બડા સબક દિયા કે કોઈ ભી બાત સુનો! તો ફોરન ઉસકો દૂસરોં કે સામને ફેલાઓ મત, દૂસરોં કે સામને નકલ મત કરો, કોઈ ભી બાત હો પેહલે બડે લોગોં કે પાસ, ઝિમ્મેદાર લોગોં કે પાસ જો તહકીક કર સકતે હંય, જો deep મેં જા કર કે ઉસકી હકીકત નિકાલ સકતે હંય એસે લોગોં કો પેહલે પૂછના ચાહિયે.

કિસી કી બાત માલૂમ હો તો કયા કરે?

ઓર અગર કિસી ઇન્સાન કી personal બાત હય, કિસી કી કોઈ personal metter હય, family metter હય ઓર એસી બાત કે બારે મેં અગર તુમકો તહકીક કરના હય, ઓર તહકીક કરના કિસી વજા સે જરૂરી હય તો direct personally ઉસ બહન કો પૂછ લો, ખૂદ ઉનસે મુલાકાત કર કે સવાલ પૂછ લો કે બહન! મેં ને તુમહારે બારે મેં એસી બાત સુની હય, કયા હકીકત હય? સવાલ પૂછ લો, પૂરે ઇકરામ કે સાથ, પૂરે અદબ કે સાથ, પૂરી મુહબ્બત કે સાથ, પૂરી નર્મી કે સાથ.

યહ નહીં કે સબ કે સામને ઓર ઝોર સે પૂછને લગ જાવે.

યહ નહીં કે ગુસ્સે ઓર ગર્મ હો કર કે પૂછને લગ જાવે.

એસા નહીં કે ટોણે મારતે હુવે પૂછને લગ જાવે.

તો બાત ચલ રહી થી કે હઝરત ઉમર રદિ. ને મસ્જિદ કે દરવાઝે પર એ'લાન કિયા, તમામ સહાબા કો ઇત્મીનાન હો ગયા, સહાબા કા ગમ દૂર હો ગયા, રોના બંદ હો ગયા ઓર સબ સહાબા

अपने अपने काम में लग गये.

उधर उजरत आँशा रहि., उजरत उइसा रहि. अपने घरों में गमगीन थी, तमाम पाक बीवीयां, उमारी माअें गमगीन थी.

और उजरत आँशा रहि. तो इरमाती उंय के में तो अेक अेक दिन गिनती थी के कब महीना पूरा हो, कुदरती बात अैसी हुँ के २८ दिन हुवे, और नबीअे करीम सल. अयानक उजरत आँशा रहि. के घर में तशरीक लाअे, उजरत आँशा रहि. ખુश तो हो गँ, लेकिन उजरत आँशा रहि. ने अर्क किया के आपने कसम खाँ थी के आप अेक महीने तक नहीं आअेंगे और आज तो २८ दिन हुवे उंय, में तो अेक अेक दिन गिन गिन कर गुजार रही हूँ, इस लिअे मुअे याद उय के अभी ३० दिन पूरे नहीं हुवे, उस पर तो नबीअे करीम सल. ने ईशाँद इरमाया: आँशा! इस महीने में २८ दिन पर याँद हो गया उय, यह ખुशनसीबी की बात थी के अेक महीने की कसम खाँ थी और कुदरती बात हुँ के २८ दिन पर याँद हो गया, पूरे ३० दिन नहीं हुवे.

अल्लाह तआला के यहाँ से कुर्आन मज्द में आयत उतरी, उजरत जिब्रँल अल. आयत ले कर के आअे, अज्जब आयत उय:

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ
أُمْتِعْكُنَّ وَأَسْرَحْكُنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا. وَإِن كُنْتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالذَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا.

(पा.२१ सू.अहज्जब आ.२८,२८)

उजरत आँशा रहि. इरमाती उंय के: जब यह आयत अल्लाह तआला ने उतारी तो नबीअे करीम सल. सबसे पेडले

મેરે પાસ તશરીફ લાએ, આપ સલ. કો હઝરત આઈશા રદિ. સે બડી મુહબ્બત થી, ઓર હુઝૂર સલ. ને આ કર કે પેહલે હઝરત આઈશા રદિ. સે દૂર દૂર સે બાત કી, ક્યૂંકે હઝરત આઈશા રદિ. કમ ઉમ્મ લડકી થી, ઓર છોટી ઉમ્મ મેં ઉનકી શાદી હુઈ થી.

સાસ સસરા કો હિદાયત:

દરમિયાન મેં એક ખાસ નસીહત કરના મુનાસિબ સમઝતા હું, આમ તૌર પર છોટી લડકિયોં મેં ઝયાદહ તજુર્બા નહી હોતા હય, અપને શોહર કો કયા જવાબ દેના, અપને સાસ સસરા કો કયા જવાબ દેના, ઉસકા તજુર્બા નહી હોતા હય, વહ બેચારી કમ ઉમ્મ, ભોલી ભાલી લડકી, જો ચાહે મુંહ સે બોલ દેતી હય, સ્કૂલ મેં પઠ રહી થી, તઅલીમ પૂરી હુઈ, માં બાપ ને શાદી કરા દી, મદ્રસે મેં પઠને ગઈ થી, મદ્રસા પૂરા હુવા, માં બાપ ને શાદી કરા દી, Family life કેસી હોની ચાહિયે વહ ઉસ કમ ઉમ્મ લડકી કો, બેચારી કો સીખને નહી મિલા ઓર વહ સસુરાલ મેં આ ગઈ, તો અબ સાસુ અમ્માં કી ઓર સસરા અબ્બા કી ઝિમ્મેદારી હય કે એસી કમ ઉમ્મ બહૂ ઘર મેં આઈ હો તો ઝરા ઉસકો સંભાલ લેવે, વહ સમઝે કે વહ બેચારી મેરી બેટી કી તરહ હય, અપના School અપના મદ્રસા, અપના કોર્સ પૂરા કર કે ફોરન શાદી કર કે આઈ હય, અભી ઉસકો ઘર મેં ઝિંદગી કેસે ગુઝારના હય ઉસને નહી સીખા હય, તો ઉસકો સમઝા કર કે સિખાવે, વહ નહી કે વહ અપની નાદાની મેં કુછ બોલ દેવે તો ફોરન ગરમ હો જાવે, ગુસ્સે હો જાવે, લડના ઝગડના શુરૂ કર દેવે, Family problems ખડે કર દે એસા નહી હોના ચાહિયે.

બહૂ કો હિદાયત:

બહૂ કો ભી યહ સોચના ચાહિયે કે મેરી સાસુ અમ્માં તજુર્બા રખતી હય, વહ અગર મુઝે કોઈ બાત કહે તો મેં મુહબ્બત સે સુન લૂં ઓર ઉસકે મુતાબિક કામ કરું તો મેરી ઝિંદગી મેં હી કાયદા હોનેવાલા હય, મુઝે હી કુછ સીખને કો મિલેગા. દોનોં તરફ સે સમઝદારી હોગી તો ઈન્શાઅલ્લાહ સાસ ઓર બહૂ કે દરમિયાન મેં ઝગડે નહી હોગે.

આપ સલ. ને હઝરત આઈશા રદિ. કો દો ચીઝોં કા ઈખ્તિયાર દિયા:

બહરહાલ નબીએ કરીમ સલ. જાનતે થે કે મેરી આઈશા કી ઉમ્ર બહોત કમ હય, ભોલી ભાલી ઓરત હય ઈસ લિએ હુઝૂર સલ. ને ઉનકો પેહલે દૂર દૂર સે સમઝાના શુરૂ કિયા ઓર સમઝા કર કે હુઝૂર સલ. ને ફરમાયા: કે આઈશા મેં તુમકો એક બાત કેહનેવાલા હું; લેકિન કોઈ જલ્દી જવાબ મત દેના યઅની અગર જલ્દી જવાબ ન દો તો ભી કોઈ હરજ નહી હય, તુમ પેહલે અપને અબ્બા અમ્માં કે પાસ જાના, ઉનસે મશ્વરહ કરના ઓર મશ્વરહ કર કે મુઝકો જવાબ દેના, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને યહ બાત ઈસ લિએ ફરમાઈ કે આપ સલ. જાનતે થે કે હઝરત આઈશા રદિ. કે અબ્બા હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. ઓર ઉનકી અમ્મી જુદાઈ કા મશ્વરહ નહી દેંગે.

હઝરત આઈશા રદિ. ફરમાતી હંચ કે યહ મુઝ પર ખાસ ઈનાયત થી કે મુઝે વાલિદૈન સે મશ્વરહ કિયે બગૈર રાય ઝાહિર કરને સે નબીએ કરીમ સલ. ને મના ફરમાયા.

मां बाप तवज्जुह हें:

मेरी बेहनो! उस जमाने के मां बाप जैसे होते थे के वह ऐसी बात केहते थे के जिसकी वजह से बेटी का घर न टूटे, उसकी family life टूट न जावे, ऐसी बात मां बाप किया करते थे, आज के मां बाप को भी यही तरीका अपनाना चाहिये, सुसराल हय उय नीय तो होती ही हय, लेकिन मां बाप को हंमेशा अपनी बेटी को समजा समजा कर के रखना चाहिये, किसी तरह उसका संसार आबाद हो जाये, उसकी family life टूट न जावे, उसका ब्याल रखना चाहिये, मां बाप कभी बेटी की मुहब्बत में, जज्बात में आ कर के कोई बात केह देते हंय और लडकी वह बात अपने दिल पर ले लेती हय, यही चीज जगडे को बढा देती हय, और फिर family life टूट जाती हय, इस लिये मां बाप को चाहिये के अपनी बेटी को समजा समजा कर के जिंदगी गुजरवाये.

पाक बीवीयों को हिदायत:

नबीअे करीम सल. ने आयत के मुताबिक इप्तिहारवाली बात बताई, जिसका हसिल यह था के देणो! अल्लाह तआला ने कुर्आन में इर्शाद इरमाया: के अय नबी! तुम अपनी बीवीयों से केह दो के अगर तुम चाहती हो के दुन्या में आराम मिले, दुन्या में रोनाक मिले, दुन्या में शानदार घर मिले, दुन्या में शानदार कपडे मिले, दुन्या की राहत, आराम मिले तो नबी सल. के घर में तो तुमको नही मिलेगा, इस लिये में तुमको कुछ दे हूं, कुछ शयदा पडोया हूं, और अच्छी तरह से इप्सत कर हूं, यअनी में तुमको तलाक दे हूं. फिर इदत पूरी कर लो और किसी मालदार आदमी से शादी कर लो और मालदार आदमी से शादी कर के मजे से जिंदगी

गुजारो और अगर तुम अल्लाह के रसूल को याहंती हो, आभिरत को याहती हो और नबी के साथ इसी गरीबी में जिंदगी गुजारना याहती हो तो याद रफो तुम मेंसे जो ली नेकी पर होगी, अल्लाह तआला उनको आभिरत में बडा सवाब अता इरमाअेंगे, नबी के घर में ऐसी गरीबी के साथ, ऐसी simple life तुमने गुजार ली, तो अल्लाह तआला तुमको आभिरत में बडोत बडा सवाब अता इरमाअेंगे, यह दो बातें तुम्हारे पास हंय, उनमें से अेक को चुन लो.

हजरत आँशा रदि. का प्यारा जवाब:

मेरी दीनी बेहनो! कुर्बान जाँउ हजरत आँशा रदि. पर, हजार भरतबा कुर्बान जाँउ, अल्लाह तआला पूरी उम्मत की तरफ से उस नेक औरत को जमाअे प्पैर अता इरमावे, जब नबीअे करीम सल. ने उनके सामने छप्तिवार की बात इरमाँ तो कितना प्यारा जवाब दिया, हजरत आँशा रदि. इोरन बोली.

अय अल्लाह के नबी! यह कोँ ऐसी बात हय के में अपने मां बाप को पूँने जाँउ, हरगिज नही में बिडकुल अपने मां बाप को पूँने नही जाँगी, मुजे मां बाप मशवरह करने की जरूरत नही.

فانى ارید الله ورسوله و الدار الآخرة.

मेरा इस्ला यह हय के में अल्लाह को याहती हूं, अल्लाह के नबी को याहती हूं, आभिरत को याहती हूं, यअनी दुन्या में जैसा मिले, उस पर भुश रहूंगी, जो गरीबी, इकीरी होगी उसमें रहूंगी, लेकिन हुज़ूर! में आपको छोड के कही नही जा सकती.

યહ ઇતના પ્યારા જવાબ થા, મેરી દીની બેહનો! બડી બડી તજુર્બાવાલી, ઔરતેં ભી એસા જવાબ નહી દે સકતી, એસા જવાબ હઝરત આઈશા રદિ. ને નબીએ કરીમ સલ. કો દિયા.

હુઝૂર સલ. ને યહ જવાબ સુના, તો ખુશ હો ગએ, આપ સલ. કે ચેહરએ મુબારક પર ખુશી આ ગઈ, આપકા ચેહરા ચમકને લગા, ઔર રંજો ગમ દૂર હો ગયા.

શાદિયાં હંમેશા કે લિએ હોતી હંચ:

મેરી દીની બેહનો! શાદિયાં જો હોતી હંચ વહ હંમેશા કે લિએ હોતી હય, કોઈ fix time કે લિએ નહી હોતી, ચંદ દિનોં કે લિએ નહી હોતી, યહ દુન્યા ઔર આખિરત કા મુઆમ્લા હય, જબ કભી કિસી કે ઘર મેં શાદી કર કે જાઓ યહ નિચ્ચત લે કર કે જાઓ કે અબ તો દુન્યા મેં ભી યહી રહેંગે, જનાઝહ ભી ઇસી ઘર સે નિકલેગા ઔર આખિરત મેં જન્નત મેં ઇસી શોહર કે સાથ ઝિંદગી ગુઝારેંગે.

માં આઈશા રદિ. ને કિતના પ્યારા જવાબ દિયા મેં ગરીબી મેં રહૂંગી, લેકિન મેં અલ્લાહ કો ઔર ઉસકે નબી કો નહી છોડ સકતી મુઝે આખિરત કા મઝા ચાહિયે, યહ જવાબ હમારે લિએ ભી એક નસીહત હય.

હઝરત આઈશા રદિ. કી દરખાસ્ત:

યહ પેહલા નંબર થા હઝરત આઈશા રદિ. કા, ફિર હુઝૂર સલ. અપની તમામ બીવીયોં કે પાસ બારી બારી તશરીફ લે જાનેવાલે થે, હઝરત આઈશા રદિ. ને એક દરખાસ્ત કી:

હુઝૂર! મેં ને આપકો જો જવાબ દિયા હય, મેં ને જો ફેસ્લા

किया हय, आप अपनी दूसरी बीवीयों को मेरा जवाब मत बतलाना, यअनी मेरा यह जवाब आप अपने पास रखना.

उस पर नबीअे करीम सल. ने इरमाया: के देषो! में अली तमाम बीवीयों के पास जाता हूं, अगर किसीने मुझे सवाल किया के हजरत आँशा रद्वि. ने क्या जवाब दिया? तो में उनको बतला दूंगा और में छुपाऊंगा नहीं, अल्लाह ने मुझे कितना भडा करने के लिये दुन्या में नहीं भेजा, बल्के पुशभबरी सुनाने के लिये, तअलीम देने के लिये, मुअदिलम और उस्ताज बना कर के अल्लाह ने मुझे भेजा हय, ईस लिये अगर किसीने सवाल किया तो में तुम्हारा जवाब नहीं छुपाऊंगा, और सब औरतों को बतला दूंगा, हजरत नबीअे करीम सल. की मुबारक तअलीम देषो के अेक अखी बात उसके बारे में हुजूर सल. ने इरमाया: में छुपाऊंगा नहीं, बतला दूंगा.

अखी बात छुपानी नहीं चाहिये:

मेरी दीनी बेहनो! कोँ ली अखी बात हमको मालूम हो, नेकी की बात मालूम हो तो उसको मत छुपाओ, दूसरों को बतला दो, दूसरों को ली इयदा होगा, दूसरे ली अमल करेंगे, दूसरे ली सीपेंगे और उसका सवाल हमको मिलेगा, अखी चीज, अखी बात कभी छुपाने की नहीं होती, इर नबीअे करीम सल. मां आँशा रद्वि. के पास से उठे.

तमाम बीवीयों का अेक ही जवाब:

उठ कर के अपनी तमाम बीवीयों के घर में तशरीक ले गअे, सबको यह दो ईप्तिथार बतलाअे.

કુર્બાન જાઉ મેં ઉમ્મત કી ઇન માઓ પર, જબ નબીએ કરીમ સલ. તમામ બીવીયોં કે પાસ તશરીફ લે ગએ, તો તમામ બીવીયોં ને એક હી જવાબ દિયા, અય અલ્લાહ કે નબી! સલ. હમ તો અલ્લાહ કો ચાહતે હંય, અલ્લાહ કે રસૂલ કો ચાહતે હંય, આખિરત કો ચાહતે હંય, હમકો દુન્યા કા આરામ નહી ચાહિયે, દુન્યા કી ગરીબી ચલેગી, દુન્યા કી ફકીરી ચલેગી; લેકિન હમ અપને અલ્લાહ કો નારાઝ નહી કરેંગે, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કો છોડ કર કે હમ કહી નહી જા સકતે, તમામ બીવીયોં ને યહી જવાબ દિયા.

હાલાંકે ઉનમેં સે કુછ બીવીયાં, બડી રઈસ, માલદાર ઘર સે થી, ઉનકે બાપ ઓર ઉનકે પેહલે શોહર બડે રઈસ થે, સિફ હઝરત આઈશા રદિ. કુંવારી હુઝૂર સલ. કે નિકાહ મેં આઈ થી, બાકી તમામ બીવીયાં બેવા થી યા તલાકવાલી થી, ઉનકે બાપ ઓર ઉનકે શોહર બડે માલદાર થે.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કા ઈસ જવાબ સે ખુશ હોના ઝાહિરી બાત હય, ઓર કુર્બાન કી આયતોં સે અંદાઝા હોતા હય કે અલ્લાહ તઆલા ને ભી નબીએ કરીમ સલ. કી ઇન બીવીયોં કા યહ જવાબ પસંદ ફરમાયા.

અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કો ઈન્આમ:

અલ્લાહ તઆલા ને ઇન તમામ ઓરતોં કો બડે બડે ઈન્આમ દિયે, ઐસી ઐસી નેઅમતેં અતા ફરમાઈ, સુબ્હાનલ્લાહ! હમારી અફ્લ હૈરાન રહ જાતી હય.

पेहला ईन्आम:

सबसे पेहला ईन्आम अल्लाह तआला ने यह दिया के ईन तमाम बीवीयों को जन्नत में नबीअे करीम सल. के साथ सबसे उये मकाम पर रेहना नसीब होगा, हुजूर तो नबियोंवाले मकाम पर होंगे, सबसे उये मकाम पर होंगे, लेकिन यह बीवीयां भी नबीअे करीम सल. के साथ उसी उये मकाम पर जायेगी, यह अल्लाह की तरफ से उनको पेहला ईन्आम मिला.

दूसरा ईन्आम:

दूसरा ईन्आम अल्लाह ने यह दिया के उनके लिये अल्लाह की तरफ से अे'लान हो गया के तुम जो भी नेकी करोगी, अल्लाह तआला तुम्हारी नेकी पर तुमको दोगुना सवाब अता इरमायेगे. हमेशा का इस्वा हो गया. हुजूर सल. की जिंदगी में और हुजूर सल. के ईन्तिकाल के बाद भी जो नेकी भी करोगे, अल्लाह तआला उस पर तुमको double सवाब अता इरमायेगे.

तीसरा ईन्आम:

तीसरा ईन्आम अल्लाह तआला ने यह दिया के कयामत तक जितने भी मुसलमान दुन्या में आयेगे, तुम उन तमाम मुसलमानों की मां केहलाओगी, अल्लाह तआला ने तुमको पूरी उम्मत की मां बना दिया और तुम्हारा लकब बन गया उम्मुल मुअमिनीन. कयामत तक आनेवाले तमाम मुसलमान मर्दों और औरतों की मां.

अल्लाह तआला ने उनको हम सबकी मां बनने का पास अे'जाज अता इरमाया, हजरत अबूबक सिद्दीक रदि. नसब के

એ'તેબાર સે હઝરત આઈશા રદિ. કે બાપ હય, ઓર હઝરત આઈશા રદિ. બેટી હય.

લેકિન ઉમ્મતી હોને કે એ'તેબાર સે હઝરત આઈશા રદિ. હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ. કી માં હય.

હઝરત હફસા રદિ. નસબ કે એ'તેબાર સે હઝરત ઉમર રદિ. કી બેટી હય, લેકિન ઉમ્મતી હોને કે એ'તેબાર સે હઝરત ઉમર રદિ. કી માં હોતી હય.

ચોથા ઈન્આમ:

અલ્લાહ તઆલા ને ચોથા ઈન્આમ યહ દિયા:

فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنْكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا.

(પા.૨૧ સૂ.અહઝાબ આ.૨૯)

જો ઓરત ભી ધ્યાન સે અલ્લાહ તઆલા કી ઈબાદત કરે, અલ્લાહ કો દેખ રહી હય ઈસ તરહ ઈબાદત કરે, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો આખિરત મેં બડા અજર ઓર સવાબ અતા ફરમાએંગે.

પાંચવા ઈન્આમ:

પાંચવા ઈન્આમ યહ દિયા; અજીબ ઈન્આમ! કે નબીએ કરીમ સલ. કો અલ્લાહ તઆલા ને ફરમા દિયા, તુમ્હારે નિકાહ મેં યહ સબ બીવીયાં વફાદાર હંય, આપકો દિલ સે ચાહનેવાલી હંય, અબ આપ આઈન્દહ કિસી દૂસરી નઈ ઓરત સે શાદી નહી કરેંગે, અલ્લાહ તઆલા ને નબીએ કરીમ સલ. કો બતલા દિયા, યહ ઓરતે જિન્હોને દુન્યા કી રાહત કી કુર્બાની દી ઓર ગરીબી મેં આપકે સાથ રેહના પસંદ કિયા, લિહાઝા અબ ઈન વફાદાર, સચ્ચી ઓરતોં કે સિવા કિસી નઈ બીવી કે સાથ આપ શાદી નહી કરેંગે.

છઠ્ઠા ઇન્આમ:

એક ઇન્આમ યહ ભી હો ગયા કે યહ માએ, જબ પૂરી ઉમ્મત કી માં બન ગઈ તો નબીએ કરીમ સલ. કે ઇન્તિકાલ કે બાદ કોઈ મર્દ ઉનકે સાથ શાદી નહી કર સકતા, હઝરત આઈશા રદિ. બહોત છોટી ઉમ્ર મેં બેવા હુઈ, નબીએ કરીમ સલ. કા ઇન્તિકાલ હુવા ઉસ વકત હઝરત આઈશા રદિ. કી ઉમ્ર અભી તો ૧૮ સાલ કી થી, ઇતની છોટી ઉમ્ર મેં બેવા હો ગઈ, લેકિન પૂરી જિંદગી બેવા હો કર કે ગુઝારી, યહ ભી અલ્લાહ તઆલા કી તરફ સે ઇન્આમ હય કે તુમ હુઝૂર સલ. કે લિએ, હુઝૂર સલ. અબ તુમહારે લિએ ઇઝદિવાજી જિંદગી મેં ખાસ હય.

હુઝૂર સલ. કિસી ઔરત સે શાદી નહી કર સકતે ઔર તુમ કિસી મર્દ સે શાદી નહી કર સકતી, યહ ઇન્આમ ભી અલ્લાહ તઆલા ને અતા ફરમાયા.

સાતવાં ઇન્આમ:

સાતવાં ઇન્આમ અલ્લાહ ને યહ દિયા કે અલ્લાહ તઆલા કી ઔર અલ્લાહ તઆલા કે રસૂલ કી ઉનકો ખુશી મિલ ગઈ, સુબ્હાનલ્લાહ! યહ બહોત બડા ઇન્આમ!! અલ્લાહ તઆલા રાઝી, અલ્લાહ તઆલા કે રસૂલ રાઝી.

આઠવાં ઇન્આમ:

આઠવાં ઇન્આમ યહ મિલા કે અલ્લાહ તઆલા તુમકો આખિરત મેં બેહતરીન રોઝી અતા ફરમાએંગે, દુન્યા જૈસી ગુઝર જાએ, લેકિન આખિરત મેં અલ્લાહ તઆલા તુમકો બેહતરીન રોઝી અતા ફરમાએંગે.

નવાં ઇન્આમ:

નવાં ઇન્આમ અલ્લાહ ને યહ દિયા કે અબ તુમ્હે નબીએ કરીમ સલ. કે સાથ બેહતરીન ઝિંદગી ગુઝારને કા મોકા મિલેગા, એસી બેહતરીન ઝિંદગી કે હુઝૂર સલ. સે દીન સીખ લો ઓર ક્યામત તક આનેવાલે મુસલમાનોં કો આપકે ઝરિયે સે દીન સીખને કો મિલેગા કે નબી કી family life કેસી હોતી હય, ઘરેલૂ ઝિંદગી કેસી હોતી હય, ક્યામત તક આનેવાલી ઉમ્મત કે લિએ તુમ ઉસ્તાઝ બન જાઓ, મુઅલિમા બન જાઓ, સિખાનેવાલી બન જાઓ.

પાક બીવીયાં તમામ મુસલમાનોં કી મુઅલિમા હંચ:

ખૂદ અલ્લાહ તઆલા ને ફરમાયા:

وَاذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِي بُيُوتِكُنَّ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ وَالْحِكْمَةِ.

(પા.૨૨ સૂ.અહઝાબ આ.૩૪)

તર્જુમા: ઓર તુમ્હારે ઘરોં મેં અલ્લાહ કી જો આયતેં ઓર હિકમત કી જો બાતેં સુનાઈ જાતી હંચ, ઉનકો યાદ રખો.

તુમ અલ્લાહ તઆલા કી આયતેં ઓર ઉસ ઇલ્મ કો યાદ રખો, જિસકા તુમ્હારે ઘરોં મેં ચર્ચા રહતા હય, ઉસમેં અલ્લાહ તઆલા કી આયતેં યઅની કુર્આન કી આયતેં ઓર હિકમત સે મુરાદ રસૂલ સલ. કી સુન્નતેં હંચ, ઉસકો તુમ સીખો ઓર અમલ કરો ઓર ઉમ્મત તક પહોંચાઓ.

ઇસ લિએ નબીએ કરીમ સલ. કે ઇન્તિકાલ કે બાદ બડે બડે સહાબા હુઝૂર સલ. કી બીવીયોં કે પાસ આતે ઓર પર્દે કે પીછે બેઠ કર કે હુઝૂર સલ. કા દીન સીખતે, કે હુઝૂર સલ. કી life કેસી થી,

હુઝૂર કી ઝિંદગી કેસી થી.

દૂસરોં કો દીન સિખાના જરૂરી હય:

અભી જો આયત મેં ને દરમિયાન મેં આપકો પઠ કર સુનાઈ, ઉસકી તફસીર મેં લિખા હય કે જો શખ્સ યઅની મર્દ હો યા ઔરત રસૂલ સલ. સે કોઈ આયત યા હદીષ સુને તો ઉસકે લિએ જરૂરી હય કે વહ ઉમ્મત કો પહોંચાવે, હુઝૂર સલ. કે સહાબા ઔર સહાબિયહ ઔરતોં ને ઈસ હુકમ કો પૂરા કર કે દિખાયા, અબ હમારે લિએ જરૂરી હય કે દીન કી જો બાત હમ સીખે, વહ હમ દૂસરોં કો જરૂર પહોંચાએ, ઈન્શાઅલ્લાહ તબ્લીગ કા સવાબ ભી મિલેગા ઔર જિસકો પહોંચાયા અગર વહ અમલ કરે તો ઉસકા સવાબ ભી મિલેગા.

પાક બીવીયોં કી એક ઔર ફઝીલત:

ઈન્હી આયતોં કે બાદ અલ્લાહ તઆલા ને એક ઔર બાત ઈર્શાદ ફરમાઈ:

إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا.

(પા.૨૨ સૂ.અહઝાબ આ.૩૩)

તર્જુમા: અય નબી કે ઘરવાલો! અલ્લાહ તો યહ ચાહતા હય કે તુમસે ગંદગી કો દૂર રખે, ઔર તુમહેં એસી પાકીઝગી અતા કરે જો હર તરહ મુકમ્મલ હો.

ઈસ આયત મેં આપ સલ. કે તમામ ઘરવાલે શામિલ હંય, ઔર આપ સલ. કી તમામ પાક બીવીયાં ભી શામિલ હંય કે અલ્લાહ તઆલા ઉનકો શૈતાન કે બેહકાને સે મહફૂઝ ઔર સલામત રખેગે, અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકો તહઝીબે નફ્સ, દિલ કી

સફાઈ, બાતિની નૂરાનિયત અતા ફરમાઈ.

પાક બીવીયો કા તમામ ઔરતો મેં એક અનોખા મકામ:

بِسَاءِ النَّبِيِّ لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِنَ النِّسَاءِ إِنِ اتَّقَيْتُنَّ.

(પા.૨૨ સૂ.અહઝાબ આ.૩૨)

તર્જુમા: અય નબી કી બીવીયો! અગર તુમ તકવા ઈખ્તિયાર કરો તો તુમ આમ ઔરતો કી તરહ નહી હો.

અય નબી કી ઔરતો! તુમ આમ ઔરતો કી તરહ નહી હો, યઅની હુઝૂર સલ. કે નિકાહ મેં હોને કી નિસ્બત સે આપ સલ. કી બીવી હોને કે એ'તેબાર સે આલમ કી તમામ ઔરતો સે યકીનન અફઝલ હો, યહ ઉનકા એક ખાસ અનોખા મકામ ભી ઝાહિર હો ગયા.

મેરી બેહનો! યહ મકામ અલ્લાહ ને ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કો અતા ફરમાયા, બડે બડે સહાબા બડે બડે તાબિઈન આતે થે ઔર ઉમ્મત કી યહ માએ ઉનકો સબક પઢાતી થી, નસીહત કરતી થી, અલ્લાહ તઆલા કા દીન સિખાયા કરતી થી, ઈતના ઉચા મકામ અલ્લાહ ને ઉનકો અતા ફરમાયા.

મેરી દીની બેહનો! યહ કિસ્સા જો કુર્આન મેં આયા, બુખારી શરીફ મેં આયા, યહ કિસ્સા મેં ને આપકો સુનાયા, ઉસકે બીચ મેં બહોત સી નસીહત કી બાતે આઈ.

એક ખાસ નસીહત:

લેકિન અખીર મેં ઈસ કિસ્સે કે નતીજે મેં એક ખાસ નસીહત દેના ચાહતા હૂં વહ યહ કે જૈસી માં હોતી હય એસી બેટી હોતી હય, બેટી જો હોતી હય અપની માં કે રાસ્તે પર ચલા કરતી

હય, મેરી મુસલમાન બેહનો માઓ! હમ સબકી માં નબીએ કરીમ સલ. કી પાક બીવીયાં હંય, યહ હમારી માએ હંય, પૂરી ઉમ્મત કી માં હંય, આઓ! હમ સબ યહ સબક લેવે કે જૈસી હમારી માઓ કી choice થી, જૈસી હમારી માઓ કી પસંદ થી, હમારી choice ઓર હમારી પસંદ ભી ઐસી હો જાએ.

હમ દુન્યા કે દીવાને ન બનેં, દુન્યા કા માલ, દુન્યા કી દૌલત, દુન્યા કા સામાન, દુન્યા કા ફનીયર, દુન્યા કે કપડે, દુન્યા કી રાહત બસ ઉસી કે ચક્કર મેં ન પડે, અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ કો રાઝી કર કે ઝિંદગી ગુઝારને કી ફિક કરેં, હમારી સબસે બડી ફિક, હમારી સબસે બડી કોશિશ, સબસે બડી મેહનત, હમારી સબસે બડી સોચ, હમારી સબસે બડી planning અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ કો રાઝી ઓર ખુશ કરનેવાલે કામોં કી હોની ચાહિયે, જૈસા નમૂના હમકો હમારી માઓં સે મિલા, વહ હમારી ઝિંદગી મેં આ જાવે, હમ અપના લેવે ઉસકી કોશિશ ઓર ફિક કી હોની ચાહિયે.

દૂસરી નસીહત:

દૂસરી બાત યહ ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન નબીએ કરીમ સલ. કે બહોત કરીબ થી, હુઝૂર સલ. સે કરીબ કા રિશ્તા રખતી થી, મેરી દીની બેહનો! એક point કી બાત સુન લો, સુબ્હાનલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા કયા ચાહતે હંય કે જો મેરે નબી કે કરીબ કે લોગ હંય, ઉનકી ઝિંદગી મેં સાદગી આવે, યહ અલ્લાહ તઆલા કી ચાહત, યહ અલ્લાહ કી પસંદ હય, ઈસ વાકિઅહ કે બયાન મેં યહ હિકમત સમઝ મેં આતી હય કે ઝિંદગી સાદગીવાલી ગુઝારો, તુમ્હારા ઘર, તુમ્હારી શાદી, તુમ્હારી મંગની, તુમ્હારી life style સાદા ઓર simple હોવે, અલ્લાહ તઆલા કો યહી પસંદ હય.

તીસરી નસીહત:

ઔર તીસરી નસીહત યહ મિલી કે નબીએ કરીમ સલ. કી મુહબ્બત ઇન પાક બીવીયોં કે દિલોં મેં દુન્યા કી તમામ ચીઝોં સે ઝયાદહ થી, દુન્યા કે રાહત, દુન્યા કા આરામ ઉસસે ભી ઝયાદહ નબીએ કરીમ સલ. કી મુહબ્બત થી, મેરી દીની બેહનો! ઇસ કિસ્સે કો સુન કર નિચ્ચત કર કે ઉઠો, હમ ભી હમારે દિલોં મેં નબીએ કરીમ સલ. કી મુહબ્બત સબસે ઝયાદહ પૈદા કરેંગે.

અગર હમેં સબસે ઝયાદહ મુહબ્બત હય, સબસે ઝયાદહ પ્યાર હય તો અલ્લાહ તઆલા સે ઔર અલ્લાહ કે નબી સલ. સે, ઔર જિસકે દિલ મેં અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલ કી મુહબ્બત ઝયાદહ હોગી વહ જિંદગી કા હર કામ નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક સુન્નત કે મુતાબિક કરેગા, ઇસ લિએ સુન્નતેં સીખો, સુન્નત જિંદગી મેં લાઓ, જિસકો જિતની મુહબ્બત હુઝૂર સલ. સે ઝયાદહ હોગી ઉસકી જિંદગી હુઝૂર સલ. કી સુન્નત કે મુતાબિક ઉતની હી ઝયાદહ હોગી, અલ્લાહ તઆલા મુઝે ઔર આપકો ઉસકી તૌફીક ઔર સઆદત અતા ફરમાએ.

શાદિયાં સુન્નત કે મુતાબિક હો:

મેરી દીની બેહનો! માશાઅલ્લાહ હમ ઇબાદત બહોત કરતે હંય, નેકિયાં બહોત કરતે હંય, ઝિક, તસ્બીહ, તિલાવત બહોત કરતે હંય; લેકિન જબ કભી હમારે ઘર મેં કોઈ પ્રોગ્રામ આતા હય, મંગની આ જાવે, શાદી આ જાવે તબ હમારા ઇમ્તિહાન હોતા હય કે હમારે દિલ મેં હુઝૂર કી મુહબ્બત કિતની હય? મેં આપ સબકો કેહતા હૂં, આઓ! નિચ્ચત કર કે જાઓ, હમ અપની શાદિયોં કો

ભી, અપની મંગનિયોં કો ભી, હમારે ઘર કે પ્રોગ્રામોં કો ભી નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક, પાક, સુન્નત કે મુતાબિક બનાએંગે, તો ઈન્શાઅલ્લાહુલ અઝીઝ હુઝૂર કી મુહબ્બત મિલેગી, હુઝૂર કા ખ્યાર મિલેગા ઓર ક્યામત કે દિન નબીએ કરીમ સલ. કે નૂરાની, મુબારક હાથોં સે હોઝે કવષર કા પાની પીને મિલેગા, હુઝૂર કી શફાઅત નસીબ હોગી.

ઈસ વાકિઅહ કે વકત મૌજૂદ હુઝૂર સલ. કી પાક બીવીયોં કે નામ:

ઈમામ બગ્વી રહ. ને અપની તફસીર મેં લિખા હય કે ઈસ વાકિઅહ કે વકત નબીએ કરીમ સલ. કે નિકાહ મેં નવ (૯) બીવીયાં થી.

પાંચ ઉનમેં સે કુરેશ ખાનદાન કી થી.

- ૧..... હઝરત આઈશા બિન્તે હઝરત અબૂબક સિદ્દીક રદિ.
- ૨..... હઝરત હફ્સા બિન્તે હઝરત ઉમર ફારૂક રદિ.
- ૩..... હઝરત ઉમ્મે હબીબા બિન્તે હઝરત અબૂ સુફિયાન રદિ.
- ૪..... હઝરત ઉમ્મે સલમા બિન્તે ઉમય્યહ રદિ.
- ૫..... હઝરત સવદહ બિન્તે ઝમ્મહ રદિ.

ઈસસે યહ ભી સમઝ મેં આયા કે અપને ખાનદાન મેં નિકાહ કરને સે કોઈ બીમારી પૈદા નહી હોતી, જૈસા કે આજ કલ કુછ ડોક્ટર લોગોં કો ઐસી ગલત બાર્તે બતાતે હંચ.

ઔર દૂસરી ચાર દૂસરે ખાનદાન કી થી.

- ૬..... હઝરત ઝૈનબ બિન્તે જહ્શ રદિ.
- ૭..... હઝરત મયમૂનહ બિન્તે હારિષ હિલાલી રદિ.
- ૮..... હઝરત સફિયહ બિન્તે હુયય ઈસ્રાઈલી રદિ.

૯..... હઝરત જુવયરિયહ બિન્તે હારિષ મિસ્તલકી રદિ.

और यह नव बीवीयां हुजूर सल. की वफ़ात के वक़्त ली
हुयात थी.

ઇનકે અલાવહ આપ સલ. કી પાક બીવીયોં મેં હઝરત
ખદીજા રદિ. કા મક્કી જિંદગી મેં ઇન્તિકાલ હો ગયા થા ઓર
દૂસરી હઝરત ઝૈનબ બિન્તે ખુઝયમહ રદિ. કા મદની જિંદગી મેં
ઇન્તિકાલ હો ગયા થા.

यह सब नाम इस लिखे ली बताये के हमारे घर में
अवलाह हो तो इन मुबारक नामों के मुताबिक हम नाम रखें.

अल्लाह तआला इन तमाम हमारी माओं को जमाये ખૈર
અતા ફરમાવે, જન્નતુલ ફિરદૌસ મેં આ'લા મકામ અતા ફરમાવે,
ઇન્શાઅલ્લાહ કિસી મોકે પર ઇન તમામ ઉમ્મહાતુલ મુઅમિનીન કે
વાકિઆત આપકો બતાઉગા.

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

وصلی اللہ وسلم علی سیدنا و مولانا محمد و علی الہ و اصحابہ

اجمعين. ربنا تقبل منا انک انت السميع العليم. سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ

الْعِزَّةِ عَمَّا يَصِفُونَ وَ سَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

﴿ ૫ ﴾

હુઝૂર સલ. કી એક શાદી

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * આપ સલ. કો ભેજને કા મક્સદ્દ યહ ભી થા કે ઇન્સાનો કો અલ્લાહ કા દીન સિખાવે ઓર સાથ સાથ મેં હર જરૂરત પૂરી કરને કા તરીકા ભી બતલા દેવે. હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને અપની ઉમ્મત કો, અપની ઝુબાન સે, અપની મુબારક હદીષોં કે ઝરિયે સે ઓર અપને અમલ સે ઝિંદગી ગુઝારને કા તરીકા બતલા દિયા.
- * અગર તુમ અલ્લાહ સે મુહબ્બત રખતે હો, ઓર યાહતે હો કે અલ્લાહ તુમસે મુહબ્બત કરે, તો ઉસકે લિએ **easy** આસાન તરીકા યહ હય કે નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક સુન્નત પર ચલો, હુઝૂર જૈસી ઝિંદગી ગુઝારો, અલ્લાહ તઆલા તુમસે મુહબ્બત કરને લગેંગે.
- * આજ હમારી શાદિયાં એસી બન ગઈ કે ઉનસે અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હો જાએ, અલ્લાહ કે નબી નારાઝ હો જાએ, એસી આજ હમારી શાદિયાં બન ગઈ હંય.
- * હુઝૂર સલ. ને હઝરત અલી રદિ. કી આંખોં પર અપના લુઆબ (થુક) મુબારક લગા દિયા ઓર દુઆ ફરમા દી, બસ ઉસકી બરકત સે હઝરત અલી રદિ. એસે તંદુરૂસ્ત હો ગએ, જૈસે કોઈ તકલીફ થી હી નહીં, આપ સલ. ને ઉનકો ઝંડા અતા ફરમા દિયા.
- * હમકો હમારે મઝહબ ને ઇસ તરહ મારને સે મના ફરમાયા હય કે નિશાન પડ જાવે, ઝખ્મ પડ જાવે, હડી ટૂટ જાવે, ઇસ તરહ મત મારો, ઓર ચેહરે પર મારને કી ઇજાઝત હી નહીં હય.
- * ઇસ લિએ આજ કલ મેં **general** માં બાપ કો યહ મશ્વરહ દેતા હું કે મંગની કયા ચીઝ હોતી હય? મંગની નિકાહ કા વાદા હય ઓર કોઈ ચીઝ નહીં.

हुजूर सल. की अेक शादी

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِیْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِيْهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُّضِلِّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَشَفِيْعَنَا وَحَبِيْبَنَا وَاِمَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُوْلَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالٰى عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ
وَدُرِّيَّتِهِ وَاَهْلِ بَيْتِهِ وَاَهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِيْمًا كَثِيْرًا كَثِيْرًا..... اَمَّا بَعْدُ !
فَاعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
وَ مِنْ اَيْتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا، لِتَسْكُنُوْا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ
مَوَدَّةً وَرَحْمَةً، اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ.

(पा.२१ सू.३म आ.२१)

तर्जुमा: और उसकी अेक निशानी यह है के उसने तुम्हारे
लिअे तुम ही में से बीवीयां पैदा की, ताके तुम उसके पास
जा कर सुकून हासिल करो, और तुम्हारे दरमियान
मुहब्बत और रहमत के जलबात रफ दिये, यकीनन
उसमें उन लोगों के लिअे बडी निशानियां हंय जो गौरो
इक से काम लेते हंय.

وقال النبي ﷺ: ان اعظم النكاح بركة ايسره مؤنة. او كما قال عليه

الصلاة والسلام (مشكوة شريف)

तर्जुमा: अक उदीष में अल्लाह के नबी सल. ने इरमाया:
बेहतरीन निकाह वह उय, जिसमें जर्या कम हो.

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من
الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

ईन्सान की जिंदगी और जरियात:

अल्लाह सुब्हानहू व तआला ने यह दुन्या ऐसी बनाई
उय के ईन्सान के साथ बहोत सारी जरतें लगा दी हंय, ईन्सान
मर्द हो, औरत हो, काला हो, गोरा हो, अरबी हो, अजमी हो,
कोई भी हो ईन्सान की जिंदगी अल्लाह ने ऐसी बनाई उय के
उसकी जिंदगी के साथ बहोत सारी जरियात लगी हुई उय.

पाना पीना ईन्सान की जरत उय, कपडा, मकान ईन्सान
की जरत उय.

ईसी तरीके से शादी बियाह करना यह भी ईन्सान की अक
जरत उय.

और अल्लाह तआला ने हर जरत पूरी करने का तरीका
भी हमको सिखावा दिया, उरत नबीअे करीम सल. को ईस दुन्या
में अल्लाह तआला ने भेजा.

हुजूर सल. को दुन्या में भेजने का मकसद:

आप सल. को भेजने का मकसद यह भी था के ईन्सानों को
अल्लाह का दीन सिखावे और साथ साथ में हर जरत पूरी करने
का तरीका भी बतला देवे. उरत नबीअे करीम सल. ने अपनी
उम्मत को, अपनी जुबान से, अपनी मुबारक उदीषों के जरिये से

कैसे जिंदगी गुजारनी उसका तरीका बतला दिया, इसी तरह अपने अमल और अपने काम के जरिये अमली तौर पर कैसे जिंदगी गुजारनी है उसका तरीका भी नबीअे करीम सल. ने बतला दिया. उसी को हम सुन्नत केहते हैं, और नबीअे करीम सल. की सुन्नतें आपकी मुबारक बातें, आपका मुबारक अमल, आपका मुबारक तरीका हदीष की किताबों में मौजूद है.

हुजूर सल. की जिंदगी हमारे लिये अेक नमूना है:

और अल्लाह तआला ने हमको हुकम दिया है:

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ.

पक्की बात यह है के तुम्हारे लिये अल्लाह के रसूल हजरत मुहम्मदुर्रसूलुल्लाह सल. में अेक बेहतरीन नमूना है, जिंदगी कैसे गुजारी जाये, life style कैसी होनी चाडिये, way of the life जिंदगी का रास्ता कैसा होना चाडिये, यह सब चीजें नबीअे करीम सल. की जिंदगी में मौजूद हैं.

अल्लाह सुब्हानहू व तआला यह सब चीजें सीख कर के मुझे और आपको इसके मुताबिक जिंदगी गुजारने की तौहीक अता करमाये.

सुन्नत पर चलने का ईन्आम:

दीनी बेहनो! यकीनी बात है के जिस मर्द ने या जिस औरत ने हजरत नबीअे करीम सल. के मुबारक, नूरानी, पाक तरीके के मुताबिक जिंदगी गुजार ली, अल्लाह सुब्हानहू व तआला उसको दुन्या में और आखिरत में काभ्याब कर देंगे, दुन्या और आखिरत में उसको ईज्जत अता करमायेंगे, दुन्या और

આખિરત મેં ઉસકો અલ્લાહ કી રઝામંદી નસીબ હોગી, ખુદ અલ્લાહ તઆલા ને કુર્આન મેં એ'લાન ફરમાયા:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

(પા.૩ સૂ.આલે ઈમરાન આ.૩૧)

અગર તુમ અલ્લાહ સે મુહબ્બત રખતે હો, ઓર ચાહતે હો કે અલ્લાહ તુમસે મુહબ્બત કરે, તો ઉસકે લિએ easy આસાન તરીકા યહ હય કે નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક સુન્નત પર ચલો, હુઝૂર જૈસી ઝિંદગી ગુઝારો, અલ્લાહ તઆલા તુમસે મુહબ્બત કરને લગેંગે, યહ આયત હમ સબકો બતલાતી હય અલ્લાહ કી મુહબ્બત ચાહિયે, અલ્લાહ કા ખ્યાર ચાહિયે તો હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત પર, આપકે તરીકે પર હમ સબકો ચલના હોગા.

હુઝૂર સલ. કી એક શાદી:

મેરી દીની બેહનો! આજ કી ઈસ મુબારક મજલિસ મેં મેરે ઓર આપકે આકા તાજદારે મદીના હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તુફા સલ કી એક શાદી કા ઝિક કરના ચાહતા હું, કે ખુદ નબીએ કરીમ સલ. કી શાદી કેસે હોતી થી? અલ્લાહ કરે કે હમ સબ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક શાદી કો સુનેં ઓર સુન કર કે ઉસકો અપને દિલ મેં બિઠાએં, ઓર પક્કી નિયત ઓર ઈરાદે લે કર કે ઉઠેં કે હમ ઈન્શાઅલ્લાહ હમારી શાદિયોં કો નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક શાદી જૈસી બનાએંગે, અગર હમારી શાદિયાં હુઝૂર કી શાદી કી તરહ હો જાએગી તો અલ્લાહ તઆલા ઉસમેં ખૈર ઓર બરકત અતા ફરમાએંગે, અલ્લાહ તઆલા એસી શાદી સે ખુશ હો જાએંગે.

એક દુખ કી બાત:

મેરી દીની બેહનો! આજ એક દુખ કી બાત હય, હમારે ઘરોં મેં જબ શાદી આતી હય, તો કઈ રોઝ પેહલે હમ દઅવત કી list તૈયાર કરતે હંચ અપને તમામ રિશ્તેદારોં કા નામ લિખતે હંચ, કરીબ કે રિશ્તેદાર હોં, દૂર કે રિશ્તેદાર હોં, કરીબ કે જાન પેહચાન વાલે હોં, દૂર કે જાન પેહચાન વાલે હોં સબકે નામ લિખતે હંચ, હમારી કોશિશ સાથ મેં યહ ભી હોતી હય કે કોઈ તઅલ્લુકવાલે ઔર રિશ્તેદાર નારાઝ ન રહે.

કિસી સે કભી નારાઝગી હો ગઈ તો શાદી કે મોકે સે હમ ઉનકે ઘર જાએંગે, ઉનકો sorry કહેંગે, માફી માંગેંગે, ઉનકો ભી દઅવત દેંગે. ઉનકો ભી બુલાએંગે, હમારી કોશિશ યહ રહેગી કે હમારે સબ રિશ્તેદાર ખુશ હો કર કે હમારી શાદી મેં આવે. હમ નએ નએ કપડે સિલાએંગે તો ઘર મેં સબકે લિએ સિલવાએંગે, યહાં તક કે ઘર મેં જો ખિદમત કરનેવાલે હોતે હંચ, ઉનકો ભી હમ કપડે દેંગે કે વહ ભી હમસે ખુશ રહે ઔર હમારી શાદી મેં વહ ભી ખુશી ખુશી શરીક રહે, લેકિન મેરી દીની બેહનો! એક point સોચ લો, વહ અજીબ હય કે હમ અપને તમામ રિશ્તેદારોં કો, ઘર મેં કામ કરનેવાલોં કો, તમામ લોગોં કો ખુશ કરને કી મેહનત ઔર કોશિશ કરતે હંચ.

લેકિન અલ્લાહ તઆલા રાઝી હો જાએ, અલ્લાહ કે નબી રાઝી હો જાએ ઉસકી કભી કોઈ કોશિશ હમ લોગ નહીં કરતે.

બલકે આજ હમારી શાદિયાં એસી બન ગઈ કે ઉનસે અલ્લાહ તઆલા નારાઝ હો જાએ, અલ્લાહ કે નબી નારાઝ હો જાએ, એસી આજ હમારી શાદિયાં બન ગઈ હંચ, આઓ! આજ

ઇસ મજલિસ મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક શાદી કો સુનો ઓર નિચ્ચત લે કર ઉઠો, કે સારે રિશ્તેદાર નારાઝ હો જાએ, તઅલ્લુકવાલે નારાઝ હો જાએ, લેકિન અલ્લાહ તઆલા રાઝી હો જાએ, અલ્લાહ તઆલા ખુશ હો જાએ, અલ્લાહ કે નબી રાઝી હો જાએ એસી હમ લોગોં કી શાદિયાં બન જાએ, ઉસકી પક્કી નિચ્ચત લે કર કે ઉઠો, અલ્લાહ તઆલા ઉસકી મુઝે આપકો ઓર પૂરી ઉમ્મત કો તૌફીક ઓર સઆદત અતા ફરમાએ.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી બહોત સારી શાદિયાં હુઈ, ઇન્શાઅલ્લાહ મેં એક કે બાદ એક તમામ શાદિયોં કો આપકે સામને સુનાઉંગા, આપકી ચાર બેટિયોં કી શાદી ભી ઇન્શાઅલ્લાહ સુનાઉંગા.

આજ ઇસ મજલિસ મેં એક નિકાહ કે મુતઅલ્લિક આપકે સામને કુઈ અર્ઝ કરતા હું, આપ સલ. કી મુબારક બીવીયોં મેં, ઉમ્મત કી માઓં મેં એક બહોત હી પ્યારા નામ મિલતા હય, 'ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત સફિયહ રદિ.' કા, સફિયહ કા મઅના હોતા હય 'જિસકો પસંદ કર લિયા હો' 'જિસકો ચુન લિયા હો' 'જિસકો select કર લિયા હો'. હઝરત સફિયહ રદિ. કે સાથ નબીએ કરીમ સલ. કી શાદી હુઈ, અજીબ શાદી હય, અજીબ રૂપ્સતી હય ઓર અજીબ વલીમા હય, અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો એસી બેહતરીન સુન્નત કે મુતાબિક simple તરીકે સે શાદી કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

હઝરત સફિયહ રદિ. કા તઆરૂફ:

હઝરત સફિયહ રદિ. બડી ખુશનસીબ થી, અલ્લાહ તઆલા કે નબી હઝરત હાઝન અલ. કે ખાનદાન સે ઉનકા તઅલ્લુક થા.

એક મોકે પર ખૂદ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને આપકે બારે મેં ઇર્શાદ ફરમાયા, જિસકા ખુલાસા હય કે: હઝરત સફિયહ રદિ. કે (ખાનદાની) અબ્બા હઝરત હાઝન અલ. ઓર (ખાનદાની) ચચા હઝરત મૂસા અલ. ઓર શોહર હઝરત મુહમ્મદ સલ. ઇતની સારી ખૂબિયાં ઉનમેં જમા થી, હઝરત સફિયહ રદિ. ને નબીએ કરીમ સલ. કે હાથ પર ઇમાન કબૂલ કિયા ઓર શાદી હુઈ ઓર મદીના આઈ તો અન્સાર કી ઓરતેં ઉનકો દેખને આઈ, ઇતની ખૂબસૂરત થી.

હઝરત સફિયહ રદિ. કી પેહલી શાદી સલામ બિન મુશ્કમ કુરઝી સે હુઈ, ફિર ઉસને તલાક દે દી તો દૂસરી શાદી કિનાના બિન અબિલ હકીક સે હુઈ ઓર જબ કિનાના ખૈબર કી જંગ મેં કતલ હુવા તો હઝરત સફિયહ રદિ. કી શાદી હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે હુઈ, કિસી શોહર સે અવલાદ નહી હુઈ.

ખૈબર કી તરફ:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ખૈબરવાલોં કો ઇમાન કી દઅવત દેને કે લિએ તશરીફ લે ગએ, યહૂદિયોં ને બહોત સારી ગદારિયાં કી થી, યહી હિજરત કા સાતવાં સાલ થા, મુહર્રમ કા મહીના થા, નબીએ કરીમ સલ. સહાબા કી એક બહોત બડી જમાઅત કો લે કર કે મદીના સે નિકલે, ખૈબર મદીના સે તકરીબન ૨૦૦ મીલ દૂર હય, ૧૬૦૦ સહાબા સાથ થે.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. મદીના મુનવ્વરહ સે રવાના હુવે, રાસ્તે મેં જરૂરિયાત કે લિએ ક્યામ ભી ફરમાયા, ઓર ખૈબર કે કરીબ જબ પહોંચે તો હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને સહાબા કો ઠેહરાયા ઓર દુઆ પઢી:

اَللّٰهُمَّ رَبَّ السَّمٰوٰتِ وَمَا اَظْلَلْنَ وَرَبَّ اَلْاَرْضِيْنَ وَمَا اَقْلَلْنَ وَرَبَّ
الشَّيَاطِيْنَ وَمَا اَضَلَلْنَ وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا اَذْرَيْنَ نَسْأَلُكَ خَيْرَ هَلِه
الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ اَهْلِهَا وَخَيْرَ مَا فِيْهَا وَنَعُوْذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ اَهْلِهَا
وَشَرِّ مَا فِيْهَا اِقْدِمُوْا بِسْمِ اللّٰهِ.

उजरत नबीअे करीम सल. रात के वकत जैबर पछोय गअे थे, लेकिन आदते मुबारका यह थी के रात के वकत उम्ला नही करते थे, सुब्ह का धन्तिजार इरमाते.

जैबर की जंग:

यहूदियों की गदारी की वजह से हिजरत के सातवें साल जैबर की जंग हुई, जैबर में बडोत सारे किल्बे थे, उसमें से अेक किल्बा 'कमूस' नाम का था, जो बडोत ही मजबूत था, सडाबा ने उस किल्बे को २० दिन तक घेरे रभा, ई की वजह से हुजूर सल. भूद तशरीक नही लाअे, उजरत अबूबक रदि. पेहले दिन और दूसरे दिन उजरत उमर रदि. को सिपेहसालार बना कर बेजा गया, लेकिन इतह न हो सकी.

हुजूर सल. का मोअजिजह:

शाम के वकत नबीअे करीम सल. ने ईशाद इरमाया: कल जंडा अैसे शप्स को दूंगा जो अद्लाह तआला और उसके रसूल से मुहब्बत करता हय, और अद्लाह तआला और उसका रसूल उससे मुहब्बत करते हंय और वह किल्बे को जबरदस्ती इतह कर देगा.

उजराते सडाबा की डालत:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે મુબારક ઇર્શાદ કો સુન કર હઝરાતે સહાબા રહિ. રાત ભર આપસ મેં યહી બાત ચીત કરતે રહે કે દેખિયે! કલ કિસકો ઝંડા મિલતા હય, સુબહ હોતે હી સહાબા રહિ. હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે પાસ તશરીફ લાએ, હર એક કો ઉમ્મીદ થી કે શાયદ ઝંડા મુઝે મિલે, ઔર એસે મોકે પર યહ હોતા હય કે કોઈ એસી બશારત યા ઇન્આમ કી બાત હોતી હય તો લોગ જાનબૂઝ કર સામને આતે હંય, તકસીમ કરનેવાલે કી નઝર ઉન પર પડ જાએ ઔર યાદ આ જાએ.

યહ ભી હઝરાતે સહાબા રહિ. કે શોક કી બાત થી કે દીન કે અહમ કામ કે લિએ મુઝે યુન લિયા જાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા ઔર રસૂલુલ્લાહ સલ. કી મુહબ્બતવાલી બશારત મુઝકો નસીબ હો જાએ.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: કે અલી બિન તાલિબ કહાં હય?

લોગોં ને અઝ ક્રિયા: યા રસૂલુલ્લાહ સલ.! ઉનકી આંખોં મેં દર્દ હય, આપ સલ. ને ફરમાયા: ઉનકો બુલાઓ.

હઝરત અલી રહિ. કો બુલાયા ગયા.

મોઅજિઝહ:

હુઝૂર સલ. ને હઝરત અલી રહિ. કી આંખોં પર અપના લુઆબ (થુક) મુબારક લગા દિયા ઔર દુઆ ફરમા દી, બસ ઉસકી બરકત સે હઝરત અલી રહિ. એસે તંદુરસ્ત હો ગએ, જેસે કોઈ તકલીફ થી હી નહી, આપ સલ. ને ઉનકો ઝંડા અતા ફરમા દિયા.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને ઉનકો ઝંડા અતા ફરમાને કે બાદ નસીહત ફરમાઈ કે લડાઈ શુરૂ હોને સે પેહલે, ઇસ્લામ કી

દઅવત દેના, અલ્લાહ તઆલા કે હુકૂક બતાના ઓર ઈસ મોકે સે એક ખાસ બાત બયાન ફરમાઈ જો બહોત કીમતી બાત હય.

હમારે ઝરિયે દૂસરોં કો હિદાયત મિલે વહ કીમતી નેઅમત:

નબીએ કરીમ સલ. ને હઝરત અલી રદિ. કો ઝંડા દેતે હુવે યહ ભી ઈર્શાદ ફરમાયા:

અય અલી! અલ્લાહ તઆલા કી કસમ અગર અલ્લાહ તઆલા એક શખ્સ કો ભી તેરે ઝરિયે હિદાયત નસીબ ફરમાએ તો વહ તેરે લિએ લાલ ઉટો સે બેહતર હય. અરબ મેં લાલ ઉટ બહોત કીમતી નેઅમત સમઝી જાતી થી.

મેરી દીની બેહનો! કોશિશ કરો, મેહનત કરો અલ્લાહ હમારે ઝરિયે કિસીકો ઈમાન દે દે, કિસીકો હમારે ઝરિયે હિદાયત અતા ફરમા દે.

હમારે ઘર મેં કામ કરનેવાલે યહ અફીકી ભાઈ બેહનોં પર ઈમાન કી મેહનત કરો, અલ્લાહ તુમ્હારી મેહનત કી બરકત સે ઉનકો મુસલમાન બના દે તો ઈન્શાઅલ્લાહ હમારે લિએ આખિરત મેં અલ્લાહ કી ખુશી હાસિલ કરને કા ઝરિયા હોગા ઓર જો હમારી મુસલમાન બેહનેં દીન સે દૂર હંચ, નમાઝ સે દૂર હંચ, પર્દે ઓર બુરખે કા એહતેમામ નહીં કરતે ઉનકો સમઝાઓ, ઉનકી મુલાકાત કરો, ઉનકો અચ્છી નસીહત કરો, અગર તુમ્હારે સમઝાને કી વજા સે એક બહન નમાઝી બન ગઈ, એક બહન ને બુરખા પહન લિયા, એક બહન કી ઝિંદગી બન ગઈ ઈન્શાઅલ્લાહ તુમ્હારે લિએ જન્નત કા સોદા હોગા, અલ્લાહ કી ખુશી કા ઝરિયા બનેગા.

जैबर में बडोत सारे डिल्मे:

जैर! तो बात चल रही थी जैबर की जंग के बारे में, जैबर में यहूदियों के बडोत सारे डिल्मे थे और उस के खंडरात आज भी मौजूद हंय, मदीना मुनव्वरह से जैबर जा सकते हंय, जैबर का मजबूत डिल्मा 'कमूस' अल्लाह तआला ने हजरत अली रहि. के मुबारक हाथ पर इतह करवाया, उस डिल्मे का सरदार 'किनाना' यहूदी था.

मेरी दीनी बेहनो! अेक बात जहन में रचना, असल में हजरत सक्रियह रहि. से शादी का डिस्सा सुना रहा था, हजरत सक्रियह रहि. बडोत मालदार घर की लडकी थी, उनके अब्बा हुयय बिन अप्तब बडोत बडे यहूदी कबीला बनी नजीर के सरदार थे, हजरत सक्रियह रहि. दूसरी शादी कर के अपने बाप के घर से कमूस डिल्मे में किनाना अपने शोहर के घर पर गह.

हजरत सक्रियह रहि. का अेक प्वाब:

अज्जब बात हय!! में आपको हजरत सक्रियह रहि. का अेक प्वाब बतलाता हूं. दूसरे निकाह के बाद जब हजरत सक्रियह रहि. की रुप्सती हुई तो अेक दिन वह अपने शोहर की गोद में सर रख कर सो रही थी, उस वकत आपने प्वाब देखा, प्वाब यह देखा के यषरब से अेक खांद निकला, यषरब मदीना का पुराना नाम हय, पेहले उसको यषरब केहते थे, कुर्आन में यह नाम आया हय, और वह खांद चला और चल कर के जैबर आया, और जैबर आ कर के हजरत सक्रियह रहि. की गोद में गिरा, बराबर याद रचना इस प्वाब को, देओ अल्लाह तआला उसकी तअबीर कैसे जाहिर करमाते हंय, हजरत सक्रियह रहि. ने यह प्वाब देखा के मदीना से

अक यांद निकला, और वह यांद निकल कर के जैबर आया और जैबर आ कर के उठरत सकियह रहि. की गोद में गिरा. जब बेदार हुँ तो उठरत सकियह रहि. ने जो उस वकत यहूदियह थी, अपना यह ज्वाब अपने शोहर किनाना को सुनाया, उनका शोहर किनाना यहूदी सरदार बडा आलिम था, समझदार था, ज्वाब की तअबीर भी जानता था, तौरात किताब को पढता था, जैसे उसने अपनी बीवी की जुबान से यह ज्वाब सुना तो उसके शोहर को गुस्सा आया और गुस्से में आ कर के उसने उठरत सकियह रहि. को अक तमांया मारा, और तमांया मारने के बाद वह केहता हय के सकियह मेरी बीवी, मदीना के बादशाह के साथ शादी करना चाहती हय, मदीना के बादशाह की बीवी बनने का ज्वाब देपती हय.

भार का निशान:

ईस वाकिअह के दरमियान अक दूसरी बात सुन लो, उठरत सकियह रहि. को उनके शोहर ने तमांया मारा, जिसकी वजह से उठरत सकियह रहि. की आंख पर अक हरे रंग का निशान बन गया, और जब नबीअे करीम सल. से उठरत सकियह रहि. की शादी हुँ तब भुद उठरत नबीअे करीम सल. ने उस निशान के बारे में पूछा तो उठरत सकियह रहि. ने उकीकत बताई के किनाना के तमांया की वजह से यह निशान बन गया हय.

लेकिन दीनी बेहनो! हमको हमारे मजहब ने ईस तरह मारने से मना इरमाया हय के निशान पड जावे, ज्भ पड जावे, हडी टूट जावे, ईस तरह मत मारो, और येहरे पर मारने की ईजाजत ही नही हय.

ज्वाब की तअबीर:

ईस वाक़िअह में 'मदीना के यांद' से ईशारा जूद हज़रत नबीअे करीम सल की तरफ़ था, के हज़रत सक्षिअह रहि. का हज़रत नबीअे करीम सल. से निकाह डोगा.

अब देजो! ज्वाब की तअबीर किस तरह पूरी हुँ.

केदी जैनब से उम्मुल मुअमिनीन हज़रत सक्षिअह रहि.

तक:

जब जैबर का मजबूत किल्आ 'कमूस' हज़रत अली रहि. के मुबारक हाथ से इतह डो गया, तो बडोत सारी औरतें पकडी गइ, उनमें हुयय बिन अप्तब जैसे सरदार की बेटी और किनाना जैसे बडे सरदार की बीवी हज़रत सक्षिअह रहि. बी थी, उनका असल नाम जैनब था.

हज़रत दहया कल्बी रहि. हज़रत नबीअे करीम सल. की खिदमत में तशरीफ़ लाअे और अेक बांदी मांगी, तो हज़रत नबीअे करीम सल. ने यही जैनब जिन्का नाम हज़रत सक्षिअह रहि. मशहूर हुवा, वह उनको दे दी, दूसरे सहाबा रहि. ने दरखास्त की के हुजूर सल. यह जैनब अेक सरदार की बेटी हुय, अगर उनको आप अपने पास रहे तो बेहतर डोगा, तो हज़रत नबीअे करीम सल. को अल्लाह तआला की तरफ़ से इप्तियार दिया गया था के गनीमत के माल में से अपने लिअे तकसीम से पेहले जे चीज़ बी पसंद डो ले लेवे, उसकी 'सक्षी' केहते हुंय, और हज़रत नबीअे करीम सल. ने 'जैनब' को अपने लिअे पसंद इरमाया, ईस लिअे उनका नाम 'सक्षिअह' मशहूर डो गया.

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે અપ્લાક કા એક નમૂના:

હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને હઝરત સફિયહ રદિ. કો બુલા કર ફરમાયા કે તુમ અપને દીન પર કાઈમ રહના ચાહો તો હમ તુમ્હે મજબૂર ન કરેંગે, લેકિન અગર તુમ અલ્લાહ ઓર ઉસકે રસૂલ સલ. કો ઇખ્તિયાર કરો તો યહ તુમ્હારે લિએ બેહતર હય, ઉસ પર હઝરત સફિયહ રદિ. ને ઇસ્લામ કબૂલ કર લિયા, ઓર ફરમાયા અગર વહ ચાહે તો આઝાદ હો કર અપને ઘર ચલી જાએ ઓર ચાહે તો હઝરત નબીએ કરીમ સલ. સે નિકાહ કર લે, હઝરત સફિયહ રદિ. કો ચંદ મિનટ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કો કરીબ સે દેખને કા મોકા મિલા, આપકે અપ્લાક કો દેખા, ઓર યહ દીને ઇસ્લામ કી ખૂબી હય કે હમારે દીન મેં કોઈ ઝબરદસ્તી નહી હય, જિસકો ખુશી સે ઇસ્લામ કબૂલ કરના હો, વહ કરે, હઝરત સફિયહ રદિ. ખુદ કેહને લગી: મેં તો આપસે નિકાહ કરૂંગી, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને ઉનકી ચાહત પૂરી ફરમાઈ ઓર નિકાહ હો ગયા.

હઝરત સફિયહ રદિ. કા મહર:

ઓર ઇસી આઝાદી કો આપ સલ. ને હઝરત સફિયહ રદિ. કા મહર ઠેહરાયા, બુખારી શરીફ મેં હઝરત અનસ રદિ. કી રિવાયત હય કે:

عن انس بن مالك أن رسول الله ﷺ اعتق صفية وجعل عتقها
صداقها.

(બુખારી શરીફ હ.નં.૫૦૮૬)

ખ્વાબ કી તઅબીર કા પૂરા હોના:

જૈસે હી નિકાહ હુવા, દીની બેહનો! હઝરત સફિયહ રદિ.

का प्वाब पूरा हुवा, उन्हींने जो देखा था के यषरब मदीना का यांठ उनकी गोद में आया, तो यषरब के सबसे बड़े यांठ तो हजरत नबीअे करीम सल. ही थे, वह हजरत सक्रियह रदि. की गोद में आ गये यअनी निकाह हो गया. अल्लाह तआला जिसको चाहे नवाजते हंय.

सुब्हानल्लाह! कैसे अल्लाह तआला ने हजरत सक्रियह रदि. का प्वाब पूरा इरमाया और इस्लाम में दाखिल हो गये और इस्लाम में दाखिल हो कर के कयामत तक आनेवाली उम्मत की मां बन गये, उम्मातुल मुअमिनीन में से बन गये, हम सबकी मां केहलाने लगी.

हजरत सक्रियह रदि. की अकलमंदी:

अलगर्ज! जब निकाह हुवा तो नबीअे करीम सल. उनसे इप्सती करना चाहते थे तो हजरत सक्रियह रदि. बडोत डोशियार लडकी थी, अकलमंद थी, शजिला, हलीमा थी, केहने लगी हुजूर आप मेरे साथ यहां जैबर में इप्सती न करे, हुजूर सल. शेरन वापस हो गये, फिर बाद में हुजूर सल. ने उनसे पूछा के तुमने उस वकत इप्सती से कयूं मना किया था? तो उस पर हजरत सक्रियह रदि. ने कहा: यहूदी लोग, मेरे जानदान के लोग, इस चीज को देखेंगे, हो सकता हय उनको गुस्सा आ जाये, उनकी गैरत गवारा न करे, और आप सल. के खिलाइ कोठ साजिश करे, इस लिअे में ने याहा के वहां आप करीब न आवें, नबीअे करीम सल. को हजरत सक्रियह रदि. की यह बात पसंद आये, जैर! हुजूर सल. ने इस बात को मनजूर इरमा लिया और वहां पर हुजूर सल. ने इप्सती नहीं इरमाये, सिई निकाह हो गया और आप सल. आगे

के लिअे रवाना हो गअे.

निकाह के बाद रूप्सती देर से कर सकते हंय:

मेरी दीनी बेहनो! इस जगा पर रुक कर के बडी जिम्मेदारी के साथ अक बात बतलाना याहता हूं, देओ! पैबर में हुजूर का निकाह हुवा, लेकिन शेरन रूप्सती नही हुँ, रूप्सती कुँ वक्त गुजरने के बाद हुँ, असा दूसरी शादियों में भी हुवा हय, फुद उम्मुल मुअमिनीन हजरत आँशा सिदीका रहि. के साथ नबीअे करीम सल. का निकाह हिरत से तीन साल पेहले हुवा था और रूप्सती हिरत के ८ महीने के बाद हुँ. यअनी निकाह करने के तकरीबन तीन साल से ज्यादा वक्त गुजरने के बाद मदीना मुन्वरह में हजरत आँशा रहि. के साथ रूप्सती हुँ. और अजब बात यह बतलाँ के वह रूप्सती भी हजरत आँशा रहि. के मकान में हुँ, हजरत आँशा रहि. के घर ही में रूप्सती का मुबारक अमल हुवा.

आज के जमाने में अक गुनाह और उससे बचने की अक तदबीर:

मेरी दीनी बेहनो! इस हवाले से में आपको अक बात सुनाना याहता हूं के आज कल माहोल अजब बनता जा रहा हय के आम तौर पर असा हो गया हय के मंगनी या रिश्ता हो जाने के बाद लडकी और लडके आपस में बात करने लगते हंय, net पर chat करने लगते हंय, internet पर mobile पर chatting करते हंय mobile पर बातें करते हंय, और आपस में मिलते भी हंय, तइरीह में भी जाते हंय, मां बाप उनको रोक नही सकते या रोकते

નહી હંચ યા જાન બૂઝ કર કે બાત કરને દેતે હંચ કે ઉનકી મંગની હો ગઈ.

બહોત સી જગહો પર તો મંગની કે બાદ લડકે લડકી કો આઝાદ મિલને કી, ઘૂમને કી બડોં કી તરફ સે ઈજાઝત મિલ જાતી હય, ઓર ઉસકો ગલત ભી નહી સમઝતે, હાલાંકે યહ સરાસર ગલત કામ હય.

ઔર બહોત સી મરતબા માં બાપ યહ સમઝતે હંચ કે મેરી લડકી ઘર મેં હય, હાલાંકે વહ અપને private room મેં ઉસ લડકે કે સાથ contact મેં હોતી હય.

મેરી દીની બેહનો! યહ મસ્અલા ઘ્યાન સે સુન લો, મંગની હમારે મઝહબ મેં કોઈ ચીઝ નહી હય, મંગની કે બાદ લડકા ઓર લડકી દોનોં કે લિએ બાત કરના જાઈઝ નહી હય, દોનોં મુલાકાત કરે, દોનોં mobile, internet પર chat કરે, ગુનાહ કા કામ હય, જો લડકા, લડકી ઐસા કરેંગે વહ ગુનેહગાર હોંગે ઓર જો માં બાપ કરને દેંગે, રોકેંગે નહી, દેખતે રહેંગે, જાન બૂઝ કર ઈજાઝત દેંગે, યા ચુપ રહેંગે વહ માં બાપ ભી અલ્લાહ તઆલા કે યહાં ગુનેહગાર હોંગે.

મંગની સિફ નિકાહ કા વાદા હય:

ઈસ લિએ આજ કલ મેં general માં બાપ કો યહ મશ્વરહ દેતા હું કે મંગની કયા ચીઝ હોતી હય? મંગની નિકાહ કા વાદા હય ઓર કોઈ ચીઝ નહી.

બસ! જબ તુમહારા ઈરાદા હો જાએ, બાત ચીઝ હો જાએ તો સાદા simple નિકાહ પઢા દો, બાદ મેં રૂખ્સતી કરતે રેહના, રૂખ્સતી અપની ફુરસત સે કરના, અભી સિફ નિકાહ પઢા દો, તાકે

યહ લડકા લડકી દોનો ગુનાહ મેં ન પડ જાએ, માં બાપ ભી ગુનાહ મેં ન પડે, અબ જબ નિકાહ હો ગયા તો ફિર બાત કરના ભી હલાલ હો ગયા.

અલ્લાહ તઆલા ઈસ કિસ્સમ કે ગુનાહોં સે ઉમ્મત કી હિકામત ફરમાએ, હમારે જવાન ભાઈ, બેહનોં કી લડકે લડકીયોં કી અલ્લાહ તઆલા હિકામત ફરમાએ. ઉસકે લિએ મેં ને યહ હદીષ આપ લોગોં કો સુનાઈ હય.

હઝરત સફિયહ રદિ. કી રૂખ્સતી:

આગે જબ રવાના હુવે તો ખૈબર સે નિકલ કર કે મદીના કે રાસ્તે પર 'સહબા' નામ કી જગા આતી હય, ઈસ સહબા વાલી જગા પર પહોંચે, આજ ભી વહ સહબા નામ કી જગા મૌજૂદ હય, વહાં જા કર કે નબીએ કરીમ સલ. ને પૂરે લશકર કો ઠહેરને કા હુકમ દિયા કે સબ લોગ ઠહેર જાઓ, ઉસ ઝમાને મેં ઠહેરને કે લિએ કપડે કે tent બનાએ જાતે થે, સબને tent બનાએ ઓર ઠહેર ગએ, નબીએ કરીમ સલ. ને ત્રીન દિન તક સહબા મેં ક્યામ ફરમાયા, વહાં જંગલ મેં હઝરત સફિયહ રદિ. કી રૂખ્સતી હુઈ.

મેરી દીની બેહનો! સોચો એક દમ simple તરીકે સે હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કે વહાં રૂખ્સતી હુઈ, રૂખ્સતી કે લિએ કોઈ આલીશાન bed room તૈયાર નહી કિયા ગયા, કોઈ bed બનવાયા નહી ગયા, કોઈ શાનદાર તૈયારી નહી કરવાઈ ગઈ.

મેરી દીની બેહનો! મેરા ઈમાન હય, અગર અલ્લાહ તઆલા ચાહતે મેરે હુઝૂર દુઆ કર દેતે અલ્લાહ તઆલા જન્નત મેં સે હીરે, મોતી, ચાંદી, સોને કા એક મહેલ એક કમરા જન્નત મેં સે ઉસ સહબા મેં ઉતાર દેતે, ઓર ઉસ આલીશાન diamond ઓર

silver के आलीशान bed room में नबीअे करीम सल. की रुप्सती डोती, हुजूर हुआ करते अल्लाह उतार डेते, लेकिन नबीअे करीम सल. ने हुआ नडी मांगी, और सादगी में हुजूर सल. ने रुप्सती इरमाँ और अपनी आनेवाली उम्मत को message दिया lesson दिया, सबक दिया के तुम्हारे नबी की रुप्सती सादगी से डो सकती डुय.

आज रुप्सती में डुमारा डाल:

अय उम्मत के नवजवानो! अय उम्मत की जवान डेटियो! हुजूर सल. के अमली पयगाम का डालसिल यह डुय के तुम लोग तुम्हारी रुप्सती के लिये bed room सजाने में, bed room तैयार करने में, डुजारों डोलर का डर्य मत करना, यह मेरे हुजूर ने डुमको message और सबक दिया डुय, मेरी दीनी डेडनो! आज डुमारी शादियों में जो डर्य डोते डुंय, तौबा अस्तगडिडुल्लाह!!! और उसके लिये जो तैयारियां डोती डुंय, अल्लाह तआला डुमें मुआइ इरमाअे.

डुजरत सडियड रडि. का वलीमा:

आगे की डात सुनिये! आगे डससे ली अजुड डात डुय, जब रुप्सती की सुडुड डुड, वलीमे का डिन था, अल्लाडु अकडर! डैसा वलीमा! जब रुप्सती की सुडुड डुड तो यमडे का अेक डस्तरडान डिडुवाया और नबीअे करीम सल. ने डाडिम डुजरत अनस रडि. को डुकम दिया; अनस! अे'लान कर डो, डूरी जमाअत में अे'लान कर डो के जिसके पास जो डो वड ले आवे और ला कर के डस्तरडान डर रड डे.

વલીમે મેં કયા થા:

એ'લાન હોતે હી કોઈ સહાબી ખજૂર લાએ, કોઈ પનીર લાએ, કોઈ સત્તૂ લાએ, કોઈ ઘી લાએ, ઈસ તરહ કા કુછ સામાન જમા હો ગયા, ન ગોશ્ત થા, ન રોટી થી.

બુખારી શરીફ કી એક હદીષ સે પતા ચલતા હય કે ખજૂર, પનીર, ઘી મિલા કર 'હીસ' નામ કા એક ખાના બનાયા ગયા, ઔર સબને બેઠ કર એક સાથ જમા હો કર ખાયા, યહ થા નબીએ કરીમ સલ. કા સીધા સાદા વલીમા. અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો ભી સાદગીવાલે વલીમે કી તૌફીક અતા ફરમાએ.

ઐસા વલીમા ભી હો સકતા હય:

વલીમા ઐસા કરેં કે દો ચાર ઘર સે ખાના લે કર કે શાદીવાલે કે ઘર મેં બેઠ કર કે ખાના ખા લેવે, બસ હો ગયા વલીમા, મેં અપને ઘર સે ટીફીન લે આઉ, તુમ અપને ઘર સે ટીફીન લે આઓ, શાદી વાલે કે ઘર મેં બેઠ જાએ ઔર બેઠ કર કે વલીમા ખા લેવે, યહ ભી તો નબીએ કરીમ સલ. કે વલીમે સે બાત સીખને કો મિલી.

હઝરત ઈસા અલ. કી દુઆ પર આસ્માની ખાના:

મેરી દીની બેહનો! મેં આપકો અજીબ બાત બતાઉ, કુર્આન મજીદ મેં એક કિસ્સા આયા હય હઝરત ઈસા અલ. કા, હઝરત ઈસા અલ. કે જો સહાબા થે, જિનકો 'હવારી' કેહતે હંચ, વહ હવારી લોગ એક દિન હઝરત ઈસા અલ. સે કેહને લગે, અય અલ્લાહ કે નબી! કયા આપકે રબ અલ્લાહ હમારે લિએ આસ્માન સે ખાના ઉતાર સકતે હંચ? હઝરત ઈસા અલ. ને ઉનકો સમજાયા,

જબ ઉન્હોને ઇસરાત ક્રિયા તો હઝરત ઇસા અલ. ને અલ્લાહ સે દુઆ માંગી ઓર દુઆ માંગ કર કે કહા:

رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً
مِّنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ.

(પા.૭ સૂ.માઈદહ આ.૧૧૪)

કુર્આન મેં સૂરએ માઈદહ મેં યહ દુઆ મૌજૂદ હય, હઝરત ઇસા અલ. ને દુઆ માંગી, અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઇસા અલ. કી દુઆ કબૂલ ફરમાઈ ઓર આસ્માન સે ખાના આયા ઓર સબને મિલ કર વહ ખાના ખાયા.

આસ્માની અજીબ ખાના:

અલ્લાહ તઆલા ને હઝરત ઇસા અલ. કી યહ દુઆ કબૂલ કર કે આસ્માન સે દસ્તરખાન ઉતારા, તફસીર કી રિવાયતોં મેં હય કે લાલ રંગ કા દસ્તરખાન દો બાદલોં કે બીચ મેં આસ્માન સે ઉન્કી નઝરોં કે સામને આયા, ઇસ દુઆ કી કબૂલિયત ઓર અલ્લાહ તઆલા કી નેઅમત કો દેખ કર હઝરત ઇસા અલ. કો રોના આ ગયા, ઓર કેહને લગે:

અય અલ્લાહ તઆલા! મુઝે શુક કરનેવાલોં મેં સે બના દીજિયે, અય અલ્લાહ તઆલા! આસ્માન સે આએ હુવે ઇસ દસ્તરખાન કો રહમત બના દીજિયે ઓર ઇસકો સજા ન બનાના, ફિર હઝરત ઇસા અલ. ખડે હુવે, વુઝૂ ક્રિયા ઓર નમાઝ પઠી ઓર રોતે હુવે દસ્તરખાન પર જો કપડા ઉઢાયા હુવા થા વહ ખોલા, ઓર પઠા:

بِسْمِ اللَّهِ خَيْرُ الرَّازِقِينَ.

જો અલ્લાહ તઆલા બેહતરીન રિઝ્ક દેનેવાલે હંચ ઉનકે મુબારક નામ સે ખાના શુરૂ કરતા હૂં.

ઉસમેં બગૈર કાંટે કી ભુની હુઈ મછલી થી, એસી તાઝા ઓર ઉમ્દહ થી કે ઉસ મછલી સે ચરબી બેહ રહી થી, એક રોટી પર ઝૈતૂન થા, દૂસરી રોટી પર શહેદ થા, તીસરી રોટી પર ઘી થા, ચોથી રોટી પર પનીર થા, પાંચવી રોટી પર ગોશ્ત કે ટુકડે થે, ઓર યહ ખાના અલ્લાહ તઆલા કી કુદરત સે તૈયાર ક્રિયા હુવા થા, દુન્યવી ખાના નહી થા.

કુછ રિવાયતોં મેં યહ ભી હય કે મછલી ખાને કે બાદ 'હવારી' લોગોં ને હઝરત ઈસા અલ. સે અર્ઝ ક્રિયા કે હઝરત! આપકા એક મોઅજિઝહ તો દેખ લિયા કે આસ્માન સે દસ્તરખાન આયા, દૂસરા મોઅજિઝહ ભી દિખાઈયે.

ઉસ પર હઝરત ઈસા અલ. ને ઉસ મછલી કે જો કુછ બચે ખુચે હિસ્સે થે, ઉસકો જમા કર કે ફરમાયા: અય મછલી! તુ અલ્લાહ કે હુકમ સે ઝિંદા હો જા તો વહ ઝિંદા હો ગઈ, ફિર હઝરત ઈસા અલ. ને ફરમાયા: કે પેહલે જૈસી ફિર હો જા તો વહ ફિર સે ભુની હુઈ હો ગઈ.

મેં ને તો યહ કિસ્સા ઈસ લિએ સુનાયા કે જો અલ્લાહ તઆલા હઝરત ઈસા અલ. કે લિએ જન્નત સે ઈતના શાનદાર દસ્તરખાન ઉતાર સકતે હંચ વહ અલ્લાહ તઆલા હુઝૂર સલ. કે વલીમા કે લિએ શાનદાર ખાના ભી ભેજ સકતે થે, લેકિન હુઝૂર લ. અપને મુબારક અમલ સે ઉમ્મત કો વલીમા મેં સાદગી સિખાના ચાહતે થે.

મેરી દીની બેહનો! સોચો, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કા

વલીમા કિતના સાદા હુવા, ઓર આજ હમારે યહાં વલીમે કે નામ પર કિતની બડી બડી દઅવતે હોતી હંય, કિતને બડે ખર્ચ હોતે હંય, આઓ! આજ ઇસ મજલિસ સે નિયત કર કે જાઓ, ઇન્શાઅલ્લાહુલ અઝીઝ મેરે ઘર કી શાદિયોં મેં ભી બિલ્કુલ simple વલીમા હોગા, જિસમેં હમ ગરીબોં કો બુલાએંગે, આલિમોં કો, નેક લોગોં કો ખિલા દેંગે; તાકે લોગોં કો પતા ચલ જાએ કે નિકાહ હો ગયા.

વલીમા કા મક્સદ:

અલ્લામ બદરુદ્દીન અયની રહ. ને શર્હ બુખારી 'ઉમ્દતુલ કારી' મેં લિખા હય કે વલીમે કા મક્સદ હય લોગોં કો નિકાહ કી ખબર હો જાએ, હલાલ હરામ મેં ફર્ક હો જાએ.

શાદી કી સાદગી ગરીબી કી વજા સે નહીં હય:

મેરી દીની બેહનો! યહ હુઝૂર કા નિકાહ, યહ હુઝૂર કી રૂપ્સતી, યહ હુઝૂર કા વલીમા જો હઝરત સફિયહ રદિ. કે સાથ હુવા, અલ્લાહુ અકબર! યહ હમારે સામને હય, યહ હુઝૂર કી સુન્નત હય, મેરી દીની બેહનો! ઇરાદે લે કર કે જાઓ, હમ અપની શાદિયોં કો સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક, સાદગીવાલી બનાએંગે.

એક point કી બાત સુન કર કે હમ દુઆ કર લેતે હંય:

વહ યહ હય કે હમ માલદાર હો યા ગરીબ હો, કુછ ભી હો; લેકિન હમ અપની શાદિયાં સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક કરેં, માલદાર હો તો ભી સાદગી સે કરો ઓર ગરીબ હો તો ભી સાદગી સે કરો.

ઓર દિલ મેં યહ નિયત કરો કે હમ simple શાદી ઇસ

લિએ કરતે હંચ કે યહ હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક સુન્નત હય.

સુન્નત કી નિચ્યત સે, અલ્લાહ કો રાઝી કરને, નબીએ કરીમ સલ. કો ખુશ કરને કે લિએ simple નિકાહ કરો, simple રૂપ્સતી કરો, simple વલીમા કરો. ઈન્શાઅલ્લાહ અલ્લાહ તઆલા શાદિયો મેં ખેર ઓર બરકત અતા ફરમાએંગે. તુમ્હારી શાદિયો મેં અલ્લાહ રહમતે ઉતારેંગે, બરકતવાલી બના દેંગે, નૂરાનિયત વાલી બના દેંગે, ઓર ઈન્શાઅલ્લાહ બેબરકતી સે શાદી કી હિક્કાઝત હોગી, અલ્લાહ પૂરી ઉમ્મત કો ઈસકી તૌફીક ઓર સઆદત નસીબ ફરમાએ ઓર અલ્લાહ તઆલા હમેં સુન્નત તરીકે કે મુતાબિક ઝિંદગી ગુઝારને કી તૌફીક નસીબ ફરમાએ ઓર અલ્લાહ તઆલા હમ સબકો નબીએ કરીમ સલ. કા ઈત્તિબાઅ નસીબ ફરમાએ, ઓર ભી ઈસ સિલસિલે કી દૂસરી બાતેં હંચ, ઈન્શાઅલ્લાહ આઈન્દહ કી મજલિસોં મેં અર્ઝ કરેંગે.

તારીખી ઝિયારત:

યહ જો મેં ને અભી હઝરત ઈસા અલ. કે દસ્તરખાન કી બાત સુનાઈ તો કહા જાતા હય કે જિસ જગા પર હઝરત ઈસા અલ. કે લિએ જન્નત સે ખાના ઉતરા થા વહ જગા મસ્જિદે અક્સા કે બાઝૂ મેં હય, યહાં મલાવી આને સે પેહલે મેં વહાં જા કર આયા, અપની આંખ સે વહ જગા દેખ કર આયા, વહ સફર કી કારગુઝારી મેં ને 'પનામા' મેં બયાન કી હય, ચૂંકે અરઝે મુકદ્દસ કે સફર સે તુર્કી કા સફર હુવા ઓર વહાં અલ્હમ્દુલિલ્લાહ પૂરે યુરોપ કે તબ્લીગી જોળ મેં ભી શરીક હોને કી સઆદત હાસિલ હુઈ ઓર તુર્કી સે પનામા જાના હુવા ઓર વહાં ૯ બયાન તફસીલ સે

कारगुजारी के हुवे और इर जो कारगुजारी बाकी थी वड तीन बयानात आपके मलावी में मर्दों में किये हुंय.

cd में उसकी पूरी कारगुजारी का बयान हय, आप लोग इस सइर की पूरी कारगुजारी को सुन लें.

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

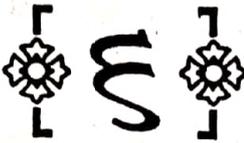
سبحان الله و بحمده سبحانك اللهم و بحمدك و تبارك اسمك
و تعالیٰ جدك و لا اله غیرك. و صلی الله و سلم علی سیدنا و مولانا
محمد و علی اله و اصحابه اجمعین. سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعِزَّةِ عَمَّا
يَصِفُونَ وَ سَلَامٌ عَلَی الْمُرْسَلِينَ وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

શાદી કેસી હોની ચાહિયે?

શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે?

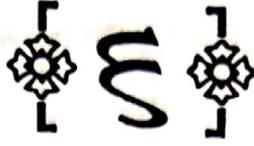

શાદી કેસી હોની ચાહિયે?

શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે? શાદી કેસી હોની ચાહિયે?

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * બેશક શાદી એક જરૂરત હય, લેકિન સાદગી કે સાથ હો.
- * નિકાહ ઓર શાદી ભી એક જરૂરત હય ઓર ઇસ જરૂરત કો પૂરા કરને કે લિએ કાર્ડ વગેરહ છપવાને કી કોઈ જરૂરત નહી હય.
- * બહોત સી મરતબા એસા હોતા હય કે શાદી કે લિએ હમ લોગ કર્ડ લેતે હંચ, દૂસરો કે પાસ કર્ડ માંગતે હંચ, ઓર જો ગરીબ લોગ હોતે હંચ વહ લોગો કે પાસ જા કર કે શાદી વગેરહ કે વાસ્તે ઝકાત, સદકા વગેરહ કી રકમ માંગતે હંચ, યહ ભી મુનાસિબ નહી હય. ઓર કર્ડ લે કર કે બડી બડી શાદી કરના ભી મુનાસિબ નહી હય.
- * ખાસ તોર પર જો માલદાર લોગ હંચ, અલ્લાહ તઆલા ને જિનકો પૈસે દિયે હંચ એસે ઘર કી બેહનોં સે મેં દિલ સે દરખાસ્ત કરતા હું, આપ અપને ઘરોં મેં સાદા નિકાહ કરો, તાકે દૂસરોં કે લિયે નમૂના બને ઓર હમકો નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત ઝિંદા કરને કા સવાબ મિલ જાએ.
- * અલ્લાહ ને પૈસા ઇસ લિએ નહી દિયા કે હમ ઉસકા **show** કરેં, ઉસકી નુમાઈશ કરેં, આજ હમને શાદિયોં કો પૈસોં કે **show** કરને કી ચીઝ બના લી હય, દોલત અલ્લાહ ને દી, ઉસકો અચ્છે કામ મેં ખર્ચ કરો, શાદી, બિયાહ, મંગની કે ઝરિયે સે ઉસકા **show** મત કરો.
- * જિસ શાદી કી વજા સે કિસીકી નમાઝ કઝા હો જાએ, નમાઝ છૂટ જાએ ઉસ શાદી કી તમામ બરકતોં ખત્મ હો જાતી હંચ.
- * બહોત દુખ કી બાત સુનને મેં આતી હય કે હમારી શાદિયોં મેં ફોટો લી જાતી હય, **mobile** પર **photo** લેતે હંચ ઓર **whatsapp** પર ઉસકો ભેજા જાતા હય.

શાદી કેસી હોની ચાહિયે?

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَامَانَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ
وَدُرِّيَّتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا..... اَمَّا بَعْدُ !

فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِیْمِ ○ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ○
وَ مِنْ اٰيَاتِهِ اَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوْا اِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ
مَوَدَّةً وَرَحْمَةً، اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُوْنَ.

(પા.૨૧ સૂ.૩૨ આ.૨૧)

तर्जुमा: और उसकी अेक निशानी यह है के उसने तुम्हारे
लिअे तुम ही में से बीवीयां पैदा की, ताके तुम उसके पास
जा कर सुकून हासिल करो, और तुम्हारे दरमियान
मुहब्बत और रहमत के जलजात रभ दिये, यकीनन
उसमें उन लोगों के लिअे बडी निशानियां हंय जो गौरो
दिक से काम लेते हंय.

وقال رسول الله ﷺ: الدنيا كلها متاع و خير متاع الدنيا المرأة

الصالحة. او كما قال عليه الصلاة والسلام (مشكوة شريف)

ਤਰ੍ਹੁਮਾ: ਐਕ ਫੁਈਥ ਮੇਂ ਅਵਲਾਫੁ ਤੇ ਨਭੀ ਸਲ. ਨੇ ਫੁਰਮਾਯਾ:
ਪੂਰੀ ਫੁਨ੍ਯਾ ਸਾਮਾਨ ਫੁਯ ਔਰ ਫੁਨ੍ਯਾ ਤਾ ਭੇਫੁਤਰੀਨ ਸਾਮਾਨ
ਨੇਕ ਔਰ ਸਾਲੇਫੁ ਔਰਤ ਫੁਯ.

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من
الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

ਸ਼ਾਦੀ ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ ਲੇਕਿਨ ਸਾਫੁਗੀ ਤੇ ਸਾਥ ਫੁਓ:

ਗੁਜ਼ਿਸ਼ਤਾ ਮਯਲਿਸ ਮੇਂ ਫੁਯਰਤ ਨਭੀਐ ਕਰੀਮ ਸਲ. ਤੀ ਐਕ
ਮੁਭਾਰਕ ਸ਼ਾਦੀ ਤਾ ਕੁਫੁ ਯਿਕ ਤਿਯਾ ਥਾ ਔਰ ਯਫੁ ਭਾਤ ਭਤਲਾਫੁ ਥੀ ਤੇ
ਫੁਮਾਰੇ ਫੁੀਨ ਮੇਂ, ਫੁਮਾਰੇ ਮਯਫੁਭ ਮੇਂ ਸ਼ਾਦੀ ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ, ਜੈਸੇ ਖ਼ਾਨਾ
ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ, ਪਾਨੀ ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ, ਈਸੀ ਤਰਫੁ ਸ਼ਾਦੀ ਭਿਯਾਫੁ
ਭੀ ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ. ਔਰ ਜ਼ਰੁਰਤ ਤੇ ਜ਼ਰੁਰਤ ਤੇ ਤਰੀਕੇ ਸੇ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ
ਯਾਛਿਏ. ਆਪ ਸੋਯਿਏ ਫੁਮ ਜਭ ਰੋਯਾਨਾ ਖ਼ਾਨਾ ਖ਼ਾਤੇ ਫੁਯ,

ਤੋ ਕਯਾ ਫੁਮ ਅਪਨੇ ਖ਼ਾਨੇ ਸੇ ਪੇਫੁਲੇ ਐ'ਫੁਲਾਨ ਕਰਤੇ ਫੁਯ?

card ਫੁਪਵਾਤੇ ਫੁਯ ਤੇ ਆਜ ਮੇਂ ਖ਼ਾਨਾ ਖ਼ਾ ਰਫੁ ਫੁੰ.

ਜਿਸ ਤਰਫੁ ਫੁਮ ਜ਼ਰੁਰਤ ਤੇ ਵਕਤ ਮੇਂ ਅਪਨਾ ਖ਼ਾਨਾ ਖ਼ਾ ਲੇਤੇ
ਫੁਯ, ਅਪਨਾ ਪਾਨੀ ਪੀ ਲੇਤੇ ਫੁਯ, ਫੁਸਰੀ ਅਪਨੀ ਜ਼ਰੁਰਤ ਪੂਰੀ ਕਰਤੇ
ਫੁਯ, ਈਸ ਤਰਫੁ ਨਿਕਾਫੁ ਔਰ ਸ਼ਾਦੀ ਭੀ ਐਕ ਜ਼ਰੁਰਤ ਫੁਯ ਔਰ ਉਸਕੋ
ਮਅਮੂਲ ਤੇ ਮੁਤਾਭਿਕ ਤੀ ਆਮ ਯਿੰਫੁਗੀ ਤੀ ਤਰਫੁ ਸੁਨਨਤ ਤਰੀਕੇ ਸੇ ਕਰ
ਲੇਨਾ ਯਾਛਿਏ.

**ਸ਼ਾਦੀ ਤੀ ਜ਼ਰੁਰਤ ਪੂਰਾ ਕਰਨੇ ਤੇ ਲਿਐ ਕਾਰਡ ਫੁਪਵਾਨੇ ਤੀ
ਜ਼ਰੁਰਤ ਨਫੁੀ :**

ਜੈਸੇ ਅਗਰ ਈਸ਼ਿਨ੍ਯਾ ਤੀ ਜ਼ਰੁਰਤ ਪਫੁਤੀ ਫੁਯ, ਭਫੁ ਈਸ਼ਿਨ੍ਯਾ

હો યા છોટા, કયા કભી આપને યહ દેખા કે કિસીકો ઇસ્તિન્જા કી જરૂરત હુઈ ઓર ઉસને કાર્ડ છપવા કર દૂસરોં કો ઇત્તિલાઅ દી કે મેં ઇસ્તિન્જા જા રહા હૂં.

બલકે ઉસકો બતલાને કે લિએ ભી હમ ઉમ્દહ અલ્ફાઝ વાપરતે હંચ, ઓર મુનાસિબ તઅબીર ઇખ્તિયાર કરતે હંચ, જૈસે મેં ફારિગ હો કર આ રહા હૂં.

ગર્ઝ નિકાહ ઓર શાદી ભી એક જરૂરત હય ઓર ઇસ જરૂરત કો પૂરા કરને કે લિએ કાર્ડ વગૈરહ છપવાને કી કોઈ જરૂરત નહી હય, અભી ચંદ દિનો પેહલે મેરે મુખલિસ દોસ્ત જો મેરે લિએ

رب اخ لم تله اما

કે મિસ્દાક હય, હઝરત મોલાના ઇસ્માઈલ અહમદ લૂલાત સાહબ કાપોદ્રવી દામત બરકાતુહુમ કી બેટી કા નિકાહ પઢાને ગયા થા, ઉનકી બેટી કા મલાવી કે એક મોલવી સાહબ સે નિકાહ હુવા વહ મુઝસે ઇસ્લાહી તઅલ્લુક રખતે હંચ, તો મેરે મુશફિક હઝરત મોલાના અબ્દુલ્લાહ સાહબ કાપોદ્રવી દામત બરકાતુહુમ ને બતાયા કે અભી એક સાહબ શાદી કી દઅવત લે કર આએ થે તો મેં ને ઉનસે પૂછા કે યહ કાર્ડ કિતને મેં તૈયાર હુવા? ઉસ પર ઉન્હોંને બતાયા કે ૧૦૦૦ એક હઝાર રૂપિયે કા એક કાર્ડ.

આપ દેખિયે એક કાર્ડ ઇતના મહેંગા.

તો શાદી કિતની મહેંગી હોગી, અલ્લાહ તઆલા ફુઝૂલખર્ચી, સે હમારી હિફાઝત ફરમાએ.

શાદી ઓર કર્ઝ:

બહોત સી મરતબા ઐસા હોતા હય કે શાદી કે લિએ હમ

લોગ કર્ઝ લેતે હંચ, દૂસરોં કે પાસ કર્ઝ માંગતે હંચ, ઓર જો ગરીબ લોગ હોતે હંચ વહ લોગોં કે પાસ જા કર કે શાદી વગૈરહ કે વાસ્તે ઝકાત, સદકા વગૈરહ કી રકમ માંગતે હંચ, યહ ભી મુનાસિબ નહી હય. ઓર કર્ઝ લે કર કે બડી બડી શાદી કરના ભી મુનાસિબ નહી હય.

નિકાહ ઓર વ્યાજવાલા કર્ઝ:

એક જગા નિકાહ પઢાને કે લિએ જાને કા ઇત્તિફાક હુવા, બહોત બડા મજમા થા, બહોત બડી દઅવત હુઈ, મજલિસ મેં ઘરવાલોં ને આનેવાલોં કા શુક્રિયહ અદા કિયા, કુછ લોગોં કા નામ લે કર ઓર કુછ લોગોં કા બગૈર નામ કે શુક્રિયહ અદા કિયા, જિન લોગોં કા નામ લે કર શુક્રિયહ અદા કિયા, ઉનમેં સે એક બેંક મેં કામ કરનેવાલે થે, મુઝે હૈરત હુઈ કે બેંક મેં કામ કરનેવાલે કા શુક્રિયહ કયૂં? પતા ચલા કે ઉન્હોંને બેંક સે શાદી કે લિએ વ્યાજ પર કર્ઝ લિયા થા, ઇસ લિએ ઉનકા શુક્રિયહ અદા કિયા ગયા, મેં કેહતા હૂં કે એસે મોકે પર ખાના ભી નહી ચાહિયે ઓર એસી શાદિયોં સે દૂર રહના ચાહિયે, કિતને અફસોસ ઓર દુખ કી બાત હય કે વ્યાજ પર કર્ઝ લે કર શાદી કી જાવે, અલ્લાહ તઆલા એસી હરકતોં સે મુસલમાનોં કો તૌબા કી તૌફીક અતા ફરમાવે. આમીન

જૈસે કુછ લોગ મકાન બનાને કે લિએ, કારોબાર કે લિએ વ્યાજ પર કર્ઝ લેતે હંચ, ઓર ફિર જબ મકાન બન જાતા હય તો ઉસ પર કુર્આને કરીમ કી આયત લિખતે હંચ:

هذا من فضل ربي

અબ બતાઓ! યહ કિતની બડી બેઅદબી કી બાત હય કે

व्याज पर उधार ले कर के मकान बनावे और उस पर लिभे के ये मेरे रब का इजल हय!! अल्लाह तआला मुसलमानों को ऐसी गलत बातों से बचने की तौहीक अता इरमावे.

शादी में ज्यादा खर्च की नहूसत का एक वाक़िअह:

मैं एक country में सहर पर गया था तो वहां के अहबाब ने अज्जब बात सुनाई के एक मुसलमान भाई ने अपनी बेटी की शादी करवाई और शादी कराने के लिअे एक बडोत बडी रकम कर्ज ली, और बडोत बडी शानदार शादी की, तीन चार दिन तक लोगों को खाना खिलाया, और बडोत बडा Hall book करवाया, इर तकदीर की बात; लडकी ससुराल गई और थोडे ही दिनों में उस लडकी को तलाक हो गई, अपने बाप के घर वापस आ गई. वह लडकी तलाक ले कर अपने बाप के घर में बेठ गई. एक, दो, तीन, चार, पांच, छे, सात साल गुजर गअे; लेकिन ऐसा हुवा के शादी के बाद तलाक के सात साल गुजर गअे वह लडकी तलाक ले कर के घर में बेठी हय और उसके बाप पर जो शादी के वक्त का कर्ज था वह कर्ज अभी तक अदा नही हुवा था, उसका बाप बेचारा मेहनत करता, अपना घर चलाता और घर चलाने के साथ साथ वह थोडा थोडा कर्ज अदा करता रहा, साथ में बात यह भी हुई के बेचार उस लडकी की न दूसरी शादी हो सकी, और न तो बाप बेचारा कर्ज अदा कर सका.

मेरी दीनी बेहनो! इज्रत की बात हय, जैसे पता नही कितने किस्से होते होंगे के बाप बेचारा कर्ज ले कर के बडी बडी शादी करे और नउजु बिल्लाह! अल्लाह डिक्कत में रभे तलाक हो जावे, लडकी बाप के घर आ जावे और कर्ज अदा न हो सके, इस

લિએ એસા મત કરો કે હમ કર્જ લે કર કે બડી શાદી કરે, બલ્કે મેં ને જો આપસે દરખાસ્ત કી થી કે માલદાર હો, અલ્લાહ ને પૈસે ભી દિયે હો તો ભી નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત કી નિય્યત સે હમ લોગ સાદગીવાલી શાદી કરેંગે, સાદગી વાલે નિકાહ કરેંગે, તો ઈન્શાઅલ્લાહ ઉસ શાદી મેં અલ્લાહ તઆલા ખૈર ઓર બરકત અતા ફરમારેંગે.

ખાસ તૌર પર જો માલદાર લોગ હંચ, અલ્લાહ તઆલા ને જિનકો પૈસે દિયે હંચ એસે ઘર કી બેહનોં સે મેં દિલ સે દરખાસ્ત કરતા હું, આપ અપને ઘરોં મેં સાદા નિકાહ કરો, તાકે દૂસરોં કે લિયે નમૂના બને ઓર હમકો નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત ઝિંદા કરને કા સવાબ મિલ જાએ.

બોસ્વાના કા વાકિઅહ:

યહ આપ કે કરીબ મેં એક બોસ્વાના country હય, વહાં ભી દીન કી નિસ્બત સે જાના હુવા, મેરે પીર ઓર મુર્શિદ હઝરત અકદસ મુક્તી મહમૂદ હસન સાહબ ગંગોહી રહ. કે ખાદિમે ખાસ મખ્દૂમુના હઝરત મોલાના ઈબ્રાહીમ પાંડોર સાહબ દામત બરકાતુહુમ ને ખૂદ મુઝે યહ વાકિઅહ સુનાયા થા કે વહાં એક ઘર મેં દો બહન થી, પેહલી બહન કી શાદી હુઈ, તો બાપ ને બહોત બડા ખર્ચા ક્રિયા, વહ પેહલી લડકી ચાહતી થી કે મેરી શાદી ખૂબ શાનદાર હો, એક હફ્તે તક શાદી કી ઓર ખાને પીને કી party ચલી, લોગોં કો દઅવત દી, અચ્છે અચ્છે કપડે સબકે સિલવાએ ગએ, ઓર ઉસકે દો સાલ કે બાદ ઉસકી દૂસરે નંબર કી બહન કી યઅની છોટી લડકી કી શાદી હુઈ, જબ દૂસરી લડકી કી શાદી કા વકત આયા તો ઉસ લડકી ને ખૂદ અપને અબ્બા ઓર અમ્માં સે

કહા: અબ્બા અમ્માં! મેરી શાદી મેં ખર્ચ મત કરો, સાદા તરીકે સે, સુન્નત કે મુતાબિક શાદી કર દો, ઓર શાદી કર કે મુઝે રૂખ્સત કર દો, મેં કોઈ બડી party, બડી દઅવત યહ સબ કરના નહી ચાહતી હું, ઉસકે માં બાપ ને ચાહા કે હમને પેહલી લડકી કે વકત પર બડા ખર્ચા કિયા થા, તો યહ છોટી ઓર આખરી લડકી હય, ઉસકી શાદી મેં ભી બડા ખર્ચા કરે, લેકિન ઉસ લડકી ને હિમ્મત કી અલ્લાહ તઆલા સે દુઆ કી કે અલ્લાહ! મેરે માં બાપ કો સહીહ સમઝ દે ઓર વહ લડકી ખૂદ ઈસ્તાર કરતી રહી, અખીર મેં ઉસકે માં બાપ માન ગએ, ઉસકે બાપ ને યહ નિચ્ચત કી કે મેં ને પેહલી લડકી કી શાદી મેં જિતના ખર્ચા કિયા થા, ઈતની પૂરી રકમ, ઈતને ડોલર મેં અપની દૂસરી લડકી કો ઐસે હી gift ઓર હદિયા દે દૂંગા.

simple શાદી હો ગઈ ઓર માં બાપ ને પેહલી લડકી કે વકત જિતના ખર્ચા કિયા થા, વહ પૂરી રકમ અપની છોટી લડકી કો હદિયા દે દી, તો ઉસ લડકી ને ઉસ પૈસે સે અપના ખુદ કા ઘર ખરીદ લિયા, ઓર શાદી કે થોડે દિનોં કે બદ વહ અપને શોહર કે સાથ અપની માલિકી કે, ખુદ કે ઘર મેં રહને કે લિએ ચલી ગઈ ઓર ઈત્મીનાન સે અપને શોહર કે સાથ અપની private માલિકી કે ઘર મેં રહને લગી. તબ ઉસકી બડી બહન કો એહસાસ હુવા કે આજ મેરે પાસ અપના private ઘર નહી હય, મેરી શાદી કે વકત પર મેં ને બહોત ખર્ચે કરવાએ, મેં ને બહોત દઅવત કરાઈ; લેકિન કયા કાયદા હુવા, લોગ ખા પી કર કે મઝે કર કે ચલે ગએ ઓર મેરી છોટી બહન દેખો! ઉસને simple શાદી કી તો આજ ઉસકા અપના ખુદ કા ઘર હો ગયા.

માં બાપ કો કરને કા કામ:

मेरी दीनी बेहनो! कुछ ऐसा मिठाज बनाओ के जितना पर्या उम शादी में करना चाहते थे, उतने पैसे से उम अपने लडके और अपनी लडकी का future develope करें, उनका भविष्य सुधारें, तो ईशाअल्लाहुल अजीज अवलाह मरते दम तक मां बाप को दूआ देगी के हमारे मां बाप ने हमारे लिये कितना अच्छा काम कर दिया, इस लिये पैसे बचा कर के उनका घर बना दो, उनके लिये कोठ जमीन ले लो, जो उनको पूरी जिंदगी काम आवे और भविष्य में आपके पोते नवासे होंगे, वह भी कहेंगे के हमारे दादा, दादी हमारे नाना नानी ने हमारे लिये कितना अच्छा काम किया था, और अल्लाह तआला भी राजी होंगे.

शैतान की चालाकियां:

दीनी बेहनो! यह शैतान बडा चतरनाक हय, अजब अजब रास्ते से शैतान आता हय, मेरे उस्ताज मोहतरम हजरत मोलाना ईब्राहीम पटनी मद्दे जिल्लाहुल आली ने इरमाया: जब हमारे घर में पहली शादी का मोका आता हय तो शैतान आ कर के यूं केहता हय के यह तो पहला मोका हय.

हमने सबके यहां दअवत भाई तो सबको बिलानी पडेगी, पहली शादी में कुछ पर्या कर लो और फिर जब दूसरी शादी आती हय तो शैतान यह केहता हय के पहली लडकी के लिये किया हय तो अब दूसरी के लिये नहीं करेंगे तो उस दूसरी लडकी को बुरा लग जायेगा, मेरे अब्बा ने मेरी शादी पर कोठ बडा पर्य नहीं किया, फिर जब आपरी लडका या लडकी होती हय तो उम यह सोचते हय के अब तो उम सब अवलाह की शादी से इरिग हो रहे हय, यलो अब आपरी शादी का मोका हय, इस लिये कुछ

ખર્ચા કર લો. ઈસ તરહ શૈતાન હમકો ઐસી ઐસી બાતે સિખલાતા હય, ઔર હર શાદી પર બડે ખર્ચે કરવાતા હય.

ઈસ લિએ પેહલા હો યા આખરી હો, બીચ વાલા હો કોઈ ભી હો, હમ નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત કી નિચ્ચત સે બિલ્કુલ સાદા નિકાહ કરે, ઈન્શાઅલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા હમારી શાદિયો મેં ખૈર ઔર બરકત અતા ફરમાએંગે.

એક અહમ બાત:

મેરી દીની બેહનો! એક બાત ઔર સોચ લો, મેં આપકો અજબ બાત સુનાતા હૂં, હમારે ઘર મેં અલ્લાહ ને માલ દિયા હય, દૌલત દી હય પૈસે દિએ હંચ ઔર હમ શાદી કા બહોત બડા જશન કરે, બહોત બડી દઅવત કરે ઔર હમારે અડોસ પડોસ મેં, ઔર હમારે મોહલ્લે મેં, હમારે શહેર મેં બહોત સી કુંવારી લડકિયાં હંચ, વહ કુંવારી લડકિયાં અપને દિલ મેં સોચતી હંચ, મેરે માં બાપ કે પાસ ઈતને પૈસે નહી હંચ, કે હમારી શાદી કરવા સકે, કભી કુછ ગરીબ માં બાપ કે પાસ ઈતને પૈસે નહી હોતે કે વહ અપની લડકી કે લિએ મામૂલી સી ચીઝ લા કર કે ઉસકી શાદી કરા સકે ઔર કભી ઉનકે પાસ બિલ્કુલ પૈસે નહી હોતે હંચ.

હમારે ઘરોં મેં શાનદાર શાદિયાં હો રહી હંચ, દઅવતેં ખાઈ જા રહી હંચ ઔર વહ ગરીબ લોગ બેચારે દેખ રહે હંચ, હાય મેરે માં બાપ કે પાસ પૈસે નહી હંચ, પૈસે હોતે તો મેરે માં બાપ ભી મેરી શાદી કરાતે, કુછ લોગ ભૂકે હોતે હંચ ઉનકે ઘર મેં ખાના પીના નહી હોતા ઔર હમારે ઘરોં મેં શાનદાર દઅવતેં હોતી હંચ, મેરી દીની બેહનો! હમારે ઘરોં કી ઐસી શાનદાર દઅવતેં, શાનદાર શાદિયાં કિસી ગરીબ લડકે લડકી, કિસી ગરીબ માં બાપ

ने देभी जिनके पास कुछ नहीं है और उनके दिल से आह निकली, याद रखो! किसीकी ऐसी आह लग गई, किसीकी ऐसी बह हुआ लग गई, तो खतरा यह है कि पैर और बरकत कम हो जाये, इस लिये हमें अपनी शादियों को simple बनाने की जरूरत है.

अल्लाह तआला ने माल दूसरों को दिखाने के लिये नहीं दिया:

मेरी दीनी बहनो! अल्लाह ने पैसा इस लिये नहीं दिया है कि हम उसका show करें, उसकी नुमाइश करें, आज हमने शादियों को पैसों के show करने की चीज बना ली है, दौलत अल्लाह ने दी, उसको अच्छे काम में खर्च करो, शादी, बियाह, मंगनी के जरिये से उसका show मत करो.

आज हमने शादियों को money power की नुमाइश का जरिया बना दिया है, मालदारी दिखाने का जरिया बना रहा है, कितने अक्सोस की बात है, माल को ही दिखाने की चीज नहीं है.

दौलत और औरत:

एक बुजुर्ग इरमाते हैं कि दौलत और औरत किसीको दिखाने की चीज नहीं, वरना कितने में मुब्तला होने का खतरा है, अपनी दौलत को दिखाओगे तो चोर डाकू का खतरा हो जाएगा और अब तो हुकूमत की आमदनी पर टैक्स का जो शोअबा है income tax वाले यह भी शादियों पर नजर रखते हैं.

और तुम्हारी औरत किसीने देख ली और उसके हुस्न पर

झिंदा हो गया तो उसमें ली बडे कित्ने आ सकते हंय और आ रहे हंय, इस लिअे हंमेशा दौलत और औरत को धुपा कर रखने में भैर हय.

शादियों में होनेवाली बुराईयां:

और बडी खतरनाक बात यह ली हय के हमारे यहां शादियों में हमारी दीनी बेहनें बहोत अच्छे अच्छे, शानदार कपडे पहने कर के आती हंय और बेपर्दा आती हंय, या शादी में आ कर के पर्दा उतार देती हंय और वहां पर मर्द ली आते जाते हंय, मेहरम, गैर मेहरम का कोई इर्क बाकी नहीं रहता, हंसी, मजाक, songs, गीत वगैरह यह सब चीजें चलती हंय.

मेरी दीनी बेहनो! हमारी शादियां इस लिअे नहीं हंय के हम कपडों की नुमाईश करे, इस लिअे अल्लाह तआला ने यह शादी के मोके अता नहीं करमाअे.

अल्लाह ने कपडे दिअे, अच्छे से अच्छे कपडे पहनो, अपने शोहर को ખुश करने के वास्ते पहनो, लेकिन शादियों में इस तरह शानदार कपडे पहने कर के पराये मर्दों की नजर पडे यह गुनाह का काम हय.

मर्द, औरत आपस में mix हो जाअे, मेहरम, गैर मेहरम का इर्क न रहे और दअवतों में सब आपस में मिले जुले, अेक दूसरे को देभे, यह हरगिज सहीह नहीं हय.

अगर हमारी शादियों में अैसे ખुल्लमખुल्ले गुनाह होंगे, हराम चीजें होंगी, ध्यान से सुन लो हमारे शादी की बरकतें खत्म हो जाअेंगी, जिस शादी में ખुल्लमખुल्ला मर्द, औरत आज्ञाद free अेक दूसरे को मिले जुले, आपस में बात चीत करे, इस तरह के

ગલત કામ જિસ શાદી મેં હોંગે, ઉસ શાદી મેં અલ્લાહ તઆલા કી રહમતેં નહીં હોંગી.

નાદાની કી બાત:

મેં આપસે કયા કહું? કિતને દુખ કી બાત હય કે એક તો હમને ખર્ચા કિયા, મેહનત કી, પૈસા લગાયા ઓર સાથ મેં ઈતના બડા નુકસાન કે હમારી શાદી કી બરકત ખત્મ હો જાએ.

હમસે બડા પાગલ કોન હોગા કે હમ અપના પૈસા ખર્ચ કર કે અપની શાદી કી બરકત ખત્મ કર દેં યહ તો હમારે લિએ બહોત બડે નુકસાન કી બાત હય, ઈસ લિએ દીની બેહનો! અપને નિકાહ કી, અપને ઘરોં કી શાદિયોં કી બરકતોં કો બાકી રખો ઓર યાદ રખો જહાં ભી બડી દઅવત હોગી, વહાં મજમે કો કાબૂ મેં નહીં કર સકોગે, ચાહે કિતના ભી એહતેમામ કર લો કે મર્દ કે લિએ અલગ જગા હય, ઓરત કે લિએ અલગ જગા હય, લેકિન શાદિયોં મેં કાબૂ પાના બહોત મુશકિલ હો જાતા હય, ઈસ લિએ હમ ઐસી બડી બડી શાદિયાં હી ન કરેં ઓર સાદગીવાલી શાદિયાં કરેં તો ઈન્શાઅલ્લાહુલ અઝીઝ હરામ સે હમારી હિક્મત હોગી, હમારી શાદિયોં મેં બરકત બાકી રહેગી.

શાદી ઓર નમાઝ:

ઓર એક બાત મેં આપકો બતાઉ, શાદિયોં મેં નમાઝ કોન પઢતા હય? ખાને મેં, ખિલાને મેં લોગ લગે રહતે હંય, ખુશી મઝાક મેં લગે રહતે હંય, નમાઝ ભી પઢને નહીં જાતે, મર્દ ભી નમાઝ પઢને નહીં જાતે, હમારી બેહનેં ભી નમાઝ નહીં પઢતી, કિસી અલ્લાહ કે નેક બંદે ને ફરમાયા હય કે:

જિસ શાદી મેં કિસીકી નમાઝ કઝા હો ગઈ તો ઉસ શાદી કી તમામ બરકતે ખત્મ હો જાતી હય, જિસ નિકાહ કી વજા સે, જિસ શાદી કી વજા સે કિસીકી નમાઝ કઝા હો જાએ, નમાઝ છૂટ જાએ ઉસ શાદી કી તમામ બરકતે ખત્મ હો જાતી હંય.

સોચો, મેરી દીની બેહનો! લોગોં કી નમાઝેં છૂટને સે, કિતના બડા નુકસાન હોતા હય.

કયા દુલ્હન કે લિએ નમાઝ મુઆફ હય?

ઔર મેં આપકો યહ ભી બતાઉ કે હમારે યહાં જો રિવાજ હય કે બેચારી દુલ્હન કો તૈયાર કર કે કબ સે બિઠા દેતે હંય, અબ વહ ઐસી બન કે બેઠ જાતી હય કે નમાઝ ભી નહી પઢતી, ઉસકી સહેલિયાં કરીબ મેં બેઠ જાતી હય, યહ બહોત ગલત તરીકા હય, શાદી કા દિન હો, રૂખ્સતી કા દિન હો કોઈ ભી દિન હો, હમારે લિએ નમાઝ ફર્જ હય, કોઈ નમાઝ હમારી મુઆફ નહી હોતી હય, ઈસ લિએ દુલ્હનોં કો ભી નમાઝ પઢાઓ ઔર જો ભી શાદી કે વકત પર દો ચાર ઔરતેં, સહેલિયાં આતી હંય, ઉનસે ભી નમાઝ પઢને કે લિએ કહો, કિસીકી ભી ફર્જ નમાઝ હમારી શાદી કી વજા સે છૂટ ન જાવે, ઈસકા ખુસૂસી ખ્યાલ રખો.

શાદી યા ઈન્તિખાબી મેહફિલ:

મેરી દીની બેહનો! આજ કલ હમારી શાદિયોં કી એક બુરી બાત મેં આપકો અર્ઝ કરતા હૂં, તાકે ઈસ ગુનાહ સે હમારી હિક્મત હો જાએ ઔર અલ્લાહ તઆલા કે યહાં હમ લોગ સવાબ હાસિલ કર સકે, આજ કલ હોતા યહ હય કે જો જવાન લડકિયાં હોતી હંય, વહ શાદિયોં કી મેહફિલ કે ઈન્તિઝાર મેં રહતી હંય,

ઉસમેં અચ્છે અચ્છે કપડે પહન કર કે બેપદા શાદી કી મેહફિલ મેં જાએગી ઓર જવાન લડકે ભી વહાં પર આતે હંચ, ઓર એક દૂસરે કો દેખતે હંચ, પસંદ કરતે હંચ.

ગોયા નઉઝુબિલ્લાહ! આજ હમારી શાદી, શાદી નહીં રહી, બલકે જોળે પસંદ કરને કે મેલે બનતે જા રહે હંચ, ગોયા એક દૂસરે કો પસંદ કરને કે લિએ કોઈ મેલા રખા ગયા હો, એસા લગતા હય. માં બાપ ભી જાન બૂઝ કર અપની લડકિયોં કો સજા કર કે ભેજેંગે, ઓર શાદી કી ભીડભાડ કી આળ મેં બહોત સારે ગુનાહ ઓર નએ નાજાઈઝ તઅલ્લુકાત વુજૂદ મેં આતે હંચ, મેરી દીની બેહનો! યહ ગલત તરીકા હય, અગર તુમહારી બેટી કો હયા, શર્મ, ઈફ્ફત, પાકદામની કે સાથ રખોગે, ઈન્શાઅલ્લાહ! અલ્લાહ તઆલા ગૈબ સે અચ્છે જોળે અતા ફરમાએંગે, ઈસ લિએ અપની શાદિયોં કો ઈસ તરહ પસંદદીદગી કે મેલે મત બનાઓ.

શાદી ઓર તસ્વીર:

ઓર બહોત દુખ કી બાત સુનને મેં આતી હય કે હમારી શાદિયોં મેં ફોટો લી જાતી હય, mobile પર photo લેતે હંચ ઓર whatsapp પર ઉસકો ભેજા જાતા હય. મેરી દીની બેહનો! યહ તો ઈતના ખતરનાક ગુનાહ હય કે દુલ્હન કો સજા કર કે ઉસકી ફોટો લેવે, ફિર internet પર રખે, whatsapp પર ભેજે.

કયા યહ હમારે દીન કી તઅલીમ હય કે કિસી ઓરત કે હુસ્નો જમાલ ઓર ઝીનત કો હમ ઈસ તરહ શાયેઅ કરેં?

ઈસ તરહ લોગોં કે દરમિયાન મેં ઝાહિર કરેં?

તૌબા અસ્તગફિરૂલ્લાહ!!

હદીષ મેં આતા હય કે કયામત કે દિન તસ્વીર ખીચનેવાલે

जहन्नम की आग में डाले जायेंगे, अल्लाह तआला उनको इरमायेंगे, इस तस्वीर में जान डालो, रुह डालो और अगर वह रुह नहीं डाल सके तो उनको जहन्नम की सजा दी जायेगी.

जरूरत के वक़्त झोटो भीयवाने पर इस्तिग़ाफ़र:

मेरी दीनी बेहनो! ज़रा सा सोच लो यह passport है, सरकारी कागज़ात है, उसके लिये जरूरी photo भीयवाना शरीअत में जायज़ है, लेकिन उसके साथ इस्तिग़ाफ़र करने की ताकीद लिखी है के हम जरूरत के वक़्त पर झोटो भीयवायें, सरकारी कागज़ात के लिये तस्वीर बनवायें, लेकिन साथ में इस्तिग़ाफ़र भी करे, तो फिर बताओ हम शादी में, मंगनी में इस तरह तस्वीर भेंये, photo भिंयवाये उसको internet पर रभे, whatsapp पर भेजे यह तो बड़ी खतरनाक बेशर्मा है, बड़ी बेइयाई है, अगर किसीसे कुछ ऐसा गुनाह हुवा हो तो अल्लाह तआला से तौबा करो और internet से खत्म कर दो, whatsapp से डिलिट कर दो, घर में उसकी clip है तो उसको जला डालो, तोड़ डालो, उसके photo है तो खत्म कर डालो, और सख्खी तौबा और इस्तिग़ाफ़र कर लो, अल्लाह तआला इन्शाअल्लाह उस गुनाह को मुआफ़ इरमा देंगे.

आज तक शादियों के मोके पर लोग सादा केमेरे से झोटो भिंयवाते थे, लेकिन अब मोबाइल में झोटो और वीडियो का ज़माना आ गया, पूरी शादी की शूटिंग होती है, निकाह की मजलिस को भी उसमें ले लेते हैं, यह सब गलत काम है.

अक जग़ा किसीके पास इस तरह शादी की झोटो का पूरा आल्बम था, तो मैं ने उनको पूछा के यह क्यूं तैयार करवाया?

केहने लगे के शादी की यादगार हय,

में ने पूछा क्या यादगार?

क्या तुम्हारी होनेवाली अवलाह और होनेवाले पोते नवासे यह देखेंगे के हमारी अम्मां, हमारी दादी, हमारी नानी कैसे दुल्हन बनी थी?

उसको दुल्हन कैसे बनाया था, यह यादगार रखने की चीज हय?

दीनी बेहनो! यह सब शैतानी चक्कर हय, जिससे तौबा की जरूरत हय.

शादी और म्यूज़िक:

दीनी बेहनो! सुन कर के बड़ोत दुःख होता हय के हमारी शादियों में गाना होता हय, songs होते हंय, हमारी बेहनें गीत गाती हंय, गाने गाती हंय, तौबा अस्तगफ़िरुल्लाह!

हदीष में आता हय नबीअे करीम सल. ने ईर्शाह इरमाया: जिसका फुलासा हय के जिस तरह पानी गिरता हय, और जमीन पर भेती उगती हय, इसी तरह गानों से दिल में निःशक उगता हय, यअनी जैसे पानी से भेती उगती हय, इसी तरह गाने बजाने से बेईमानी पैदा होती हय.

हजरत अब्दुल्लाह बिन मसूद रदि. के अक इरमान का फुलासा हय के गाना सुनने से जिना पुजूह में आता हय, और आज कल यह चीज फूब देखने में आ रही हय.

अक हदीष का मजमून हय के नबीअे करीम सल. ने ईर्शाह इरमाया: मेरी उम्मत के कुछ लोग शराब के नाम बदल कर पीअेंगे, उनके सामने गाना बजाने के सामान के साथ औरतों का नाचना

હોગા, અલ્લાહ તઆલા ઉનકો ઝમીન મેં ધંસા દેંગે ઓર કુછ કી સૂરતે બદલ કર બંદર ઓર સુવ્વર બના દેંગે.

ઇસ લિએ આપં અપને કો ગાને ઓર ગીત વગૈરહ સે બચાઓ.

હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. કા વાકિઅહ:

મેરી દીની બેહનો! મદીના મુનવ્વરહ મેં એક સહાબી હય, હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ., મક્કા સે હિજરત કર કે મદીના મુનવ્વરહ આએ થે, જિન દસ સહાબા કો આપ સલ. ને દુન્યા મેં જન્નત કી ખુશખબરી દી થી યહ ઉનમેં સે એક હય.

ઉસ ઝમાને મેં તરીકા એસા થા કે મક્કા સે હિજરત કર કે આનેવાલે સહાબા રદિ. કો મદીના મેં કિસી અન્સારી સહાબી કા નબીએ કરીમ સલ. ભાઈ બના દેતે થે, તો હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. કો નબીએ કરીમ સલ. ને હઝરત સઅદ બિન રબીઅ અન્સારી રદિ. કા ભાઈ બના દિયા, ઈન દોનોં મેં ભાઈચારા કાઈમ કરવા દિયા, હઝરત સઅદ રદિ. ને હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. સે કહા કે મેં મદીના મેં બડા માલદાર હૂં, ઓર મેરે પાસ દો વાડીયાં ઓર દો બીવી હંય, ઈસ લિએ તુમ મેરી દોનોં વાડી દેખ લો, જો તુમકો પસંદ હો મેં તુમકો વહ દે દૂંગા, ઓર મેરી દોનોં બીવીયોં મેં સે જો તુમકો પસંદ હો મેં ઉસકો તલાક દે દૂં તુમ ઉસસે શાદી કર લો, હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. ને ફરમાયા: અલ્લાહ તઆલા તુમકો તુમ્હારે ઘરવાલોં મેં ઓર માલ મેં બરકત અતા ફરમાએ.

ઉસ અન્સારી સાથી કો કેહને લગે, મુઝે તો મદીના મેં market કહાં હય? બાઝાર કહાં હય? બતાઓ, હઝરત સઅદ રદિ.

ને ઉનકો બાઝાર બતાયા, હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ રદિ. બાઝાર મેં તિજારત કરને લગે, ખરીદને બેચને લગ ગએ, ઓર જો નફા મિલતા ઉસમેં સે બચત ભી કરતે થે.

હઝરાતે સહાબા રદિ. કી એક સિક્કત:

હઝરાતે સહાબા બચત કર કે અલ્લાહ તઆલા કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે થે, એક મરતબા હઝરત નબીએ કરીમ સલ. એક છોટા લશ્કર રવાના ફરમા રહે થે, ઓર ઉસકે લિએ માલ કી જરૂરત થી, તો હઝરત નબીએ કરીમ સલ. ને હઝરત અબ્દુરહમાન રદિ. સે ચંદે કી અપીલ ફરમાઈ, હઝરત અબ્દુરહમાન રદિ. ઘર તશરીફ લે ગએ ઓર તેઝી સે વાપસ આએ ઓર અર્ઝ કિયા હુઝૂર સલ. મેરે પાસ 'ચાર હઝાર દિરહમ' થે, ઉસમેં સે દો હઝાર મેં મેરે રબ કો કર્ઝ દેતા હૂં, યઅની અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં દેતા હૂં, ઓર દો હઝાર ઘરવાલોં કે લિએ છોડતા હૂં, નબીએ કરીમ સલ. ને ઉનકો દુઆ દી, જો તુમને દીન કે લિએ દિયા ઉસમેં અલ્લાહ તઆલા બરકત અતા ફરમાવે, ઓર ઘરવાલોં કે લિએ છોડા ઉસમેં ભી અલ્લાહ તઆલા બરકત અતા ફરમાવે, ઈસ દુઆ કા બડા અસર હુવા.

નબીએ કરીમ સલ. કી દુઆ ઓર હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ રદિ. કી માલદારી:

મેહનત કરતે કરતે અલ્લાહ તઆલા ને ઉનકો બહોત બરકત અતા ફરમાઈ, બહોત માલદાર બન ગએ, ઈતને માલદાર બન ગએ કે શાયદ આજ હમ મેં સે કોઈ ઈતના માલદાર નહી હોગા. જબ હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ રદિ. કા ઈન્તિકાલ હુવા ઓર ઉનકી મીરાસ તકસીમ હુઈ હય તો સિફ ચાંદી ઓર

सोना घतना था के उसको कुल्हाड़ी के जरिये काट काट कर के तकसीम करना पडा, और काटनेवालों के हाथ में निशान पड गये, कुल्हाड़ी तो लकड़े काटने के काम आती हय, लेकिन उनके पास घतना सोना, चांदी था के उसको कुल्हाड़ी से काट कर तकसीम करना पडा, उनकी चार बीवीयां थी, हर एक के हिस्से में शरह तकसीम के मुताबिक ८०,०००/- ऐसी हजार सोने चांदी के सिक्के आये, उनके छोटे डुवे माल में सोने चांदी के अलावल एक हजार उट, सो घोडे, तीन हजार बकरियां यह सब था, लेकिन घतने सारे माल और घतनी सारी मालदारी की वजह से उनकी तबीअत, मिजाज में कोह गलत किस्म का असर नहीं आया, हजरत अब्दुर्रहमान बिन औइ रदि. घतने सीधे सादे रहते थे के अपने गुलामों के साथ होते तो उनमें और उन गुलामों में कोह ईर्क नहीं कर सकता था.

हजरत अब्दुर्रहमान बिन औइ रदि. का निकाह:

मेरी दीनी बेहनो! घतने मालदार सहाबी लेकिन उनका निकाह कैसा हुवा? कितना सादा निकाह हुवा के मदीना में शादी हुइ और मदीना में हजरत नबीअे करीम सल. मौजूद हंय, घतना सादा निकाह हुवा, के किसीको बुलाया नहीं. निकाह हुवा, रूप्सती हुइ. रात गुजार कर के फिर नबीअे करीम सल. की मुबारक मजलिस में आये, तो उस जमाने में हुल्हन जो कुछ लगाती थी, यह हजरत अब्दुर्रहमान बिन औइ रदि. के कपडे पर लगी हुइ थी, तो उनके कपडे पर निशान देख कर नबीअे करीम सल. ने पूछा: अब्दुर्रहमान यह हुल्हनवाला असर तुम्हारे कपडे पर कैसे आ गया?

जैसे आज किसी मर्द के कपडे पर औरत का बाल या टीकी

કી ચમક દેખ કર પૂછતે હંચ કે યહ ઓરત કા બાલ ઓર ચમક તેરે કપડે પર કેસે આ ગઈ? તો હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. ને નબીએ કરીમ સલ. સે કહા, હુઝૂર! મેરા નિકાહ હુવા, રૂપ્સતી હુઈ ઓર મેં રૂપ્સતી કર કે આ રહા હૂં, ઈસ લિએ મેરે કપડે પર યહ નિશાન લગા હુવા હય.

ઉસ પર નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા: બીવી કો કિતના મહેર દિયા? હઝરત અબ્દુરહમાન રદિ. ને અર્ઝ કિયા એક ગુઠલી કે બરાબર સોના દિયા.

ઈસ વાકિઅહ સે હાસિલ હોનેવાલી ચંદ નસીહતો:

હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. કી શાદી કા યહ વાકિઅહ જો મેં ને આપકો સુનાયા, ઉસમેં હમકો બહોત સારી બાતોં નસીહત કી મિલી.

૧..... માલદારી હો તબ બી નિકાહ સાદગીવાલા કરના ચાહિયે, ઓર નિચ્યત ઓર જઝબા હો કે હમ સુન્નત કી વજા સે સાદગીવાલા નિકાહ કર રહે હંચ.

૨..... હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. કો ઉનકે અન્સારી સાથી હઝરત સઅદ રદિ. ને વાડી ઓર બીવી દોનોં ખુદસે પેશ કિયે, યહ હઝરાતે અન્સાર કી કુર્બાની ઓર મેહમાનોં કે ઈકરામ કી બાત હય, ઓર હઝરાતે મુહાજિરીન કે સાથ ઈતને બડે ઈષાર કી બાત હય.

૩..... હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઓફ રદિ. ને ઈતની બડી પેશકશ કે બાવજૂદ ખૂદ મેહનત કર કે, હલાલ રોઝી કમા કર શાદી કી.

૪..... મેરી દીની બેહનો! અજીબ બાત હય કે નબીએ કરીમ સલ.

ને એક મરતબા ભી એસા નહી ફરમાયા, અબ્દુરહમાન તુમને મેરી ભી દઅવત નહી કી, એક મરતબા ભી હુઝૂર ને એસા નહી ફરમાયા ઓર હુઝૂર કો બુરા ભી નહી લગા.

મેરી દીની બેહનો! આજ તો કિસીકે યહાં શાદી હો, દઅવત હો ઓર હમકો ન બુલાએ, હમકો દઅવત ન દેવે, તો હમકો બુરા લગ જાતા હય, ઓર હમ ઉસકો યાદ રખતે હંય, હમ નારાઝ હો જાતે હંય, યહ કિતની બુરી આદત હય.

સહાબા કે દિલ મેં હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી બહોત પક્કી મુહબ્બત થી, લેકિન ઈસકે બાવજૂદ નિકાહ મેં બુલાના જરૂરી નહી સમજા. અલ્લાહ તઆલા હમકો એસા દિલ અતા ફરમાએ, મેં તો આપકો કેહતા હૂં કે કોઈ આપકો દઅવત ન દેવે તો બુરા નહી માનને કા, બલકે ખુશ હોને કા કે બહોત અચ્છા નહી બુલાયા તો. કોન ફારિગ બેઠા હય કે દઅવતોં મેં જાવે.

હઝરત અબ્દુરહમાન બિન ઔફ રદિ. કા વલીમા:

ફિર નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા:

اولم ولو بشاة.

(બુખારી શરીફ હ.નં.૫૦૭૨)

એક બકરી કાટો ઓર બકરી કાટ કે વલીમા કરો, અલ્લાહ તઆલા તુમકો તુમહારે માલ મેં બરકત અતા ફરમાવે.

સુબ્હાનલ્લાહ!! કેસા simple નિકાહ! અલ્લાહ તઆલા આજ ઉમ્મત કે માલદારોં કો, ઉમ્મત કે ગરીબોં કો, સબકો એસા કરને કી તૌફીક ઓર સઆદત અતા ફરમાએ.

સો શહીદોં કા સવાબ:

મેરી દીની બેહનો! હમ હદીષ સુન્નતે રહતે હંચ, ફિત્ને ઔર ફસાદ કે ઝમાને મેં એક સુન્નત કો ઝિંદા કરને મેં સો શહીદોં કા સવાબ હય, સાદે નિકાહવાલી યહ સુન્નત આજ ઉમ્મત મેં સે ધીમે ધીમે ખત્મ હો રહી હય, આઓ મેરી દીની બેહનો! નિયત લે કર કે ઉઠો, હમારે ઘરોં કી શાદિયાં એક દમ simple નબીએ કરીમ સલ. કી સુન્નત કે મુતાબિક હોગી, ઉસકે પક્કે ઈરાદે લે કર જાઓ.

હઝરત ફતિમા રદિ. કા નિકાહ:

એક સુન્નત ઔર બતલાતા હૂં આપકો.

અલ્લાહ તઆલા અમલ કરને કી હિમ્મત અતા ફરમાએ.

હઝરત ફતિમા રદિ. કા નિકાહ હુવા, નબીએ કરીમ સલ. ને ખુદ હઝરત અલી રદિ. કે સાથ શાદી કરાઈ ઔર શાદી કરાને કે બાદ ઉનકો જહેઝ મેં જો હો સકા થોડા સા જરૂરી સામાન દિયા.

બાપ શાદી કે વકત અપની હયષિયત કે મુતાબિક અપની બેટી કો કુછ દે સકતા હય, ઔર દેના ભી ચાહિયે, કુછ ગાંઠ દે યહ મેં આપકો કેહતા હૂં ઘર કા સામાન દે દો, જરૂરી ચીજોં દે દો, તાકે ઉસકો પૂરી ઝિંદગી કામ આવે. હઝરત ફતિમા રદિ. કા હઝરત અલી રદિ. સે નિકાહ હુવા તો હઝરત અલી રદિ. કે ઘર સે કોઈ બારાત દુલ્હન કો લેને નહીં આઈ, બલકે ખુદ નબીએ કરીમ સલ. ને અપને ઘર કી એક ખિદમત કરનેવાલી ઔરત હઝરત ઉમ્મે અયમન રદિ. સે ફરમાયા: કે મેરી બેટી ફતિમા કો અલી કે ઘર પર પહોંચા દો, હુઝૂર સલ. ને ખુદ બેટી કો પહોંચાને કા ઈન્તિઝામ ફરમાયા.

અલ્લાહ આપકો હિમ્મત દેવે તો આપ અપની બેટી કે સુસરાલવાલોં કો કેહ દો કોઈ હમારે યહાં લેને કે લિએ નહીં

આઈએગા, હમ માં બાપ સાથ આ કર કે હમારી બેટી કો તુમ્હારે ઘર પહોંચા દેંગે.

શાદી કી પેહલી રાત કા એક સુન્નત અમલ:

મેરી મુરશિદે પાની હઝરત મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુલ્હુમ ને એક અજીબ અમલ હદીષ શરીફ સે નકલ કિયા હય, વહ મેં આપકો બતાતા હું, ઉસ પર અમલ કરને સે ઈન્શાઅલ્લાહ બહોત હી ફાયદા હોગા.

હઝરત ફાતિમા રદિ. કા જબ નિકાહ હો ગયા ઓર રૂખ્સત કરને કા વકત આયા, તો હુઝૂર સલ. ને હઝરત ફાતિમા રદિ. કો હઝરત ઉમ્મે અયમન રદિ. કે સાથ હઝરત અલી રદિ. કે ઘર ભેજ દિયા. ઉસકે બાદ ખુદ આં હુઝૂર સલ. હઝરત અલી રદિ. કે ઘર તશરીફ લે ગએ, ઓર હઝરત ફાતિમા રદિ. સે કહા: થોડા પાની લાઓ, ચુનાંચે વહ એક લકડી કે પ્યાલે મેં પાની લે કર હાઝિર હુઈ, આપ સલ. ને પ્યાલા ઉનસે લે લિયા ઓર એક ઘૂંટ પાની મુંહ મુબારક મેં લે કર પ્યાલે મેં ડાલ દિયા, ઓર ફરમાયા: આગે આઓ, વહ સામને આ કર ખડી હો ગઈ, તો આપ સલ. ને ઉનકે સીને ઓર સર પર વહ પાની છિડકા, ઓર ફરમાયા:

اللهم انى اعيدها بك و ذريتها من الشيطان الرجيم.

ઓર ઉસકે બાદ ફરમાયા: મેરી તરફ પીઠ કરો, ચુનાંચે વહ પીઠ કર કે ખડી હો ગઈ, તો આપ સલ. ને બાકી પાની ભી યહી દુઆ પઢ કર પીઠ પર છિડક દિયા. ઉસકે બાદ આપ સલ. ને હઝરત અલી રદિ. કી તરફ રૂખ કર કે ફરમાયા: પાની લાઓ, હઝરત અલી રદિ. કેહતે હંચ કે: મેં સમઝ ગયા જો આપ ચાહતે

हंय, युनांये में ने ली प्याला पानी का लर कर पेश किया, आप सल. ने इरमाया: आगे आओ, में आगे गया, आप सल. ने वही कलिमात पढ कर और प्याले में कुल्ली कर के मेरे सर और सीने पर पानी के छीट दिये, फिर इरमाया: पीठ डेरो, में पीठ डेर कर षडा हो गया, आप सल. ने फिर वही कलिमात पढ कर और प्याले में कुल्ली कर के मेरे मोंढो के दरमियान पानी के छीटे दिये, उसके बाद इरमाया: अब अपनी दुल्हन के पास जाओ. (हिस्ने हसीन: १६४)

लडकी की इप्सती के वक्त ऐसा करना बेहतर हय, दामाद को ली बुला कर इसी तरह करे. (हिस्ने हसीन: १६३)

और अेक रिवायत में हय के: निकाल के दिन हुजूर सल. ईशा के बाद हजरत अली रहि. के घर तशरीफ लाये, और बरतन में पानी ले कर उसमें अपना लुआब मुबारक डाला, और 'قل اعدو' की पूरी सूरात और 'برب الفلق' की पूरी सूरात पढ कर हुआ की. फिर हजरत अली रहि. और हजरत इतिमा रहि. को आगे पीछे हुकम इरमाया के: इसको पीअें और पुजू करें. फिर दोनों साहिबों के लिये तहारत और आपस में मुहब्बत रहने की और अवलाद में बरकत होने की और पुशनसीबी की हुआ इरमाय, और इरमाया: जाओ! आराम करो.

अगर दामाद का घर करीब हो तो यह अमल करना ली बरकत का सबब हय. (बहिशी जेवर: ६/४३)

अल्लाह तआला ऐसी सुन्नत के मुताबिक शादियां करने की हम लोगों को तौफीक और सआदत अता इरमाये और हमारे मुआशरह में से शादी के तमाम पुराकत को दूर इरमावे.

उज्जरतञ्ज मोलाना यूसुफ़ साहब और मोलाना ईन्आमुल हसन साहब की शादी:

जो अल्लाह के नेक बंदे बुजुर्गाने दीन, अवलिया अल्लाह हुंय उनके घरों की शादियां हम सुनते हुंय तो हैरान रह जाते हुंय, यह इजाएले आ'माल जो किताब पढी जाती है, उस किताब के लिखनेवाले उज्जरत शैभुल हदीष मोलाना मुहम्मद जकरिया साहब रह. मेरे दादा पीर होते हुंय और मेरे उस्ताजों के उस्ताज होते हुंय, उज्जरत शैभुल जकरिया साहब रह. के घर की लडकियों की शादी किसके साथ हुंय? अल्लाहु अकबर!! दअवतो तब्लीग की मुबारक मेहनत जो आज पूरी दुनिया में चल रही है उसके दूसरे उज्जरतञ्ज, उज्जरतञ्ज मोलाना मुहम्मद यूसुफ़ साहब रह. और तीसरे उज्जरतञ्ज जिनका अभी कुछ साल पहले ईन्तिकाल हुवा, उज्जरतञ्ज मोलाना मुहम्मद ईन्आमुल हसन साहब रह., इन दोनों के साथ उज्जरत शैभुल जकरिया साहब रह. की लडकियो की शादियां हुंय थीं. भूद उज्जरत शैभुल जकरिया साहब रह. की अेक दूसरी किताब है 'आप बीती' उसमें उज्जरत ने उस शादी का जिक्र किया है.

मेरी दीनी बहनो! वह शादी में आपको सुनाता हुं. जिस घर से आज पूरी दुनिया को दअवतो तब्लीग की मुबारक मेहनत अेक पास तरतीब से मिली और आज पूरी दुनिया में इजाएले आ'माल जैसी किताब पढी जाती है, उन घरों में कैसी शादी होती है, जब सुन्नत तरीके के मुताबिक ऐसी शादी होगी, तो अल्लाह तआला हमारे घरों में बडे बडे आलिम, डाकिज, मुहदिष, दीन के दाए, जाकिरीन हमारी अवलाद में ईन्शाअल्लाह पैदा

ફરમાએંગે.

હઝરત શૈખ રહ. ને આપ બીતી મેં મંગની કે બારે મેં લિખા હય કે હમારે ખાનદાન મેં જબ કોઈ લડકી પૈદા હોતી તો જો ઉસકે કરીબ કા નામહરમ લડકા ગોયા શાદી કે લિએ મુતઅય્યન થા કે ઉસી લડકી કે સાથ ઉસકી આગે ચલ કર કે શાદી હો જાતી. ફિર ફરમાતે હંય કે મોલાના મુહમ્મદ ઈન્આમુલ હસન સાહબ રહ. કી મંગની કેસે હુઈ? ઉસકા મનઝર બયાન ક્રિયા હય, પેહલે હમારે india મેં post card હોતે થે, ઉસકે ઝરિયે સે મોલાના મુહમ્મદ ઈન્આમુલ હસન સાહબ રહ. કા રિશ્તા તય હુવા.

ફિર શાદી કા હાલ હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને લિખા હય કે ૧૩૫૪ હિ. મુહર્રમ કી દૂસરી તારીખ કો મદ્રસા મઝાહિરૂલ ઉલૂમ સહારનપૂર મેં જબ સાલાના જલ્સે કે લિએ મેરે ચયા જાન યઅની હઝરત મોલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાહબ રહ. તશરીફ લાએ, હઝરત મોલાના ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ફરમાને લગે કે હમારે યહાં મેવાત મેં જલ્સોં મેં નિકાહ કા દસ્તૂર પડ ગયા હય, ઔર હઝરત શૈખુલ ઈસ્લામ મોલાના સૈયહ હુસૈન અહમદ મદની રહ. બી જલ્સે મેં તશરીફ લાને વાલે હંય, હઝરત મોલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ને ફરમાયા કે હઝરત મદની રહ. સે યૂસૂફ ઔર ઈન્આમ કા નિકાહ પઢવા દૂં? ઈન્આમ ઔર યૂસૂફ કા મતલબ હઝરતજી મોલાના મુહમ્મદ યૂસૂફ સાહબ ઔર હઝરતજી મોલાના મુહમ્મદ ઈન્આમુલ હસન સાહબ, યહ દોનોં ઉસ વકત સહારનપૂર મેં પઢતે થે, પેહલે સે કોઈ તૈયારી નહી, કોઈ બાત નહી.

ઉસ પર દોનોં હોનેવાલી દુલ્હનોં કે વાલિદ હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ ને અઝ્ઝ ક્રિયા, શોક સે જરૂર

પઢવા દીજિયે, મુઝસે કયા પૂછના!!!

હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. લિખતે હંચ કે ઇશા કી નમાઝ કે બાદ મેં ને ઘર જા કર અપની બીવી ઓર દોનોં બેટિયોં સે કહા કે કલ જલ્સા હોનેવાલા હય ઓર ચયા જાન હઝરત મોલાના ઇલ્યાસ સાહબ રહ. કા ઇરાદા હય કે કલ કે જલ્સા મેં બઝિયોં કા નિકાહ પઢવા દેં, તો હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. કી બીવી ને અઝ્ઝ કિયા કે તુમ દો ચાર દિન પેહલે કેહતે તો મેં એક જોળા યઅની કપડે કા એક જોળા ઇન લડકિયોં કે લિએ સિલવા દેતી. તો હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને જવાબ દિયા, અજબ જવાબ દિયા, અચ્છા મુઝે ખબર નહીં થી કે યહ લડકિયાં નંગી ફિર રહી હંચ, મેં તો યહ સમઝ રહા થા કે કપડે પેહને ફિરતી હંચ, હઝરત કે કેહને કા મતલબ યહ થા કે જો કપડે રોઝાના પહનતી હંચ ઉસ સાદે કપડે મેં ભી નિકાહ હો સકતા હય. ઉસકે લિએ કોઈ નયે કપડે સિલવાને કી જરૂરત નહીં, હઝરત રહ. કા જવાબ સુન કર અહલિયા ખામોશ હો ગઈ, ફિર સહારનપૂર કી જામેઅ મસ્જિદ મેં હઝરત મદની રહ. ને નિકાહ પઢા દિયા.

નાક કટના:

જબ ઇસ તરહ સાદગી વાલા નિકાહ હુવા તો કુછ લોગ નારાઝ હુવે, લેકિન હઝરત શૈખ રહ. ને કિસીકી નારાઝગી કી પરવાહ નહીં કી, ખાનદાન કે એક સાહબ ને યહ બાત કહલવાઈ કે ઇસ તહ કી શાદી સે ઝકરિયા ને અપની નાક કટવા દી ઓર હમ સબકી નાક ભી કાટ દી, ઉસ પર હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને ઉગલી નાક પર લગા કર ફરમાયા, મેરી નાક તો કટી નહીં હય, ઓર આનેવાલે કાસિદ કો ફરમાયા: તૂ ભી હાથ લગા કર દેખ લે

ઔર ઉનસે કેહ દેના કે મેં ખૂદ દેખ કર આયા હૂં કે શૈખ ઝકરિયા કી નાક નહી કટી હય.

યઅની ખાનદાનવાલોં કી તરફ સે ઈસ તરહ કી શાદી પર જો બાત ભી આવે, ઉસકી વજા સે ડગમગાના નહી ચાહિયે, આજ જબ કે લોગ ગુનાહ કરને મેં નહી શરમાતે તો હમ સુન્નત ઝિંદા કરને મેં કયૂં શરમાએ.

હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. કી લડકિયોં કી રૂપ્સતી:

ફિર દૂસરે સાલ ૧૩૫૫ હિ. રબીઉલ અવ્વલ કે મહીને મેં મદ્રસા મઝહિરૂલ ઉલૂમ સહારનપૂર મેં એક meeting હોનેવાલી થી. હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. લિખતે હંચ કે મેરે ચચા જાન મોલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાહબ રહ. સહારનપૂર તશરીફ લાએ ઔર હઝરત શાહ અબ્દુલ કાદિર સાહબ રાયપૂરી રહ. ભી તશરીફ લાએ, નિકાહ હો ગયા થા; લેકિન રૂપ્સતી નહી હુઈ થી, ઈસ લિએ કે દોનોં લડકે મદ્રસે મેં પઠ રહે થે. તો ચચા જાન મોલાના ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ને આ કર કે ફરમાયા કે કલ મદ્રસે કી meeting કે બાદ જબ મેં વાપસ જાઉં તો મેરા દિલ ચાહતા હય કે યૂસુફ ઔર ઈન્આમ કા જો નિકાહ હો ગયા થા, તો ઉનકી બીવીયોં કો મેં લે કર જાઉં.

એક દિન પેહલે ચચા જાન હઝરત મોલાના ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ફરમા રહે હંચ તો હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને કહા, જૈસી આપકી આલી રાય હો, મગર દોનોં લડકે મદ્રસે મેં પઠ રહે હંચ, ચચા જાન અગર આપ ઈજાઝત દેં તો મેં અપને હી ઘર મેં અપની દોનોં બેટિયોં કી રૂપ્સતી કર દૂં. ઈસ લિએ કે ઉમ્મુલ

મુઅમિનીન હઝરત આઈશા રદિ. કી રૂપ્સતી ઉનકે ઘર મેં હુઈ થી.

અહાદીષ અમલ કે લિએ હય:

હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ફરમાતે હંચ કે મેરે ચચા જાન હઝરત મોલાના ઈલ્યાસ સાહબ રહ. કી એક બાત મેરે મુતઅલ્લિક બહોત મશહૂર હય કે 'ઝકરિયા કો અપને કામ કી હદીષે બહોત યાદ રહતી હંચ' ખૈર તો ચચા જાન મોલાના ઈલ્યાસ સાહબ રહ. ને ફરમાયા બહોત અચ્છા.

યહ ઈસ હઝરાત કા હદીષ શરીફ પર અમલ કરને કા જઝબા થા કે હદીષ શરીફ સુની તો ફોરન અમલ કે લિએ તૈયાર હો જાતે, અલ્લાહ તઆલા હમેં ભી એસા મુબારક જઝબા અતા ફરમાએ.

અજીબ રૂપ્સતી:

ચુનાન્ચે ૧૨/ રબીઉલ અવ્વલ ૧૩૫૫ હિ. ૩/જૂન ૧૯૩૬ ઈ. મેં, અસર કે વકત પર હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને ઘર મેં જા કર કે બેટિયોં સે કહા કે અપની બેહનોં કો કપડા પેહના દો, આજ રાત કો ઈશા કે બાદ ઉનકી રૂપ્સતી હોનેવાલી હય.

મેરી દીની બેહનો! અસર કે વકત ઘર મેં જા કર હઝરત ને બતાયા, ફિર વહી સહારનપૂર મેં ઉન દોનોં કી રૂપ્સતી હુઈ, ચુનાન્ચે હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. ને મોલાના મુહમ્મદ યૂસુફ સાહબ રહ. કો અપને કમરહ મેં ઓર હઝરત મોલાના ઈન્આમુલ હસન સાહબ રહ. કો કચ્ચે ઘર મેં ઠેહરાયા, યહ દો જગા પર રૂપ્સતી હુઈ, ઓર ઉસ રાત કો બારિશ ભી ખૂબ હુઈ તો મોલાના મુહમ્મદ યૂસુફ સાહબ રહ. બારિશ કી વજા સે ખૂબ ભીગે,

દીની બેહનો! સોચને કા મકામ હય, કેસા કમરહ ઓર કેસા Bed room હોગા કે રૂખ્સતી કી રાત મેં બારિશ કી વજા સે ભીગના ભી પડા.

ફિર પઢાઈ જારી થી, ઇસ લિએ જુમ્હા કી રાત મેં દોનોં હઝરાત ઘર સોને કે લિએ આતે થે ઓર જબ સાલ ખત્મ હુવા તબ બીવીયોં કો સાથ લે કર નિઝામુદ્દીન ગએ.

શાદી કી નિરાલી દઅવત:

રૂખ્સતી કે દિન હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. કે યહાં બુઝુર્ગોં ઓર મેહમાનોં કે લિએ ખાના તો પકા હી થા, ઉસમેં સે કુછ બચ ગયા થા, ઉસ ઝમાને મેં હઝરત રહ. કે રિશ્તેદારોં કે દસ બારહ બચ્ચે કાંધલા કે મદ્રસે મેં પઢતે થે, ઉનકો બુલવાયા ઓર વહ ખાના ખિલા દિયા, ઓર ઇસ તરહ સાદગીવાલી દઅવત ભી હો ગઈ.

સુન્નત પર ચલને કી બરકત:

મેરી દીની બેહનો! યહ હંચ હઝરત શૈખુલ હદીષ મોલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ રહ. ઓર ઉનકી લડકિયાં ઓર હઝરતજી મોલાના મુહમ્મદ યૂસુફ સાહબ રહ. ઓર હઝરતજી મોલાના મુહમ્મદ ઇન્શામુલ હસન સાહબ રહ., જબ ઐસે નિકાહ, ઐસી રૂખ્સતી હોતી હય તો અલ્લાહ તઆલા ઉનકે ઘરોં કો પૂરે આલમ મેં હિદાયત કી મેહનત કે લિએ કબૂલ ફરમાતે હંચ. આજ ઉસ ઘરાને કી કિતની બરકત હય કે પૂરી દુન્યા મેં દઅવત કી મુબારક મેહનત ચલ રહી હય, ફઝાઈલે આ'માલ પૂરી દુન્યા મેં પઢી પઢાઈ જાતી હય.

મેરી દીની બેહનો! ઐસે simple સુન્નત તરીકે કે નિકાહ ઓર રૂખ્સતિયાં મુઆશરહ મેં વુજૂદ મેં આએંગી તો ઇન્શાઅલ્લાહ

હમારે ખાનદાન મેં ખૈર ઓર બરકત આએગી, હમારે ખાનદાન મેં અલ્લાહ તઆલા નેક ઓર સાલેહ અવલાદ પૈદા ફરમાએંગે. મેં આપ સબકો બહોત દર્દે દિલ સે દરખાસ્ત કરતા હું કે અલ્લાહ કે વાસ્તે, અલ્લાહ કે વાસ્તે, અલ્લાહ વાસ્તે શાદી ઓર મંગની કે ફુઝૂલ ખર્ચે ખત્મ કરો, ઉસકી ફુઝૂલ દઅવતેં ખત્મ કરો.

દઅવત કરને કા મોકા:

અગર કોઈ દઅવત કરને કા ખુશી કરને કા મોકા હય તો ઘર મેં કોઈ લડકા, લડકી હાફિઝે કુર્આન બન જાએ, આલિમ બન જાએ, કુર્આન ઉસકા પૂરા હો, નાઝિરહ પૂરા હો યહ મોકા હય ખુશી કા.

હઝરત મુફ્તી અહમદ સાહબ ખાનપૂરી દામત બરકાતુલ્હુમ કે ઘર કી લડકિયોં કી શાદી:

મેરે ઉસ્તાઝ મેરે મુર્શિદે પાની જો હઝરત મોલાના સલીમ સાહબ કમકોતરી ઝીદ ફઝલુહૂ કે ભી પીર હોતે હંચ, શૈખુલ હદીષ હઝરત મુફ્તી અહમદ ખાનપૂરી દામત બરકાતુલ્હુમ, ઉનકે ઘર મેં પાંચ લડકે લડકિયોં કી શાદિયાં મેં ને અપની આંખ સે દેખી, સબકી શાદિયાં નિહાયત સાદગી સે, સુન્નત તરીકે કા પૂરા એહતેમામ કિયા, કિસીકો નિકાહ મેં બાકાયદા દઅવત નહી દી ગઈ, યહાં તક કે હમારે એક દોસ્ત દમણ મેં હય, હમારે ઈતને સારે સફર હોતે હંચ, visa વગૈરહ કા કામ વહ કરતે હંચ.

એક દિન મંગલ કો હઝરત કી બેટી કા અસર કે બાદ નિકાહ થા તો હમારે એજન્ટ દોસ્ત હાજી સાજિદ સાહબ મેમણ જો પેહલે મેરે સાથ યહાં આએ ભી થે, ઉનકા કિસી કામ સે ફોન આયા, તો મેં ને ઉનકો કહા કે મેં હઝરત કી બેટી કા મસ્જિદ મેં

નિકાહ હો રહા હય વહાં જા રહા હું બાદ મેં બાત કરુંગા તો વહ બાત સુન કર ચોક ગએ કે હઝરત કે ઘર મેં નિકાહ ઓર મુઝે ભી દઅવત નહી દી, મેં ને કહા, સાજિદ ભાઈ! હમારે યહાં પૂરે સાલ જબ ચાહે દઅવત ખા લો લેકિન હમારે યહાં શાદી બિયાહ કી કોઈ દઅવત નહી હુવા કરતી.

ઈતને બડે શૈખુલ હદીષ, ઈતને બડે અપને ઝમાને કે પીર, કુતુબ, અબ્દાલ, અપને ઝમાને કે અલ્લાહ કે વલી અપની બેટિયોં કો ખુદ સસુરાલ પહોંચાને કે લિએ તશરીફ લે ગએ.

ઐસા simple નિકાહ અલ્લાહ હમારે ઘરોં મેં કરને કી તૌફીક અતા ફરમાએ, ઓર અભી કુછ વકત પેહલે હઝરત દામત બરકાતુહુમ કે ઘર મેં છોટે છોટે પોતે, પોતી, નવાસે, નવાસી હાકિઝે કુર્આન બને, તો ઈસ મોકે પર બહોત બડી દઅવત કી, શાનદાર દઅવત કી, ડેઠ હઝાર કે કરીબ આદમી કી દઅવત કી, ખુશી ઓર દઅવત કા અસલ મોકા યહ હય કે બચ્ચે હાકિઝે કુર્આન બન જાએ, આલિમે દીન બન જાએ.

મેરી બેહનો! તાકે કુર્આનવાલી નેઅમત કા ઈઝહાર હો કે અલ્લાહ ને હમકો કુર્આન મજીદવાલી યહ નેઅમત અતા ફરમાઈ.

અલ્લાહ તઆલા મુઝે આપકો સચ્ચી સમઝ અતા ફરમાએ, પૂરી ઉમ્મત કો સચ્ચી સમઝ અતા ફરમાએ ઓર સુન્નત તરીકે કી શાદી કરને કી અલ્લાહ તઆલા મુઝે, આપકો ઓર પૂરી ઉમ્મત કો તૌફીક ઓર સઆદત નસીબ ફરમાએ. આમીન

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

ચંદ જરૂરી આ'માલ

ઈસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * શબેકદ્ર કે બારે મેં હદીષ મેં આતા હય કે હઝરત આઈશા સિદીકા રદિ. ને ખૂદ નબીએ કરીમ સલ. સે સવાલ કિયા થા કે અગર મેં શબેકદ્ર કો પા લૂં તો કયા પઢૂં? તો નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા થા કે યહ દુઆ પઢો:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي.

- * એક ખાસ બાત બતાતા હૂં કે આપ અપને ઘર મેં જો ખિદમત કરનેવાલે, કામ કરનેવાલે હંચ, ઉન પર મેહનત કરો, ઉનકો દીન કી દઅવત દો. અલ્લાહ તઆલા હમારી મેહનત, દુઆ સે હિદાયત દે દે, ઇમાન કી દૌલત દે દે તો ઇન્શાઅલ્લાહ વહ હમારે લિએ બહોત બડી નેકી ઓર સવાબ કા કામ હોગા.
- * અગર કોઈ ઓરત હૈઝ કી હાલત મેં હો તો હૈઝવાલી ઓરત કો ભી શબેકદ્ર કી ફઝીલત ઇન્શાઅલ્લાહુલ અઝીઝ હાસિલ હોગી, વહ મહરૂમ નહીં હોગી. બસ ઈતના હય કે વુઝૂ કર કે મુસલ્લે પર બેઠ જાએ ઓર બેઠ કર કે તસ્બીહાત પઢે, દુરૂદે પાક પઢે, ઓર દુઆ માંગને મેં રાત ગુઝારે.
- * મેરી દીની બેહનો! અપને આપકો ગુનાહ સે બયાને કી ખાસ ફિક કરો, હર કિસ્મ કા ગુનાહ, T.V. હય film હય, music હય ઇન સબ ચીઝો સે અપને આપકો બયાને કી આદત ડાલો.

ચંદ જરૂરી આ'માલ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَامَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ
وَدُرِّيَّتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا..... اَمَّا بَعْدُ !
فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
يَا أَيُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا اذْخُلُوا فِی السَّلٰمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوٰتِ الشَّيْطٰنِ.

(પા.૨ સૂ.બકરહ આ.૨૦૮)

તર્જુમા: અય ઈમાનવાલો! ઈસ્લામ મેં પૂરે કે પૂરે દાખિલ
હો જાઓ, ઓર શૈતાન કે નકશે કદમ પર ન ચલો.

صدق اللّٰهُ مولانا العظيم وصدق رسوله النّبى الكريم ونحن على ذلك من
الشّاهدين والشّاكرين والحمد لله رب العالمين-

ચંદ જરૂરી આ'માલ:

રોઝાના મસ્તૂરાત કી તરફ સે સવાલાત કે પર્યે આતે હુંય,
ઉનમેં સે કુછ સવાલાત કે જવાબાત કા ખુલાસા યહાં ફાયદે કે લિએ
તરતીબ સે બતાયા જા રહા હય, અલ્લાહ તઆલા ઉસકો તમામ કે

ફાયદે કા ઝરિયા બનાવે. આમીન

૧..... બેહતર યહ હય કે આખરી અશરહ કી હર રાત મેં ઈબાદત કા ખાસ એહતેમામ કર લિયા જાએ, અલ્લાહ તઆલા સે ઉમ્મીદ હય કે અલ્લાહ તઆલા લયલતુલ કદ્ર કા સવાબ ઓર ફઝીલત ઈન્શાઅલ્લાહ અતા ફરમાવેંગે. ૮ યા ૧૦ રાત જાગના કોઈ મુશકિલ બાત નહીં હય, હિમ્મત કર લેં.

શબેકદ્ર કી દુઆ ઓર કરને કે કામ:

૨..... શબેકદ્ર કે બારે મેં હદીષ મેં આતા હય કે હઝરત આઈશા સિદ્દીકા રદિ. ને ખૂદ નબીએ કરીમ સલ. સે સવાલ કિયા થા કે અગર મેં શબેકદ્ર કો પા લૂં તો કયા પઢૂં? તો નબીએ કરીમ સલ. ને ફરમાયા થા કે યહ દુઆ પઢો:

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُورٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي.

અય અલ્લાહ તઆલા! આપ બહોત ઝયાદહ મુઆફ કરનેવાલે હંય, ઓર મુઆફી કો પસંદ કરતે હંય, મુઝે મુઆફ કર દીજિયે, યહ દુઆ શબેકદ્ર મેં પઢની ચાહિયે. ઉસકે અલાવહ જો રોઝાના કા મઅમૂલ હય કે મગરિબ કી નમાઝ હમ લોગ પઢેં, મર્દ હઝરાત મસ્જિદ કી જમાઅત સે પઢેં ઓર ઓરતેં ઘરોં મેં પઢેં, મગરિબ કી નમાઝ કે બાદ દો રકઅત સુન્નતે મુઅક્કદહ પઢેં, ૬ રકઅત અવ્વાબીન કી નમાઝ પઢ લેં, ઈશા કી નમાઝ પઢેં, તરાવીહ કી નમાઝ પઢેં, કુછ કુર્આન કી તિલાવત કરેં, સલાતુત્તસ્બીહ પઢેં. લા ઈલાહ ઈલ્લલ્લાહ કી તસ્બીહ પઢેં, દુરૂદ શરીફ પઢેં, ફિર તહજજુદ મેં ૮ રકઅત નમાઝ પઢ લેં ઓર અલ્લાહ તઆલા સે ખૂબ દુઆએં માંગેં, દુઆ મેં ઝયાદહ વકત લગાએં, ઓર ફિર ફજર

की नमाज़ बाजमाअत अदा करें, औरतें घरों में पढ़ लें, इस लिये के उदीष शरीफ़ में आता है के रसूलुल्लाह सल. ने इरमाया: जिस शप्स ने ईशा की नमाज़ जमाअत के साथ अदा कर ली तो आधी रात के कयाम का सवाब पा लिया और जिसने सुबह की नमाज़ भी जमाअत से अदा कर ली तो पूरी रात जागने, और ईबादत करने का सवाब हासिल कर लिया.

रिवायतों से पता चलता है के उजरत जिब्रैल अमीन अल. आस्मान से आ कर के ईबादत करनेवालों से मुलाकात करते हैं, इस मुबारक रात में उजरत जिब्रैल अल. मलाईका की एक जमाअत के साथ तशरीफ़ लाते हैं, और जो शप्स खड़े या बैठे अल्लाह तआला का तिक कर रहा है, और ईबादत में मशगूल है, उसके लिये रहमत की दुआ करते हैं.

ईसी तरह यह मज़मून भी रिवायतों में आया है के उजरत जिब्रैल अल. तमाम इरिश्तों को इरमाते हैं के हर तिक करनेवाले के घर में जाओ और उनसे मुसाइहा करो, लिहाजा उजरत जिब्रैल अल. के केहने से तमाम इरिश्ते जुदा जुदा हो कर हर हर घर में यहां तक के जंगल में और कश्ती में भी कोई ईमानवाला हो तो उसके मुसाइहा के लिये जाते हैं, लेकिन यह बात भी है के जिस घर में कुत्ता (गैर शरई तरीके से) हो, सुप्पर हो, या हरामकारी की वजह से कोई नापाक हो या जानदार की कोई तस्वीर हो, वहां रहमत के इरिश्ते नहीं आते.

और उजरत जिब्रैल अल. की मुलाकात की निशानी यह है के हमको दुआओं में जयादह रौना आवे, दुआओं में हिल जयादह लगे, इस मुबारक रात में कुछ नक़िल सटका पैरात भी

करें, हम ँबाहत करते हंय तो साथ साथ में कुछ जैरात ली कर लें. फिर इजर की नमाज पढ लें, बीय में थोडी नीद आ जावे तो थोडा सा आराम ली कर लें, ँन्शाअल्लाह शबेकद्र की इजीलत हासिल होगी.

डैजवाली औरत शबेकद्र में क्या करे?

अगर कोँ औरत डैज की हालत में हो तो डैजवाली औरत को ली शबेकद्र की इजीलत ँन्शाअल्लाहुल अजील हासिल होगी, वह महरूम नहीं होगी. बस ँतना हय के पुजू कर के मुसल्ले पर बेठ जाँ और बेठ कर के तस्बीहात पढे, दुइडे पाक पढे, और हुआ मांगने में रात गुजारे.

अेक अहम बात:

अेक भास बात बताता हूं के आप अपने घर में जो खिदमत करनेवाले, काम करनेवाले हंय, उन पर मेहनत करो, उनको दीन की दअवत दो. अल्लाह तआला हमारी मेहनत, हुआ से खिदायत दे दे, ँमान की दौलत दे दे तो ँन्शाअल्लाह वह हमारे लिये बडोत बडी नेकी और सवाब का काम होगा.

आज दुख की बात यह हय के कुछ मर्द और औरतें सालहा साल से हमारे यहां खिदमत के लिये आते हंय, हम उनके साथ हुस्ने सुलूक करते हंय, पगार के अलावह ली बडोत कुछ देते हंय, लेकिन हमें उसको जो देना हय वह नहीं देते, ँस लिये उनकी दीनी जैर ख्वाडी ली करो, और अगर वह खिदमतवाले ँमान वाले हंय, तो उनको नमाज की ताकीद करो, नमाज सिखाओ, नमाज पढ लेवे, उसके लिये टाँम दो, ँज्जत दो.

पुजू गुस्ल के मसाईल सिखाओ, रोजा रफने के लिअे कडो, रोजे के दिनो में काम काज भी कम कराओ, दुकान डेकटरी वगैरह में ज्यादा लोग काम करनेवाले हंय तो उनके लिअे बयान के प्रोग्राम रफो, दीनी बात सिखाने के लिअे मजलिस काँम करो, उनके लिअे मकतब मद्रसा का इन्तिजाम करो, और जो इमानवाले नहीं हंय, उनको इमान की दअवत दो, उनके साथ इस तरह अफ्लाक से पेश आओ के वह हमारे अफ्लाक और दीनी जिंदगी देख कर असर लेनेवाले बने और इमान को कबूल कर लेवे.

पूरे साल के आ'माल:

१..... जब आपकी नमाज के दिन हों तो रोजाना कुर्आन मज्जद पढो, अक पारा पूरा साल पढो तो बडोत अख्श, वरना आधा पारा, वरना पाव पारा, कुछ न कुछ कुर्आन रोजाना पढने की आदत बना लो.

२..... और रोजाना सुब्ह में अक मरतबा यासीन शरीफ़ की तिलावत कर लो.

३..... हर इर्ज नमाज के बाद आयतुल कुर्सी पढ लो.

४..... सुब्ह शाम की तस्बीहात की पाबंदी कर लो,

سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله والله اكبر

१०० मरतबा सुब्ह और १०० मरतबा शाम को, और दुरुद शरीफ़ कोई भी, दुरुद शरीफ़ सुब्ह में १०० मरतबा पढ लो और शाम में १०० मरतबा पढ लो और इस्तिग़्फ़ार

استغفر الله، استغفر الله، استغفر الله

वह भी सुब्हो शाम १००, १०० मरतबा पढ लो.

५..... और जब जुम्हा की रात होती है यअनी जुमेरात, जुम्हा के बीच की रात उस रात में 300 मरतबा दुरुद शरीफ पढ़ने की आदत बना लो, गुजिश्ता साल में ने मस्जिद में कड़ा था तो हमारे कुछ भाइयों ने 300 मरतबा दुरुद शरीफ की आदत बनाई तो अल्लहु विल्लाह अक़ भाई को आपकी मस्जिद में ज्वाब में नबीअे करीम सल. की मुबारक जियारत नसीब हुई.

६..... इसी तरीके से मेरी दीनी बेहनो! अपने आपको गुनाह से बचाने की भास डिक़ करो, हर डिस्म का गुनाह, T.V. है फिल्म है, music है इन सब चीज़ों से अपने आपको बचाने की आदत डालो.

७..... पर्दा करो, ऐसा माडोल बनाओ के हमारा lilongway 'छिजाब ज़ोन' बन जावे, यअनी यहां हर मुसलमान बहन पर्दा पहनती है, ऐसा माडोल बनाओ.

८..... मेरी दीनी बेहनो! अपनी जुबान की डिक्क़त करो, किसी बहन की गीबत न करना, किसी बहन की कुज़ूल बातों में न पडना, पराई बात में, दूसरों की पंचात में अपने टाईम को बरबाद मत करो.

९..... अपनी अवलाह की तरबियत करो के हमारी अवलाह नेक और सालेह बने, उनको अच्छे अज्लाक सिखाओ, अच्छी आदतें उनको सिखाओ और इस सिलसिले में पेहले आपको बयानात कर दिअे हंय और वह बयानात किताबों में छपे बी हंय, कैसे अवलाह की तरबियत करनी उसका पूरा निज़ाम उस बयान की किताब में मौजूद है, उस तरतीब से अपनी अवलाह की तरबियत करो.

૧૦..... ઓર એક ખાસ બાત રોઝાના ૧૦ - ૧૫ મિનટ ચાહે આપકી નમાઝ હો યા નમાઝ ન હો, અલ્લાહ કે સામને દુઆ કે લિએ કોઈ એક વકત તય કર લો કે ઈસ વકત મેં હમ કોઈ કામ નહી કરેંગે, mobile swich off યા silent પર કર દેંગે. અપને લિએ, અપને ઘરવાલોં કે લિએ, પૂરે આલમ કે મુસલમાનોં કે લિએ દુઆઓં કા એહતેમામ કરો.

૧૧..... ઓર સદકા ખૈરાત કી આદત બનાઓ, ઘર મેં એક ડબ્બા બના લો, એક box બના લો કે daily ઉસમેં કુછ ન કુછ સદકા ડાલો, રોઝાના ચાહે એક ડોલર હો યા ૧૦૦ કૂચા હો, બચ્ચોં કે પાસ ભી સદકા કરવાઓ, તાકે ઉનકા મિઝાજ ભી સદકે કા બને, ઓર week મેં એક દિન જુમ્આ કો અપને ઘરવાલોં કા સદકા, અપને કારોબાર કા સદકા, અપની દૂકાન કા સદકા, યહ સદકા નિકાલના આમ કરો, સદકા કી બરકત સે અલ્લાહ બલાઓં દૂર કરેંગે, બિમારીયાં દૂર કરેંગે ઓર ખૈર ઓર બરકત કી દૌલત સે નવાઝેંગે.

૧૨..... મસ્તૂરાત કી અઠવાડિયે કી તઅલીમ જો હોતી હય ઉસ તઅલીમ કે હલ્કે મેં ભી જાઓ, અપને ઘરોં મેં ભી તઅલીમ ઝિંદા કરો, ફઝાઈલે આ'માલ પઢો, યહ જો બયાનાત કી કિતાબ છપી હય ઉસ કિતાબ કો ભી ઘરોં મેં પઢો, હઝરત નબીએ કરીમ સલ. કી મુબારક સીરત કી કિતાબ લાઓ ઓર સુન્નત કી કિતાબે ઘર મેં લા કર કે સુન્નત સીખ કર કે ઘર મેં અમલ શુરૂ કરો, જરૂરી મસાઈલ કા મુઝાકરા હો, કબ્ર, કયામત, જહન્નમ કે વાકિઆત કો ભી પઢો, હઝરત શૈખ ઝકરિયા સાહબ રહ. કી બહોત અચ્છી કિતાબ હય 'મોત કી યાદ' ભી પઢો.

१३..... यालीस उदीष अमल की हमने जमा की हंय, पेहले english में तैयार हुँ थी, आप लोगों को free में दी गई थी, अब उसका नया edition आया हय तो वह यालीस उदीष सुब्ब शाम पढने की हय उसकी पाबंदी करो.

अल्लाह तआला हमारी जिंदगी दीनी जिंदगी बना देवे.

पूरे आलम में मुसलमान परेशान हंय.

मेरी दीनी बेहनो! अजब अजब हालात से गुजर रह हंय, में आपसे बयान नहीं कर सकता. अल्लाह तआला ने हमको बहोत अच्छी हालात में रखा हय तो दीनदारीवाली जिंदगी गुजारो और अल्लाह तआला से दुआ करो.

अय अल्लाह तआला! हम तेरे कमजोर बंदे और बंदियां हंय, हम ईम्तिहान और आजमाईश के लायक नहीं हंय, हमारे जो बहन और भाई परेशान हंय, अय अल्लाह! उनकी परेशानी को दूर कर दीजिये और हमें हमेशा ईज्जत और आइयत में रख देना उसकी दुआ करो, पूरे आलम के मुसलमान के लिअे दुआ करो.

और हम बहोत अच्छी हालात में हंय उस नेअमत की शुक्र गुजारी करो अल्लाह तआला आइयत, सलामती, ईज्जत, राहत की दौलत से मालामाल इरमाअे.

१४..... नमाज में ध्यान पैदा करने के वास्ते हम लोग बहोत अच्छा वुजू करें, पूरे ध्यान से, अच्छी तरह वुजू करो और वुजू करने के बाद इर पूरे ध्यान से नमाज पढो, हम नमाज पढना शुरू करें तो mobile को बंद करो या तो silent पर कर दो और जो काम हमारे दिल में चलल कर सकते हंय वह काम बंद कर के, इर नमाज पढना शुरू करो और धीमे धीमे नमाज में दिल लगाओ.

એક ચીઝ સોચો! અલ્લાહ તઆલા તો મુઝે દેખ રહે હંચ, મેરે દિલ કો દેખ રહે હંચ.

યહ ખ્યાલ, યહ સોચ કર કે નમાઝ શુરૂ કરો તો ઈન્શાઅલ્લાહ નમાઝ મેં ધીમે ધીમે ધ્યાન લગેગા, ઓર જબ ભી દુઆ માંગો તો અપની દુઆ મેં એક દુઆ બઢા દો.

અચ અલ્લાહ આપ મુઝે નમાઝ કા ખુશઅ અતા ફરમાઈએ.

ઓર ક્યામ કે વકત સજદહ કી જગા નઝર જમાઓ, રૂકુઅ કે વકત કદમ પર નઝર જમાઓ, કાયદા મેં બેઠતે વકત ગોદ મેં નઝર જમાઓ, ઈસ તરતીબ કે સાથ ધ્યાન દેને સે ભી ઈન્શાઅલ્લાહ નમાઝ મેં દિલ લગેગા.

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.

☆☆☆☆☆☆

કુર્આન મજીદ કી દૌલત

ઇસ બયાન કી ખાસ ખાસ બાતે

- * યહ બયાન ટકોલી મદ્રસે કે ઉસ્તાઝે હદીષ હઝરત મોલાના અબ્દુરહમાન સાહબ કી સાહબઝાદી કી તકમીલે હિક્કત કે મોકે પર ક્રિયા ગયા થા.
- * કુર્આન કી હિક્કત કી અસલ ઝિમ્મેદારી તો અલ્લાહ તઆલા ને લી હય ઓર ઈન્સાન કા દિલ ઉસકે અસ્બાબ ઓર ઝરાયેઅ હંચ. ઈસી લિએ બહોત ખુશનસીબ હય વહ માં બાપ જિનકે બચ્ચે હાકિઝે કુર્આન બન જાએ.
- * ઈસ લિએ એક બાત અહમિયત સે સમઝો કે લડકિયાં અગર નેક બનેંગી, કુર્આન પઢનેવાલી બનેંગી ઉનકી ઈસ્લાહ ઓર તરબિયત હોગી તો ઉનકી બરકત સે ઉનકી હોનેવાલી અવલાદ ઓર નસલ ભી ઈન્શાઅલ્લાહ નેક ઓર દીનદાર બનેંગી.
- * મેરે ઉસ્તાઝે મોહતરમ હઝરત કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ દામત બરકાતુહુમલ આલિયહ ફરમાયા કરતે હંચ કે: કયા કુર્આન સિર્ફ મદ્દો કે લિએ હય? ઓરતોં કે લિએ નહીં? ઝાહિર હય કે કુર્આન મજીદ ઓરતોં કે લિએ ભી હય. તો ફિર જિસ તરહ મદ્દો કો કુર્આન સહીહ પઢના જરૂરી હય ઈસી તરહ ઓરતોં કે લિએ ભી કુર્આન સહીહ પઢના બહોત જરૂરી હય;
- * તરતીલ કા ખુલાસા ભી હય હુરૂફ કો સહીહ કરના ઓર વક્ફ કી જગહોં કો પેહચાનના; ઈસ લિએ ઉસકો સીખના બહોત જરૂરી હય.

कुर्आन मज्जद की दौलत

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنُؤْمِنُ بِهِ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيْهِ وَنَعُوذُ بِاللّٰهِ
مِنْ شُرُورِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّهٗ فَلَا هَادِيَ لَهُ
وَاشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَاشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا وَشَفِيعَنَا وَحَبِيبَنَا وَامَامَنَا
وَمَوْلَانَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ صَلَّى اللّٰهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى اٰلِهِ وَاصْحَابِهِ
وَذُرِّيَّاتِهِ وَاهْلِ بَيْتِهِ وَاهْلِ طَاعَتِهِ وَبَارَكَ وَسَلَّمْ تَسْلِيمًا كَثِيرًا كَثِيرًا..... اَمَّا بَعْدُ !
فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِیْمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ۝
اِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَاِنَّا لَهُ لَحٰفِظُوْنَ .

صدق الله مولانا العظيم وصدق رسوله النبي الكريم ونحن على ذلك من
الشاهدين والشاكرين والحمد لله رب العالمين-

औरतों में कुर्आन की तअलीम:

बुजुर्गों और दीनी बेहनो! आज बहोत ही ખુशी का मोका
हय, और ખुशी ઈસ बात पर हय के हमारी अेक दीनी बेहन ने
कुर्आन मज्जद के लिफ्त को मुकम्मल किया हय, यह सहीह मअना
में बहोत बडी ખुशी का मोका हय. लडकियों में लिफ्त की तअलीम,
कुर्आन मज्जद की सहीह तअलीम यह हकीकत में अल्लाह तआला
की बहोत बडी नेअमत हय. कुर्आन अल्लाह तआला की मुबारक

किताब हय और इस कुर्आन की डिक्कत की खुद अल्लाह तआला ने जिम्मेदारी ली हय. अल्लाह तआला कुर्आन मज्द में इरमाते हुंय:

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ.

हम इस कुर्आन को दुन्या में लेजनेवाले हुंय, उतारनेवाले हुंय और इस कुर्आन की डिक्कत भी हम ही करेंगे.

दुन्या में अस्बाब की जरूरत:

यह 'दुन्या' अस्बाब की जगा हय, अल्लाह तआला इस बात की कुदरत रखते हुंय के बगैर जाओ हुवे भी इन्सान का पेट भर दे; लेकिन इस दुन्या को अल्लाह तआला ने ऐसा बनाया के इन्सान जाना जावे और पेट भरे.

अल्लाह तआला इस बात की कुदरत रखते हुंय के वक्त पर आस्मान से इन्सान के लिओ अल्लाह तआला जाना उतार दे और इन्सान जा लेवे; लेकिन अल्लाह तआला ने इस दुन्या को मेहनत के साथ कमाने के साथ जोडा, भेती करनी पडती हय, कमाना पडता हय और उसके जरिये आदमी जाता पीता हय, यह अस्बाब की जगा हय.

बाकी हमारा यकीन हय के अल्लाह तआला आस्मान से तैयार जाना उतार सकते हुंय और अल्लाह तआला ने जन्नत से जाना उतारा भी हय. खुद कुर्आन में ओक वाकिअह आया हय:

رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً

مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ.

हजरत इसा अल. ने अल्लाह तआला से हुआ मांगी और

दुआ की बरकत से आस्मान से बेहतरीन पाने से भरा हुआ थाल उतारा गया. अल्लाह तआला आज भी कुदरत रखते हैं; लेकिन इस दुनिया को अल्लाह तआला ने अस्बाब के साथ जोड़ा है. मेहनत करो, मजदूरी करो, पेंती वाड़ी करो, कमाओ और अपना पेट भरो, इस लिये के यह दारुल अस्बाब है.

कुर्आन की शिक्षा के अस्बाब:

जैसे ही कुर्आन का मुआमला है के कुर्आन की शिक्षा की जिम्मेदारी अल्लाह तआला ने ली; लेकिन इस शिक्षा के अस्बाब क्या हैं? उसके अस्बाब यह है के: अल्लाह तआला हमारे सीनों को, दिलों को, दिमागों को अपने कुर्आन की शिक्षा के अस्बाब के तौर पर कुबूल इरमाते हैं यह अस्बाब है.

आप अंदाजा लगाओ के हमारे यहां छोटे छोटे बच्चे कुर्आन के हाकिम बनते हैं. सात बरस का बच्चा, पांच बरस का बच्चा, नव बरस का बच्चा इतनी छोटी उम्र के बच्चे हाकिम कुर्आन बनते हैं. 30 सिपारे मुकम्मल शिक्षा करते हैं; हालांके उसी बच्चे को छोटी सी कहानी की किताब दो के बेटा इसको लक्ष्म ब-लक्ष्म जुबानी याद कर के बताओ; हालांके बच्चों को कहानी में, स्टोरी में मजा आता है; उसके बावजूद उस बच्चे को कहो के उस किताब में जितनी कहानियां लिखी हैं लक्ष्म ब-लक्ष्म पढ़ते जाओ और याद कर के बताओ और वह किताब इतनी छोटी हो के कुर्आन के एक सिपारे जितनी हो; लेकिन फिर भी बच्चा उसको लक्ष्म ब-लक्ष्म याद नहीं कर सकेगा.

और 30 सिपारे कुर्आन के वह छोटा सा बच्चा शिक्षा कर लेता है, यह अल्लाह तआला के उस निजाम का एक हिस्सा है

ઉસ હિકાજત કી જો ઝિમ્મેદારી અલ્લાહ તઆલા ને લી હય ઉસકા એક હિસ્સા હય કે અલ્લાહ તઆલા ને ઉન બચ્ચો કા દિમાગ, ઉનકા દિલ, ઉનકા મેમરી પાવર અલ્લાહ તઆલા ને ઐસા બનાયા કે વહ ઉન તીસ સિપારો કો આસાની કે સાથ અપને દિમાગ મેં યાદ કર લેતે હંચ.

તો અસલ ઝિમ્મેદારી તો અલ્લાહ તઆલા ને લી હય ઔર ઈન્સાન કા દિલ, દિમાગ ઉસકે અસ્બાબ ઔર ઝરાયેઅ હંચ. ઈસી લિએ બહોત ખુશનસીબ હય વહ માં બાપ જિનકે બચ્ચે હાકિઝે કુર્આન બન જાએ.

હિક્કે કુર્આન પર ખુશખબરી:

હદીષ મેં યહ મઝમૂન આતા હય કે : જો બચ્ચા યા બચ્ચી, લડકા યા લડકી હાકિઝે કુર્આન બન જાવે ઔર કુર્આન મજીદ મેં જો અહકામ હંચ જો મસાઈલ હંચ જો કાનૂન હંચ જો દીન કી બાત હંચ ઉસ પર અમલ કરે, હરામ કો હરામ સમઝે ઉસસે બચે, હલાલ કો હલાલ સમઝે ઉસકો અપનાએ, અલ્લાહ તઆલા ઈસ દુન્યા કે બાદ ઉસકે વાલિદૈન કો, ક્યામત કે દિન તાજ પેહનાએગે ઐસા તાજ જિસકી ચમક જિસકી રોશની સૂરજ સે ભી ઝયાદહ હોગી, તો જબ ઉસકે માં બાપ કો ઈતની બડી ફઝીલત દેંગે તો ફિર ઉસ બચ્ચે કો અલ્લાહ તઆલા કિતના બડા ઉચા મકામ અતા ફરમાએગે; ઈસ લિએ બેહતરીન કામ યહ હય કે હમ અપને બચ્ચો કો કુર્આન કી તઅલીમ દેવે.

બેહતરીન ઈન્સાન:

હદીષ મેં નબીએ કરીમ સલ. ને ઈર્શાદ ફરમાયા:

خيركم من تعلم القرآن وعلمه.

“तुम में बेहतरीन शख्स यअनी मर्द हो के औरत, सबसे अच्छा ईन्सान कोन होय? अल्लाह के नबी सल. इरमाते हंय के: जो कुर्आन सीधे और दूसरों को सिखाये, वह सबसे अच्छा आदमी होय.” और माशाअल्लाह यह मोका तो इतनी ખુशी का होय के बख्शे तो डाकिजे कुर्आन होते हंय माशाअल्लाह, ખुशनसीब होय डी हंय; लेकिन यहां अेक बख्शी माशाअल्लाह डाकिजये कुर्आन हुँ होय. कितना ખुशी का मोका होय उनके मां बाप के लिये, उनके ખानदान के लिये और उनके उस्ताज के लिये, सबके लिये इज्जत और ખुशी का मोका होय.

कुर्आन मज्जद में अेक आयत होय:

وَالْبَيْتِ الصَّلَاحِ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوْبًا وَخَيْرٌ أَمْلاً.

और बाकी रेहनेवाली नेकियों का बेहतर होय तेरे रब के यहां बढला और बेहतर होय तवक्कुअ. (प/पलउ) इस आयत की तइसीर में मुइस्सरीन ने अेक हदीष नकल की:

जिसका ખुलासा यह होय के अैसे मां बाप के लिये जिसके लिये जहन्नम का इस्ला हो युका होय, नेक लडकियां जहन्नम से नज्जत का जरिया बनेंगी, वह पूरी हदीष हमारे ખुत्बात (२/३२) पर मौजूद होय.

हदीषे पाक में आता होय: “कल कयामत के दिन जब ईन्सानों के आ'माल को तोला जायेगा, नेकियों को तोला जायेगा, बुराईयों को तोला जायेगा तो अेक मुसलमान आयेगा बहोत सारे मुसलमान आयेगे जिनके गुनाह जियादह हो जायेगे नेकी

કમ હો જાએગી તો ફેસ્લા હોગા કે ઇસકો જહન્નમ કી આગ મેં લે જાઓ, જહન્નમ મેં ડાલો ઇસકો". અલ્લાહ તઆલા એસી બુરી હાલત સે હમારી હિક્મત ફરમાએ.

જબ અલ્લાહ તઆલા કે ફરિશ્તે ઉસકે ગુનાહ ઝયાદહ હોને કી વજા સે ઉસકો ઘસીટ કર કે, ખીચ કર કે જહન્નમ કી તરફ લે જા રહે હોંગે તો ઉસકી લડકિયાં ઉસકી બેટિયાં વહ આ કર કે ઉસ બાપ કો લિપટ જાએગી ઓર લિપટ કર કે રોએગી, ચિલ્લાએગી, શોર મચાએગી ઓર અલ્લાહ તઆલા સે કહેગી કે અય અલ્લાહ! યહ મેરા બાપ હય જિસ બાપ ને બહોત મેહનત સે મુઝે બડા કિયા થા ઓર બડી મેહનત સે મેરી તઅલીમ કી થી ઓર બહોત મેહનત સે મેરી તરબિયત કી થી, બહોત મેહનત સે મુઝે દીનદાર બનાયા થા, અય અલ્લાહ! તુ મેરે બાપ કી મગફિરત ફરમા દે. તો હદીષ મેં આતા હય ઉસ બચ્ચી કે લિપટને કી વજા સે રોને કી વજા સે ઓર ઉસ બચ્ચી કી દીનદારી કી બરકત સે અલ્લાહ તઆલા ઉસ બાપ કી મગફિરત ફરમા દેતે હંય; હાલાંકે લડકિયોં કે ખાતિર બાપ ને દુન્યા મેં કોઈ ઝયાદહ મેહનત નહીં કી થી ઉસકો ૧૫, ૧૬, ૧૭ સાલ તક ઘર મેં રખા ઉસકો દીન કી તઅલીમ દી ઓર શાદી કરા દી ઓર સસુરાલ ભેજ દિયા; લેકિન વહી નેક લડકી કયામત કે દિન ઉસ બાપ કે લિએ નજાત ઓર મગફિરત કા ઝરિયા બનેગી.

એક ઓરત કા પૂરે ખાનદાન પર અસર:

ઇસ હદીષ સે આપ અંદાઝા લગાઓ કે લડકિયોં કો દીનદાર બનાના, લડકિયોં કો નેક બનાના, લડકિયોં કો અચ્છી તઅલીમ દેના કિતના મુબારક અમલ હોગા, કિતની ખ્યારી ચીઝ હોગી, ઇસ લિએ એક બાત અહમિયત સે સમજો કે લડકિયાં અગર

नेक बनेंगी, कुर्आन पढनेवाली बनेंगी उनकी ईस्लाह और तरबियत होगी तो उनकी बरकत से उनकी छोनेवाली अवलाह और नसल भी ईन्शाअल्लाह नेक और दीनदार बनेगी.

अेक लडकी पढेगी तो पूरे ખानदान को पढायेगी, पूरे ખानदान में दीन की तअलीम का जरिया बनेगी; ईसी लिअे लडकियों में दीनदारी आये, कुर्आन की तअलीम आये वह सहीह कुर्आन पढनेवालियां बनें तो उसकी तअलीम की बरकत से पूरा खानदान नेक बनेगा, पूरा माहोल सालेह बनेगा, मुआशरह पाकीजा बनेगा.

लडकियों में सहीह कुर्आन की तअलीम:

हिंदुस्तान की आजादी से पेहले १८४७ ई. से पेहले हरियाणा में जो पानीपत शहर हय, वह पानीपर शहर ईल्म का गेहवारा था, घर घर में ईल्म के यर्ये थे. हजरत काजी खनाउल्लाह साहब पानीपती रह. जिनकी तइसीर 'तइसीरे मजहरी' बडी मशहूर हय उनका मद्रसा भी था और भी बहोत सारे उलमा जैसे बूअली शाह कलन्डर पानीपती रह. जिनकी किताब 'तज्जिरअे गौषियह' हय, अैसे बडे बडे उलमा पानीपत में हुवा करते थे उस पानीपत का हाल यह हुवा करता था के घर घर में औरतें और लडकियां भी हाकिअे कुर्आन हुवा करती थीं. सिई हाकिअे कुर्आन नही बल्के कारीयह हुवा करती थीं और सिई हइस की कारीयह नही; बल्के किअते सब्अह की कारीयह हुवा करती थीं पानीपत की लडकियां.

पानीपत का अज्जब वाकिअह:

मेरे पीर और मुर्शिद हजरत अकदस मुक्ती महमूद हसन

गंगोडी रह. की जुबान से में ने यह वाकिअह भुद सुना, उजरत सुनाते थे के पानीपत की अेक औरत का किस्सा के अेक औरत रोटी बना रही थी, रोटी बनाने के लिअे आटा गूँद रही थी उसका काम चालू हय और सामने उसका बर्या अपनी मां को कुर्आन का दौर सुना रहा था, बर्या कुर्आन का दौर सुना रहा हय, वह बर्या हाकिम बन रहा हय, अपना सबक याद करता हय, सबक सुनाता हय, दौर याद करता हय, और मां रोटी बनाते बनाते आटा गोंदते गोंदते अपने बर्ये का कुर्आन सुन रही हय. उजरत सुनाते थे के अज्जब बात हय के मां बर्ये से सूरअे यूसुफ सुन रही थी, अब सूरअे यूसुफ में अेक आयत आती हय:

لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ

तो मालूम होना चाहिये के हम जो कुर्आन पढते हंय, आम तौर पर हमाम हइस रह. की रिवायत में पढते हंय और हमाम हइस 'لَا تَأْمَنَّا' में हमाम करते हंय, तो उस बर्ये ने हमाम नही किया, डोट गोल नही किये 'لَا تَأْمَنَّا' पर. तो वह औरत ने रोटी पकाते पकाते बर्ये को तंभीह की.

उजरत रह. उस औरत की नकल बी इरमाते हंय, इरमाया उस औरत ने पेहले अपने हाथ में से आटा नीचे बरतन में रखा, फिर दोनों हाथ को ज़ाणा, ताके हाथ में आटा न रहे; फिर उस औरत ने अपने बर्ये के हाथ से कुर्आन लिया और कुर्आन ले कर के बगल में दबाया, फिर अपने बर्ये को दो तमांचे मारे और फिर वह मां केहती हय.

अय बेटा! तुजे मालूम नही के हमाम हइस हम मकाम पर हमाम करते हय, हमाम हइस के नजदीक यहां हमाम हय, इेरन

अपने बख्ये को तंभीह की.

आप इससे अंदाजा लगाओ के उस जमाने की पानीपत की औरतें छाड़िका भी थी और कारीयह भी हुवा करती थी और अेक दूसरी बात जो इस वाक़िअह से सीखने को मिली वह यह ह्य के माअें उस जमाने में खाना पकाती थी तो पुजू के साथ पकाती थी तो ही तो उसने हाथ ज़ाण कर हाथ में कुर्आन लिया, कुर्आन ले कर के बगल में दबाया, फिर अपने बख्ये को अेक तमाया मारा, इससे मालूम हुवा के माअें पुजू के साथ खाना पकाती थी तो उसका असर यह होता था के अवलाह की जिंदगी में दीनदारी आती थी. आज तो हमारी माअों ने खाना पकाते पकाते मशगला बनाया ह्य के म्यूज़िक चल रहा ह्य, गाना चल रहा ह्य, गीबत हो रही ह्य, गालियां बोल रही ह्य, कुज़ूल बातें बोल रही ह्य तो उसकी नहूसत खाने में आयेगी और वह खाना पेट में जायेगा तो अवलाह की जिंदगी में दीनदारी नहीं आयेगी.

और वह औरतें पुजू के साथ खाना पका रही ह्य और खाना पकाते पकाते उनका टाईम पास कैसे हो रहा ह्य? बख्यों का कुर्आन सुनने में टाईम पास हो रहा ह्य. जब अैसे माहोल में औरतें खाना पकाअे अैसे माहोल में घरों में बख्ये कुर्आन के छाड़िका बन रहे हों उसकी बरकत यह होगी के फिर अैसे घरों में उलमा व हुक्क़ाल पैदा होंगे.

इस लिअे यह बहोत जरूरी ह्य के घर में औरतें नेक हो दीनदार हो वह कुर्आन को सहीह पढनेवाली हो उनकी जिंदगीयों में दीनदारी हो तो ईन्शाअल्लाहु तआला पूरे घर का माहोल बनना बहोत आसान हो जायेगा, यकीनन इससे दीनदारी

આએગી ઔર દેખિયે પૂરે ઘર કે નિઝામ કા દારોમદાર હમારી બેહનોં પર હય, મદદ તો બેચારે કમાને કે લિએ ઘર સે બાહિર જાતે હંય, ઔર ઘરેલૂ કામ કાજ ઔરતોં કે ઝિમ્મે હોતે હંય, બાહિર કે કામ કાજ મદોં કે ઝિમ્મે હય ઔર બચ્ચે જો હય વહ દો ઢાઈ, તીન ઘંટે મકતબ મેં જાતે હંય, બાકી ઝયાદહ વકત ઉનકા અપની માં કે સાથ ગુઝરતા હય અગર માં દીનદાર હોગી તો યકીનન વહ અપને બચ્ચોં કો દીનદારી સિખાએગી.

કુર્આન મજીદ કો સહીહ પઢના:

મેરે ઉસ્તાઝે મોહતરમ હઝરત કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ દામત બરકાતુહુમલ આલિયહ ફરમાયા કરતે હંય કે: કયા કુર્આન સિફ મદોં કે લિએ હય? ઔરતોં કે લિએ નહી? ઝાહિર હય કે કુર્આન મજીદ ઔરતોં કે લિએ ભી હય. તો ફિર જિસ તરહ મદોં કો કુર્આન સહીહ પઢના જરૂરી હય ઈસી તરહ ઔરતોં કે લિએ ભી કુર્આન સહીહ પઢના બહોત જરૂરી હય; ઈસ લિએ આપ તમામ બેહનેં કુર્આન કો સહીહ સીખ કર સહીહ પઢને કી ફિક કરો.

હઝરતુલ ઉસ્તાઝ કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ કા ઈન્કિલાબી કારનામા:

આજ હઝરતુલ ઉસ્તાઝ કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ ભાગલપૂરી દામત બરકાતુહુમ અપને દોપહર કે આરામ ઔર અસર કે બાદ કી તફરીહ કો કુર્આન કર કે લડકિયોં કો કુર્આન પઢા રહે હંય, એક ઈન્કિલાબી કારનામા અંજામ દે રહે હંય.

સહીહ મખરજ ઔર મઅરૂફ ઔર મજહૂલ પઢને કે અસરાત:

मेरी दीनी बेहनो! दूसरी अक अहम बात आपको बतलाना हय, कुर्आन मज्जद तुम पढते हो, लेकिन कुर्आन सहीह पढते हो या गलत, वह भी देखना बहोत जरूरी हय. हदीष शरीफ में आता हय के बहोत सारे कुर्आन पढनेवाले जैसे हंय जिन पर कुर्आन लअनत करता हय. जाहिर हय के कुर्आन सहीह न पढ़ेंगे तो अल्लाह तआला नाराज हो जावेंगे, आज मेरी कोई बात कोई दूसरे के सामने नकल करे और उसको सहीह अंदाज से नकल न करे तो मुझे नाराजगी होगी तो अल्लाह तआला का कुर्आन अगर हम सहीह तरीके से न पढ़ेंगे तो अल्लाह तआला कितने नाराज होंगे.

हर जुबान को बोलने का अक अंदाज होता हय उसी अंदाज से वह जुबान बोली जावे तो अच्छा लगता हय वरना बहोत बुरा लगता हय, अंग्रेज में Two को सहीह बोलना हय तो 'टू' बोलेंगे और अगर कोई उसको 'टो' बोले तो कितना बुरा लगता हय, इसी तरह कुर्आन में जहां पेश हय उसको सहीह और मअरूफ तरीके से नहीं पढ़ेंगे तो कितना बुरा लगेगा.

अंग्रेज Lift हय उसको L के नीचे जेर के साथ पढ़ेंगे तो लिफ्ट का सहीह तलफुज होगा, यअनी वह मशीन जो उपर नीचे ले जावे और उसको मजहूल पढ़ेंगे तो 'लेफ्ट' यअनी 'डाबा' 'डाबी बाजू' पूरा मअना बदल जायेगा.

इस तरह कुर्आन में ध्यान न देंगे तो मअना बदल सकता हय, नमाज पराब हो सकती हय, अरबी में 'کلب' और 'قلب' दोनों को देखो, अक में छोटा काइ हय और दूसरे में बडा काइ हय, छोटे काइ से पढो तो मअना कुत्ता और बडे काइ से पढो तो दिल

का मअना, मफ्ज और उई अदा करने में तब्दीली हुँ तो उसकी वज से पूरा मअना बदल जाता है।

ईसी तरह वकई के कायदे हुं उसकी रिआयत भी बहोत जरूरी है वरना मअना पूरा बदल जाता है।

वकई के क्वानीन की रिआयत न करने पर अज्जब हालत:

मेरे उस्ताजे महुँम शैबुल उदीष मोलाना ईकराम अली साहब भागलपुरी रह. ने अेक मरतबा अेक अज्जब मिषाल बयान इरमाई, अेक मुरीद की बीवी को बय्या नहीं होता था, उसने अपने पीर साहब से हुआ की दरखास्त की, पीर साहब ने कोई वजीह बताया, अल्लाह तआला का इजल हुवा मुरीद साहब की बीवी हामिला हुँ. अब वह मुरीद साहब गये उजरत पीर साहब के पास और ખુशખबरी दी और साथ ही सवाल किया के:

लडका होगा या लडकी वह भी बता दीजिये, पीर साहब के लिअे बडी मुश्किल आई के क्या जवाब देवे अगर वह पीर साहब वाकई सय्ये पीर होते तो साइ बता देते के हमल में क्या है? बय्या लडका होगा या लडकी यह तो अल्लाह तआला के ईल्म की बात है, ખुद अल्लाह तआला ने कुर्आन मज्जद में ईशाई इरमाया:

وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ

औरत के पेट में क्या है वह तो सिई अल्लाह तआला ही जानते हुं, यह सही जवाब देना था; लेकिन जिनके दिल में अल्लाह तआला का ખोई न हो आभिरत की इिक न हो ईस डिस्म के लोग पीर बनाने के लाईक ही नहीं होते. ખैर उस पीर साहब

ਨੇ ਅਪਨੀ ਭਾਤ ਨੀਠੀ ਨ ਪੜੇ ਈਸ ਲਿਐ ਐਕ ਜਵਾਭ ਦਿਯਾ ਕੇ 'ਲੜਕਾ ਨ ਲੜਕੀ' ਐਰ ਸਾਥ ਯਹ ਸੋਯਾ ਕੇ ਅਗਰ ਲੜਕਾ ਈ ਪੈਦਾ ਹੁਵਾ ਤੋ ਮੈਂ ਕੇਹ ਫ਼ੁੰਗਾ ਕੇ ਫ਼ੇਯਾ ਮੈਂ ਨੇ ਕਹਾ ਥਾ ਕੇ:

'ਲੜਕਾ, ਨ ਲੜਕੀ'

ਯਅਨੀ ਲੜਕਾ ਲੜਕਾ ਪਰ ਵਕਫ਼ ਕਰ ਫ਼ੁੰਗਾ, ਐਰ ਅਗਰ ਲੜਕੀ ਪੈਦਾ ਹੋਗੀ ਤੋ ਜਵਾਭ ਫ਼ੁੰਗਾ:

'ਲੜਕਾ ਨ, ਲੜਕੀ'

ਯਅਨੀ 'ਨ' ਪਰ ਵਕਫ਼ ਕਰੁੰਗਾ ਐਰ ਭੋਲੁੰਗਾ.

ਫ਼ੇਯੋ! ਯਹ ਮਅਨਾ ਕੀ ਤਭੀਲੀ ਵਕਫ਼ ਕੀ ਵਞਾ ਸੇ ਹੋ ਰਹੀ ਫ਼ਯ.

ਈਸ ਤਰਹ ਕੇ ਫ਼ਰੇਭੀ ਲੋਗੋਂ ਸੇ ਅਲਲਾਹ ਤਅਾਲਾ ਫ਼ਮਾਰੀ ਲਿਫ਼ਾਯਤ ਫ਼ਰਮਾਐ.

ਭਯਅਤ ਐਰ ਈਸਲਾਹ ਕਾ ਤਅਲਲੁਕ ਨੇਕ ਸਾਲੇਹ ਮੁਤਤਕੀ ਫ਼ੀਨਦਾਰ ਸ਼ਰੀਅਤ ਐਰ ਤਰੀਕਤ ਸੇ ਵਾਕਿਫ਼ ਅਲਲਾਹਵਾਲੋਂ ਸੇ ਕਾਈਮ ਕਰਨਾ ਯਾਹਿਯੇ.

ਅਭ ਯਹ ਲਤੀਫ਼ਾ ਫ਼ੇਯੋ ਕੇ ਐਸੀ ਵਕਫ਼ ਕੀ ਜਗਾ ਭਦਲਨੇ ਕੀ ਵਞਾ ਸੇ ਭਾਤ ਕੈਸੀ ਕੈਸੀ ਹੋ ਜਾਤੀ ਫ਼ਯ; ਈਸ ਲਿਐ ਕੁਰਆਨ ਮਞ਼ਹਿਦ ਮੈਂ ਵਕਫ਼ ਕੇ ਕਵਾਈਫ਼ ਕੀ ਯਾਸ ਰਿਅਾਯਤ ਕਰਨੀ ਯਾਹਿਯੇ, ਵਰਨਾ ਉਸਕਾ ਅਸਰ ਮਅਨਾ ਪਰ ਭੀ ਹੋਤਾ ਫ਼ਯ.

ਗਲਤ ਵਕਫ਼ ਕਰਨੇ ਕਾ ਅਸਰ:

ਫ਼ੇਯਿਯੇ! ਕੁਰਆਨ ਮਞ਼ਹਿਦ ਸੇ ਫ਼ੋ ਮਿਥਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਤਾ ਫ਼ੁੰ, ਕੁਰਆਨ ਮਞ਼ਹਿਦ ਮੈਂ ਐਕ ਜਗਾ ਫ਼ਯ:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَرَىٰ.

तर्जुमा: अय ईमानवालो! जब तुम नशे की हालत में होओ तो नमाज के करीब मत आओ, यअनी नशे की हालत में नमाज मत पढो, अब कोई आदमी ' لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ ' पर वकई कर दे तो मअना होगा 'अय ईमानवालो नमाज के करीब मत आओ'

ईसी तरह दूसरी जगा हय:

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

उस अल्लाह तआला के सिवा कोई मअबूद नही; लेकिन अगर कोई ' لَا إِلَهَ ' पर वकई कर दे तो देबिये मअना पर असर होगा; ईस लिअे सहीह वकई के जो मकामात हंय उनका ईल्म भी जरूरी हय.

और तरतील का ખुलासा भी हय हुइइ को सहीह करना और वकई की जगहों को पेहचानना; ईस लिअे उसको सीखना बहोत जरूरी हय.

औरत का रहम के बख्ये के बारे में ईल्म:

कुर्आन मज्जद की ईस आयत से अेक बात सीखने को मिली के औरत के रहम में जो बख्या होता हय उसका ईल्म सिई अल्लाह तआला ही को हय, ईसी सिलसिले में खंद और बातें जहन में रभें:

१..... पूरे आलम की तमाम औरतों के रहम में जो बख्या हय उसमें कोन लडका हय और कोन लडकी हय, अेक वकत में अेक साथ ईल्म सिई अल्लाह तआला ही को हय.

२..... हमल ठहरने की शुरुआत ही से बलके हमल ठहरने

से पेहले ही अल्लाह तआला जानते हुंय के किसी औरत को किस वक्त लडका या लडकी पैदा होगी.

उ..... हमल से मुकम्मल मुद्दत पर बख्या होगी या अधूरा होगा, ईस्कात हो जावेगा या कितने महीनों में विलादत होगी यह कामिल ईल्म सिई अल्लाह तआला ही के पास हय.

४..... बख्या बाद में मोमिन या काफिर बनेगा, सालेह या झसिक बनेगा, नेक या बुरा होगा उसका ईल्म सिई और सिई अल्लाह तआला ही के पास हय; ईस लिअे सोनोग्राफी मशीन से किसीको धोका न हो, ईस मशीन से हमल पर अेक भास जमाना गुजर जाने के बाद ही जंय हो सकती हय और सोनोग्राफी में बख्ये की सिई जिन्स ही का अंदाजा हो सकता हय, और वह बी यकीनी नहीं होता और आलम के तमाम बख्यों के मुतअद्विक नहीं हो सकता.

अेक मां के असरात:

मेरा हाल यह हय के: मेरी मर्हुमा मां नेक थी, वह बाकायदा आलिमा नहीं थी; लेकिन पुराने जमाने में जो औरतें होती थीं, वह माशाअल्लाह मक्तब की तअलीम पूरी हासिल की हुंई कुर्आन सहीह पढनेवाली और उनके अंदर दीनी जोक और हमारे यहां पेहले मक्तब में उर्दू भी पढा दिया जाता था, तो मेरी मां जब सुब्ह में मुझे उठाने के लिअे आती तो उठाने के साथ इजर की अजान के साथ उठावे और उठाते हुंवे कहे के बेटा उठने की दुआ पढो, मां उठाते ही अपने बख्यों को कहे के: बेटा! सो कर उठने की दुआ पढो, कलिमह पढो, फिर उसके बाद बयतुल ખલા में बेजे के बेटा देખ! बयतुल ખલા में जाने से पेहले दुआ पढ फिर

અંદર જા, પેહલે ડાબા પેર રખ, યહ સબ દુઆઓ સુબહ સે લે કર રાત કો સોને તક કી મેરી માં કો ભી યાદ થી ઓર મેરી માં ને મુઝે બચપન મેં યાદ કરાઈ, ઓર ઝરા ભી દુઆ પઢના ભૂલ જાતે થે તો માં કી બગલ મેં યા કમર પર એક ચિમટા દેતી થી ચાવી દેતી થી, ઓર કેહતી થી કે ભૂલ ગયા દુઆ પઢના ઓર હમકો હુકમ થા કે ઝોર સે દુઆ પઢો તાકે બચ્ચે ભૂલ ન જાવે ઓર યાદ રેહ જાવે, ઈસ તરતીબ સે મેરી માં ને બચપન સે મેરી તરબિયત કી. તો જિતની જરૂરી મસ્નૂન દુઆઓ હંચ અલ્લાહ તઆલા કે ફઝલો કરમ સે મદ્રસે મેં જાને સે પેહલે હી યાદ હો ચુકી થી. વહ માં કી મેહનત, માં કી તઅલીમ કી બરકત.

ઓર ફિર યહ કે મેં મગરિબ બાદ મદ્રસા કા સબક યાદ કરું, ઓર ઈશા કે બાદ સ્કૂલ કા સબક યાદ કરું, તો પૂરી નિગરાની ઉનકી રેહતી થી, યાદ કરને કે બાદ જબ મેરા સોને કા વકત આ જાવે તો મેરી માં બિસ્તર કે પાસ બેઠ કર કે રોઝાના કિસી ન કિસી નબી કા થોડા સા કિસ્સા સુનાવે. દિન મેં ગુજરાતી યા ઉર્દુ કી કિતાબોં સે મેરી માં નબિયોં કે કિસ્સે યાદ કર કે રખે કે બચ્ચે કો રાત કો કિસ્સા સુનાના હય, રાત કો સોતે વકત આખરી કામ યહ કે મેરી અમ્માં જાન મુઝે રોઝ કિસી નબી યા વલી કા કોઈ ન કોઈ કિસ્સા સુનાવે ઉસકે બાદ સોના હોતા થા.

ઉસકી બરકત યહ હુઈ કે મેં ને જલાલૈન શરીફ બાદ મેં પઢી, મેં ને કુર્આન મજીદ કી તફસીર બાદ મેં પઢી, કુર્આન કી તફસીર પઢને સે પેહલે મેં અપની અમ્માં કી ઝુબાન સે તમામ નબિયોં કે કિસ્સે બચપન મેં સુન ચુકા થા, ફિર મેં ને મદ્રસા મેં પઢા, પેહલે અપની અમ્માં કી ઝુબાન સે સુન લિયા, યહ માં કી મેહનત

की बरकत हय.

बख्यो को सबक याद कराने का शयदा:

ईसी लिखे मेरी दीनी बेहनो और मेरे दीनी भाईओ! अपने घरों में दीनी माहोल बनाओ, हमारी औरतें कुर्आन को सहीह पढ़ें, अपने बख्यो को कुर्आन सहीह याद कराओ, देओ! बख्ये को मकतब का सबक अगर मां याद कराओगी तो उसका बहोत बडा शयदा यह होगा के मां को जुद को कुर्आन पढने की तौझीक होगी, बाकी हमारी औरतें रमजान से रमजान कुर्आन पोलती हय, अब अगर मां रोजाना जिम्मेदारी ले ले के में अपने बख्ये को कुर्आन जुद याद कराओगी के उसने मकतब में क्या पढा? कहां सबक चलता हय? तो उस बहाने वह बेचारी जुद भी पढ लेगी और उसका ध्यान रहेगा के मेरा बख्या कैसा चल रहा हय. हमारे यहां तो मां बाप को कोई झिक नही और झिर जा कर के उस्ताज पर सारी गरमी उतारना, उससे कोई मस्जला हल नही हो जाता, मां बाप की बहोत बडी जिम्मेदारी हय, और मां की पास तौर पर जयाहद जिम्मेदारी बनती हय.

अेक जुशनसीब घराना:

मेरे अेक उस्ताजे मोहतरम ईस वकत अेक बडे मद्रसे के शैजुल हदीष हय, अल्लाह तआला उनको सिहहत और आझियत अता करमाओ, उनकी उम्र को अल्लाह तआला दराज करमाओ. हजरत से में ने जुद यह बात सुनी के: मेरी शादी हुई तो शादी के बाद में ने सबसे पहले अपनी औरत को हाझिअे कुर्आन बनाया, झिर मेरे जितने भी बख्ये घर में हय कडा के: तमाम

બચ્ચો કો ઉસકી માં ને હાકિઝ બનાયા, દૂસરી બાત કે મેં ને અપની બીવી કો ઉદૂ પઢાયા ઓર જિતને મેરે બચ્ચે હંચ ઉનકો ઉસકી માં ને ઉદૂ પઢાયા, બાદ મેં મેં ફરસી પઢાતા થા ઓર અરબી કી ઇબ્તિદાઈ કિતાબેં પઢાતા થા, ફિર મદ્રસે મેં દાખ્લા કરાતા.

બચ્ચો કા હિક્કઝ માં કે પાસ, બચ્ચો કી ઉદૂ કી ઇબ્તિદાઈ તઅલીમ માં કે પાસ, ઉસકી માં બેતકલ્લુફ ખાના બનાતી ઘરેલૂ કામ કરતે કરતે સબ બચ્ચો કો પઢાતી.

એક કો નાઝિરહ પઢા રહી હય એક કો હાકિઝ બના રહી હય, એક કા દૌર ચલા રહી હય, એક કા કુર્આન સુન રહી હય, એક કા સબક સુન રહી હય, એક કો ઉદૂ પઢા રહી હય, ઘર મેં મદ્રસા ભી ચલ રહા હય ઓર માશાઅલ્લાહ ઘર કા કામ ભી હો રહા હય.

ઔર ઇસસે આગે કી બાત બતાઉ કે ઉસ્તાઝ કી અહલિયા તો ઇસ વકત દુન્યા મેં નહી હય અલ્લાહ તઆલા ઉનકી કબ્ર કો નૂર સે મુનવ્વર ફરમાએ. કહા કે: જબ પેહલે બડે બેટે કા નિકાહ હુવા, ઔર બહૂ આઈ તો ઉસ્તાઝ ઔર અહલિયા ને મશ્વરહ કિયા કે બહૂ કા એસા મિઝાજ બનાતે હંચ કે બેટા! ઘરેલૂ કામ મેં ઇતને સાલ સે કરતી હૂં અબ ભી કરૂંગી ઇન્શાઅલ્લાહ; લેકિન અબ તુ બહૂ બન કર આઈ હય, પેહલા કામ યહ હય કે હાકિઝએ કુર્આન તુઝે બનના હય કે ઘર કા અભી તુઝે કોઈ કામ નહી કરના, સારે કામોં સે તેરી છુટ્ટી; લેકિન તુઝે પેહલે હાકિઝા બનના હય, તો કહા કે: બહૂ અપની સાસ કે પાસ હાકિઝએ કુર્આન બની.

ઘર મેં ઇસ તરહ હિક્કઝે કુર્આન કે માહોલ કી બરકત યહ સામને આઈ કે એક શહેર કી તકરીબન સાત મસ્જિદોં મેં અકેલે

હમારે ઉસ્તાઝ કે બચ્ચે તરાવીહ પઢા રહે થે, મેં ને કહા: કિતને ખુશનસીબ માં બાપ હય કે સાત સાત મસ્જિદોં મેં એક માં કી અવલાદ કુર્આન કી તરાવીહ પઢા રહે હંચ ઓર યહ સબ કેસે હોતા જબ હમારી ઓરતેં કુછ ફિક લે લે, હમેં અપની અવલાદ કો નેક બનાના હય, અબ તો છુટ્ટિયાં હોતી હય તો માં બાપ ખુદ કેહતે હંચ કે ખેલ કૂદ મેં લગાઓ ઓર ઈસી ખેલ તમાશોં મેં હમારે બચ્ચે અપને અવકાત કો બરબાદ કરતે હંચ.

અવલાદ કો ગલત ચીઝોં સે બચાઓ:

મેરી દીની બેહનો! અલ્લાહ તઆલા કે વાસ્તે ગંદી ચીઝોં સે અપની અવલાદ કો બચાઓ. યહ કીકેટ યહ કોમેન્ટ્રી યહ ટેલીવીઝન યહ મોબાઈલ યહ ઈન્ટરનેટ આપકી અવલાદ કો બરબાદ કરનેવાલી ચીઝેં હય, બરબાદ કર દેગી ઉનકે અપ્લાક કો ઉનકી ઝિંદગી કો બરબાદ કર દેગી આપ અપની અવલાદ કો ઘરોં મેં દીન કી બાતેં સિખાઓ, ઈસ્લામી કિતાબેં પઢાઓ, ઉનકો કલિમહ સિખાઓ, દુઆએં સિખાઓ, ઉનકો બાહિર કે ગંદે માહોલ મેં જાને મત દો, આજ કલ ઈતના ગંદા ખતરનાક માહોલ હય કે ઈમાન તક ખતરે મેં હો જાતા હય; ઈસ લિએ બહોત જરૂરી હય કે બચ્ચિયોં કે અંદર દીનદારી આએ, બચ્ચિયોં કો કુર્આન કી તઅલીમ પૂરી મેહનત સે દી જાએ, તો ઈન્શાઅલ્લાહુ તઆલા ઉનકી બરકત સે અવલાદ મેં નસ્લોં મેં દીન કી તઅલીમ આએગી.

ઈસી લિએ વાકિઅહ ઓર હકીકત યહ હય કે આજ બહોત બડી ખુશી કા મોકા હય કે એક હમારી દીની બહેન ને કુર્આન મજીદ કી હિક્કત કી તકમીલ કી, મેં ઈસ બચ્ચી કે વાલિદૈન કો ઓર જિસ ઉસ્તાની સે ઉસને હિક્કત કિયા ઉસકો ખુસૂસી મુબારકબાદી

देता हूं, के अल्लाह तआला तुम सबके लिये इसको मुबारक बनाये, और सबके लिये सड़कअे जारियह बनाये. और माशाअल्लाह इस डिक्क की निस्बत से मोलाना मस्उद जसात साहब जिनकी अहलिया बख्शी की मुअद्लिमा होती हय, उनकी तरइ से दअवत का भी नज़्म हुवा, बहोत ही उम्दह काम हय.

अल्लाह तआला हम सबके घर में जैसे ખुशी के मोके बार बार अता इरमाये के घरों में बख्शों में, बख्शियों में कुर्आन की तअलीम, दीन की तअलीम, डिक्के कुर्आन का माहोल यह जितना आम होगी इन्शाअल्लाहु तआला उसकी बरकत से इत्नों से डिक्कत होगी. अल्लाह सुब्हानहू व तआला इस सिलसिले को उम्मत में आम इरमाये और अल्लाह तआला हमारी बेहनों को बेहयाई बेशर्मी के माहोल से बयने की तौकीक अता इरमाये. जितना हम अपने बख्शों की निगरानी करेंगे उनकी देખत्वाल करेंगे, यह बख्शे हमारे लिये आभिरत में सड़कअे जारियह बनेंगे.

इदीष में आता हय: जब इन्सान की मोत हो जाती हय तो आ'माल के इस्तर इरिश्ते बंद कर देते हंय; लेकिन तीन नेकी ऐसी हय के उसका सवाब मरने के बाद भी इन्सान को मिलता रहता हय.

पेहली नेकी किसीको इल्म की बात सिखला दी, दीन की बात सिखला दी, वह उस पर अमल करेगा, मरने के बाद भी इन्शाअल्लाहु तआला उसका हमको सवाब पडोयता रहेगा.

दूसरी चीज़ सड़कअे जारियह का काम, मस्जिद बनाई, मद्रसा बनाया, मकतब बनाया, हॉस्पिटल बनाई, कुंवा खुदवाया, बोरिंग कराया, किसी गरीब का घर बनाया उसका सवाब

ईशाअल्लाहु तआला मरने के बाद भी मिलता रहेगा।

और तीसरी थीज 'وَأَلِّصْهُ' नेक अवलाह अगर होगी तो वह मां बाप के लिअे हुआ करती रहेगी, नेक अवलाह होगी कुर्आन पढी हुई होगी दीनदार होगी तो वह मां बाप के लिअे हुआ करेगी और मां बाप को ईशाअल्लाहु तआला कब्र में सवाब पढोयाती रहेगी।

हजरत उकीमुल ईस्लाम कारी मुहम्मद तैयब साहब रह. पाकिअह सुनाया करते थे के जिस दिन मेरे छिइज की तकमील हुई, हजरत बडोत छोटी उम्र में छिइज हुवे थे तो मेरे वालिह हजरत छिइज मुहम्मद अहमद साहब रह. बी दाइल उलूम देवबंद के मोहतामिम थे, उन्होंने बडोत बडी देवबंद में दअवत की, और देवबंद के उस जमाने के उलमा, बुजुर्गाने दीन, मशाईफीन को जमा किया और शानदार दअवत की, जब सब लोग दअवत आ कर मुबारकबादियां दे कर चले गये तो मेरे वालिह साहब ने मुझे पास में बुलाया और बुला कर कहा के बेटे तैयब में तुम्हारे लिअे हुआ करता हूं अल्लाह तआला तुम्हारे ईल्म को दुन्या में यमकाअेंगे अल्लाह तआला तुम्हारे इज्ज को पूरे आलम में पढोयाअेंगे; लेकिन बेटा में ने तुमको छिइजे कुर्आन बनाया हय अपने वास्ते, और पाकिअतन हुआ कबूल हुई, आज अल्लहु दिल्लाह हजरत कारी तैयब साहब का ईल्म पूरी दुन्या में जगमगा रहा हय. उनके इज्ज से पूरा आलम सैराब हो रहा हय.

वालिह साहब को सवाब पढोयाना:

लेकिन तुमको छिइज अपने लिअे बनाया, उसका मतलब यह हय के कुर्आन पढ कर वालिहैन के लिअे ईसाले सवाब करता

रहूं, कारी साहब इरमाते थे के अल्लहुदिल्लाह में ने उस दिन से ले कर आज तक तकरीबन ५७ साल हो गये रोजाना कम अज कम अक पारा पठ कर इसाले सवाब करता हूं, जिन लोगों ने उजरत कारी साहब को देखा हय वह गवाही देते हंय के सइर में हो के वतन में हो, देवबंद में हो के दुन्या में किसी जगह हो, रोजाना अक्वाबीन में अक पारा की तिलावत इरमाते थे और अपने वालिद को इसाले सवाब करते थे. कितने पुशनसीब वह मां बाप हंय के जिनकी अवलाह हाकिम हो कुर्आन पठे हुवे हो मां बाप को कभ्र में सवाब पड़ोय रहा हो उनका तो काम बन गया.

अल्लाह सुब्हानहू व तआला हम सबको यह दौलत और नेअमत अता इरमाये, अवलाह की तअलीम और तरबियत की तरफ़ भूब ध्यान और तवज्जुह देने की तौहीक अता इरमाये, अपने बर्रों पर मेहनत करो, उनको पाबंदी से मद्रसे में भेजो, टाईम टू टाईम भेजो; बड़े टाईम से पेहले भेजो, और पूरा टाईम मद्रसे में रह कर सहीह दीन सीभे, और घर पर उसके मुताबिक ईस्लामी जिंदगी गुजारे इसका ध्यान दो. यह ईन्शाअल्लाहु तआला हमारे लिअे सइकअे जरियह बनेंगे. अल्लाह तआला इस मजलिस को कबूल इरमाये, हमारे जमा होने को कबूल इरमाये, केहने सुनने को कबूल इरमाये, हाकिम होनेवाली बर्रों को अल्लाह तआला कबूल इरमाये, उनके उस्ताज को कबूल इरमाये, उनके खानदानों को कबूल इरमाये, और अल्लाह तआला पूरी उम्मत की हमारी दीनी बेहनों को सहीह दीन पर अमल की तौहीक अता इरमाये. आमीन

وَآخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ.